

DVD
7 tam sürüm yazılım

Web'den para kazanmak ister misiniz?

Google AdWords ve AdSense ile fırsat ayağınıza geliyor! 128

AYLIK YAYINDIR • ISSN:1300-9419 • 112415 • YIL:13 • SAYI:2008/10 • 6.25 YTL

10
2008

CHIP

CHIP

10/2008 www.chip.com.tr

**Notebook'a
ince ayar**

Laptop'unuzun
performansını
artırabilirsiniz 134

**TAM
67
VIDEO**

Bilgisayar kursu: CHIP ve Çizgi TAGEM işbirliği ile

Dev eğitim serisi

BIOS ayarlarından Windows kurmaya, bilgisayar güvenliğinden web uygulamaları geliştirmeye kadar her düzeyde onlarca konuyu Harvard eğitimcilerinden izleyerek öğrenin. Tümü DVD'de!

Harvard Üniversitesi'ni evinize getiriyoruz!

**30
YTL
değerinde**

TAM SÜRÜM: Web tasarımcıları için eksiksiz bir grafik ve font galerisi

**15
YTL
değerinde**

TAM SÜRÜM: Pratik web tasarım yazılımını A'dan Z'ye izleyerek öğrenin

Her bütçeye uygun PC tavsiyeleri

İDEAL PC

Giriş seviyesi, ev sineması, internet, oyun ve profesyonel kullanım için en iyi PC konfigürasyon tavsiyeleri 40

**Teknomarketler
karşı karşıya** 90

MediaMarkt, Teknosa, Electro World ya da Darty:

Teknoloji ürünü satın almak için en iyi market hangisi?

+ 50 CPU ve 50 grafik işlemcisi testte

XP bunlardan nefret ediyor

Windows ile sorun yaşamamak için bu 10 şeyi sakın yapmayın 150

Aman patron görmesin!

İş yerinde e-postalardan web sitelerine herşeyiniz izleniyor olabilir. CHIP'in ipuçlarıyla korunun. 146

Ufuk Yamankılıçoğlu,
Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

AYIN TAVSİYESİ

LEVEL'DAN TAM SÜRÜM OYUN

LEVEL Dergisi'nin Ekim sayısı, Will Wright'ın şaheseri Spore'a ev sahipliği yapıyor. Yaratıcı bir fikrin teoriden pratiğe dökülmesiyle oyuncuların karşısına çıkan

Spore, oyun dünyasının en ilginç yapımlarından biri olmuş.

Ekim sayısının içeriğinde -Spore dışında- birbirinden dikkat çeken konular mevcut: Demigod, **Midnight Club Los Angeles** ve The Sims 3 ilk bakışı; **The**

Godfather II yakın planı; **Crysis**, **S.T.A.L.K.E.R.: Clear Sky**, **Star Wars: The Force Unleashed**, **Rock Band 2**, **Mercenaries 2: World in Flames** ve **Yakuza 2** incelemesi; Kızdırmayın Şefo'yu ve Oyundan Öte dosya konusu.

LEVEL Dergisi'nin bu ay okuyucularını hediye ettiği tam sürüm oyunla Mart 2008'de piyasaya çıkan ve Caesar IV tadındaki **Imperium Romanum**. Roma İmparatorluğu dönemini konu alan oyun, dönemin detaylarını oldukça başarılı bir şekilde oyunculara yansıtıyor.

Dev eğitim serisi başlıyor

CHIP ve Çizgi TAGEM işbirliği ile bu ay eşi benzeri olmayan bir eğitim serisi başlıyor. 17.000 sayfası Türkçe olmak üzere 40.000 sayfa dokümanı, toplam 60 saate erişen video filmleri, yüzlerce simülatorü, sayısal devreler, mikro denetleyiciler ve mikro-bilgisayarlar, bilgisayar mimarisi müfredatlarının tümünün Dünyadaki örneklerinden derlemeyi ve çeviriyi, binlerce sayfa ders sunumunu içeren dev bir içeriği DVD'lerimizde tüm okurlarımızla paylaşıyoruz. Paylaşımlar örneğin Berkley Üniversitesi'nin, MIT'nin, Harvard'ın, Hamburg ve Genova Üniversitelerinin yetkili onaylarına sahip.

Eğitim serisinin "Bilgisayara Giriş" adlı ilk bölümünde tam 67 videoya yer veriyoruz. Harvard eğitmenlerinin sunduğu bu eğitim videolarıyla bilgisayar başında Harvard kalitesinde bir bilgisayar eğitimi almış olacaksınız. Harvard Extension School Computer Science E-1 projesi kapsamında verilen sınıf eğitimlerinin ve ders konularının sınıflandırılmış şekilde anlatımlarının yer aldığı, tamamı Çizgi TAGEM tarafından Türkçe altyazılı hale getirilmiş olan bu eğitim videolarının dışında, ilerleyen sayılarda bulacağınız A+ Teknisyenlik eğitimlerinde, bilgisayar bakım onarım teknisyeni yetiştirmeye yönelik olan ve uluslararası sertifikasyon programlarının müfredatlarına paralel olarak hazırlanan, alanının en kapsamlı Türkçe içeriğine ulaşacaksınız. A+ Teknisyenlik eğitimleri, BT firmaları için iş ahlakını ve yeterliliklerini daha üstün seviyeye taşıyacak kalifiye elemanlar yetiştirmeyi hedefliyor.

Enformatik eğitimi almış biri olarak söyleyebilirim ki, bu eğitimin içeriği üniversitelerde veya herhangi bir eğitim kurumunda verilen bilgisayar veya elektronik mühendisliği eğitiminden çok daha kapsamlı. Bilgisayar ve iletişim teknolojilerine ilgi duyan, bu alanda kariyer yapmak ve kendini geliştirmek isteyen herkesin DVD'mizde yayınlanacak bu dev eğitim serisini mutlaka takip etmesini öneriyorum. Bu eğitim projesi ve Çizgi TAGEM'in çalışmalarıyla ilgili detaylı bilgileri 154. sayfamızda bulabilirsiniz.

Son olarak hiçbir ticari amaç gütmeyen, sadece sosyal sorumluluk bilinciyle bu devasa içeriği derleyip bin bir emekle ülkemize kazandıran ve CHIP okurlarıyla paylaşan başta direktörü Niyazi Saral olmak üzere tüm Çizgi TAGEM çalışanlarına teşekkür ederiz.

Ufuk Yamankılıçoğlu

uyaman@chip.com.tr

CHIP Ağustos 2008 satışı:

29.161

Bu rakama aylık 3.602 abone dâhildir.

Kaynak: DPP A.Ş.

KAPAK KONUSU

40 SÜPER PC

Her bütçeye uygun ideal PC sistemi tavsiyeleri

GÜNCEL

10 TARAYICI SAVAŞLARI

Google Chrome ile yeni bir cephe açıldı

12 GÜNCEL HABERLER

24 TEKNİK SÖZLÜK

Seam Carving ile fotoğraf küçültme

30 BIG BROTHER

Vatandaşları hakkında bilgi toplayan devletler

32 GÜVENLİK RAPORU

34 EKSPRES ATÖLYE

Ücretsiz PowerPoint alternatifleri

36 COOL TECH

Yeni ve ilginç teknoloji örnekleri

38 CHIP FİYAT BAROMETRESİ

Fiyat gelişimleri, PC ve dizüstü satın alma rehberi

TEST + TEKNOLOJİ

48 GOOGLE NASIL ÇALIŞIYOR

Google'ın matematik formülünü açıklıyoruz

54 İŞLEMCİ REHBERİ

Piyasadaki tüm işlemciler ve ekran kartları hız testinde

60 YENİ ÜRÜNLER

Yeni donanım ve yazılım ürünleri testte

88 PHOTOKINA 2008

Fuardan çarpıcı ürünler ve en yeni fotoğrafçılık trend'leri

90 TEKNOLOJİ

Müşterilerine en iyi hizmeti sunan teknoloji markeleri açıklıyoruz

100 CEBİT BİLİŞİM EURASIA

Avrasya'nın en büyük bilgi ve iletişim teknolojileri fuarı

106 GELECEĞİN ARABALARI

Akıllı otomobil ve araç destek sistemlerindeki son yenilikler

108 ANONİM SÖRF

Web'de kimliğinizi gizleyen en iyi araçlar

112 CHIP ZAMAN TUNELİ

Geçmişten günümüze dizüstü PC'ler

116 GOOGLE CHROME

Google'ın yeni internet tarayıcısı

146 PATRONUNUZ SİZİ İZLİYOR

Casusluk araçları sayesinde patronlar her şeyi takip ediyor.

40 KAPAK KONUSU HERKESE SÜPER PC

Doğru bileşenleri seçerek çok uygun bir fiyata ideal bir PC toplayabilirsiniz. CHIP, her bütçeye ve ihtiyaca uygun PC sistemleri tavsiye ediyor.

90 TEST + TEKNOLOJİ TEKNOMARKETLER

Müşterilerine en iyi hizmeti, ödeme seçeneklerini ve garanti şartlarını sunan marketler

134 PRATİK DİZÜSTÜNE DOPİNG

Şunun şurasında alalı bir iki sene oldu, ama dizüstü bilgisayarınız inme inmiş salyangoz gibi çalışıyor. CHIP'in ipuçlarıyla PC'nizi hızlandırabilirsiniz.

TEST + TEKNOLOJİ

118 DONANIM GÜNLÜĞÜ

120 CHIP TOP10 TESTLERİ: En iyi donanımlar

PRATİK

128 GOOGLE ADWORDS

İnternet sitenize reklam alın

134 DİZÜSTÜLERE İNCE AYAR

Sisteminizin performansını katlayacak ipuçları ve araçlar

138 ÇEVİRİMİÇİ DERGİ

Sevdiğiniz dergileri internetten de takip edebilirsiniz

140 WEB'DEN PC'YE

İnternetteki her şeyi yerel diskinize kaydedebilirsiniz

142 AVG İNTERNET SECURITY

İnternetteki tehditlere karşı önleminizi alın

146 OFİSTE CASUSLUK

Patronunuz yaptığınız her şeyden haberdar olabilir

150 WINDOWS TAMİRİ

Windows'a asla yapmamanız gereken 10 şey

154 CHIP E-AKADEMİ

Dev eğitim dizisi başlıyor

156 OPENSUSE 11

Yeni dağıtım Windows'u gölgede bırakıyor

160 YAZILIM GÜNLÜĞÜ

Yazılım dünyasındaki ilginç gelişmeler

162 EN İYİ FREWARE'LER

Ücretsiz ve açık kaynak kodlu yazılımlar

166 İPUÇLARI

Windows, uygulamalar, iletişim ve internet

174 AYIN WEB SİTELERİ

176 EKİM 2008 DVD İÇERİĞİ

DVD'de yer alan ve göze çarpan yazılımlar

178 TAM SÜRÜMLER

eCHIP'teki tam sürüm programlar

DİĞERLERİ

4 SEYİR DEFTERİ

8 OKUR YORUMLARI

182 ABONE FORMU

188 GERİ DÖNÜŞÜM RAPORU

193 KÜNYE

194 GELECEK SAYIDA CHIP

150 WINDOWS XP TAMİRİ

Windows'un bize küsmesine neden olan 10 büyük hata.

Her zaman suçlu Windows değil

“Üreticiler yeni PC'lere neden bu kadar çok yazılım yüklemek zorundalar anlamıyorum. İpuçlarınız sayesinde yeni bilgisayarımı esaslı bir şekilde temizlemeyi başardım. Nihayet arzu ettiğim gibi bir Windows'um var: İnce ve hızlı.

“WINDOWS TEMİZLİĞİ”, CHIP 09/2008 – SAYFA 144, CEM ELMACI

Eksik veri kurtarıcı

Veri kurtarma araçlarıyla ilgili testinizi okudum. Ancak yazınızda bilinen bir ürünün eksikliği dikkatimi çekti: Benim de silinen dosyaları kurtarmak için kullandığım OnTrack'in DataRecovery yazılımı. Bu yazılım testinizde neden yoktu?

TOLGA AYDIN

CHIP: Testimize bu aracı da dâhil edecektik, ancak DataRecovery bazı güncel anakartlarda problemler çıkarıyor. Yazılım entegre denetleyicisi ve bunun sonucunda bağlı sabit diskleri de tanımıyor. Test bilgisayarımızda da bu sorunla karşılaştık. Problemi aslında bir güncelleme ile kolayca çözebilirdik, ancak OnTrack, bu sonbaharda güncel anakartlarla da çalışan yeni bir sürümü çıkaracağını söyledi.

CHIP

Workshop PDF

Merhabalar, Daha önceki sayılarınızda dergiyle gelen Workshop ekinde birçok konuda pratik bilgiler ve uygulamalar yer alıyor. Bu ekle-re toplu şekilde ya da PDF olarak ulaşma imkânım var mıdır?

İRFAN ŞAHİN

CHIP: Workshop ekleri maalesef elimizde PDF olarak bulunmuyor.

CHIP

A'dan Z'ye network

Sayın CHIP dergisi yetkilileri, CHIP dergisiyle birlikte verdiğiniz Workshop ilavelerinin ya da bazı CHIP Özel dergilerinin PDF'lerine CHIP CD'lerinde yer vermiştiniz. Acaba “A'dan Z'ye Network” CHIP Özel dergisi-

nin PDF'ini herhangi bir CHIP dergisiyle birlikte PDF olarak verdiniz mi? Eğer vermediyseniz, düşünür müsünüz? Teşekkürler, iyi çalışmalar...

SELİM SÜLEYMANOĞLU

CHIP: Bu özel sayıyı PDF olarak vermedik, ileride belki PDF olarak DVD'de yer verebiliriz.

CHIP

CHIP Özel: Oyun

Merhaba; Bu sene CHIP oyun özel sayısı çıkarmayı düşünüyor musunuz? Normalde bu zamana kadar yayınlanmanız gerekirdi ancak ses seda yok. Bilgi verirseniz çok sevinirim. Saygılarımla...

EREN CİVELEK

HD uydu alıcılar

Merhaba, Acaba sayılarınızda HD reciever'larla ilgili bir ürün karşılaştırması yapmayı düşünü müsünüz? Derginizi takip eden biri olarak bu farklı konuya el atmanızı isteriz. İyi Günler...

AYKUT KOLTUK

CHIP: HD dijital uydu alıcılarla ilgili bir teste yer vermeyi şimdilik düşünmüyoruz.

CHIP

Tam sürümler

Siz bu tam sürümleri veriyorsunuz ya şimdi bu tam sürümleri işimize yaradığında nasıl kullanacağız? Mesela ben nisanda verdiğiniz tam sürümü, eylülde kullanmak istedim. Bunun kısıtlanması var mı? Yani aynı ay içe-

risinde kullanmazsak tam sürümlülüğü geçersiz mi kalıyor?

MEHMET BARAN SANCAR

CHIP: Anti virüs yazılımları hariç diğer tam sürüm yazılımları istediğiniz zaman kurup kullanabilirsiniz.

CHIP

Tebrikler

Yıllardır derginizin okuyucusuyum. Yaşım 53 ve öğretmenim. Her dergiyi aldığımda yeni bir konu öğreneceğimi bildiğimden, hep heyecanlanırım. Başarılarınızın devamını diler, sevgi ile kalmanızı temenni ederim Hoşçakalın.

OSMAN SERDAR YILDIRMAZ

Eğitim videoları

Tüm CHIP çalışanlarına merhaba Eylül sayısında yine bir eğitim videosu olduğunu gördüğümde çok sevindim çok yararlı bilgiler vardı lütfen bundan sonra da her ay eğitim videoları devam etsin. Özellikle ASP çok yararlı oldu; internet programcılığını konu alan eğitim videolarının daha da artması dileğiyle. İyi çalışmalar.

MUSTAFA ALTUN

CHIP: Bu ay Çizgi Tagem işbirliği ile çok kapsamlı bir eğitim projesine başlıyoruz. Bu ayki DVD'mizde çok sayıda eğitim videosu bulabilirsiniz.

CHIP

Çok yararlı ipuçları

Yıllardır Türkiye'ye her geldiğimde CHIP'i okurum. Bunu biraz da kıskanarak söylüyorum, zira Fransa'daki bilgisa-

yar dergileri CHIP'in sunduğu ipuçlarının ve bilgilerin yanında çok basit kalıyor. Sevgili CHIP editörleri, profesyonel çizginizi hiç bozmamanızı diler, sayısız faydalı ipuçları için de ayrıca teşekkür ederim.

BAYRAM AYDIN

Veri casusluğu

Netstat ve Görev Yöneticisi ile tarif ettiğiniz yöntem gerçi çalışıyor, ancak bu şekilde sistemin o anki durumunun sadece statik bir görüntüsü alınabiliyor. Yani belli bir zaman aralığında bilgisayarda ne olduğunu görmek için bu işlemleri tekrarlamak gerekiyor. Aynı işi daha ayrıntılı bilgilerle ve daha hızlı yapan araçlar da var. Yazıda bunlardan da bahsetseydiniz iyi olurdu.

SELÇUK DENİZ

BİLGİ

OKUR MEKTUPLARI CHIP YAZI İŞLERİ

Hürriyet Medya Towers 34212
Güneşli / İSTANBUL
Tel: (212) 478 03 00,
Faks: (212) 410 32 16

TEKNİK SORULAR yardim@chip.com.tr

DERGİ VE CD/DVD İLE İLGİLİ SORULAR

okurhizmetleri@doganburda.com

ABONELİK, ESKİ SAYI SİPARİŞİ VE ÖZEL SAYILAR

Tel: (212) 478 0 300,
Faks: (212) 410 35 12 - 13
abone@doganburda.com
www.doganburda.com

Diğer gerekli tüm bilgileri
Künye'de bulabilirsiniz.
(► S. 193)

Trilyon dolarlık savaş

Microsoft'un kan davalı rakibi Google'ın beta testine başladığı **WEB TARAYICISI CHROME**, internet reklam pazarında lider olmak isteyen devlerin savaşında yeni cephe açıyor.

CEM ŞANCI

Eylül başında Google sessiz sedasız yeni bir ürün piyasaya çıkardı. Chrome isimli bir web tarayıcısı. Google'ın devamlı küçük yeni yazılımcılar çıkarıp kullanıcılarına sunmasına alışık olanlar belki çok şaşırmadı ancak internet üzerinde yaşanan büyük rekabetin, hatta savaşın yeni

cephesi anlamına gelen Chrome, artık Google'ın Microsoft'la savaşında vur-kaç gerilla taktiklerini bırakıp, ön cepheden saldırıya geçeceğinin işareti gibiydi.

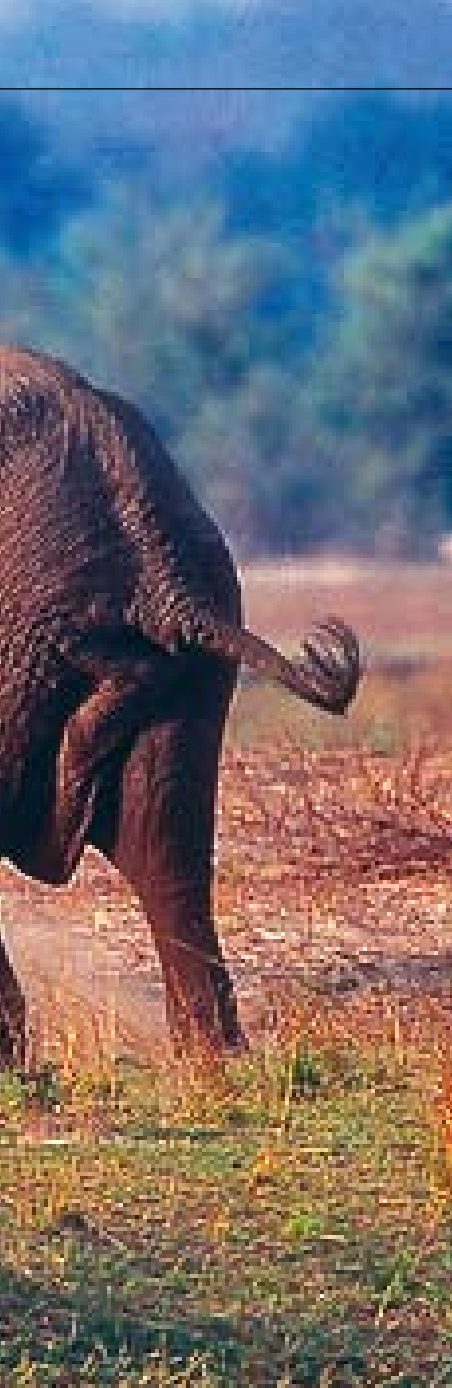
Internet Explorer veya Firefox gibi web tarayıcıları, internete dolaşmak için kullandığınız küçük yazılımlar olarak dü-

şünebilir ve onların üzerinde kopan tartışmanın nedenini anlamakta güçlük çekebilirsiniz ama aslında web tarayıcılar, hali hazırda yüz milyarlarca dolara ulaşan internet reklam pazarının ve birkaç yıla kadar internete bağlanmamış tek insan kalmayacağını gösteren araştırmaların ışığında trilyon

dolarlara ulaşacak bir reklam pastasının aslan payını alabilmek için olmazsa olmaz enstrümanlar.

Bu kavganın sebebi nedir?

Parayla satılmayan, ücretsiz olarak dağıtılan bu küçük web gezgini yazılımları için yaşanan çatışmayı, şirketlerin birbirle-

na denk düşer ve cebindeki zor-
tıyor dolarlarla reklam ver-
mek için bugün televizyon ka-
nallarına koşan reklam veren-
lerin birkaç yıl içinde internete
yöneleceğini düşünürsek, bu
dev reklam pazarında çok kul-
lanılan bir web tarayıcısı sahibi
olmanın, trilyonluk reklam pa-
zarını kendi çıkarlarına göre
yönetmek anlamına geldiği an-
laşılacaktır.

Dev gelir kaynağı: Reklam

Elbette reklamdan aslan payını
içerik üreten siteler alacaktır
ancak bu kadar büyük bir pa-
zarda, minik bir tarayıcı yazılı-
mıyla milyarlarca kişiye ulaş-
mak demek, menü penceresi-
nin hemen yanına alınacak mi-
nicik bir reklamın yüz milyon-
larca dolar değer taşıması anla-
mına gelecektir. Veya her gün
dünyadaki milyarlarca insanın
tarayıcının ana sayfasını açarak
güne başladığını hayal edin. O
tarayıcının ana sayfasına rek-
lam vermek için kuyruğa gire-
cek reklam verenlerin teklif
edeceği ücretlerin sınırını bu-
günden hayal etmemiz bile im-
kansız.

Ayrıca tarayıcıyı kullanacak
milyarlarca insanın gözünde
oluşan marka bilinirliği, şirke-
tin hisse değerlerin, yeni çıkar-
tacağı ürünlerin piyasa konu-
muna doğrudan olumlu etki
edecek bir artıdır.

Yani, yatağınızdan kalkıp,
ofisinize varıp her sabah bilgi-
sayarınızı açıp haberleri oku-
mak için karşınıza gelen pence-
renin önünde yazan marka ya-

rın kapınızın önüne ne koysa,
fazla düşünmeden satın alabi-
lirsiniz. Veya rakip ürünler ara-
sından tercih yapmak zorunda
kaldığınızda hali hazırda kul-
landığınız, bildiğiniz, memnun
olduğunuz bir markanın ürü-
nüne yönelirsiniz.

Tarayıcıda cemaatleşme

Dolayısıyla internete girmek
için web tarayıcıları bir zorun-
luluksa, dev internet şirketleri
de size kendi tarayıcılarını kul-
landırtmak isteyecektir.

Chrome, şu anda beta aş-
masında olduğu için henüz or-
talık birbirine girmiş değil ama
Microsoft'ta üst yöneticilerin
'yine' sandalyeleri, masaları
tekmelemeye başladığı haber-
lerinin duyulması çok sürme-
yebilir. Zira, Google şu sıralar
dünyanın internet ulaşmayan
bölgelerine uydu üzerinden
makul ücretlerle internet ulaştır-
abilmek için dünya yörünge-
sine uydular göndermenin ha-
zırlığındayken, Microsoft'la ya-
rışında uzun süre gölgede kal-
mak istemeyecektir ve bu kadar
yatırımın arkasından elini artık
iyice güçlendirmişken, kendi
işletim sistemini bile patlatabi-
lir.

İşletim sistemi yolda mı?

Mevcut işletim sistemlerinin
üzerine, istendiğinde
Windows'a ve Linux'a geçiş ya-
pılacak şekilde kendi switch
yazılımı ile kurulacak, basit,
kullanışlı ve fonksiyonel, dik-
katle tasarlanmış bir Google iş-
letim sistemi ile karşılaşsaksak

Sade tasarım Google'ın süpriz web tarayıcısı kendinden beklendiği gibi
sade tasarımı ve kullanışlı yapısıyla beğeni topluyor.

BİLGİ

Logo'dan karakter tahlili

Tarayıcıların logoları sanki
karakterlerini de ele veriyor.
Google'ın logosu renkliliği ve
çeşitliliğiyle Google'ın tüm
dünya kültürlerini benimsi-
yen yapısını hatırlatırken,
Firefox'un logosu şirketin
bir tilki gibi zekice hareket
ederek Microsoft hakimiyet-
inde ki dünyayı kurnazca
ele geçirme arzusunu ele
veriyor. Internet Explorer'ın
logosu ise Microsoft'un dev
egosunu kanıtlarcasına tara-
yıcıyı merkeze koyup sanki
dünyayı onun çevresinde
döndürüyormuş izlenimi
veriyor.

hiç şaşırmanın, çünkü bu
Google'ın tarzı... Küçük, sade,
korkutmayan tasarımlarla, mü-
tevazı başlangıçlarla yola koyu-
lup kısa sürede pazar payını
arttırmak, son derece risksiz ve
başarı olasılığı çok yüksek bir
strateji.

Aynı Chrome'da da karşılaştığımız ve önümüzdeki dönemde gelişip Internet Explorer'ı tehdit eden büyük bir rakip haline dönüşeceğine şahit olacağımız gibi...

cemsanici@chip.com.tr

riyle büyük rekabet yaşamasını
anlamdıramayanlar için, web
tarayıcılarının neden çok
önemli olduğu büyük bir soru
işaretidir. Bu küçük, bedava ya-
zılımlar neden bu kadar önem-
li? Üreticileri web tarayıcıların-
dan nasıl kâr ediyor?

Belki, rahat anlaşılması için
konuyu herkesin çok iyi bildiği
televizyon mecrasıyla karşılaştı-
rtmak gerekirse, tam karşılığı
olmasa da, gezip dolaştığımız,
yazıları okuyup animasyonları
seyrettiğimiz, reklamlarına tık-
ladığımız web sitelerini televiz-
yon programlarına benzetirsek,
Internet Explorer, Firefox ya da
Google Chrome gibi web tara-
yıcıları ise televizyon kanalları

NVIDIA CEPHESİ

GeForce'dan fizik hızlandırma

Grafik yongası üreticisi nVidia, yeni GeForce 177.83 sürücüsüyle ilk defa fizik hızlandırmayı serbest bıraktı. Böylece GeForce 8, 9 ve GTX serisi ekran kartları oyunlarda gerçekçi fizik efektlerinin hesaplamasını PhysX desteğiyle yapıyorlar. Özel bir donanım artık gerek yok.

BİLGİ İÇİN: www.nvidia.com

IDEAPAD UCUZLUĞU

Yeni ve ucuz Lenovo dizüstüler

Lenovo da Asus, MSI ve Acer'dan sonra Netbook'larını piyasaya sürmeye hazırlanıyor. Ekim ayından itibaren 9 inç ekranlı IdeaPad S9 ve 10 inçlik IdeaPad S10 raflarda yerini alacak. Güncel rakipleri gibi IdeaPad'lerde de 1,6 GHz hızındaki Intel Atom N270 işlemcisi, 1 GB anabellek ve W-LAN ile geliyor. Sabit disk büyüklükleri ise 4 GB'lık Solid State Disk'ten (SSD) 160 GB'lık standart sabit diske kadar değişebiliyor. Multitouch alanı parmak hareketlerini algılayarak, Express-Card yuvası, UMTS modemler gibi genişleme kartlarının takılmasına olanak tanıyor. Bluetooth ise opsiyonel olarak sunuluyor. Fiyatlar da cazip görünüyor: S9'un fiyatı 320 Euro'dan, S10'un fiyatı ise yaklaşık 360 Euro'dan başlıyor.

BİLGİ İÇİN: www.lenovo.com.tr

MICROSOFT ARAŞTIRMA

Microsoft videoları manipüle ediyor

Los Angeles'taki Siggraph 2008 tasarım fuarında Microsoft'un Ar-Ge departmanı, yeni nesil video işleme araçlarını tanıttı. Microsoft'un tanıtımını yaptığı "Unwrap Mosaics" projesi video motiflerinde üç boyutlu modeller hesaplayabiliyor. Modelin kaplaması böylece bir muzun kabukları gibi objeden soyulabiliyor ve bu işlem iki boyutlu görünümde kolayca düzenlenebiliyor.

Geliştiriciler, fuarda bu işlemi birkaç adımda şaşırtacak derecede gerçekçi görünen bir bıyığı bir yüze ekleyerek gösterdi. Söz konusu örnek gibi çok sayıda değişik manipülasyon mümkün. Örneğin figürleri devasa boyutlarda büyütme, deriyi kuma dönüştürme, sigarayı lolipop şekerle değiştirmek gibi. Araç daha sonra otomatik olarak değişen objeleri videoya entegre ediyor, üstelik uygun bir ışıklandırmayla. Demo video'sunda sahte bıyık ve kafa, kamera hareketlerinde dikkat çekmeyecek şekilde harekete katıldı. Bu araştırma projesinin ne zaman son sürüm olarak piyasaya sunulacağı ise henüz belli değil.

Dahice Microsoft'un aracı videolarından kolayca düzenlenebilen 3 B nesneler hesaplanıyor.

BİLGİ İÇİN: research.microsoft.com/unwrap

SAMSUNG'DAN KUSURSUZ TEKNOLOJİ

IFA 2008'de Samsung

Samsung TV teknolojisinde yeni bir dönem başlatıyor. IFA'da tanıtımını yaptığı 7, 8 ve 9 serileri ile tasarım, içerik, hizmet ve teknoloji alanlarında en üst seviyeye ulaşan Samsung, TV anlayışını tamamen değiştiriyor. Açıklık, sanat, oyun veya fitness gibi içerikleri bulunduran 7 serisi, diğer TV'lere oranla %55 daha ince, sadece 44.5 mm kalınlığına getirilen en ince LCD özelliğini taşıyan 8 serisi ve tüm LCD'lerindeki Kristal Tasarım özelliği Samsung LCD'leri bir kere daha eşsiz sınıfa yükseltiyor. Yeni seri Samsung LCD'lerde bulunan WISE-LINK Pro özelliği, kullanıcıların hızlı USB 2.0 bağlantısını kullanarak, internetten indirilmiş zengin multimedya içeriklerini izlemesine ve DLNA teknolojisi ile kullanıcıların evlerindeki kablosuz ve kablolu cihazlar, bütün AV, cep telefonu, bilgisayar, fotoğraf makinesi, video kamera ve yazıcı gibi teknolojik araçlarla içeriği paylaşmasına olanak tanıyor. Samsung Çağrı Merkezi: 444 77 11

BİLGİ İÇİN: www.samsung.com.tr

MICROSOFT

Windows artık Blu-ray disk de yazıyor

Yazılım devi Microsoft, Blu-ray medya ve HD-DVD arasındaki savaşın sonuçlanmasıyla harekete geçti. Gelecekte Windows Vista ve XP işletim sistemlerinin entegre disk yazdırma işlevi, Blu-ray diskleri de kayıt yapılabilmesini destekleyecek. Microsoft böylece DVD'nin takipçisi olacak medya savaşının galibini destekleme sözünü tutmuş oluyor.

Feature Pack for Storage 1.0'daki geliştirmeler, işletim sisteminin diğer bölümlerini de ilgilendiriyor.

Örneğin yeni Active Storage platformu, Windows kullanıcılarının USB bellekler için erişim hakları vermesini ve şifreyle korumalarını sağlıyor.

Son yenilikse Windows Smart Card sürücüsünün işlevselliğini iyileştirecek ve böylece bellek kartlarında yeni biçimlerin desteklenmesi için zemin sağlayacak.

BİLGİ İÇİN: www.microsoft.com

SEMİNER SERİSİ

Az enerji ile daha fazla güç

IDC'nin geleneksel etkinliği haline gelen IDC's Virtualization and Datacenters Roadshow'u (Sanallaştırma ve Veri Merkezleri Seminer Serisi) bu yıl, Avrupa, Ortadoğu, Afrika ve Türkiye'de olmak üzere toplam 17 ilde düzenleniyor. IDC, bu seminerde, bağımsız uzmanlar çeşitli sanayi lider, uzman ve profesyonellerini fikir alışverişi ve tecrübelerini paylaşmak üzere biraraya getirmeyi amaçlıyor. Ayrıca en son teknoloji gelişmelerinin seminer kapsamında yer almasını sağlamak üzere önde gelen bölgesel ve küresel tedarikçi kurumlar ile ortaklıklar geliştirmiş. Seminer 22 Ekim 2008 tarihinde The Bosphorus Swisotel İstanbul'da gerçekleşecek. Seminer son kullanıcılar için ücretsiz ve katılım için online kayıt yaptırmak gerekiyor. Daha fazla bilgi için, Türkiye Konferans Müdürü Zeynep Genç ile, zgenc@idc.com adresinden veya + 90 212 329 79 73 numaralı telefondan bilgi alabilirsiniz.

YENİ STANDART

WHDI sayesinde kablosuz evler

Kablo düşmanları artık rahat bir nefes alabilir. 2009'dan itibaren WHDI (Wireless Home Digital Interface) ev eğlencesi cihazlarının kablosuz bağlantısı için standart haline geliyor. Amimon adlı üretici, teknolojisini Sony, Samsung ve Sharp televizyon ve Blu-ray oynatıcılara entegre etmek istiyor. Yüksek kapsama alanı sayesinde WHDI, farklı odalardaki cihazları bile birbirleriyle bağlayabilecek.

BİLGİ İÇİN: www.whdi.org

ATI RADEON HD 4600

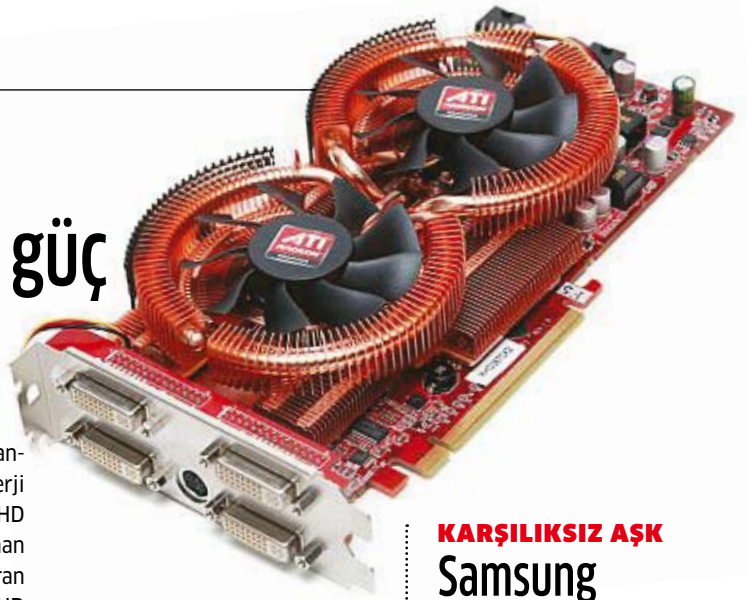
Fiyat aynı güç iki katı

AMD yaptığı bir açıklamada, standart bir ampulden daha az enerji harcarken olağanüstü oyun ve HD çoklu ortam performansı sunan genel kullanıma yönelik ekran kartı serisi ATI RadeonTM HD 4600'ü duyurdu. ATI Radeon HD 4670 ve ATI Radeon HD 4650 ekran kartlarından oluşan ATI Radeon HD 4600 serisi, ödüllü ATI Radeon HD 4800 serisindeki teknolojileri kullanarak en yeni DirectX 10.1 oyunlarını destekliyor, üstün HD çoklu ortam kapasitesi sunuyor, watt başına performansta sektör lideri değerler elde ediyor ve bunların tümünü, genel kullanım segmenti için makul fiyatlara mümkün kılıyor. Zengin özellikleri ve inanılmaz fiyatı, ATI Radeon HD 4600 serisini en yeni oyunları oynamak veya çok kaliteli bir ev

sineması deneyimi yaşamak için ideal ürün haline getiriyor.

ATI Radeon HD 4670 ve ATI Radeon HD 4650 grafik kartları, ikinci kuşak 55nm üretim teknolojisiyle üretiliyor ve 320 akış işlemci çekirdeği içeren AMD TeraScale grafik motoruna sahip. Tam yükte 60 watt'tan az enerjiyle çalışan ATI Radeon HD 4670 ve 50 watt'tan az enerjiyle çalışan ATI Radeon HD 4650, harici güç beslemesi ihtiyacını ortadan kaldırarak kurulumu da kolaylaştırıyor.

BİLGİ İÇİN: www.amd.com.tr

KARŞILIKSIZ AŞK

Samsung reddedildi

Elektronik devi Samsung, hafıza ürünleri üreticisi Sandisk için 6 milyar dolarlık bir fiyat teklifi sundu. Sandisk'in CEO'su Eli Harari ise, Samsung'un Sandisk'e sunduğu fiyat teklifinin kabul edilebilir bir yanı olmadığını ifade etti. Samsung ise fiyat teklifindeki ısrarını hala sürdürüyor; zira Samsung'un CEO'su Yoon-Woo Lee'ye göre Samsung, Sandisk'e gayet iyi bir fiyat teklifi sunmuş durumda.

BİLGİ İÇİN: www.sandisk.com

MICROSOFT'TAN YENİ FARELER

Blue Track ve Arc Mouse

BlueTrack ismindeki teknoloji granit ve halı zemin gibi zorlu zeminlerde en yüksek keskinliği sunuyor. BlueTrack ışını normal bir lazer faresinin dört kat daha büyük ve daha yüksek bir tarama oranı sunuyor. Fareler bilgisayara kablosuz olarak 2,4 GHz frekansında bağlanıyor. Explorer Mini Mouse laptop faresi olarak özellikle mobil gün akışına uygun olarak geliştirildi. Explorer Mouse ise daha çok ev kullanımı için düşünüldü. Ekimden itibaren iki fare de Avrupa'da satışa sunulacak. Explorer Mini Mouse'un fiyatı 85 Explorer Mouse'un fiyatı ise 110 dolar olacak. Bunun dışında Microsoft, Arc Mouse ile farklı bir bilgisayar faresi daha tanıtıyor. Bu fare, parçalarının katlanması sayesinde yarı yarıya küçülebiliyor ki, bu da fareyi özellikle düzüstü kullanıcıları için ilgi çekici hale getiriyor. Pil göstergesi kullanıcıyı pil durumu hakkında bilgilendiriyor. Arc Mouse şu andan itibaren 85 dolara temin edilebiliyor.

BİLGİ İÇİN: www.microsoft.com.tr

4 KASIM 2008

IDC BI Roadshow Türkiye'de

'BI Merdivenlerini Çıkarken' teması ile yola çıkan seminer, İstanbul'da The Bosphorus Swisotel'de gerçekleştirilecek. IDC BI Roadshow'u bağımsız uzmanlar, sanayi liderleri, BT yöneticileri ve iş dünyasındaki karar mekanizmaları tarafından fikir alışverişi ve tecrübelerin paylaşımına yönelik son derece saygın bir platform olarak tanınıyor.

Bu yılki uygulama, yerli ve küresel BI yatırımlarını yönlendiren temel faktörleri incelemenin yanı sıra, pazardaki en son gelişmelerin ayrıntılarını da ele alacak.

IDC'nin İş Zekası veya diğer Seminerleri hakkında daha fazla bilgi için, Türkiye Konferans Müdürü Zeynep Genç ile, zgenc@idc.com adresinden veya + 90 212 329 79 73 numaralı telefondan bilgi alabilirsiniz.

KISA KISA

LG'DEN İNTERNET DESTEKLİ BLU-RAY OYNATICI

LG son nesil melez oynatıcılarını tanıttı. BD3000 modeli BD ve DVD oynatmakla kalmıyor, web üzerinden alınan filmleri de görüntüleyebiliyor. Video kiralama hizmeti Netflix, ilk içeriği sağlayacak. Video akışı sayesinde, filmlerin başlaması için 30 saniyeden fazla beklemeniz gerekmiyor. Aygıt, sonbaharda ABD'de raflarda yerini alacak.

BİLGİ İÇİN: www.lge.com

MICROSOFT'TAN FARESİZ MOUSEPAD

Microsoft araştırma laboratuvarının yeni buluşu, faresiz bir fare altlığına benziyor. Dokunmatik yüzeyi masanın üzerine koyup üzerinde parmaklarınızı gezdiriyorsunuz. Aygıt farklı basınç düzeylerini algılayabiliyor ve fiyatının çok makul olacağı söyleniyor. Ama Microsoft ürünün çıkış tarihini henüz duyurmadı.

BİLGİ İÇİN: www.microsoft.com

ARAŞTIRMACILAR MP3'E VARIS ARIYOR

Fraunhofer Tümlüş Sistemler Enstitüsü (FIIS) müzik dosyalarını sıkıştırmada kullanılabilecek yeni teknolojinin gelişimine 60 milyon Euro yatırım yapacak. Bu yüzden, Erlangen-Nuremberg Üniversitesi'nde AudioLabs adlı bir ses araştırma merkezi kuruldu. Bu projenin masrafı, MP3 biçiminin lisans gelirleriyle ödeniyor.

BİLGİ İÇİN: www.fraunhofer.de

EPSON'DAN YENİ MOBİL FOTOĞRAF GÖRÜNTÜLEYİCİ

Epson, P-6000 ve P-7000 adlı iki yeni ürün çıkardı. Bunlar, üzerinde ekranı bulunan sabit diskler. Veri saklama ve fotoğraf görüntüleme için kullanılabilecek aygıtlar sadece JPEG biçimini değil, farklı üreticilerin RAW dosya biçimlerini de gösterebiliyor. Ürünler 600 ila 800 dolara satılacak.

BİLGİ İÇİN: www.epson.com

KARŞILAŞTIRMALI TEST

Intel, Via'ya karşı: Ucuz CPU'ların düellosu

Intel, yakın zamana kadar Atom 230 modeliyle ucuz işlemci alanında rakipsizdi. 150-200 Euro'luk mini PC'lerde kullanılan bu işlemcilere Via cephesinden yanıt gecikmedi. Nano adlı Via işlemcisi, Nettop bilgisayarlar da kullanılabilecek.

Nano'nun Atom'dan en büyük farkı, komutları sırasız işleyebilmesi. Böylelikle komutları geliş sırasına değil de önem sırasına göre işlemek mümkün oluyor ve bu da işlem gücünü artırıyor. Intel ise tam tersini yapmış ve güç tüketimini azaltmak için Atom işlemcisini sadece sıralı komut işleyebilecek şekilde tasarlamıştı. Bu yüzden, Intel Atom'un performansı 900 MHz'lik bir Pentium M'inkini geçmiyor.

Bu dezavantaj ise dahili Hyper

Threading özelliğiyle telafi ediliyor. Sanal bir işlemci çekirdeği, hesaplama arasında ikinci bir komut işleyebiliyor ve ideal yük altında, Atom işlemciye %60 performans artışı sağlıyor.

Atom 230'un eski moda teknolojisi: Az harcıyor ama yavaş

Ne var ki Atom ile Nano arasındaki performans farkını kapamaya Hyper Threading de yetmiyor. Cinebench hız testinde sadece 870 puan alabilen Atom, 1.094 puan alan 1,8 GHz'lik Nano'ya yetişemiyor. Intel'in yeni çıkaracağı çift çekirdekli Atom 330 ise Nano'yu geçebilir.

Atom 230'un basit tasarımı, kendini güç sarfıyatı konusunda gösteriyor. Sadece 4 Watt enerji harcayan işlemci, Nano'dan altı

TEST SONUÇLARI

Cinebench

1.094 Puan

870 Puan

Güç tüketimi

29 Watt

34 Watt

VIA galip Nano, Atom'dan hem daha hızlı hem daha az elektrik harcıyor.

■ VIA NANO L2100 (1,8 GHZ)
■ INTEL ATOM 230 (1,6 GHZ)

kat tutumlu. Bununla birlikte Intel, Atom işlemcisi için güç tasarrufu konusunda çok zayıf, eski bir yonga seti seçtiğinden tüm sistemin güç tüketimi 34 Watt'a yaklaşıyor. Oysa Nano'da bu değer 29 Watt'ta kalıyor. Sonuç: İki işlemcinin performans ve güç tüketimi konusunda çok ciddi bir fark yok. İkisi de piyasada aynı rahatlıkla bulunamıyor. Temininde sıkıntı çekilen bir şey varsa, o da ortalıkta adından başka bir şeyi görülmeyen, ucuz işlemcili Nettop'lar.

BİLGİ İÇİN: www.intel.com

ARCHOS

Web bağlantılı video oynatıcı

Archos 5g'nin gücü, kablosuz internet erişimi sağlayan WLAN özelliğinden değil, DSL hızında gerçek mobil sörf için izin veren HSDPA alıcısından kaynaklanıyor. Özellikle bu tablet için uyarlanmış Opera tarayıcısı, web sitelerini koca PC'lerdekinden farksız

ve iPhone'a nazire yaparçasına en güncel Flash 9 içeriğiyle görüntüleyebiliyor. 800 x 480 piksellik 5 inç boyutundaki ekran net görüntü sağlıyor ama sıkça sağa sola kaydırılması gerekebiliyor. Aygıtta multimedia dosya eklerini destekleyen, IMAP tabanlı bir de e-posta istemcisi var. Tarayıcıya ek olarak, aygıtta hava durumunu ya da spor karşılaşmalarının sonuçlarını görüntüleyen web widget'ları kullanılabiliyor. Ne var ki tarayıcı, Web TV ve radyo özelliklerini bir araya getiren ücretsiz eklentileri için kaydolmayı gerektirmesi biraz can sıkıcı. H.264 videoları, HD çıkışı ve AAC müzik dosyaları için gereken eklentilerin her biri 15 Euro. Aygıt, mobil telefon sözleşmesiyle birlikte bir paket halinde satılıyor. HSDPA'sız model olan Archos 5'inse 340 Euro'dan satılacağı belirtiliyor.

BİLGİ İÇİN: www.archos.com

Web uzmanı Archos yeni multimedia oynatıcısını mobil internet erişimiyle donatmış.

ARAMA MOTORU

Knol: Wikipedia'ya rakip

Google'ın yeni web portalı artık Beta sürümüne ulaştı. Knol sadece bu hizmete verilen isim değil; bu sözcük, tıpkı "Wiki" gibi, bir bilgi biriminin de adı. Wikipedia'nın aksine, yazarlarının adını taşıyan makaleler başkaları tarafından engellenebiliyor.

Bu yüzden, çoğu zaman bir konuda birbirine tamamen zıt görüşler içeren makaleler okuyabiliyorsunuz. Yine ücretsiz ansiklopediden farklı şekilde, yazarlar makalelerin arasına serpiştirilen reklamlardan pay alabiliyor. Şimdilik çoğu makale tıp konulu olsa da, banyo rezervuarını tamirden tutun da bahçeye çim ekmeye kadar birçok farklı konuda bilgi edinebiliyorsunuz.

BİLGİ İÇİN: www.google.com

SERVER 2008 BAŞARISINI KANITLIYOR

Windows Server 2008 geleceğin platformu

Her alanda zamanla yarışılan günümüzde artan iş ihtiyaçları ve rekabet bunun yanında güvenlik tehditleri ve maliyet kısıtlamaları verimliliğin ve dinamik ortamların önemini arttırırken Microsoft, Windows Server 2008'in bu anlamda kurulduğu andan itibaren işletmelere teknolojik etkinlik ve katma değer kazandırdığını artık kanıtladığının altını çizdi.

Haberleşme ve iletişim

Windows Server 2008 ile birlikte gelen yenilikleri temel olarak dört ana başlıkta toplayabiliriz. Bunlar: Yeni nesil web, sanallaştırma, güvenlik, ve altyapı konularını kapsıyor. Yeni nesil web ile çok güçlü bir web uygulama ve hizmet platformu sağlanıyor. Bu sayede yönetim kolaylaşmakta ve hosting hizmetlerinin kapsamı arttırılıyor. IIS 7.0 .NET 3.0 ile birlikte daha kolay ve çok çeşitli mobil cihazlar üzerinde çalışan çözümleri destekleyen bir yazı-

lım geliştirme ortamı sağlanıyor. Ayrıca IIS 7.0'ın yeni modüler yapısı ile maliyetlerin düşmesi sağlanıyor.

Haberleşme ve iletişimin sınırlarının kalktığı günümüzde güvenlik en önemli konulardan biri. Microsoft bu alanda Windows Server 2008'de çeşitli yatırımlar yapmış ve firmaların ihtiyaçlarını karşılayacak önemli özellikler geliştirmiş. Örneğin RODC (Read only domain controller) sayesinde farklı lokasyonlarda olan sunucuların üzerindeki şirket bilgileri ve şifreler korunuyor. Bitlocker teknolojisi ile yazılım koruması yanında donanım üzerinde de etkin güvenlik sağlanıyor. NAP (network access protection) özelliği ile şirket ağına bağlanan tüm bilgisayarlara ve mobil cihazlara ancak sizin belirleyeceğiniz güvenlik politikalarına uydukları sürece ağına giriş hakkı sağlanıyor. Böylelikle istenmeyen veya üzerinde virüs

bulunduran; güvenli olmayan bilgisayarlar ortamınıza tehdit oluşturamıyorlar. Yeni platform sunduğu Server Manager ve PowerShell ile zengin kullanıcı deneyimi sağlanıyor. uygulamalar kolayca kurulabilir ve yönetilebilir hale geliyor. Böylece Bilişim Teknolojisi profesyonellerine bugüne kadar ulaşılmamış düzeyde yönetim kolaylığı sunarak çok daha güvenli, sağlam ve güvenilir bir sunucu ortamı kazandırılıyor. İşletme sistemini derinlemesine izleyebilme ve onarma yetenekleri sayesinde ağ yöneticileri zamanlarının çoğunu işletmeleri için daha verimli işlere ayırabiliyorlar.

Hyper-V

Windows Server 2008 içinde kurulu gelen Hyper-V sanallaştırma teknolojisi ile işletmelerin günümüzdeki ve gelecekteki ihtiyaçlarını karşılayacak bir platform sunuyor. Bu sayede; kurumlar

enerji ve donanım alanındaki yatırımlarını tam anlamıyla kullanabilir böylece maliyetlerini büyük ölçüde azaltabilir, sanallaştırma ile değişen ve artan taleplere çabuk ve etkili cevap verebilir, bu talepleri önceden öngörebilir hale gelebiliyorlar.

Terminal Services ile kurumlarda tüm sunucu ve masaüstü bilgisayarlara bağlanarak, sanal ve gerçek ortamların yönetilmesini kolaylaştırıyor. Bu özelliklerle nereden olurlarsa olsunlar tüm kullanıcılara çalışma ağlarının bütün olanaklarından yararlanmalarını sağlıyor. Özetleyecek olursak; iyileştirmelerin en önemlileri arasında, çalışma ağı kullanımı, ileri güvenlik özellikleri, uzak uygulamalara erişim, merkezi sunucu yönetimi, performans ve dayanıklılık izleme araçları, gelişmiş kümeleme ve dosya sistemi de bulunuyor.

BİLGİ İÇİN:

www.microsoft.com.tr

KISA KISA

ACME TÜRKİYE'DE

15 yıldan beri özellikle Orta Avrupa ülkelerinde yoğun bir şekilde satılan ve büyük bir piyasa elde eden ACME Eylül ayından itibaren Mahmutoglu Elektronik güvencesiyle Türkiye'de. Ürünlerinin tamamını konularında uzman fabrikalarda büyük bir titizlikle ve kaliteden taviz vermeden ürettirip uygun fiyat politikasıyla satmaktadır. İlk etapta klavye, mouse, hoparlör ve oyun kolu çeşitleriyle piyasaya gelecek olan ACME daha sonraki tarihlerde web cam, CD, DVD, USB çoğaltıcı, mikrofon, kulaklık, fotoğraf kağıdı, ekran temizleyici gibi ürünleri de getirerek bilgisayar aksesuarları piyasasına tam çeşitli yeni bir renk, yeni bir hareket getirmeyi hedefliyor.

BİLGİ İÇİN: www.acme.eu

"EĞİTİM ÇARKI" KAZANDIRIYOR

Bilişim Eğitim Merkezi CeBIT Fuarında 6 gün boyunca "Eğitim Çarkı" ile indirimli meslek eğitimleri fırsatı sunuyor. Microsoft Gold Certified Partneri ve Eğitim Çözümleri İş Ortağı, Cisco Networking Academy, Autodesk Yetkili Eğitim Merkezi, Adobe Yetkili Eğitim Merkezi, Corel, Netcad ve STA4-CAD Yetkili Eğitim Merkezi olarak 9 yıldır hizmet veren Bilişim Eğitim Merkezi, 7-12 Ekim 2008 tarihleri arasında düzenlenen CeBIT Fuarı süresince fuar katılımcılarına 6.cı salon 412 nolu standında ücretsiz ve indirimli eğitim imkanları sunuyor. CeBIT Fuarına özel olarak hazırlanan "Eğitim Çarkı" platformu, CeBIT Fuarını ziyaret edenler, üniversiteyi kazanamayan gençler, dünya standartlarında sertifikalı eğitim almak isteyenler, IT alanında meslek sahibi olmak isteyen tüm bireyler için tasarlandı.

BİLGİ İÇİN: www.bilisimegitim.com

KONICA MINOLTA

Bağımsız bir pazar araştırma kuruluşu olan InfoSource'un satış rakamlarına göre Konica Minolta 2008 yılının ilk yarısında tam renkli çok fonksiyonlu baskılama sistemleri bölümünde pozisyonunu güçlendirdi; şirket şimdi hem Batı hem de Doğu Avrupa da bir numara.

BİLGİ İÇİN: www.konicaminolta.eu

NOKIA N96 İÇİN GERİ SAYIM BAŞLADI

Full mobil eğlence

Finlandiyalı mobil iletişim devi Nokia, Nokia Nseries portföyünün amiral gemisi multimedya bilgisayarı Nokia N96 için Türkiye'de geri sayıma başladı. Kasım ayında Türkiye'de satışa sunulacak olan multimedya bilgisayara sahip olmak isteyen kullanıcılar www.nokia.com.tr/n96ilkkseninelinde sayfasına kaydolarak, sabırsızlıkla beklenen Nokia N96 hakkında detaylı bilgi ve daha pek çok özel fırsatı yakından takip edebiliyor.

Mobil eğlenceyi çıkabileceği en yüksek doruğa taşıyan Nokia N96, gerçekten de Nokia Nseries portföyünün amiral gemisi olduğunu her yönüyle kanıtlıyor. Gelişmiş mobil internet deneyimi ile dikkat çeken Nokia N96, mobil internet tarayıcıda flaş video desteği ile de internette sörfü daha keyifli hale getiriyor. Çift yönlü kayar kapağıyla telefon ve multimedya seçeneklerini kusursuz bir şekilde birleştiriyor. 24 GB'a kadar genişletilebilir 16 GB dâhili hafıza ile 40 saate kadar video içeriği saklanabiliyor. Dilerseniz aynı anda müzik dinleyip, 2,8inç geniş ekrandan, entegre 3D stereo hoparlörü ile, Windows Media Video dahil farklı biçimlerde video seyredebiliyorsunuz. Carl Zeiss optik destekli ve çift LED Flaş'lı 5 megapiksel kamerası ile üstün kalitede fotoğraflar çekerek ya da konum etiketleme (geotagging) sistemiyle yerlerini kaydedebiliyor veya hızlı internet bağlantısıyla dosya olarak yükleyebiliyorsunuz.

BİLGİ İÇİN: www.nokia.com.tr

CANLI RENKLER VE YÜKSEK PERFORMANS

ASUS F8 serisine zırh

ASUS F8 Serisi, en son teknolojiye sahip işlemci ve grafik özellikleriyle yüksek performans sunarken, benzersiz Infusion Teknolojisi ile görsal tasarımı özelliklerini bir araya getirerek, gerçek anlamda çok yönlülük sunuyor. İş dünyasının zorluklarıyla başa çıkabilecek kadar donanımlı olmasının yanı sıra, her tür dijital eğlence ihtiyacını da gideren

F8 serisinin performansı, benzeri olmayan birçok teknoloji ve yazılım özelliğiyle destekleniyor. Bu özelliklerin en önemlisi, kullanıcının 8 saniye içinde bilgisayarı açıp internete bağlanabilmesini ya da multimedya uygulamalarını kullanabilmesini sağlayan Express Gate teknolojisi. Bilgisayarın dış kasasına çeşitli desen ve renklerin uygulanabilmesini sağlayan Infusion teknolojisi, F8 Serisinin oldukça estetik görünmesini sağlarken aynı zamanda darbe ve çiziklere karşı da yüksek koruma sağlıyor. Dış yüzeyde bulunan desenlerin zamanla deforme olmasını engel lenerek, çizilme ve silinme problemlerine karşı maksimum koruma sağlanıyor.

BİLGİ İÇİN: www.asusu.com.tr

GDATA INTERNET SECURITY 2009

Testlerden en yüksek notlar

GDATA Internet Security 2009 versiyonu bağımsız test kuruluşu AV-Test (www.av-test.org) tarafından yapılan Eylül ayı en kapsamlı Internet Security programları güvenlik testlerinde en yüksek puanları topladı. 34

Internet Security ürününün test edildiği testte GDATA Internet Security %99,8 yakalama oranı ile en iyi yakalama oranını sağladı. GDATA hızlandırılmış tarama motoru ve yeni parmak izi teknolojisi sayesinde, tarama performanslarında çok iyi sonuçlar sağlıyor. 2009 versiyonun en önemli özelliklerinden biri, yeni nesil Dual ve quad-core işlemcileri tam kapasite kullanarak tarama hızlarında maksimuma ulaşması. Yeni sessiz güvenlik duvarı sayesinde PC kullanıcıları internette kesintisiz dolaşma ve tam güvenlik keyfine varabiliyorlar.

GDATA'nın yeni nesil 2009 versiyonları 7-12 Ekim tarihleri arasında düzenlenecek CeBIT Bilişim Eurasia fuarında Salon 6 Stand 238'de Aresis Bilişim Teknolojileri ve GDATA tarafından Türkiye'de kullanıcıların beğenisine sunulacak.

BİLGİ İÇİN: www.aresis.com.tr

KİRLENMEKTEN KORKMAYIN

Yıkanan klavye

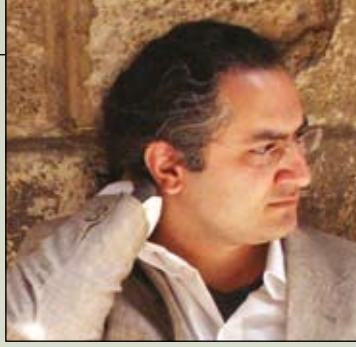
Silver Seal Flex olarak adlandırılan yeni bir klavye istendiğinde yıkatabiliyor. Bu klavyeyi elinizle yıkama zahmetinde bulunmadan bulaşık makinesine dahi havale edebilirsiniz. Işığı sayesinde gece karanlığında da kullanılabilen antibakteriyel yapıdaki yeni Silver Seal Flex'in fiyatı ise sadece 50 dolar.

BİLGİ: www.sealshield.com

HABERİNİZ OLSUN

CEM ŞANCI, cemsanci@chip.com.tr

Nazan ile İzzet

Doksanların sonundaki internet reklamları geri geliyor

■ Türk Telekom telefon hizmeti için ünlülerle, futbolcularla, futbolcuların anneleriyle, babalarıyla anlaşış sansanyonel reklamlarla kendini müşterilerine sevdirmenin yolunu arıyordu ama internet servis sağlayıcısı TTNET'in bugüne kadar Telefon hizmeti ile yarışacak büyüklükte bir reklam kampanyası başlattığını görmemiştik.

Bu biraz da TTNET'in, doğal şartlar nedeniyle rakipsiz bir pazarda hüküm sürmesinden kaynaklanıyordu ama 3G'nin ayak seslerini duyurmaya başladığı pazarda, geniş bant seçeneklerinin artacağı anlaşılınca yavaş yavaş TTNET'in de ADSL hizmetleri için imaj kampanyalarına başladığı ve sempati toplamak için çaba sarfetmeye başladığını görüyoruz.

Gülse Birsal ve Özkan Uğur'un rol aldığı "Nazan ve İzzet" kampanyası ile 90'ların sonunda şahit olduğumuz o cümbür cemaat "dial-up" reklamlarını tekrar hatırlar gibi olsak da bu kez internet kalıcı bir şekilde hayatımıza yerleşmiş bir olgu haline geldiği için, 90'lardaki gibi bir hayal kırıklığı ile yaşamayacağımızı umuyoruz.

Her ne kadar, sevilmesini Seinfeld gibi uzun senaryoların içindeki sürpriz kurgulara borçlu olan Gülse Birsal'in yarım dakikalık skeçler içine sarmal kurgular yerleştirmesi mümkün olmadığı için ürettiği kısacık

esprilerde aynı başarıyı yakalayamadığını görsek de bu reklamların interneti hala lüks olarak görenleri internet aboneliğine ikna edeceğini umuyoruz.

Gerçi, İzmir'deki arsenikli su haberlerinde de gördüğümüz üzere, insanlar temiz su içmek için bile haftada beş liralık damacana su almaya güç bulamazken ve çevredeki ucuz su satan dükkanların önünde kuyruk

olurken, internete bağlanmak için ayda 20-30 YTL'ye katlanabileceklerini düşünmek kolay değil. Dolayısıyla, henüz internet bağlantısı bulunmayan ve hala evinde internet bağlantısına ihtiyaç duymayan insanları internete bağlamak imajdan çok bir fiyat ayarlaması sorunu olsa gerek.

Gülse Birsal zaten üslup olarak itici soğuk insanları hicvetmeyi seven bir hanım kızmış olduğundan TTNet reklamlarında itici, soğuk espriler yapan bir karakter canlandırdığını görmek bizi şaşırtmadı ancak Özkan Uğur'un tüm bu skeçlerde çok arkada kaldığını görmüş olmalısınız.

Bana katılacak çok okurumuz olduğuna inanarak ve biraz da onların sesini duyurmak amacıyla, buradan TTNet yöneticilerine bir ricada bulunmak istiyorum: Nazan ile İzzet skeçlerinde Özkan Uğur'u daha yoğun görmek istiyoruz. Ekim ayında onun sesini ve keyifli oyunculuğunu daha fazla seyredebileceğimiz skeçlerle televizyonlara çıkacağınızı umuyoruz.

BİLEŞENLERİ SEÇ BİLGİSAYARIN GELSİN
Xcellerator oyun bilgisayarı

Xcell, Xera ve Xtor olmak üzere üç farklı temel seride sunulan Xcellerator, her bütçedeki oyunseverlerin ihtiyaçlarını karşılayacak seçenekler sunuyor.

Performans canavarı olan Xcellerator modelleri piyasaya sürülmüş ve yakın zamanda sürülecek olan tüm oyunları en gerçekçi şekilde oynamanıza olanak sağlıyor. Oyunseverler, satın almak istedikleri bilgisayarların bileşenlerini <http://www.xcellerator.com.tr> adresine girerek internet üzerinden kendileri belirliyorlar. Oyun için tasarlanmış özel tasarım sessiz kasası, oyunseverlerin ihtiyaç duyacağı dört çekirdekli, yüksek tampon belleğe sahip işlemci ve grafik performansını üst seviyelerde sunarak paralel çalışma imkanı sağlayan ekran kartları, en yeni teknolojileri destekleyen depolama birimleri, sınırsız oyun keyfi sunan yüksek performansı ve high definition çözünürlükleri destekleyen büyük ekran monitörleriyle Xcellerator, kısa zamanda oyun oynamak için bilgisayarını seçenlerin ilk tercihi olmaya aday. Tel: Datateknik, 0 212 496 00 00

BİLGİ İÇİN: www.xcellerator.com.tr

CENTRINO 2 TEKNOLOJİLİ CASPER NIRVANA
Dizüstünde son nokta

Casper, yalnızca masaüstü bilgisayarlarda sahip olunabilecek güç ve performansı dizüstü bilgisayarında da arayanlar için Intel Centrino 2 Teknolojili Nirvana'yı piyasaya sundu. Intel'in en yeni ve en iyi dizüstü bilgisayar teknolojisi ile donatılmış Casper Nirvana, yüksek performansı ile öne çıkarken, düşük pil tüketimi ile de dikkat çekiyor. Siyah piano yüzeyinde IMR teknolojisi kullanılarak oluşturulan, iç içe geçmiş dairesel desenlerin yarattığı futuristik görsel etki Centrino 2 işlemcili Casper Nirvana'yı tasarımı ile de benzerlerinden çok farklı bir yere konumluyor. Tüm beklentilere aynı anda cevap veren yeni Nirvana, yüzde 40 daha küçük bileşenlerden oluşan Centrino 2 Teknolojisi sayesinde daha hızlı çoklu uygulama kabiliyeti sağlarken daha az bekleme süresi, 5 kat hızlı bağlantı kolaylığı sağlıyor. Kablosuz performans ve 2 kat fazla kapsama alanı gibi özellikleri de beraberinde getiriyor. Intel Centrino 2 Teknolojili Casper Nirvana 949\$ + KDV - 1999\$ + KDV aralığında değişen fiyatlarla satışa sunuluyor.

BİLGİ İÇİN: www.casper.com.tr

IT IN GOVERNMENT ROADSHOW
Dünyadan sonra Türkiye'de

IDC'nin prestijli IT in Government Roadshow'u (Devlette Bilişim Seminer Serisi) Fas'ın Rabat kentinden başlayarak, Midrand, Nairobi, Abu Dhabi, Riyad, Ankara, Abuja ve 1 Aralık'ta Kahire'de sona eriyor. 25 Kasım'da Ankara'da düzenlenecek organizasyon için daha fazla bilgiyi Türkiye Konferans Müdürü Zeynep Genç ile, zgenc@idc.com adresinden iletişime geçerek veya +90 212 329 79 73 numaralı telefonu arayarak elde edebilirsiniz.

READ.ME

MAHMUT KARSLIOĞLU, mkars@chip.com.tr

Discomgoogolation mısınız?

İnternet bağımlılığı psikolojik bir hastalık kabul ediliyor.

■ Geçen ay yazmıştım, korkularımız bile sanal oldu diye. Eksik yazmışım, düzeltmek istiyorum. Meğer sanallaşan sadece korkularımız değilmiş!

Artık yaşadığımız bağımlılıklar bile bir garip. Alkol, sigara ya da benzeri bağımlılık yaratan şeylerden kurtulmak günümüzde çok dert değil. Çünkü bunlar gerçekten zararlı maddeler. İnsan, kafasında bu gerçeği gördüğünde tedaviye çok kolay cevap verebiliyor. Peki ya kimsenin zararlı olarak kabul etmeyeceği bir şeye olan aşırı ilgi ya da diğer bir deyişle bağımlılık durumunda ne yapmak gerekiyor? Uzmanlara göre bağımlılığın iyisi kötüsü yok. Bir şeye olan çok aşırı ilgi her koşulda psikolojik bir rahatsızlık olarak kabul ediliyor. Tüm dünyayı birbirine bağlayan, sonsuz bir bilgi okyanusu gibi duran, en büyük ve en hızlı haber kaynağı internet söz konusu olsa bile durum değişmiyor. Hatta bu durumda daha da kötüleştiği söylenebilir. İnternet bağımlıları için yanlış bir şey yaptıklarını kabullenmek zor, çünkü buna her zaman mantıklı bir açıklama getirebiliyorlar. Ancak ister kabul etsinler ister etmesinler artık sorunlarının bir ismi bile var: Discomgoogolation.

İngilizce dili içinde günlük kullanımda neredeyse search (arama) kelimesinin yerini almış olan Google, bu bağımlılığı ifade eden hastalığın ismi içinde de kendine yer bulmuş. Hayal kırıklığına uğramak, kafası karışmak anlamına gelen "discombobulate" kelimesi ile Google'un birleşmesinden ortaya çıkan bu kelime internete erişemediğinde stres düzeyi artan ve kendini tedirgin ve mutsuz hisseden kimselerin hastalığını ifade etmek için kullanılıyor. Üstelik bu durumdan muzdarip insanların sayısı hiç de az değil. YouGov firmasının İngiltere'de yaptığı bir araştırma kullanıcıların %50'ye yakınının bu durumdan muzdarip olduğunu ortaya koyuyor. %25'lik bir kullanıcı grubu ise online olamadıklarında aşırı sinirli olduklarını kabul ediyorlar. Detaylara indikçe durumun ciddiyeti daha çok ortaya çıkıyor. Araştırma sonucu, internetsiz yaşayamayacağını söy-

leyen İngilizler'in oranının %76 olduğunu, nüfusun %50'sinin günde 1 ila 4 saat internet başında kaldığını ve %19'unun ise internete ailelerinden daha çok zaman ayırdıklarını da ortaya koyuyor.

Ülkemizde şimdilik yapılmış böyle bir araştırma yok belki ama özellikle bu konuda internet kullanımı alışkanlıklarının ülkeler arasında çok fazla değiştiğini sanmıyorum. Dolayısıyla ülkemizde bu oranların benzer ya da daha yüksek çıkması da pek şaşırtıcı olmaz. Anketi değerlendiren Psikolog Dr. David Lewis, geniş bant internetin çok hızlı yayılması nedeniyle "sorulara hızlı cevap alma" gibi bir kültürün ortaya çıktığını ve sonsuz bilginin sadece bir tıklama ötede olduğunu bilmenin webe bağımlılık yaptığını söylüyor. Bu gerçekleşmediğinde ise discomgoogolation hastalığı kendini gösteriyor. Dr. Lewis hastalığı kalp atışları ve beyin dalgalarındaki değişimlerle tanımlıyor.

Merhaba benim adım X. Ben bir internet bağımlısıyım!

Bu hastalık yetişkinlerden çok çocukları vuruyor. Çünkü ailelerin, çocuklarına teknolojinin gerisinde kalmamasın, rahatlıkla araştırma yapıp ev ödevlerini tamamlayabilsin diye evlerine aldıkları geniş bant bağlantısı daha çok anlık mesajlaşma ve çevrim içi oyunlar için ya da sohbet odalarında ve forumlarda yabancılarla konuşmak için kullanılıyor. Çok zor olsa da çocukları bu durumdan koruyabilmeniz için uzmanların bazı tavsiyeleri de yok değil.

Çocuğunuzun ilk örnek alacağı kişi siz olduğunuz için ilk olarak kendi internet kullanım alışkanlıklarınıza dikkat etmeniz en önemli kural. İnternet'e bağlı olan bilgisayarın çocuğunuzun odası yerine evde ortak kullanım alanlarından birinde olması da kontrol için bir avantaj olabilir. İnternet kullanımını tamamen yasaklamak bir çözüm değil. Bunun yerine kullanım süresini belirlemek ve hangi sitelere girip giremeyeceği gibi kurallar koymak, gerekirse ebeveyn denetim yazılımları kullanmak en iyi çözüm olacaktır. Yine de işin içinden çıkamıyorsanız bunun gerçek bir sorun olduğunu kabullenip psikolojik yardım almanızda yarar var.

GIGABYTE GEFORCE 9400 GT

Ultra dayanıklı 2 serisi genişliyor

Dünyanın önde gelen anakart ve ekran kartı üreticilerinden GIGABYTE, NVIDIA'nın son GeForce 9400 GT grafik işlemcisi ile donatılmış yeni GV-N94T-512H ekran kartlarını piyasaya sunduğunu duyurdu. GIGABYTE GV-N94T-512H, son derece gelişmiş oyun deneyimi için ileri teknoloji oyun sunumu sağlayan, 128 bit 512MB DDR2 belleğe sahip GeForce 9400 GT grafik işlemcisi içeriyor. Kullanıcılara yeni bir oyun eğlencesi yaşatan

GIGABYTE GV-N94T-512H, ev sineması deneyiminde son nokta için yüksek kalitede, HD (High Definition-Yüksek Tanımlı) video sağlayan HDCP teknolojilerini (High-bandwidth Digital Content Protection -Yüksek bant genişlikli Dijital İçerik Koruma) destekliyor.

GIGABYTE GV-N94T-512H, "Ultra Dayanıklı 2" teknolojisini içeriyor ve demir alaşımlı boğucu bobinler, ısı direnci düşük (Lower RDS (on)) gerilim besleyiciler (MOSFET'ler) ve hepsi Japon üretimi olan SMD'ye monte katı kapasitörler başta olmak üzere yüksek verimliliğe sahip bileşenler sayesinde GIGABYTE Ultra Dayanıklı 2 ekran kartları, günümüzün yüksek performanslı, HD (High Definition-Yüksek Tanımlı) platformları için en yüksek seviyede güvenlik ve stabilite, daha düşük çalışma ısıları ve gelişmiş overclock kapasitelerini garanti ediyor.

BİLGİ İÇİN: www.gigabyte.com.tr

Seagate ile sohbet

Bu ay yeni ürünlerini duyuran Seagate'in Türkiye ve İsrail Ülke Müdürü İpek Binyıldız'la okurlarımızın ilgisini çekecek bir sohbet gerçekleştirdik.

CHIP: Seagate'i sizin cümleleriyle tanıyabilir miyiz?

Seagate 30 yıllık bir firma. Yaklaşık 54 bin çalışanı var. Ana şirket Amerika'da. Türkiye ise bizim için fokus bir ülke. Türkiye'ye yatırımlar yapılıyor. Ben Türkiye'de bugüne kadar tek başıma çalışıyordum. Geçen sene bir saha mühendisi aldık. Ben Türkiye ve İsrail'den sorumluyum. Mühendisimiz de bu bölgelerden sorumlu. Müşterilerimizin problemleri ile ilgileniyor. Bu sene de şubat ayında kanal-müşteri ilişkileri temsilcileri aldık. Bir tane İstanbul'da bir tane Ankara'da, bir tane de İzmir'de arkadaşımız var ama kimse birbirini görmüyor çünkü birbirimizi görmeye ihtiyacımız yok, müşterilerimizi görmeye ihtiyacımız var. O yüzden hepimiz "home-ofis"lerimizde çalışıyoruz. Yani Türkiye'de 5 kişiye ve Londra'daki ofisimize rapor veriyoruz. Seagate şu anda dünyadaki sabit disk pazarında da Pazar lideri konumunda.

Şu anda bütün ürün kategorilerinde %33 pazar payımız var ve bu bizi dünya lideri yapıyor. Geçtiğimiz çeyrekte Seagate 43 milyon ürün sevk etmiş ki, pazarda yaklaşık toplam 131 milyon disk bulunuyordu. Ayrıca geçtiğimiz yıllarda yıllık bazda 900 milyon dolar civarında da Ar-Ge harcaması yapmışız ki, bu bizi takip eden rakiplerimizin yaptığı toplam harcamanın iki katı anlamına geliyor. Örneğin yeni geliştirdiğimiz dikey manyetik depolama teknolojisi ile bugüne kadar mümkün olan 1 terrabyte disklerin %50 daha fazla kapasiteye ulaşabildik. Yani, artık 1,5 terrabyte boyutunda diskler üretebiliyoruz.

CHIP: Peki Türkiye'de ev kullanıcılarına satış sonrası destek, tamirat için bir organizasyonunuz var mı?

Elbette distribütörler vasıtasıyla ev kullanıcılarının sorunlu ürün-

lerine destek veriliyor. Disk distribütörlere ulaştıktan sonra Londra'ya gönderiliyor ve yerine yenisi getiriliyor. Çünkü diskler öyle kolay tamir edilebilen ürünler değil. Eğer bir sorun çıkarsa değiştirme yoluna gidiliyor.

CHIP: SSD teknolojisi konusunda çalışmalarınız var mı?

SSD kapasite birim maliyet açısından çok pahalı bir ürün. Dolayısıyla Seagate şimdilik SSD teknolojisiyle ilgilenmiyor ancak şirketin 2009 içinde SSD teknolojileri konusunda bazı yatırımları olacak.

CHIP: Yeni ürünlerinizin haberleri gelmeye başladı, piyasaya neler sunacaksınız?

Evet, Seagate özellikle ev kullanıcılarını heyecanlandıracak çok etkileyici ürünler piyasaya sürdü. Örneğin en ilginçlerinden birisi Freeagent Go. Bir iPhone boyutlarındaki ve incecik yapısıyla bu cihaz herkesin sevgilisi olacak. Çünkü cebinize koyup taşıyabili-

ğişt ve geliştirildi. 500 GB, 1 TB ve 1,5 TB boyutlarında gelecek. İçinde fan da bulunmayan kutu sessizliği ile oturma odasında, yatak odasında bile kullanılabilir. Freeagent Extereme daha fazla hız ve profesyonelliğe ihtiyaç duyanlara hitap edecek. İçinde daha kapsamlı bir yazılımı bulunuyor ve üç çıkış seçeneği var. USB 2.0, Fireware 400 ve ESATA seçenekleri ile bağlantı yapabiliyor.

Beş yıl içinde bir milyar tane disk üreteceğiz.

Seagate'in Türkiye ve İsrail Ülke Müdürü İpek Binyıldız

yorsunuz ve rengarenk kaplarıyla çok şık duruyor. En önemli özelliklerinden biri de kabloya ihtiyaç duymadan transfer yapabiliyor. Yani masa üstünde bir docking station'u var ve dilerse- niz USB kablo kullanmadan cihazı doğrudan kabına yerleştirip transfere başlayabiliyorsunuz. Ayrıca bu cihazla birlikte bir taşıma kılıfı da geliyor.

Ayrıca Freeagent Desktop'umuz var. Bu da 3,5 inch'lik bir masa üstü ürünü. Yatay ve dikey kullanılabilir. Go ürünü gibi, bunun da yazılımı de-

Yeni ürünlerimiz arasında bir de Apple ürünü var. Apple kullanıcıları için Freeagent GO'nun Apple kullanıcıları için bir versiyonunu ürettik. Tak çalıştır olarak gelecek ürünü MAC sistemine bağladığınız anda çalışabilecek- siniz. MAC için ayrıca Desktop versiyonu da bulunuyor ve fire- ware 800 bağlantısı ile geliyor.

Tüm bu ürünlerimiz yeni yazılımları sayesinde, dosyalama bazında şifreleme yapabiliyor. Böylece gizlemek istediğiniz bilgilerinizi yabancı gözlerden koruyabiliyorsunuz. Bu tür şifreleme

yazılımları normalde üçüncü parti yazılımlarla gelir ama Seagate, ürünleri ile beraber gelen yazılımın içinde bunu veriyor.

CHIP: Neden bu kadar çok ürün var. Pek çok firmadan pek çok external ürün piyasaya çıkıyor. Firmalar neden bu kadar çok çeşide ihtiyaç duyuyor?

Dünyada bir dijital içerik patlaması var ve insanlar artık her an cep telefonları ile bile video çekip içerik üretiyor ve bunların saklanması gerekiyor. Dolayısıyla insanlar, ürettikleri içeriği saklamak istedikleri gibi, yanlarında da taşımak istiyor. Ayrıca, dijital çağda en önemli detaylardan biri de yedekleme. Yıllarca biriktirdiğiniz dijital fotoğraflarınızın bir formatta kaybolup gittiğini düşünsenize. O nedenle insanlar sıklıkla yeni depolama alanlarına ihtiyaç duyuyorlar. Biz de bu ihtiyacın farkında daha çok depolama aranı vermek için çalışıyoruz. Örneğin, diz üstü bilgisayarları için 500 GB'lık diskler gelmek üzere. Yakında duyuracağız.

CHIP: Depolamada ve Seagate'de gelecek için öngörüleriniz nedir?

Çok ilginç bir rakam var elimde. Seagate bugüne kadar 1 milyar sabit disk vermiş piyasaya ve bunu 29 yıl içinde gerçekleştirmiş. Fakat hedefimiz beş yıl içinde 2 milyar diske ulaşmak. Bu rakamlar dünyada büyüyen kapasite ihtiyacını çok net ortaya koyuyordu.

Akıllı fotoğraf küçültme teknolojisi

“Bölge Çıkarma” (Seam Carving) adı verilen yöntem, fotoğrafların boyutunu küçültmeden önce içerik incelemesi yapıyor. Bu sayede, fotoğraftan gereksiz unsurlar atılırken önemli olan noktalar korunuyor. Sistem o denli başarılı ki, Photoshop’un yeni sürümünde de görmek istiyoruz.

BARIŞ EMRE ALKİM / MM

Kimi sorunlar var ki, görüntü düzenleme denince aklı ilk gelen yazılım olan Photoshop bile en kaba yöntemlerle çözmeye çalışıyor. Yeniden boyutlandırma, bu sorunlardan biri. Fotoğrafları sürekli büyütmemiz, küçültmemiz, enini ya da boyunu ayarlamamız gerektiği için sürekli bir uğraş gerekiyor. Fotoğraf çerçeveleri, fotoğrafların kağıt üzerindeki baskıları, web siteniz ya da TFT monitörünüz farklı çözünürlükler ve farklı en-boy oranları kullanmanızı zorunlu kılıyor. Bu ikilemden çıkmanın bir yolu, görüntülerin boyutunu çıkış ortamına göre esnek şekilde belirleyen, akıllı bir boyutlandırma yöntemi. Ancak Photoshop’un bu iş için kullanılan iki aracı da (biri kırpma, yani cropping; diğeri ise ölçekleme, yani scaling) insanı yarı yolda bırakıyor.

Ustaların “sıgıyorsa sıgıdır” düsturundan şaşmayan yazılım, orijinal görüntünün o kadar büyük bir kısmını kesiyor ki, geriye kalanla idare etmeniz gerekiyor. Böylelikle fotoğrafların önemli unsurları eksiliyor.

Beylik yöntem: Ölçeklemenin sınırları ortada

Ölçeklendirme için Photoshop biri “bilinear” diğeri “bicubic” olmak üzere iki yöntem sunuyor ve iki yöntemin de kalitesi kabul edilebilir. Ama bicubic

KARAR

Bu yöntem kesinlikle tüm fotoğraflar için geçerli değil. Ama merkezde birden çok kişi ya da nesnenin bulunduğu fotoğraflarda geleneksel yöntemlere kıyasla daha başarılı. Bu yüzden, her dört başı mamur görüntü düzenleme yazılımında bulunması şart bir özellik.

ölçekleme, fotoğraf büyütmede o kadar başarılı sayılmaz. Bildiğiniz gibi, dijital görüntüler piksellerden oluşur. Bir ölçekleme filtresinin, yeniden boyutlandırma sırasında görüntüye yeni pikseller eklemesi gerekebilir. Bu durumda, bilinear denilen yöntem sadece komşu pikselleri dikkate alıyor ve bu-

nun sonucunda, büyütülen fotoğraflar bulanıklaşıyor.

Bicubic ölçekleme ise civardaki pikselleri inceleyip onlar arasındaki mesafeyi de hesaba katıyor. Bu yüzden yeni hesaplanan pikseller de keskinliğini yitirmiyor.

Ne var ki, bir fotoğrafın en-boy oranını değiştirdiğiniz anda ölçekleme yönteminin sınırlarına dayanıyorsunuz. Fotoğraf bozuluyor ve bazen kullanılmaz hale geliyor.

Yeni yöntem: Önemli olanı koru, gerisini at

Alışıldık yöntemlerin başarısızlığının altında, içeriği dikkate almamaları yatıyor. Bölge Çıkarma denilen yöntem ise farklı bir mantıkla işliyor. Temelin-

de, önemliyi korumak ve önemsizi atmak yatan yöntemde, yazılım nelerin atılıp nelerin kalacağını saptamak için önce bir analiz yapıyor. Bu analiz, surat tanımada olduğu kadar ayrıntılı değil; sadece yazılıma, ayrıntıların nerede olduğunu bildiriyor. Kenarlar, çizgiler ve yapılar ne kadar çoksa, “ayrıntı” da o kadar çok demek. Yazılım öncelikle, fotoğrafta bu alanları belirleyen bir algoritmadan faydalaniyor. Algoritma, söz konusu yerlere yüksek, düz alanlara ise düşük değerler veriyor. Kullanıcı, Seam Carving GUI (CD / DVD’de) üzerinde beş farklı algoritma seçebiliyor.

Belirlenen değerler, bir sonraki adımın, yani fotoğraf

Üç yeniden boyutlandırma yöntemi karşı karşıya

Orijinal Resim 1.000 piksel genişliğinde ve 600’e indirilmesi gerekiyor. Bunun için başlıca iki yöntem var. Kırpma ve ölçekleme. Bölge Çıkarma (Seam Carving) ise diğerlerine meydan okuyor.

Kırpma

Eğer fotoğrafı sadece kırparsanız pagodaların ikisi birden kadraya girmiyor. O yüzden bu yöntem işe yaramıyor.

Ölçekleme

Bicubic interpolasyon resmi bozuyor. Pagodaların ikisi de eskiye kıyasla daha küçük görünüyor.

Boyutlandırma

Sadece yeni yöntem bu işi ideal şekilde yapabiliyor ve pagodalar sağlam kalıyor.

Bölge çıkarma iş başında

Original

Fillerin bulunduğu fotoğraf 850 piksel genişliğinde. Bölge çıkarma yöntemiyle 550 piksele indirilmesi gerekiyor.

ÜÇ ADIMDA GÖRÜNTÜ ANALİZİ

1 Kenar saptama Yazılım önce fotoğrafa bir filtre uygulayarak kenarlara yüksek değerler atıyor.

2 Fotoğraf ve enerji Ek bir hesaplama işlemiyle, kenarlara yakın tüm piksellere yüksek değerler veriliyor.

3 Bölgeler Yazılım düşük değere sahip 300 iz (bölge) saplıyor ve bu izler üzerinde bulunan tüm pikselleri siliyor.

Sonuç

Yazılım hesaplanan 300 bölgeyi attıktan sonra bile resmin ana unsurları sapasağlam.

“enerjisinin” temelini oluşturuyor. Yüksek değerlerle kenarları korumak da yeterli olmuyor çünkü bu durumda sizin istediğiniz nesnelere bile dokunulmaması gerekiyor. Bu yüzden de yazılım ek bir hesaplama daha yaparak kenarlara yakın piksellerin değerini artırıyor. Sonuç:

Fillerin olduğu örnek fotoğrafta, en yüksek enerji düzeyine filleri ve çalılar sahip. En düşük enerji değeri gökte. Ondan sonra da çimenler geliyor. Ayrıntı ne kadar fazlaysa, enerji de o kadar fazla demek.

Akıllı: Yöntem pikselleri adım adım siliyor

Yazılım artık fotoğrafı küçültmek için gereken tüm bilgilere sahip. Örneğin, genişliği 600 pikselden 599'a indirmek için, enerji değeri en düşük dikey piksel sütunu siliniyor. Yazılım bunu doğrudan bir çizgi şeklinde değil de, düşük enerjili bir piksel bölgesi (seam) seçerek yapıyor. Söz gelimi, yazılım işe alt köşedeki bir pikselle başlıyor, sonra üstündeki bitişik üç piksele bakıyor. Bunlardan en düşük değerlisini seçerek devam ediyor ve üst uca varana kadar bir bölge oluşturuyor.

Resmin küçültülmesinde gereken her bir piksel için yazılım ayrı bir bölge hesaplıyor ve bunu resimden çıkarıyor. Böylece, fotoğraftaki önemli nesnelere zarar gelmiyor, ama aralarındaki mesafe kısalıyor.

Aynı yöntem, soldan sağa yatay bölgeler için de geçerli. Fotoğrafın iki boyutu da değiştirilecekse, sırayla yatay ve dikey bölgeler oluşturulup siliniyor.

Bu yöntemi kullanarak fotoğrafları büyütme de mümkün. Yazılım bunun için orijinal fotoğraftaki bölgeleri kopyalayıp çoğaltıyor ve istediğiniz boyuta getiriyor. Böylelikle, nesnelerin boyutu aynı kalsa da, aralarındaki uzaklık artmış oluyor. Bu biraz da olumsuz bir durum zira Bölge Çıkarma yöntemi, ölçeklemenin aksine, fo-

toğrafın içeriğini ciddi oranda değiştiriyor. Çıkarma yazılımlarında kullanıcılar yeniden boyutlandırma sırasında silinmesini istedikleri alanı seçip düşük enerji değeri belirtebiliyor veya aksine, hiçbir şekilde değişmesini istemedikleri alanlara yüksek enerji değeri verebiliyor.

Yöntemin yaratıcıları geçen sene tanıtım sırasında bir fotoğrafın nasıl büyütülüp küçültüldüğünü gerçek zamanlı olarak göstermek için içi bölgelerle dolu bir klasör kullanmışlardı. Siggraph sempozyumunda, bu yöntemin videolarda nasıl kullanılabileceğini anlatmaları bekleniyor.

Bu yöntemin duyurulmasının üzerinden çok geçmeden, meraklılar da kendi yazılımlarını geliştirmeye koyuldu. Bunlara bir de Gimp eklentisi dahil. Photoshop şu anda bu yöntemi kullanamıyor, ama onOne Software(www.ononesoftware.com) bu sene kendi başına bir Photoshop eklentisi sunmaya kararlı. İş bu kadarla da kalmıyor: Adobe, yöntemin mucitlerinden birini işe aldı bile. Belki de Photoshop'un akıllı boyutlandırmayı başaracağı günler çok uzak değil.

balkim@chip.com.tr

Araçlar

Seam Carving GUI ► İyi sonuçlar veren kolay kullanımlı yazılım

Arachne ► Bölge çıkarma için kullanışlı yazılım

Liquid Rescale ► Açık kaynaklı görüntü düzenleyici Gimp için çıkarma eklentisi

Rszir ► Bölge çıkarma kullanan etkileşimli bir web2.0 aracı.
<http://rszir.com>

Seam Carving Demo ► Kolayca bölge çıkarma için çevrimiçi uygulama.
<http://swieskowski.net>

Seam Carving Presentation ► Bölge çıkarma işlevinin çalışmasını anlatan video. www.seamcarving.com

Vatandaşını dinleyen ülkeler

Büyük Birader'in avucundaki dünya

Vatandaşlarının iletişimini denetleyen tek ülke Çin mi sanıyorsunuz? O zaman sizi uyandıralım. Neredeyse **TÜM HÜKÜMETLER** halklarını sürekli gözetliyor ve dijital izleri veritabanlarında depoluyor.

BARIŞ EMRE ALKIM / JF

Casusluk dendi mi akla James Bond gelir. Son teknolojiyle donatılmış olan casusumuz, kötü adamlara karşı mücadelesini hiçbir zaman yitirmez. 007 bir standarttır, hatta gerçek hayatta bile. Artık gün geçtikçe daha fazla hükümet, suçla mücadele bahanesi altında yurttaşlarını gözetlemeye başlıyor. Ama herkesin kafasındaki soru aynı: Kim iyi, kim kötü?

AB direktifleri: E-posta, telefon ve SMS trafiği kayıt altında

Verilerin kaydedilmesi konulu AB direktifi, Ocak başından bu yana Almanya'da bir kanun hükmünde geçerli. Bu yüzden, cep telefonlarının tüm bağlantı verileri ve e-posta trafiği kaydediliyor. Bu kayıtların masum ya da şüpheli olması türünden bir ayırım gözetilmiyor. Bu da demek oluyor ki, herkese potansiyel suçlu gözüyle bakılıyor. Ama bunun teröristlerin gözünü korkuttuğunu söylemek güç. "Onlar böyle önlemlerin üstesinden gelmeyi çoktan öğrendiler," diyor veri saklama grubunun başındaki Riccardo Remmert-Fontes.

Diğer Avrupa ülkeleri de kanunlarını bu doğrultuda değiştirdiler. Haziran ayından beri, İsveç gizli servisi FRA, İsveç hatlarından akan tüm uluslararası e-posta trafiğini

kontrol yetkisine sahip. FRA, bağlantı bilgilerini saklamakla yetinmiyor, e-posta içeriklerini de analiz ediyor. Bunun için de hiçbir yasal düzenlemeye ihtiyaç duymuyor. Tüm Avrupa'da AB direktiflerini en katı şekilde uygulayan ülke burası. İşin içinde olanlar, İskandinav ülkesinin asıl amacının Rusya'nın internet trafiğini denetlemek olduğunu söylüyor. Zira Rusya'nın veri alışverişinin %80'i İsveç'ten geçiyor. Ama bu casusluktan İsveç halkı da yakınıyor. Meclisin bu kanunu kabulü üzerine 1 milyondan fazla İsveçli, durumu e-postayla protesto etti. Privacy International'ın yaptığı bir araştırmaya göre, AB ülkeleri arasında İsveç'i İngiltere ve Fransa takip ediyor. İngiltere'de verilerin gözetlenmesi kanunlarla denetlenmese de, farklı iletişim kanallarının denetim altında tutulması yaygın bir uygulama. Fransa ise, internet

GÖZETLEME HARİTASI

Privacy International adlı örgütün dünya çapında yürüttüğü araştırmanın sonuçları şöyle:

ABD

ABD'de tüm ulusal telefon hatları dinleniyor ve yabancı ülkelere yollanan e-postalar okunuyor.

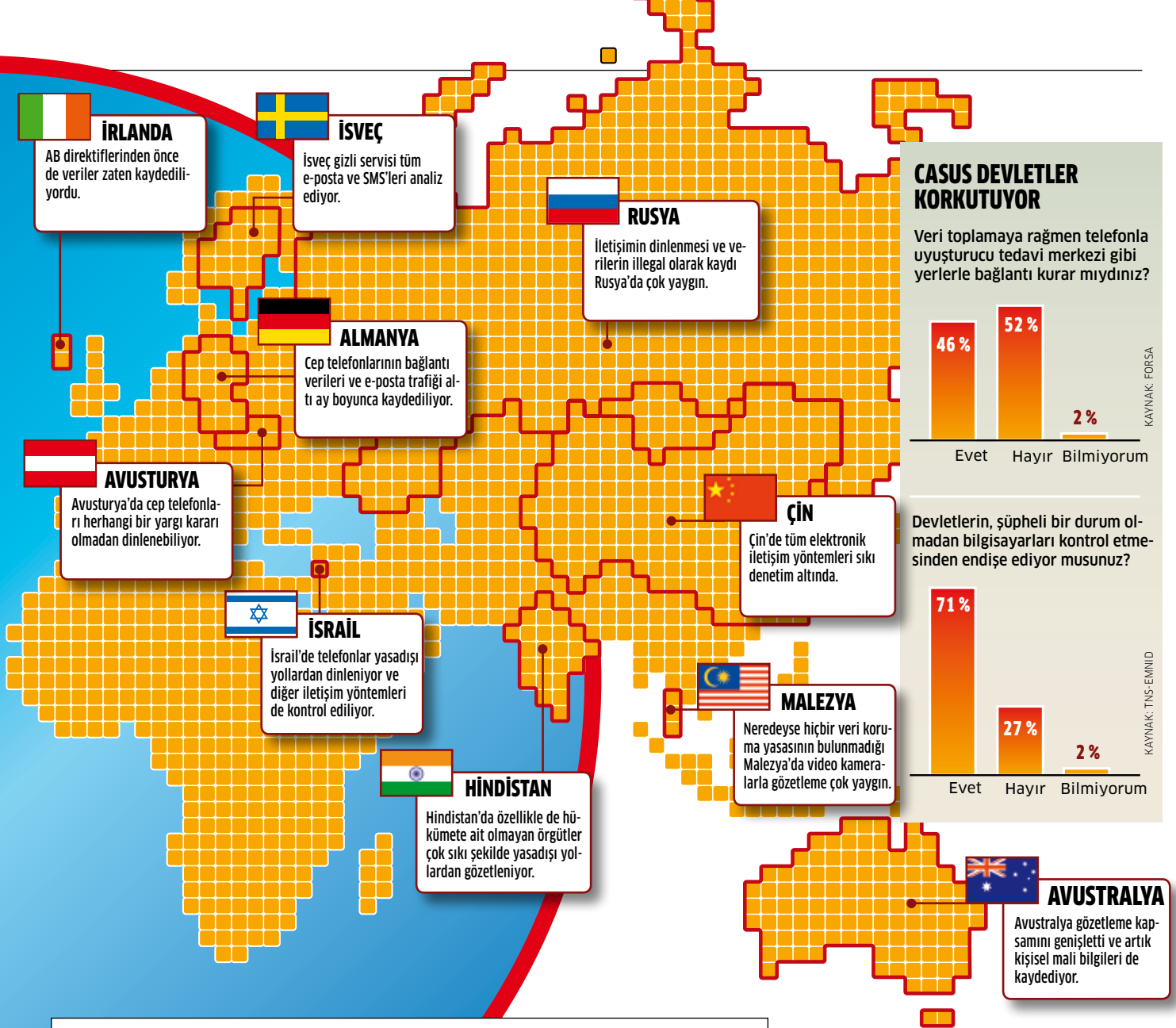
BREZİLYA

Brezilya'da telefon hatları çoğu zaman dinleniyor ve bilgisayar ağları gözetleniyor.

Devletler Big Brother karşılaştırmasında

Ülkeler	Veri koruma kanunu	İletişimde gözetleme	Veri saklama	Gözetleme derecesi
Malezya	Az	Çok yüksek	Orta	Çok yüksek
Çin	Az	Çok yüksek	Çok yüksek	Çok yüksek
Rusya	Az	Çok yüksek	Çok yüksek	Çok yüksek
ABD	Çok az	Çok yüksek	Orta	Çok yüksek
Hindistan	Çok az	Çok yüksek	Bilgi yok	Çok yüksek
İsrail	Biraz	Yüksek	Yüksek	Yüksek
Avustralya	Az	Yüksek	Düşük	Yüksek
Brezilya	Az	Yüksek	Yüksek	Yüksek
İsveç	Biraz	Yüksek	Çok yüksek	Yüksek
Almanya	Çok	Yüksek	Çok yüksek	Orta

sağlayıcıların kullanıcı verilerini saklamasını ve polisin isteği üzerine sunmasını zorunlu kılacak bir kanun hazırlığı içinde. Birtakım politikacıların isteği kabul olursa, parola ve kullanıcı adları da devletin sakladığı veriler arasında yer alacak. Dünyanın diğer ucuna baktığımızda ise Avustralya'nın farklı bir gözetleme modeli peşinde olduğunu ve vatandaşlarının finansal bilgileri

RÖPORTAJ

Veri toplama anlamsız ve politik bir popülizm örneği

Ricardo Remmert-Fontes
Veri Toplama çalışma grubundan

Çalışma grubunuz neyi amaçlıyor?

Kitlesel veri kaydının ve gözetlemenin uzun vadede oluşturduğu tehlike konusunda bir bilinç uyandırmaya çalışıyoruz. Hedefimiz, dünyada ve Almanya'da bir insan hakları ağı oluşturmak. Ayrıca politikacılarla da diyalog arayışı içindeyiz.

Bakan Wolfgang Schauble, bu uygulamayı sık sık "terörizme karşı savaş" gerekçesine dayandırıyor. Bu konuda ne düşünüyorsunuz?

Bu kesinlikle anlamsız ve politik bir popülizm örneği. Teröristler bu ve benzeri önlemleri kolayca aşabilir. Terörizmle savaş paranoyası özgür toplumumuza, hiçbir teröristin veremeyeceği zararı verdi zaten.

İletişim verilerinin saklanması neresini yanlış buluyorsunuz?

Uzun bir vadede, elimizde özgür bir toplumun vazgeçilmez özelliği olan "aksi ispatlanmadıkça herkes masumdur" ilkesinden ve temel

haklara müdahalenin bir araç değil de, sadece ultima ratio (en son çözüm) olması gereğinden başka hiçbir şey kalmayacak. Bu anayasal uygulamaların, demokrasimizi diktatörlükten ayıran çizgiyi tehdit ettiğinin farkında olmalıyız.

Federal anayasa mahkemesinde açtığınız davanın sonucu ne oldu?

Mahkeme, kanunu kısmen askıya aldığı için küçük de olsa bir umudumuz var. Mahkemenin bu konuyu iyice araştıracağını öğrendik. Ama Avrupa Adalet Mahkemesi'nde bekleyen davalar da önemli. İki dava birbirinden bağımsız işliyor.

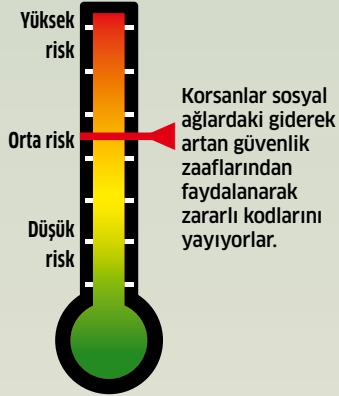
Verilerin kaydedilmesine karşı mücadelenize katılmak isteyenlere ne önereceksiniz?

Sokağa dökülsünler! Örneğin, 11 Ekim'de Berlin'de bir gösteri düzenleyeceğiz. Bunun bir diğer yolu da editörlere ve politikacılara mektuplar yazmaktır.

ni denetim altında tutmayı planladığını görüyoruz. Avustralyalılar bu şekilde, kimlerin kredi talebinde bulunduğunu görebilecekler. Bunun açıklaması da, kredi ödemelerinde yapılan usulsüzlüklerin önüne geçmek. Bir diğer uygulama ise 480.000 okul öğrencisinin fotoğrafları ve temas bilgileriyle birlikte OneSchool veritabanına girilmesi. OneSchool'da çocukların performans değerlendirmeleri ve kariyer planları da yer alacak. Bu bilgileri devlete teslim etmeyenler ise, eğitim bakanı Rod Wellford'un önerisi kabul olursa cezalandırılacak ve devlet okullarında okumaları engellenecek. Veri gözetleme dendi mi, diğerlerine örnek olan ülke elbette ABD. 11 Eylül olaylarının hemen ardından kabul edilen Vatandaşlık Kanunu, Amerikalıların bireysel haklarını çiğneyen çoğu uygulamayı "terörizmle savaş" gerekçesiyle açıklamaya çalışıyor. Bu durum özellikle de yabancılar için geçerli. ABD yetkilileri yıllardan beri biyometrik veri topluyor. □

balkim@chip.com.tr

GERÇEKLER

Tehlike barometresi
Eylül ayında

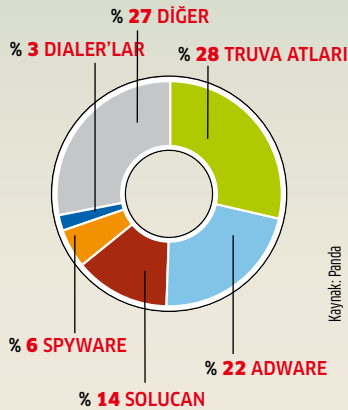
Saldırı hedefleri

1. Tarayıcı
2. Flash
3. ActiveX
4. Veri tabanı
5. Adobe Reader

Kaynak: Websense

Tarayıcılarda, Flash'ta ve ActiveX'teki güvenlik açıkları, zararlıları arka kapıdan buyur ediyor.

Zararlı kod saldırıları

Kaynak: Panda

2008'in şu ana kadarki kısmında en başarılı haşaratlar Truva atları ve reklam yazılımları.

Online güvenlik

www.chip.com.tr/guvenlik

En güncel virüs haberleri ve güvenlik konularında makaleler için CHIP Online'i ziyaret edebilirsiniz.

Vista'da açık: Sistem kırıldı

Vista'da **TAMPON BELLEK TAŞMASI** hatasına yol açmak kolay değil. Ama iki korsan bunun nasıl yapılacağını gösterdi.

Geçtiğimiz yıllarda Microsoft, özellikle de Vista'da depolama yönetimini daha güvenli kılmak için birtakım yeni teknolojiler tanıttı. Hepsinin de ortak amacı, korsanların beylik saldırı yöntemi olan tampon bellek taşmasını ortadan kaldırmaktır. Tampon bellek taşmasında, bir uygulama kendine ayrılan alana değil, onun ötesine de veri yazar. Böylelikle, korsanlar zararlı kodları komşu alanlara taşıyıp oradan çalıştırabilir.

Black Hat (Kara Şapka) güvenlik fuarında iki uzman, bu yeni teknolojilerin nasıl safdışı

bırakılacağını gösterdi. Sisteme güvenlik açığı olan bir program kurularak, iki önemli koruma mekanizması olan DEP (Data Execution Prevention) ve ASLR (Address Space Layout Randomization) tereyağından kıl çekercesine atlatılabiliyor. DEP'te, XP SP2'den itibaren Windows, çalıştırılabilir kod içeren alanlara yazma koruması uyguluyor ve teoride, bu alanlar tampon bellek taşmasından etkilenmiyor.

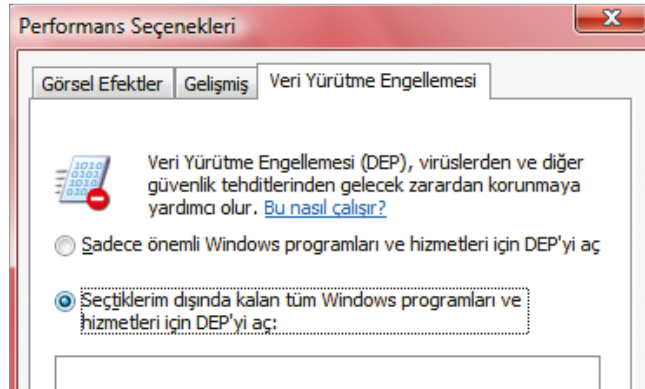
Ne var ki, bu teknolojiyi IE7 ve Firefox 2 gibi birtakım popüler uygulamalar desteklemiyor. Bu durumda, Windows

DEP'i devre dışı bırakıyor. En son IE8'e ya da Firefox 3'e sâhipsenez, o zaman sorun yok. Zira ikisi de DEP'le uyumlu. Ama Java bile DEP korumasını geçebiliyor çünkü Java'nın depolama yönetimi yazma haklarını açık hale getiriyor. Bu yüzden de herhangi bir Java Applet'inde meydana gelen tampon bellek taşması, DEP engelini aşıp geçiyor.

Boşuna koruma: Uygulamalar Vista teknolojilerinden faydalanmıyor

ASLR aslında kulağa mantıklı geliyor. Bir programı ana belleğe yüklerken Vista, işletilebilir kod parçaları için rastgele seçilmiş bir adres alanı seçiyor. Bu yüzden, saldırgan tampon bellek taşmasını nerede yaratabileceğini ve hangi alanın üzerine knedi değerlerini yazacağını hiçbir zaman bilemiyor. Ama ASLR sadece bir DLL gerekli bayrağı ayarladığı sürece devreye giriyor. Bu da sadece Windows'un kendi DLL kütüphaneleri için geçerli. Harici uygulamalar bu özellikten faydalanmıyor. ASLR'yi kırmanın bir diğer yöntemi ise "spreyleme" (spraying) adını taşıyor. Saldırganların, Windows'un ASLR ile belirlediği alanı bulmak için zararlı kodu hafızada büyük yer kaplayacak şekilde çoğaltması yetiyor. Microsoft şimdiye kadar bu açıklar konusunda sessizliğini korudu. Bununla beraber, durumun düzeltilmesi kolay değil. Çünkü sorun işletim sisteminde değil, Windows'la harici uygulamaların etkileşim noktasında.

BİLGİ İÇİN: www.microsoft.com

Sözde koruma Kullanıcı, Vista'da DEP'i etkinleştirse de, bu özellik sadece DEP destekli programlarda koruma sağlıyor.

FLASH PLAYER

Sözde güncelleme

Video portallarının büyük kısmı, Adobe'nin Flash Player'ı olmadan çalışmıyor. Bu yüzden de korsanların birincil hedefi bu yazılım. Artık MySpace ve Facebook gibi sitelerde, "Paris Hilton" gibi bir ünlünün ismi aratıldığında karşınıza çıkan bazı videolar, sizi sahte bir YouTube sitesine gönderiyor ve burada da, Flash Player'ın son sürümünü kullanmanız gerektiği söyleniyor. Siteden gönderilen codecsetup.exe dosyasına tıklarsanız, sisteminize Koobface solucanını kurmuş oluyorsunuz. Solucan, bilgisayarınızı bir bot ağına dahil ediyor. Hatta sözde CNN kanalından gönderildiği iddia edilen e-postalar da bu şekilde çalışıyor. Hepsinde de, virüslü video oynatıcı güncellemeleri var. Adobe, her şeyden önce Dosya Özellikleri kısmından dijital sertifikaların denetlenmesini öneriyor.

BİLGİ İÇİN: www.adobe.com

BİLGİ

Yeni güvenlik riskleri

AVG ANTI VİRÜS:

Anti virüs motorunun tarayıcısı Denial of Service (DoS) saldırılarına açık. Özellikle hazırlanmış arşiv dosyaları sistemi kısır döngüye sokarak işlemciyi kilitliyor.

► **Çözüm:** Açıkları kapatmak için yazılımı 8.0.156 sürümüne yükseltin.

BİLGİ İÇİN: WWW.GRISOFT.COM

REAL PLAYER:

Yazılımın başlıca iki açığı var: İlkinde, güvensiz bir ActiveX eklentisi tarayıcının çökmesine yol açıyor, ikincisinde ise tampon bellek taşması yöntemiyle oynatıcıda zararlı kodları çalıştırmak mümkün.

► **Çözüm:** Üretici, 10. ve 11. sürümler için sitesinde yama yayınladı.

BİLGİ İÇİN: www.real.com

SAFARI:

Çerez yönetimindeki bir hata yüzünden saldırganlar kullanıcı verilerine erişebiliyor. Safari, "com.au" ya da "co.uk" gibi adresleri gezerken bu saldırılara karşı korumasız.

► **Çözüm:** Şu anda bir yama bulunmadığından, siz iyisi mi alan adlarına dikkat edin.

BİLGİ İÇİN: http://kuza55.blogspot.com

İNTERNET MAFYASI

Tıklama tuzağı

İnanması güç ama uyduruk bir alan adı ve bir bot ağı sayesinde köşeyi dönenler var. Sistem şu şekilde işliyor: Öncelikle www.symancyec.com ya da www.kaspasky.com gibi, kullanıcıların yanlış isim yazdıklarında düştükleri sitelerden birini alıyorsunuz ve menü yerine de, gizlediğiniz reklam banner'larını yerleştiriyorsunuz. Operatörler her tıklama başına para ödediği için de, örneğin Google AdSense'i kandırarak buradan bir sürü para kazanabiliyorsunuz. Ama bu haksız kazancı katlama yolu da var: Bunun için, bir bilgisayar korsanının bot ağındaki makineleri, kendi web sitesindeki reklam banner'larını otomatikman ve sıkça tıklamasını sağlaması gerekiyor. Click Forensics firmasının güvenlik uzmanları, bu yöntemin henüz çok yeni olmasına rağmen, tıklama ile yapılan sahtekarlıkların %25'ini oluşturduğunu belirtiyor.

BİLGİ: http://clickforensics.com

GOOGLE

Spam'in kaynağı

Google git gide spam platformuna dönüşüyor. Örneğin, Gmail'den gönderilen iletilerin %27'si spam. Bu artışın sebebi, yeni Gmail hesabı açılışında kullanılan CAPTCHA mekanizmasının spamcilerin elinde oyuncak olması. CAPTCHA, sadece insanların okuyabildiği ancak yazılımların okuyamadığı harf ve rakam kombinasyonlarına verilen isim. Ama uyanık korsanlar bunu da atlatmanın bir yolunu bulmuş. Çeşitli internet sitelerinde görüntülenen mızır fotoğrafların yanında, "bir sonraki fotoğrafı görmek için şu CAPTCHA kodunu giriniz" tarzı bir ibare yer alıyor. Kullanıcı bu kodu giriyor, ama aslında gördüğü CAPTCHA, Gmail'in yeni hesap açılması için kullandığı kod oluyor ve böylelikle kullanıcı, spamciler adına bir hesap açtıyor. MessageLabs güvenlik hizmetine göre, spamciler bu taktiği giderek artan oranda kullanıyor.

BİLGİ: www.messagelabs.com

SİSTEM

UZMANLIĞI

EĞİTİMİ

- Network mimarisi tasarımı
- Kullanıcıların merkezi yönetimi
- Network Server Roller ve Uygulamaları
- WAN/LAN, TCP/IP, DNS, DHCP Protokoller
- Active Directory tasarım, uygulama ve yönetimi
- Dosya yönetimi, yazıcı yönetimi, sunucu yönetimi
- Network prensipleri, güvenlik politikası ve uygulamaları

Ekim ve Kasım - 08 aylarında
açılacak gruplarımız için
ön kayıtlar başladı.

data training Eğitim Teknolojileri Grubu

Diğer Eğitimlerimiz.

Microsoft Office Ürünleri
(Word, Excel, Outlook, Access, Powerpoint, Project)
Microsoft Windows Ailesi
(Windows 2003, 2008 Windows XP, Vista)
Microsoft Backoffice Ürünleri
(SQL Server, Exchange Server, SMS Server, IIS, Site S., ISA Server, Proxy Server, Content Management Server, Share Point Server, Project Server, Application Center)
Microsoft Dynamics AX, Dynamics NAV, Dynamics CRM eğitimleri
Microsoft Visual Studio .NET ve Team Systems Ürünleri
CompTIA A+, Network+, Server+, Security+
Lotus Notes ve SmartSuite Son Kullanıcı Eğitimleri
Web Tasarım ve Web Programlama Eğitimleri.

İşimiz
Çözüm
Gücümüz
Eğitim

Tel:0(212) 244 84 84
Fax:0(212) 244 84 90
E-mail: info@datatraining.net

WWW
datatraining.net

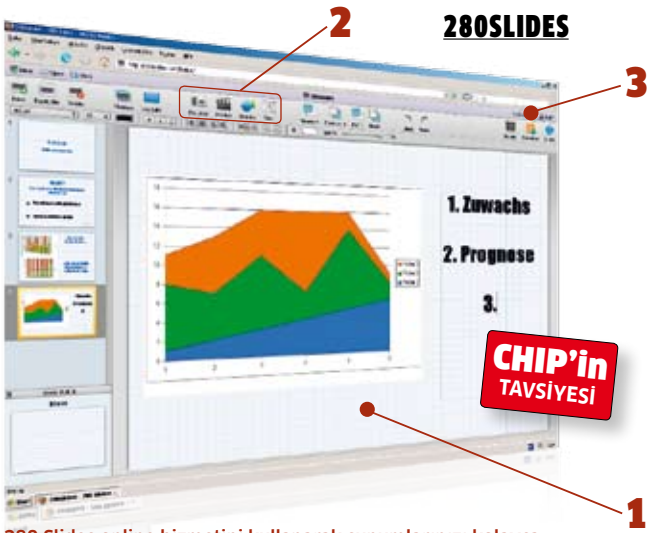

EKSPRES ATÖLYE

PowerPoint'in en diřli rakipleri

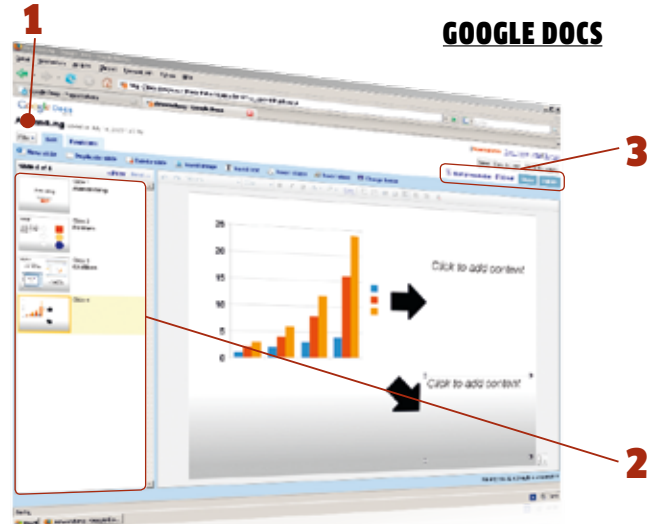
Bu ücretsiz yazılımları ve web hizmetlerini kullanarak sunumlarınızı bir çırpıda yaratın, Microsoft'un PowerPoint'ine muhtaç kalmayın

İNTERNET

280 Slides online hizmetini kullanarak sunumlarınızı kolayca hazırlayabilirsiniz. Program, herhangi bir kurulum gerektirmeden kullanılıyor. Metinleri ve grafikleri çalışma alanında düzenleyebilirsiniz (1) Resimleri, filmleri ve formları da (2) PC'nizden ya da internetten yükleyebilirsiniz. Tamamlanmış sunumu doğrudan internete (3) ya da masaüstünüze kaydetmek elinizde.

BİLGİ İÇİN: www.280slides.com

Google Docs eksiksiz bir çevrimiçi ofis paketi. Powerpoint dosyalarınızı aktarabilir.

(1) ya da yeni bir belgeyle başlayabilirsiniz. Sunum dosyası hazırlanırken önizlemesi solda görülüyor (2) Sunum tamamlandıktan sonra çevrimiçi görüntülenebilir (3) ya da farklı dosya biçimlerinde aktarılabilir.

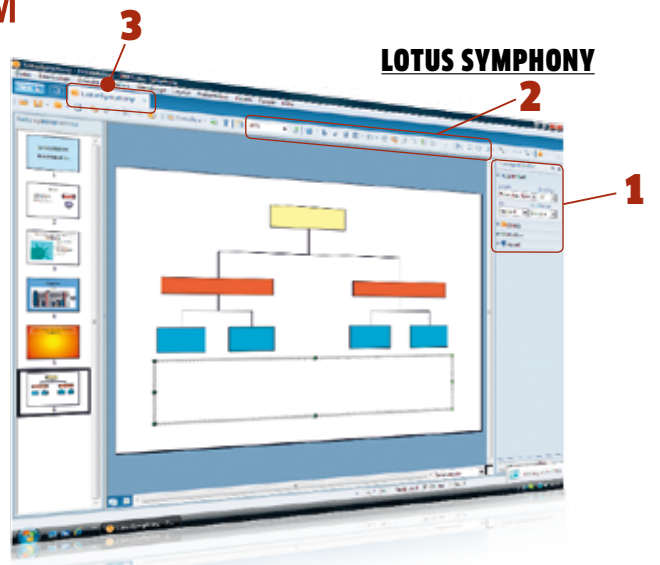
BİLGİ İÇİN: www.google.com

YAZILIM

Eksiksiz bir ofis paketi olan OpenOffice, Impress adlı araç sayesinde sunum hazırlanabiliyor. Çok çeşitli tasarımlar (1) işinizi kolaylaştırıyor ve hızlandırıyor. Slayt geçişlerinin animasyonları (2) isteğe göre belirlenebiliyor. Pratik özet işlevi sayesinde (3) tüm projeyi ayrı bir belge halinde görüntüleyebilirsiniz.

BİLGİ İÇİN: www.openoffice.org

Lotus Symphony kullanarak sunumların yanı sıra metin belgeleri ve tablolar da oluşturabilirsiniz. Ayar seçenekleri uygulamaya göre değişiyor (1) Tüm temel işletim unsurları (2) el altında toplanmış. Tarayıcı (3) özelliğiyle çeşitli belgeler arasında kolayca geçiş yapmanızı sağlıyor.

BİLGİ İÇİN: symphony.lotus.com

Cool Tech

Gelişen teknolojinin en ilginç örnekleri

Canon'dan yılın kamerası

Canon HV30

Canon'un 2007'de 'Yılın kamerası' ilan edilen ve büyük rağbet gören HV20'den sonra geliştirdiği Canon HV30, Avrupa Görüntüleme ve Ses Derneği (EISA) tarafından 2007-2008'de Avrupa'nın En İyi Kamerası seçildi. HV30, gerçek 'high-definition' kalitesiyle mükemmel renkler ve netlikte görüntüler sunuyor. HDV1080i görüntüsünü doğrudan MiniDV'ye kaydediyor; göz hizasının altında veya üstünde fotoğraflar çekerken görüntünün net biçimde görülmesini sağlayan 135 derece görüntü açısıyla Çok Açılı Berrak LCD ekrana sahip bulunuyor.

Fiyat: Belli değil

Bilgi için: www.canon.com.tr

Avrupa'nın en iyi ses sistemi

Philips MCI500H: Şık bir hareket

Philips MCI500H Kompakt Ses Sistemi, direk USB bağlantı özelliğiyle müzik dosyalarını 160GB kapasiteli sabit diskinde depolamaya olanak tanıyor. CD çalar ve MP3 çalar özelliğinin yanı sıra internet radyosu özelliği sayesinde istenilen müziği dinleme imkanı sunuyor. Şık tasarımıyla dikkat çeken Philips MCI500H Kompakt Ses Sistemi geniş, renkli LCD ekrandan sanatçı ve parça bilgilerinin yanı sıra albüm kapağını da gösterebiliyor.

Fiyat: Belli değil

Bilgi için: www.philips.com.tr

MP3 çalar ailesinin yeni üyesi

Yeni Samsung S3

S3'ün, siyah ve beyaz olmak üzere, iki farklı renk seçeneği, 9.8mm'lik ince tasarımı ve yuvarlak hatları teknolojinin yanısıra tasarıma önem verenleri de cezbedecek. Çoklu bir medya deneyimi yaşatacak olan Samsung S3 ile müzik dinlemekle sınırlı kalmayacak, video izleyebilecek, oyun oynayabilecek ve resimlerinizi görüntüleyebilecek ve hatta ses kaydı yapabileceksiniz. MP3'ün yanısıra, WMA, Mpeg4, JPEG formatlarını da destekleyen Samsung S3 ile 25 saat kesintisiz müzik dinleyebilirsiniz. Samsung'a özel DNS (Digital Natural Sound Engine) ses sistemi müzikseverlere 3 boyutlu gelişmiş bass ve kusursuz ses kalitesi sunuyor.

Fiyat: 199 YTL (2GB) / Samsung Çağrı Merkezi: 444 77 11

Bilgi için: www.samsung.com.tr

Ev sineması için Philips sesleri

Philips HTS8140 Ambisound

Daha az hoparlörden daha iyi ses kalitesi sağlayan Philips HTS8140 Ambisound Ev Sinema Sistemi, DoubleBASS ve gelişmiş MP3 ses kalitesi için geliştirilen FullSound özellikleri ile sesi mükemmele dönüştürüyor. Philips'in geliştirdiği FullSound teknolojisi MP3 dosyalarınızı CD ses kalitesinde dinleme imkanı veriyor. Ayrıca yüksek hızlı USB 2.0 bağlantısı ile USB flash sürücülerinden medya oynatabilen sistem, iPod'unuzu da bağlayarak videolarınızı ve fotoğraflarınızı izleme ve müziklerinizi dinleme imkanı da sunuyor. Salonunuzu kablolardan kurtaran Philips HTS8140 Ambisound size tek bir kumanda ile kullanım kolaylığı sağlıyor.

Fiyat: 2.199 YTL

Bilgi için: www.philips.com.tr

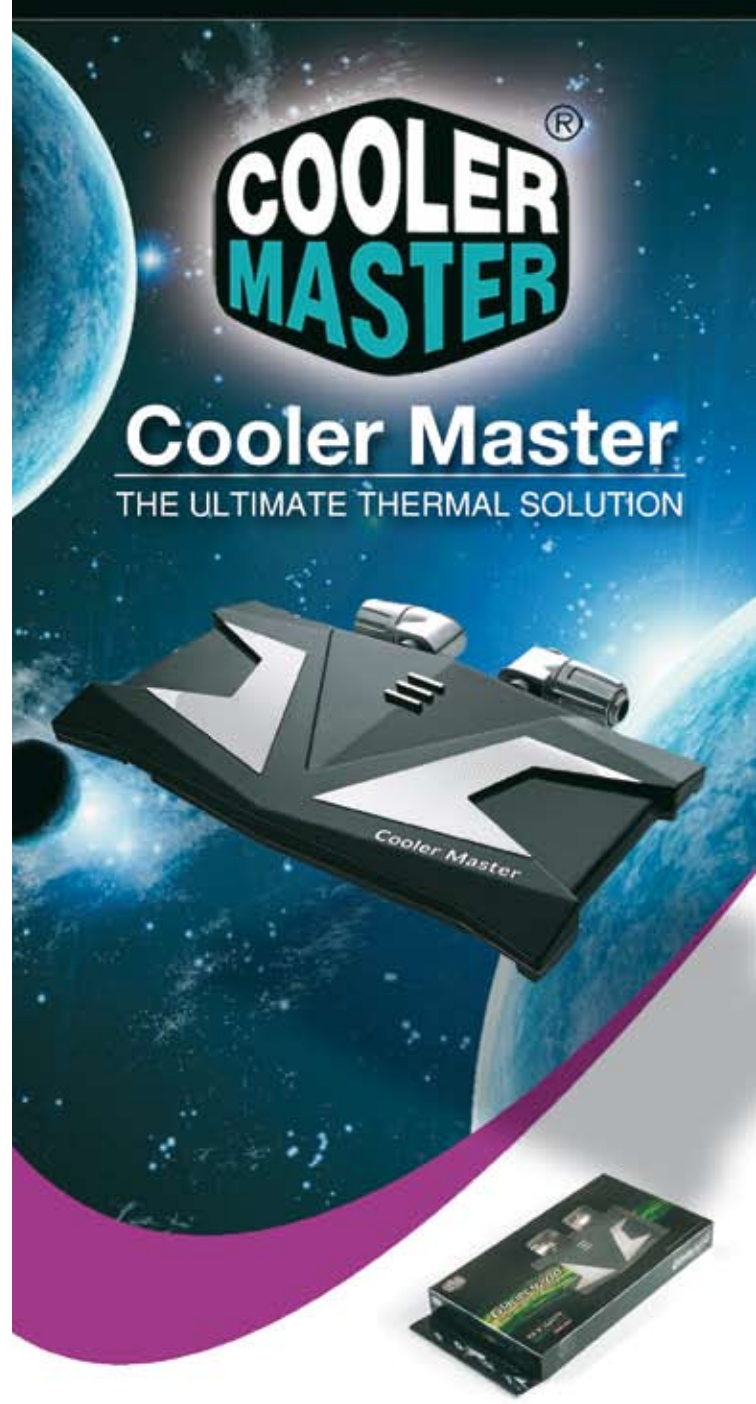
Nokia 3610 Fold

Zerafetin rahatlıkla buluşması

Nokia, yeni quadband (GSM 850/900/1800/1900) cihazı Nokia 3610 Fold'u tanıttı. Açıldığında tüm ihtişamıyla gözler önüne serilen ve istediğiniz metni ya da mesajı kolayca yazabileceğiniz Nokia 3610 Fold'un geniş klavyesi kullanım rahatlığına yeni bir boyut kazandırıyor. 1.3 Megapixel kamera ve 6x dijital zoom özel anıları, özel anıları sevdiklerinizle paylaşmanızı sağlarken 2 inçlik parlak ekranı resim, mesaj ve web sayfalarını 262K'ya kadar en güzel renklere boyuyor. Dış ekranı sayesinde ise gelen aramaları, mesajları ve analog tasarımlı saati görebiliyor,

Fiyat: Belli değil

Bilgi için: www.Nokia.com.tr

VGA Liquid Cooling Glacier 9200

Desing for NVIDIA 8800GT/GTS (512 M)

NVIDIA 8800GT/GTS (G92ver) için Tasarlandı

-G92 tabanlı GeForce 8800GT ve GeForce 8800GTS'in soğutmasının hazırlanması sırasında Nvidia ile ortak işbirliği yapan Cooler Master bu çerçevede kuşkusuz GeForce 8800GT'nin termal çizgisini ve daha iyi soğutma performansı için nasıl bir soğutucu hazırlanması gerektiğini en iyi bilen firmalardan biri olsa gerek.

-Soğutma teknolojilerinde sektörün lider firmalarından biri olan Cooler Master GeForce 8800GT ve GeForce 8800GTS 512MB için yeni bir sıvı soğutma modelini kullanıcıların beğenisine sunuyor.

1/2\"/>

Installation view

Thermal pad

360-degree rotational nozzles

Segment
BİLGİSAYAR
www.segment.com.tr

CHIP fiyat barometresi

AYIN EN İYİ FIRSATLARI: Şimdi almalı mı yoksa en iyisi beklemeli mi? CHIP, her ay satın alma kararlarınızda faydalanabileceğiniz yedi aygıt sınıfı için fiyat tahminleri yayınlıyor. Bu ay ayrıca üç fiyat kategorisindeki en sıcak dizüstü tavsiyelerine yer veriyoruz.

DONANIM REHBERİ

Dizüstü satın alma danışmanı

Her amaca uygun taşınabilir PC'ler: Hayalinizdeki dizüstünün nasıl olabileceğini açıklıyoruz

GİRİŞ SEVİYESİ

 FİYAT 870 \$	Adı	HP Compaq 6715s Business
	İşlemci	Turion 64 X2 TL-60 (2 x 2,0 GHz)
	RAM	1 GByte (max. 4 GByte)
	Grafik yongası	ATI Radeon Xpress 1250
	Ekran	15,4", 1.280 x 800 piksel
	İşletim sistemi	Vista Business
	Sabit disk	160 GByte
	Pil süresi*	1:13/3:05 saat

GENEL ÇÖZÜM

 FİYAT 1.000 \$	Adı	Fujitsu Siemens Amilo Pi 2550
	İşlemci	Core 2 Duo T8100 (2 x 2,1 GHz)
	RAM	3 GB (maksimum 4 GB)
	Grafik yongası	ATI Mobility Radeon HD2400
	Ekran	15,4", 1.280 x 800 piksel
	İşletim sistemi	Vista Home Premium
	Sabit disk	320 GB
	Pil süresi*	0:58/2:23 saat

MULTİMEDYA

 FİYAT 2.150 \$	Adı	Acer Aspire Gemstone Blue AS8930G
	İşlemci	Core 2 Duo P8400 (2 x 2,26 GHz)
	RAM	3 GB (maksimum 4 GB)
	Grafik yongası	nVidia GeForce 9600M GS
	Ekran	18,4", 1.920 x 1080 piksel
	İşletim sistemi	Vista Home Premium
	Sabit disk	320 GB
	Pil süresi*	0:45/2:20 saat

* Tam yükte/Office

HEPSİBURADA.COM EN ÇOK SATAN DİZÜSTÜLER

1	Lenovo (IBM) 3000 N200 Core 2 DUO T5750 2GHZ 2048MB 160GB	799 USD
2	Lenovo (IBM) 3000 V200 Core 2 DUO T7500 2.2GHZ 2048MB 160GB 12.1"	799 USD
3	Dell Studio 1535 Core 2 Duo T8100 2.1Ghz 3GB 250GB	1.159 USD
4	Datron PL3 Dual Core T2370 1.73GHz 2GB 120GB	499 USD
5	MSI EX600 087 Intel Core 2 Duo T7250 2Ghz 2048MB 160GB	829 USD
6	Acer Aspire AS5520G-604G25MI AMD X2 Dual Core TL-64 2.2Ghz 4GB 250GB	999 USD
7	Acer Travelmate 5720 602G16Mi Core 2 Duo T7500 2.2Ghz 2048MB 160GB	899 USD

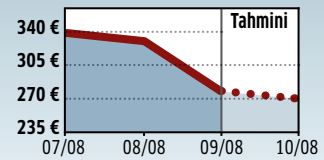
Fiyat gelişimleri

Hemen satın mı almalı yoksa beklemeli mi? Fiyat tahminlerimiz bir sonraki satın alma kararınızda size yardımcı olacak

LCD (24 inç)

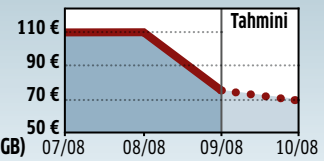
Acer AL2416WB

Harici sabit disk (2,5 inç)

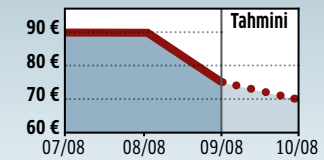
Verbatim Smart Disk Portable (250 GB)

Fotoğraf yazıcısı

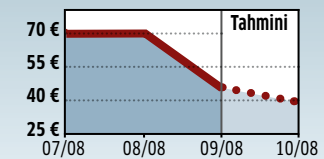
HP Photosmart A526

MP3 çalar

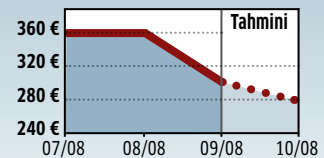
Philips GoGear SA3115/02

DVD kaydedici (HD)

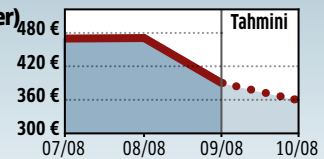
Panasonic DMR-EX80SEG-S

Çok işlevli yazıcı (renkli lazer)

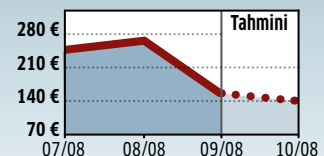
Samsung CLX-3160FN

Ekran kartı

MSI NX8800GTS-T2D512E-OC

Herkese süper PC

Doğru bileşenleri seçerek çok uygun bir fiyata ideal bir PC toplayabilirsiniz. CHIP, her **BÜTÇEYE VE İHTİYACA UYGUN** PC sistemleri tavsiye ediyor.

UFUK YAMANKILIÇOĞLU

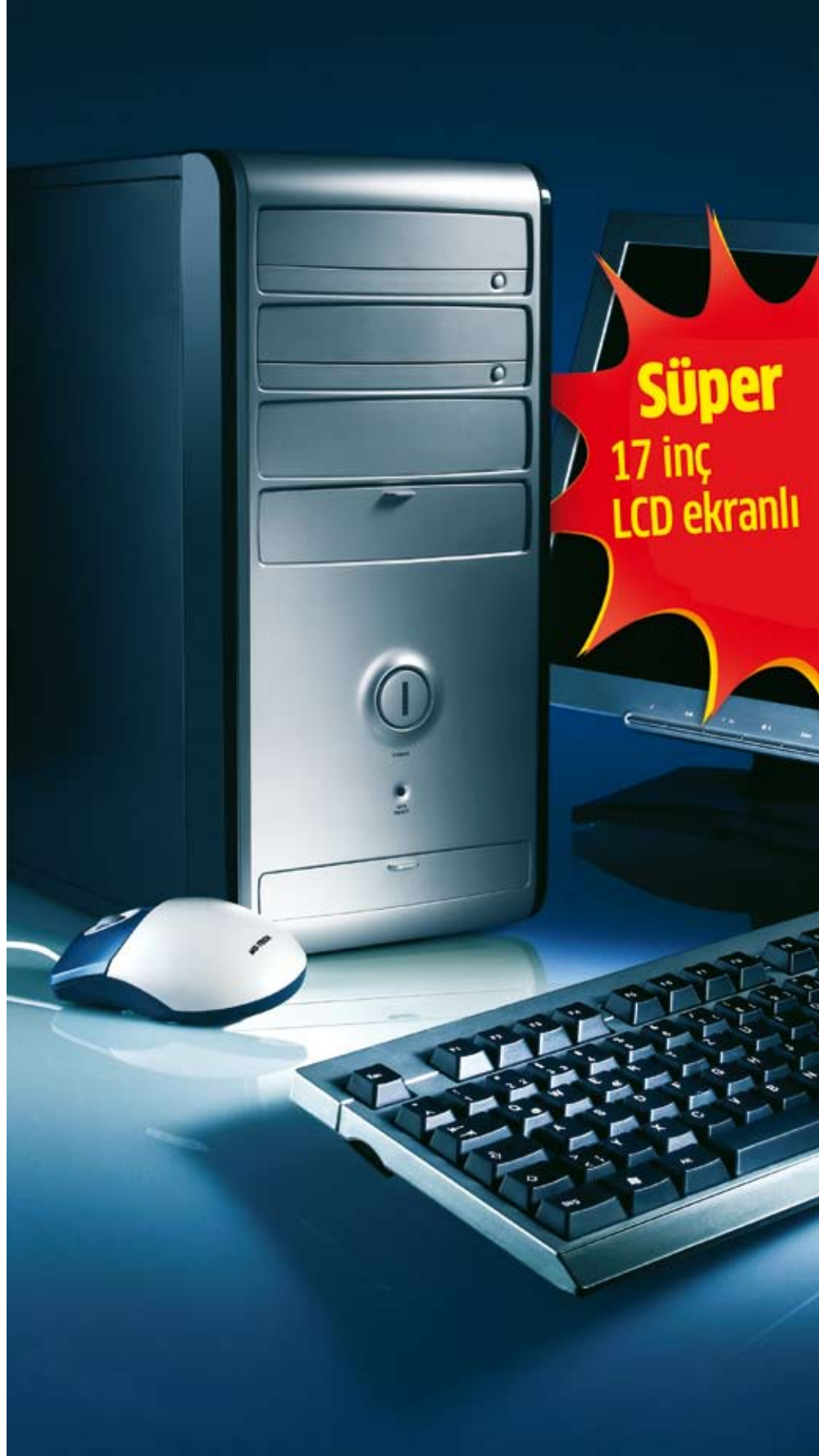
GİRİŞ SEVİYESİ PC

İnternet ve ofis için

Giriş seviyesi PC'miz, bilgisayarı sadece internette gezinmek, ödev yapmak, ofis amaçlı olarak veya yüksek işlem gücü gerektirmeyen her türlü uygulamada kullanmayı düşünenler için ideal. Bu PC, aslında çoğu uygulamanın üstesinden gelecek kadar iyi, ancak oyun oynamak, HD kalitesinde film izlemek veya yüksek işlemci gücü gerektiren multimedya uygulamaları için yeterli değil. Ofis PC'sinde amaç, mümkün olduğunca yeni teknolojiye sahip, fazla elektrik harcamayan, uygun fiyatlı bir sistem toplamak.

ANAKART VE İŞLEMCI: Giriş seviyesi PC'nin anakartı, mümkün olduğunca çok bileşeni üstünde barındırmalı (tümleşik) ve mümkün olduğunca ucuz olmalı. Intel'in yeni Atom 230 işlemcisini entegre halde üzerinde sunan Intel Little Falls 945GCLF anakartı, yaklaşık 65 dolar'lık fiyatıyla giriş seviyesi PC için ideal bir platform oluşturuyor. Uygun fiyatlı bir dizüstü ve netbook PC'ye karşı tek mantıklı masaüstü PC alternatifi şu anda böyle bir sistem. Mini ITX yapıdaki anakart aynı zamanda Micro ATX format uyumlu. Alternatif olarak AMD Sempron LE-1150 ve ECS GeForce 7050M-M anakart kombinasyonunu (32+43 dolar) önerebiliriz. Bu sistem Intel'in Little Falls sistemine göre daha performanslı, daha işlevsel ve daha esnek bir sistem.

BELLEK: Bellek fiyatları halen oldukça düşük bir seviyede. Ofis bilgisayarı için 1 GB RAM yeterli olacaktır. Tümleşik ekran kartının da sistem belleğinden çalışacağını

1 GİRİŞ SEVİYESİ PC

Atom işlemcili
Tümleşik işlemcili
Intel Little Falls anakart, ofis işleri için yeterli.

Kasa bileşenleri	Giriş seviyesi PC
İşlemci	Intel Atom 230 (tümleşik)
Anakart	Intel Little Falls 945GCLF 65 \$
Bellek	16 B DDR2-800 25 \$
Ekran kartı	Tümleşik
Ses kartı	Tümleşik
Sabit disk	Samsung 250 GB SATA2 50 \$
Optik sürücü	Samsung SH-S202J 22 \$
TV kartı	Yok
Kasa	250 Watt ATX 30 \$
Kasa toplamı	192 \$
Çevrebirimler	
Klavye-fare	Logitech Cordless Desktop EX 90 29 \$
Ses sistemi	Logitech S120 1+1 12 \$
LCD ekran	DELL E178FP 150 \$
İşletim sistemi	Linux
Genel toplam	383 \$

* Fiyatlar www.hepsiburada.com, www.gigatek.com.tr, www.boltaksit.com, www.inventus.com.tr gibi sitelerden KDV hariç olarak alınmıştır.

düşünürseniz, ideal seçenek 16 B DDR2 bellek (yaklaşık 25 dolar) olacaktır. İleride yapacağınız olası bir terfiyi veya hız aşırtnmayı da dikkate alarak 800 MHz'lik bellek modülü almanızda yarar var.

SABİT DİSK: Hiç şüphesiz bulabileceğiniz en ucuz sabit disk, giriş seviyesi PC için yeterlidir. Ancak 160 GB'lık bir sabit disk 45 dolar ve 250 GB'lık bir disk de 50 dolar iken, mantıklı olan geleceği de düşünerek daha yüksek kapasiteli bir diski tercih etmek. Bizim önerimiz Samsung 250 GB 16 MB ön-bellekli SATA2 sabit disk.

OPTİK SÜRÜCÜ: Çok biçim desteği sunan DVD yazıcılar, artık bir PC'nin olmazsa olmaz parçalarından. DVD yazıcılar arasında fazla fiyat farkı olmadığı için en iyisini seçmekte bir sakınca yok. Bizim önerimiz yüksek hızı, medya uyumluluğu ve düşük gürültüsü ile Samsung SH-S202J (22 dolar).

KASA: Giriş seviyesi PC'nin güç sarfiyatı oldukça düşük olacağı için, kasayı seçerken güç kaynağına çok dikkat etmenize gerek yok. Burada daha çok estetik seçimler öne çıkacaktır. 30 dolar civarındaki 250 watt güç kaynaklı bir kasa işinizi görecektir.

ÇEVRE BİRİMLER: Giriş seviyesi PC'nin çevre birimlerini yine ihtiyacınıza ve estetik beğenilerinize göre seçebilirsiniz. 29 dolar'lık fiyatıyla Logitech Cordless Desktop EX 90 oldukça cazip bir kablosuz klavye ve fare seti. Ses çıkışı için basit bir stereo kulaklık veya 2.1 hoparlör seti yeterli olacaktır. Monitör olarak bir LCD şart. Yine bütçenize uygun olarak 17 inçlik bir model tercih edebilirsiniz. DELL E178FP, www.hepsiburada.com adresindeki 150 dolar'lık kampanya fiyatıyla oldukça cazip bir seçenek.

İŞLETİM SİSTEMİ: İnternet ve ofis amaçlı kullanım için Ubuntu, OpenSUSE veya Pardus gibi bir ücretsiz Linux dağıtımı fazlasıyla yeterli. Linux işletim sistemine bir türlü

ısınamayanlardanansanız ve bütçeniz biraz daha genişse Vista Home Premium işletim sisteminin akademik upgrade sürümünü (yaklaşık 70 dolar) tercih edebilirsiniz.

EV SİNEMASI PC'Sİ

Dev ekranda film keyfi

Her türlü video ve ses biçimini, salonunuzdaki dev ekran LCD'de oynatabilen, küçük boyutlu ve şık bir PC'niz olsun ister miydiniz? Home Theater PC'ler (kısaca HTPC) giderek yaygınlaşıyor ve donanım üreticileri de bunun farkında. HTPC'ler için birbiri ardına çözümler piyasaya çıkıyor. Bizim oluşturacağımız HTPC, öncelikle uygun fiyatlı ve terfiye açık, kolay genişletilebilir bir sistem olacak.

ANAKART: HTPC için anakart seçiminde daha önce işiniz zordu, zira karşınızda çok fazla seçenek vardı. HTPC için mükemmel bir yonga seti olan AMD 780G yonga setinin çıkmasıyla seçenekler sınırlanmış oldu. Dört fazlı güç tasarımı, harici eSATA ve firewire yuvasıyla, Gigabyte GA-MA78GM-S2H rakiplerinden bir adım önde. Yaklaşık olarak 90 dolar'lık bir fiyat etiketine sahip anakart, üzerindeki DirectX 10 destekli HD3200 grafik yongasıyla aynı zamanda üç boyutlu oyunlarda da sınıfta kalmıyor. Anakartın üzerindeki HDMI çıkışı, plazma ve LCD TV'ler için ideal bir bağlantı sağlıyor. Ses çıkışını HDMI üzerinden televizyonunuza verebileceğiniz gibi, optik çıkışla dijital müzik setinize veya 5.1 ve 7.1 PC hoparlör setinize de dağıtabilirsiniz.

İŞLEMCI: Donanımsal video desteğine sahip yonga setine rağmen, HTPC'de diğer işlemler ve özellikle aynı anda birden fazla uygulama çalıştırmak için, çift çekirdekli bir işlemci ideal. Aslında yaptığımız test-

lerde Sempron LE 1150 (45 dolar) işlemciyle bile çoğu HD filmi akıcı bir şekilde izlemek mümkün oldu. Ancak MKV biçimindeki 1080p filmleri oynatmak için Athlon X2 4600+ veya üzeri bir işlemci gerekiyor. Bizim tavsiyemiz 71 dolar'lık fiyatıyla X2 5200+.

BELLEK: Tümleşik HD3200 grafik için 512 MB sistem belleği kullanıma ayıracağınızı düşünürsek, en az 2 GB sistem belleği şart. Windows Vista kullanacaksanız, 4 GB kullanmanızı öneriyoruz. Hesaplı ve performanslı bellek olarak önerimiz Kingston HYPERX 2x1 GB DUAL DDR2 1066 (65 dolar).

SABİT DİSK: Yüksek çözünürlüklü filmlerinizi ve videolarınızı kaydedeceğinizi sabit diskin kapasitesi hiçbir zaman yeterli olmayacaktır. HTPC'niz için hızlı ve sessiz bir sabit disk tercih etmelisiniz. Kapasite ihtiyacınızı USB, eSATA veya firewire yuvalarına bağlayacağınız harici disklerle de gidebilirsiniz. Dâhili sabit disk sürücüsü olarak önerimiz 32 MB önbellekli 640 GB'lık Seagate ST3640323AS (100 dolar).

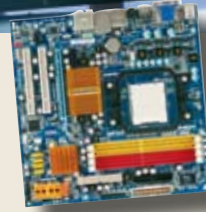
OPTİK SÜRÜCÜ: Blu-ray sürücüler halen oldukça pahalı. HTPC'lerde bu yüzden fiyatlar makul seviyelere inene kadar bu sürücülerini önermiyoruz. Bunun yerine bir DVD yazıcı işinizi görecektir. SATA bağlantılı Samsung SH-S202J (22 dolar) HTPC için oldukça uygun bir çözüm. Bütçe sorunu olmayanlar Blu-ray filmleri izlemek için LG GGW-H20L (yaklaşık 210 dolar) ile oldukça performanslı bir Blu-ray yazıcısına sahip olabilirler.

TV KARTI: Ülkemizde HD kalitesinde yayın yapan kanal sayısı maalesef henüz bir elin parmaklarını geçmeyecek kadar az. Eviniz-

2 EV SİNEMASI PC'Sİ

Dijital çıkış HTPC'yi LCD TV'ye bağlamak için HDMI veya DVI çıkış şart.

Kasa bileşenleri	Ev sineması PC'si
İşlemci	AMD Athlon X2 5200+ 71 \$
Anakart	Gigabyte GA-MA78GM-S2H 90 \$
Bellek	Kingston 2x1GB DDR2 1066 65 \$
Ekran kartı	Tümleşik
Ses kartı	Tümleşik
Sabit disk	Seagate 640 GB ST3640323AS 100 \$
Optik sürücü	Samsung SH-S202J 22 \$
TV kartı	Avermedia DVB-S Hybrid 71 \$
Kasa	Asus TS-631 Vento 49 \$
Kasa toplamı	468 \$
Çevreirimler	
Klavye-fare	Logitech EX110 34 \$
Ses sistemi	Müzik seti veya ev sineması sistemi
LCD ekran	Full-HD LCD TV
İşletim sistemi	Vista Home Pre. Akademik Upg 72 \$
Genel toplam	

* Fiyatlar www.hepsiburada.com, www.gigatek.com.tr, www.boltaksit.com, www.inventus.com.tr gibi sitelerden KDV hariç olarak alınmıştır.

574 \$

de kullandığınız yayın platformuna göre (kablo TV, dijital uydu, normal anten gibi) uygun bir TV kartı seçmeniz gerekiyor. Hem analog hem de dijital yayınları alabilen melez bir TV kartı iyi bir çözüm olabilir. DVB-S2, DVB-S, DVB-T, analog TV ve radyo yayınlarını da alabilen Hauppauge WinTV-HVR-4000 (270 dolar), HD yayınları H264 biçiminde dijital olarak sabit diskinize kaydedebilen üst seviye bir çözüm. Uygun fiyatlı alternatif olarak Avermedia DVB-S Hybrid (71 dolar) TV kartını tavsiye ediyoruz.

KASA: HTPC'nin en önemli parçalarından biri hiç şüphesiz kasası. Estetik beğenilerinize, bütçenize ve ihtiyaçlarına göre çok sayıda Micro ATX yapıda kasa mevcut. Uygun fiyatlı alternatifler olarak önerimiz 250 watt güç kaynaklı Asus TS-631 Vento

(49 dolar), 300 watt güç kaynaklı Aopen H420B (55 dolar) ve 350 watt güç kaynaklı Aopen G325 (82 dolar).

ÇEVRE BİRİMLER: HTPC'nize bağlayacağınız ergonomik bir kablosuz set, PC'nizi kolayca yönetmenizi sağlayacaktır. Logitech EX110 (34 dolar) veya S510 (57 dolar) uygun fiyatlı ve HTPC'ye yakışan estetik çözümler. Ses çıkış sistemi olarak HTPC'nizi salondaki ses sistemine veya müzik setine bağlamanızı öneriyoruz. Yine Full-HD destekli 40 inçlik bir LCD de görüntü çıkışı için tercih edilmelidir.

YAZILIMLAR: İşletim sistemi olarak Windows Vista, XP veya Media Center Edition kullanabilirsiniz. HTPC kullanımında işletim sistemleri arasında büyük bir fark yok.

GENEL AMAÇLI PC

Her işe uygun PC

Genel amaçlı bir PC, bir bilgisayar ile yapılabilecek hemen her işi sorunsuz bir şekilde yapabilen, yeni teknoloji donanımlara sahip, fazla pahalı olmayan bir PC'dir. Bu PC'yi fiyat/performans oranı yüksek olan bir PC olarak da düşünebiliriz. Genel amaçlı PC'mizle yeni çıkan oyunları bile (en yüksek kalite ayarlarında olmasa bile) rahatça oynayabilirsiniz.

ANAKART: Gigabyte GA-EP45-DS3L (yaklaşık 113 dolar), yeni bir yonga seti olan Intel P45 (+ICH10) yonga setine sahip. Gigabyte'ın bu modelinde ise enerji tasarruf özellikleri öne çıkıyor. Elektriğe ardı ardına gelen zamlardan sonra elektrik tasarrufu artık eskisinden çok daha önemli bir hal aldı.

İŞLEMCI: Yeni 45 nm Intel işlemciler olduk-→

3 GENEL AMAÇLI PC

Enerji tasarrufu
Gigabyte EP45-DS3L, güçten de tasarruf ediyor.

Kasa bileşenleri	Genel amaçlı PC
İşlemci	Intel E7200 125 \$
Anakart	Gigabyte GA-EP45-DS3L 113 \$
Bellek	Kingston 2x1GB DDR2 1066 65 \$
Ekran kartı	ATI Radeon HD 3850 100 \$
Ses kartı	Tümleşik
Sabit disk	Seagate 640 GB ST3640323AS 100 \$
Optik sürücü	Samsung SH-S202J 22 \$
TV kartı	Yok
Kasa	Gigabyte GZ-X2 69 \$
Kasa toplamı	594 \$
Çevreirimler	
Klavye-fare	Logitech EX110 34 \$
Ses sistemi	Logitech X-540 90 \$
LCD ekran	22 inç LCD 200 \$
İşletim sistemi	Vista Home Pre. Akademik Upg 72 \$
Genel toplam	

* Fiyatlar www.hepsiburada.com, www.gigatek.com.tr, www.boltaksit.com, www.inventus.com.tr gibi sitelerden KDV hariç olarak alınmıştır.

990 \$

ça yüksek bir fiyat/performans oranına ve hız aşırı potansiyeline sahipler. 125 dolar civarındaki fiyatıyla Intel E7200 oldukça cazip bir seçenek. 3 MB ön bellekli, 2,53 GHz saat hızında çalışan bu işlemciyi, zorlanmadan 3,5 GHz ve üzeri hızlarda çalıştırmak mümkün.

BELLEK: Düşük bellek zamanlamalı, kaliteli DDR2 bellek modülleri, başarılı bir hız aşırı için vazgeçilmezdir. 2 GB bellek, her uygulamanın ve oyunun üstesinden gelmek için şu anda yeterli. Hesaplı ve performanslı bellek olarak önerimiz Kingston HYPERX 2x1 GB DUAL DDR2 1066 (65 dolar).

EKRAN KARTI: Genel amaçlı PC'de oyun da oynanması düşünülüyorsa, ekran kartı için en az 100 dolar ayırmak gerekiyor. Buradaki mantıklı seçenekler 100 dolar'a ATI Radeon HD 3850 veya 180 dolar'a ATI Radeon HD 4850. Bu iki ekran kartı da oldukça iyi bir fiyat/performans oranına sahipler.

SES KARTI: Genel amaçlı PC için, Gigabyte GA-EP45-DS3L anakartın üzerindeki tümleşik 8 kanal ses yongası müzik dinlemek, film seyretmek ve oyun oynamak için fazlasıyla yeterli.

SABİT DİSK: 32 MB önbellekli, 640 GB kapasiteli Seagate ST3640323AS (100 dolar) oldukça performanslı ve sessiz çalışan bir sabit disk.

OPTİK SÜRÜCÜ: Yüksek hızı, medya uyumluluğu ve düşük gürültüsü ile Samsung SH-S202J, genel amaçlı PC'miz için de uygun bir seçenek.

KASA: Kasa seçiminde teknik olarak dikkat etmeniz gereken en önemli nokta, kasanın sağlam bir güç kaynağına sahip olması. Kalitesiz ve zayıf bir güç kaynağı, yüksek güce ihtiyaç duyan donanımlarınız için büyük bir tehlike oluşturur. Bu yüzden kasa seçiminde cimri davranmamakta yarar var. Böyle bir sistem için en az 350 watt gerçek güç sağlayan bir güç kaynağına ihtiyaç var. Bizim bu sistem için kasa önerimiz 69 dolar'lık uygun fiyatıyla Gigabyte GZ-X2 (400 watt güç kaynağına sahip).

ÇEVREBİRİMLER: Genel amaçlı PC'nin çevre birimlerini yine ihtiyacınıza, estetik beğenilerinize ve bütçenize göre seçebilirsiniz. 34 dolar'lık fiyatıyla Logitech Cordless Desktop EX 110 oldukça cazip bir kablosuz klavye ve fare seti. Ses çıkışı için 5.1 hoparlör seti oyunlarda ve filmlerde yeterli bir ses kalitesi sunacaktır. Logitech X-540 5.1 hoparlör seti, 90 dolar'lık fiyatıyla sizi tatmin edecektir. Monitör olarak bir LCD şart.

Yine bütçenize uygun olarak 22 inçlik bir model tercih edebilirsiniz.

İŞLETİM SİSTEMİ: DirectX 10 destekli Vista Home Premium, genel amaçlı bir PC'den beklenen her türlü işi yerine getirebilen bir işletim sistemi.

OYUN PC'Sİ

FPS canavarı

Yeni çıkan oyunlar PC'leri oldukça zorluyor. Bir oyun bilgisayarında tüm parçalar dengeli olarak seçilmeli ve hiçbir parça darboğaz oluşturmamalıdır. Ancak bu, her şeyin en iyisini ve en pahalısını almanız gerekiyor anlamına gelmiyor.

ANAKART: Anakart seçiminde karşımıza çok fazla seçenek çıkıyor. Gelecekte çıkacak işlemcileri de desteklemesi açısından en azından Intel P45 yonga setli bir anakart almanızı öneriyoruz. 113 dolar'lık fiyatıyla Gigabyte GA-EP45-DS3L anakart, bir oyuncunun ihtiyaç duyacağı hemen her özelliğe sahip. Hız aşırı seçenekleri de cabası.

İŞLEMCI: E8000 serisi yeni 45 nm Intel işlemciler oldukça yüksek bir fiyat/performans oranına ve hız aşırı potansiyeline sahipler. 180 dolar civarındaki fiyatıyla E8400, 200 dolar'lık E8500'e göre daha cazip bir seçenek. 6 MB önbellekli, 3 GHz saat

hızında çalışan bu işlemciyi, zorlanmadan 4 GHz civarında çalıştırmak mümkün.

BELLEK: Düşük bellek zamanlamalı, kaliteli DDR2 bellek modülleri, başarılı bir hız aşırı için vazgeçilmez. Yeni çıkacak oyunlar için 4 GB bellek, ileriye yönelik iyi bir yatırım olacaktır. Bu yüzden tercihiniz 2 x 2 GB DDR2 bellek kitlerinden yana olmalı. Bizim önerimiz Crucial Ballistix 2x2 GB DDR2 800 Tracer LED bellek kiti (yaklaşık 145 dolar).

EKRAN KARTI: Bir oyun bilgisayarının performansını belirleyen en önemli bileşen hiç şüphesiz grafik işlemekten sorumlu olan ekran kartı. Bu yüzden ekran kartında cimri davranmamalı ve en azından fiyat/performans oranı yüksek bir ekran kartı satın almalısınız. Ekran kartında en az 512 MB grafik belleği olmalı. Bütçenize uygun olarak 180 dolar'lık ATI Radeon HD4850, 290 dolar'lık Radeon HD4870 veya 550 dolar'lık Radeon HD4870 X2 arasında seçim yapabilirsiniz.

SES KARTI: Profesyonel bir oyuncu için tümleşik ses yeterli değildir. THX ve EAX 5.0 destekli Creative X-Fi Xtreme Music (140 dolar), bir oyuncunun mutlaka sahip olmak isteyeceği türden bir ses kartı.

SABİT DİSK: 32 MB önbellekli, 640 GB kapasiteli Seagate ST3640323AS (100 dolar) oldukça performanslı ve sessiz çalışan bir sabit disk.

OPTİK SÜRÜCÜ: Yüksek hızı, medya uyumluluğu ve düşük gürültüsü ile Samsung SH-S202J, oyun PC'miz için de oldukça uygun bir seçenek.

KASA: Oyun bilgisayarında hiç kuşkusuz göze hitap eden şık bir kasa tercih edilmelidir. Güç kaynağının en az 400 watt olmasına dikkat edin. Bütçenize uygun olarak →

Oyun PC'sinde kritik parça ekran kartı

4 OYUN PC'Sİ

Oyunlara güç Yeni 45nm işlemciler, yüksek hız aşırı potansiyelleri ile öne çıkıyor.

Kasa bileşenleri	Oyun PC'si
İşlemci	Intel E8400 180 \$
Anakart	Gigabyte GA-EP45-DS3L 113 \$
Bellek	Crucial Ballistix 2x2 GB DDR2 800 145 \$
Ekran kartı	ATI Radeon HD4850 180 \$
Ses kartı	Creative X-Fi Xtreme Music 140 \$
Sabit disk	Seagate 640 GB ST3640323AS 100 \$
Optik sürücü	Samsung SH-S202J 22 \$
TV kartı	Yok
Kasa	Thermaltake Wing RS 101 80 \$
Kasa toplamı	960 \$
Çevre birimleri	
Klavye-fare	A4 Tech X750 20 \$, A4 Tech X7 G800 23 \$
Ses sistemi	Logitech G51 Gaming 200 \$
LCD ekran	Samsung T240 480 \$
İşletim sistemi	Vista Home Pre. Akademik Upg 72 \$
Genel toplam	1.755 \$

* Fiyatlar www.hepsiburada.com, www.gigatek.com.tr, www.boltaksit.com, www.inventus.com.tr gibi sitelerden KDV hariç olarak alınmıştır.

5 PROFESYONEL PC

Rüya gibi PC Profesyonel PC cep yaksa da her işin üstesinden geliyor.

Kasa bileşenleri	Profesyonel PC
İşlemci	Intel Q9550 340 \$
Anakart	Asus P5Q3 Deluxe WiFi-AP 250 \$
Bellek	2x OCZ 2x1 GB DUAL DDR3 1600 380 \$
Ekran kartı	ATI Radeon HD4870X2 550 \$
Ses kartı	Creative X-Fi Xtreme Music 140 \$
Sabit disk	3 x Seagate 640 GB ST3640323AS 300 \$
Optik sürücü	Samsung SH-S202J 22 \$
TV kartı	Hauppauge WinTV-HVR-4000 270 \$
Kasa	Aopen Nouveau A07 + 750 Watt PSU 340 \$
Kasa toplamı	2.592 \$
Çevre birimler	
Klavye-fare	Logitech Wave 85 \$
Ses sistemi	Logitech Z-5500 400 \$
LCD ekran	Samsung T260 630 \$
İşletim sistemi	Vista Ultimate OEM 64 bit 200 \$
Genel toplam	3.907 \$

* Fiyatlar www.hepsiburada.com, www.gigatek.com.tr, www.boltaksit.com, www.inventus.com.tr gibi sitelerden KDV hariç olarak alınmıştır.

önerebileceğimiz kasalar şunlar: Thermal-take Wing RS 101 (400 watt, 80 dolar), Enermax Chakra (550 watt, 119 euro). Çift ekran kartı (SLI veya CrossFire) kullanmayı düşünüyorsanız, güç kaynağını da 750 watt olarak almalısınız.

ÇEVRE BİRİMLER: Oyuncular için çevre birim aygıtları oldukça önemli. Hızlı bir fare ve klavye, oyunlardaki başarınızı belirler. Bu noktada profesyonel oyuncu setlerine yönelmeniz gerekiyor. Logitech G15 (90 dolar) programlanabilir makro ve aydınlatmalı tuşlarıyla oyuncular için ideal bir klavye. Logitech G9 lazer fare (90 dolar) de 3200 dpi'lik yüksek hassasiyeti, ağırlık kutusu ve hızıyla mükemmel bir oyuncu faresi. Daha hesaplı fare olarak A4 Tech X750 (20 dolar) ve klavye olarak da A4 Tech X7 G800 (23 dolar) önerebiliriz. Ses sistemi olarak önerimiz Logitech G51 Gaming (200 dolar). LCD ekran olarak tavsiyemiz yüksek görüntü kalitesi ve düşük tepkime süresiyle 22 inçlik BenQ X2200W (350 dolar) veya Full HD çözünürlükteki (1.900 x 1.200) 24 inçlik Samsung SyncMaster T240 (480 dolar).

İŞLETİM SİSTEMİ: DirectX 10 destekli Vista Ultimate (OEM yaklaşık 200 dolar) oyuncular için ideal bir işletim sistemi.

PROFESYONEL PC

Maksimum hız

Profesyonel PC'yi bir masaüstü bilgisayardan beklenebilecek "her şeyi" yapabilen bir

sistem olarak düşünebiliriz. Böyle bir sistemde paranın alabileceği en hızlı ve en iyi bileşenler tercih edilebilir. Bizim toplayacağımız konfigürasyon, böyle bir sistemin aşağı yukarı hangi parçalara sahip olması gerektiğini, fazla aşırıya kaçmadan örnek olarak gösterecektir.

ANAKART: Intel'in 1600 MHz FSB'ye sahip "Extreme" işlemcilerini resmi olarak destekleyen X48 yonga setli anakartlar oldukça yüksek bir fiyata sahip. Genelde maksimum donanımlı olarak piyasaya sürülen bu anakartlar arasında öne çıkan modeller

Gigabyte, Asus ve MSI imzalı. Tavsiyelerimiz Intel X48 yonga setli Asus P5E3 Premium WiFi-AP @n Edition (420 dolar) veya biraz daha hesaplı alternatif olarak Intel P45 yonga setli Asus P5Q3 Deluxe WiFi-AP (250 dolar).

İŞLEMCI: CPU ve GPU rehberimizin (► S. 54) de birincisi olan dört çekirdekli Intel Core 2 Extreme QX9770 dudak uçuklatan bir fiyata (yaklaşık 1.500 dolar) sahip olsa da, böyle bir sistemin gücüne yakışan bir işlemci. Hesaplı alternatif olarak Q9550 düşünülebilir (340 dolar).

BELLEK: DDR3 bellek kitleri pahalı olsa da, gelecekte çıkacak işlemcileri desteklemesi için en doğru yatırım bu olacaktır. OCZ 2x1

GB DUAL DDR3 1600 bellek kitinden iki tane alarak (4 GB, toplam 380 dolar) RAM sorununu uzun süre unutulabilirsiniz.

EKRAN KARTI: CrossFireX'li iki tane Radeon HD4870X2, 1.100 dolar karşılığında ihtiyacınız olan grafik işleme gücünü size fazlasıyla sunacaktır. Para ve elektrik tasarrufu için tek bir kartla da yetinebilirsiniz.

SES KARTI: Profesyonel bir kullanıcı için anakart üzerindeki tümleşik ses yeterli değildir. Zengin giriş çıkış yuvalarına ve dönüştürücülere sahip Creative X-Fi Elite Pro ses kartı (390 dolar), fiyatının hakkını veren tam anlamıyla profesyonel bir ses kartı. Hesaplı alternatif olarak Xtreme Music modeli (140 dolar) de tercih edilebilir

SABİT DİSK: RAID Level 5 ile bağlanmış üç veya dört tane sabit disk, profesyonel bir PC'nin ihtiyaç duyacağı hem hızı, hem güvenliği hem de hacmi sağlayacaktır. Bizim tavsiyemiz üç adet 640 GB'lık Seagate ST3640323AS (toplam 300 dolar) sabit disk.

OPTİK SÜRÜCÜ: Yüksek hızı, medya uyumluluğu ve düşük gürültüsü ile Samsung SH-S202J, profesyonel PC'miz için oldukça uygun. Ancak Blu-ray diskleri de izlemek istiyorsanız LG GGW-H20L Blu-ray yazıcısını satın alabilirsiniz.

TV KARTI: DVB-S2, DVB-S, DVB-T, analog TV ve radyo yayınlarını da alabilen Hauppauge WinTV-HVR-4000 (270 dolar), HD yayınları H264 biçiminde dijital olarak sabit diskinize kaydedebilen üst seviye bir çözüm.

KASA: Bu kadar çok bileşeni taşıyacak kasanın hiç şüphesiz çok sağlam, iyi soğutulmuş ve çok güçlü bir güç kaynağına sahip olması gerekiyor. www.firebal.net adresinde ihtiyacınız olan profesyonel ve özel tasarımı kasa ve güç kaynaklarını bulabilirsiniz. Uygun fiyatlı alternatif olarak önerilerimiz Aopen Nouveau A07, Enermax Chakra, Nzxt Lexa veya Thermaltake Armor. Güç kaynağının da en az 750 watt'lık bir model olmasına dikkat edin.

ÇEVRE BİRİMLER: Profesyonel kullanıcılar için de çevre birim aygıtları oldukça önemli. Bu noktada profesyonel çözümlere yönelmeniz gerekiyor. Klavye ve fare seti olarak önerimiz yeni kablosuz Logitech Wave seti (85 dolar). Ses sistemi olarak önerimiz THX sertifikalı Logitech Z-5500 (400 dolar). LCD ekran olarak tavsiyemiz Full HD çözünürlükteki (1900 x 1200) 26 inçlik Samsung T260 (630 dolar)

İŞLETİM SİSTEMİ: Vista Ultimate (OEM 64 bit yaklaşık 200 dolar) profesyonel kullanıcılar için ideal bir işletim sistemi.

uyaman@chip.com.tr

İşte Google'ın formülü

Web sitelerinin kaderini **KÜÇÜK BİR ALGORITMA** elinde tutuyor: İşte Google'ın sayfa sıralaması (pagerank) formülü. CHIP, bu formülü mercek altına alıyor.

BARİŞ EMRE ALKIM / MG

Söze birkaç gerçekle başlayalım: İnternet muazzam büyüklükte ve web siteleri, okyanusta birer damladan farksız. Web sitelerinin sayısı birle ikiyle değil, bol sıfırlı rakamlarla ölçülüyor. Böyle bir durumda, tek bir sitenin diğerlerinin arasından sıyrılması, kendini kullanıcıya göstermesi çok kolay değil. Kullanıcı, adresini bilmediği bir web sitesine genelde Google'da arama yaparken, sonuçlar arasında rastlarsa gidiyor. İnternetin ve Google'ın kuralları hem çok katı hem de Darwin'in kuramını çağırıyor.

Peki, birbirine benzer yüzlerce site varken hangisinin yukarıda hangisinin aşağıda olduğunu kim belirliyor? Bu sorunun yanıtı, Google'ın kurucuları Larry Page ve Sergey Brin tarafından "Pagerank" (sayfa sıralama) formülü adıyla yanıtıyor. Bu formülü bilen, anlayan ve kullanan, internete hükmediyor. Doğru dürüst kullanamayan- sa cezasını çekiyor. Peki, pagerank nasıl işliyor ve bir web sitesi hangi durumda arama listelerinin zirvesine yerleşiyor?

Pagerank: İşte formülün içyüzü

Pagerank sisteminin ardında çok basit ve dürüst bir yaklaşım yatıyor.

1. Her web sitesi için, o siteye bağlantı veren bir grup başka web sitesi vardır.
2. Bu web sitelerinin de her birinin kendi pagerank değeri bulunur.
3. B sayfasından A sayfasına verilen bir bağlantı, B'nin A'ya destek oyu sayılır.
4. Ek olarak, A sayfasına oy veren B sayfasının pagerank'ı de değerlendirmeye katılır. B'nin sıralama değeri ne kadar yüksekse o kadar iyidir.
5. B sayfasında kaç adet bağlantı verildiği

de önemlidir. B'deki toplam bağlantıların sayısı ne kadar azsa, bu A'nın pagerank'ini o kadar olumlu yönde etkiler.

6. Tüm pagerank'lerin toplamı, web'deki tüm dokümanların toplam sayısına eşittir. Pagerank, bir belgenin tüm internetteki ağırlığı ile ilgilidir.

Unutmayın ki, pagerank değeri web siteleri için değil, her bir web sayfası için hesaplanıyor. Bu yüzden, bir web sunucusunda yer alan bir makalenin anasayfanınkinden daha yüksek bir değere sahip olması mümkün.

Bunu bir formüle dönüştürdüğünüzde, pagerank şu şekilde görünür:

$$PR(A) = (1-d) + d (PR(T_1)/C(T_1) + \dots + PR(T_n)/C(T_n))$$

Bu da şu şekilde okunabilir: A sayfasının sayfa sıralaması, T₁'den T_n'e kadar giden sayfaların sayfa sıralaması değerinin, bu sayfalardaki bağlantı sayısına bölünmesiyle elde edilir. Buna, daha sonraki işlemlerde büyük rol oynayan bir de handicap faktörü ekleniyor.

Pagerank ilkesini biraz daha anlaşılır kılmak için, tüm WWW'nin sadece dört sayfadan oluştuğunu farz edelim. Bunlar da A, B, C ve D isimli web siteleri olsun. Hepsinin de başlangıçtaki sayfa sıralaması değerlerinin 1 olduğunu varsayalım. Sayfa sıralama değerlerinin toplamı, internette yer alan toplam sayfa sayısını, yani 4'ü verecektir. İlk örneğimiz için, B, C ve D'ye A'dan birer bağlantı verilmiş olsun. Bundan başka hiçbir bağlantı bulunmasın.

Handicap faktörünü şimdilik hesaba katmayacağımız için formülümüz şu hali alıyor:

$$PR(A) = 1/1 + 1/1 + 1/1$$

$$PR_i = \frac{PR_{x_j}}{C_j} \sum_{A \ni j \in \{j,i\}}$$

$$+ d \left(\frac{1-d}{N} \right)$$

Böylelikle, A'nın pagerank'ı 3 ediyor. Biraz daha karmaşık olan, aşağıdaki grafiğe bir göz atalım. A sayfası B'ye ve C'ye bağlantı veriyor. B, sadece A'ya bağlantı veriyor. C ise A, B ve D'ye. D'nin tek bağlantısı ise B sayfasına. Bu durumda, A'nın formülü aşağıdaki gibi olacaktır:

$$PR(A) = 1/1 + 1/3$$

Çünkü B'den gelen bağlantı 1 sayılmıştır. C'de ise üç bağlantı bulunduğundan, oradan gelen bağlantı 0,33 değerindedir. Böylelikle toplam değer 1,33 olur. B içinse aşağıdaki kural geçerlidir:

$$PR(B) = 1/2 + 1/3 + 1/1$$

Bu da yaklaşık 1,83 eder. C ise şu şekilde hesaplanır:

$$PR(C) = 1/2$$

Bu yüzden de değeri 0,5'tir. D'nin değeri ise:

$$PR(D) = 1/3$$

Yani yuvarlak hesap 0,33'tür.

Toplamda, yine tüm sayfaların sayısını elde etmemiz gerekiyor:

$$1,33 + 1,83 + 0,5 + 0,33 = 3,99$$

Kayıp olan 0,01, yuvarlamanın sonucu. Ancak bu hesaplamada bir şey daha eksik: O da her bir web sitesinin pagerank değerinin formülde yer alması. Bir kez daha B örneğine bakalım. Bu formülde, sayfa sıralamalarını 1 almak yerine, önceki basamakta elde ettiğimiz değerleri kullanırsak:

$$PR(B) = 1/2 + 1/3 + 1/1$$

Yerine

$$PR(B) = 1,33/2 + 0,5/3 + 0,33/1$$

Formülünü elde ederiz ve sonuç da yuvarlanmış olarak 1,62 eder. Doğal olarak, B'nin sayfa sıralamasının yeniden hesaplanması A, C ve D'nin değerini değiştirecektir. D'nin değeri yeniden hesaplanınca, B'ninki de tekrar hesaplanmak zorunda olacaktır.

Bu yüzden, Google pagerank değerlerini tekrar tekrar toplayarak, yaklaşık olarak hesaplıyor. Arama motoru, bir hesaplama döngüsünün sonucunu bir sonraki adımda kullanıyor. Page ile Brin'in açıklamasına göre, kaydedilmiş milyarlarca sayfanın pagerank'ini hesaplamak için döngünün yaklaşık 100 kez tekrarlanması yetiyor.

Handikap faktörü: Kullanıcıyı da hesaba katınca

Google'ın varsayımına göre pagerank, web'de dolaşan birinin sırf bağlantıları tıklayarak belli bir siteye ulaşma olasılığını temsil ediyor. Ama bu kişinin sonsuza dek bağlantı tıklamayacağını düşünürsek, formüle bir diğer faktörün eklenmesi gerekiyor. Bu, sörfçünün bağlantıları izlemekten bıkmaması olasılığını simüle ediyor. Handikap, sayfadaki her bir bağlantı başına top-

lam oy sayısı ile hesaplanıyor. Sergey Brin ile Larry Page bu faktörü 0,85 olarak alıyorlar. Bu faktörün Google gerçekliğinde de aşağı yukarı bu civarda olduğu düşünülebilir.

Gerçek pagerank ise yukarıdaki örnek tekinin tersine, 0 ile 1 arasında bir olasılık değeri olarak belirleniyor. Küçük yüzdelik değerler ise web sayfasının pagerank'inde söz sahibi oluyor. Örneğin 0,01 değerine sahip bir sitede, bağlantıları kazayla ya da rastgele tıklayan bir kullanıcının bu siteye düşme ihtimali yüzde bir.

Bununla birlikte, geriye çözülmemiş bir gizem kalıyor. Eğer pagerank 0 ile 1 arasında bir değer olarak hesaplanıyorsa Google araç çubuğundaki (<http://toolbar.google.com>) pagerank değeri neden 1 ile 10 arasında değişiyor? Yanıt: Çünkü Google bu değerleri dönüştürüyor. Bu dönüştürme işleminin ne şekilde gerçekleştiği tam olarak bilinmese de, birçok uzman işlemin lineer değil logaritmik olduğu görüşünde. Bir başka deyişle, araç çubuğunda pagerank'ın 1'den 2'ye geçişi, 9'dan en iyi puan olan 10'a geçiştikten çok daha kolay.

Filtre: Pagerank kâr etmeyince

Pagerank formülü sayesinde Google interneti büyük bir başarıyla elden geçiriyor. Yine de bu başarının da açıklarından faydalananlar var. Web sitesi kullanıcıları bu mekanizmayı çabucak kavrayıp, sitelerinin arama motorunda yükselmesini sağlamaya başladılar. Google bunu engellemek için çeşitli yöntemlere başvuruyor. Bu yüzden de, pagerank, bir sitenin Google arama sonuçlarında alacağı yeri belirleyen faktörlerden sadece biri.

Bununla birlikte, pagerank çoğu zaman para yerine geçiyor. "Sen bana PR'ı 4 olan iki sayfadan bağlantı ver, ben sana PR'ı 5 olan bir sayfadan bağlantı vereyim," tarzı safça tekliflere rastlanıyor. Halbuki sıradan bir bağlantı değişiminin hiçbir faydası yok. Örneğin, bir araba kıyaslama sitesinden bir köpek bakımı sitesine verilen bağlantı, okura hiçbir katkısı bulunmadığı için hesaba katılmıyor ve Google için bir şey ifade etmiyor. Google, birbirine bağlantı veren sitelerin aynı kategoride olup olmadığını denetliyor. Diyelim ki bir bağlantı değişim sitesinden e-posta aldınız. İlk işiniz, sayfanın sizinkiyle aynı çizgide olup olmadığına bakmak olmalı. Eğer öyleyse bu takasa değer. Evet, tekrar Google arama algoritmasına dönecek olursak, pagerank buzdağının sadece görünen kısmı. Yüzeyin altındaysa sayısız filtre ve değerlendirme işlemi yatıyor.

BİLGİ

Pagerank Top 10

Pagerank'te 10 değeri, sadece internetin tanrılarına özgü bir rakam. Listede, web'in tanrılarını görüyorsunuz. Burada, kendilerine verilen bağlantı sayısına göre dizilmiş olarak en yüksek değere sahip siteleri görüyorsunuz.

1. Sıra www.google.com
2. Sıra www.firstgov.gov
3. Sıra web.mit.edu
4. Sıra www.nasa.gov
5. Sıra www.real.com
6. Sıra www.energy.gov
7. Sıra www.whitehouse.gov
8. Sıra www.adobe.com
9. Sıra www.nsf.gov
10. Sıra www.w3.org

SEO: Arama motoru optimizasyonu

İyi bir arama motoru optimizasyonunun başlıca ilkesi, "doğru kodları ve mümkünse, iyi ve benzersiz içeriği sağlamak." Bu kurallara uyan kişinin web sitesi, aramalarda ilk sıraya yerleşiyor.

"Doğru kod" ifadesiyle kastettiğimiz, bir sayfanın HTML kodundaki iki özelliğe denk düşüyor. Her şeyden önce, sayfa kodunun sözdiziminde herhangi bir hata olmamalı ve ikinci olarak da, sadece mevcut HTML unsurları kullanılmalı. Google için özellikle de <title> ve <p> ile <h1>'den <h6>'ya giden etiketler önem taşıyor. <title> etiketinde belgenin kısa bir tanımı yer alırken, <p> etiketleri paragrafları düzenliyor ve başlık etiketi olan <h> ise makaleyi yapılandırıyor.

Elbette <h1>'i yalnızca bir kez, <h2> ve <h3> gibi etiketleriyse daha sık kullanmak önemli. www.sistrix.de/ranking-faktoren adlı Almanca web sitesi de bunun altını çiziyor. Site kullanıcıları, farklı sayfa yapılarının Google arama sonuçları üzerindeki etkisini denemişler ve çok ilginç sonuçlar ortaya çıkmış.

Daha iyi arama sonuçlarının bir diğer önkoşulu ise sabır. Diğer web siteleri sitenize yavaş yavaş bağlantı verdikçe, sitenizin popülerliği ve dolayısıyla da pagerank'ı yükseliyor.

İnce ayar: Web sitesi için bağlantı hazırlama

Herkes bu sabra sahip değil elbette. Bunun için de yollar var. Örneğin, kendi forumlar-

da ve bloglarda kendi sitenize giden bağlantılar verebilirsiniz. Ancak forum kullanıcıları bu tür kendini pazarlama çabalarına hiç hoş gözle bakmıyor. Böyle bağlantılar, sadece forum okurlarına gerçekten hitap eden bilgiler veriyorsa işe yarıyor.

Daha iyi arama sonuçlarına giden bir başka yol ise neredeyse tamamen tıkalı. Blog yorumlarında, tüm bağlantılara, aslında otomatikman "rel-nofollow" parametresi eşlik ediyor. Bu yüzden de Google bu bağlantıları takip etmiyor ve pagerank'iniz için verilmiş bir oy olarak saymıyor.

Böyle parametrelerin ortaya çıkmasının sebebi, bot programları sayesinde blogları ve forumları sayısız reklam bağlantısıyla ve anlamsız metinlerle dolduran spamciler. Amaçları, arama motorunun sonuçlarında ilk sıraya yerleşmek.

Bağlantı takibi: Her tıklama başına para

Eğer arama devi Google, kullanım desenini değerlendirmese aptallık ederdi. Çünkü tıklamaları takip ederek, kullanıcıların hangi arama sonuçlarından memnun kaldığını belirlemek ve sıralamayı buna göre yapmak mümkün. Google'ın gizlilik politikasının ilgili bölümünde, "Google'ın bağlantıları, bu bağlantılar kullanılsın ya da kullanılsın, izleri sürülebilecek şekilde düzenleyebileceğine" dair bir madde bulunuyor.

Bu değerlerin Google için önemi şu: Kimsenin bu değerleri değiştirememesi. Bu durumun tek istisnası, zirve yarışında kendine bir sürü bağlantı vermek, bir yandan da iyi seçilmiş başlıklar ve sayfa tanımları kullanmak.

Google, başlığı genellikle <title> etiketinin içeriğinden alıyor. Bu içeriğin mümkünse Google arayıcılarını tıklamaya ikna edebilecek yapıda olması lazım.

Arama sonuçlarında başlığın altında gö-

rüntülenen metin içinse nice zamandır ihmal edilen Meta etiketi kullanılıyor ve web sitesinde <head> ögesinin önemini ön plana çıkarıyor.

```
<meta name="description" content="xyz"/>
```

Bu kısımda, siteyi yaratan kişi xyz kısmında kısa bir tanım veriyor. Bu, bir haberin başlığı gibi, o konuyla ilgili tüm önemli bilgileri içerebilir ve okuru tıklamaya sevk edebilir. Eğer sayfanın özeti yoksa, o zaman Google görüntüleyeceği içeriği sayfa içinden kendi seçiyor.

Kara şapkalı SEO: Google'i oyuna getirenler

Her sistemin, her programın bir zayıf noktası vardır ve Google da bundan nasibini alıyor. Arama motorları kullanıcıları web sitelerine gönderdiği için, birtakım kötü niyetliler de arama sonuçlarını etkilemeye çalışıyor. Böylelikle, spamcilerle arama motoru kullanıcıları arasında bir mücadele başlıyor. Gruplardan biri manipülasyonla kısa yoldan köşeyi dönmek isterken, diğeri ise temiz ve reklamsız sonuçlar istiyor.

Kara şapkalı SEO yöntemi, bu iş için Google'ın açıklarından faydalanan. Şu an spam için kullanılan yöntemleri içerik spam'i ve bağlantı spam'i olmak üzere ikiye ayırmak mümkün. İkisi de internette dolaşanları Google'da ilk sıralarda görüntülenen sonuçlarla belirli sitelere çekmek amacı güdüyor. Bu web sitelerinde sunulanların çoğunluğu anlamlı görüldüğünden, kullanıcı bağlantılara tıklıyor ve bu da spamcinin cebine para girmesini sağlıyor.

İçerik spam'inin birçok alt türü var. En basiti, sayfanın alt kısmını arama motorunun kaydedebileceği sözcüklerle doldurmak. Ancak bu yöntem eskiden olduğu kadar işe yarar değil, zira arama motorları artık bir anahtar sözcüğün metinde kaç kez tekrarlandığına da bakıyor. Google ve benzerleri, "Keyword Stuffing" (Anahtar sözcük doldurma) adlı bu yöntemden artık etkilanmıyor (<http://www.google.com/support/webmasters/bin/answer.py?answer=66358>). Bunun için, metindeki sözcükleri birbiriyle olan ilişkilerine göre yerleştirmek (Anahtar sözcük yoğunluğu) gerekiyor.

Belirli bir eşiğin altındaki metinler doğrudan yığın posta olarak tanımlanabiliyor.

Google'ı kandırmak için kullanılan diğer bir yöntem ise gizli metin. Spamciler genelde beyaz arka plan üzerine beyaz yazı yazıyorlar. HTML ya da CSS'te bu hiç sorun değil. Siteyi ziyarete gelen kişi aradığını bulamıyor, zira arama motoru sitedeki yüzlerce, hatta binlerce sözcüğü kaydetmiş oluyor. Bununla birlikte, arama motorları gizli metinlere karşı da donanımlı. Google'ın SEO konusunda gayri resmi sözcüsü olan Matt Cutts'un blog'unda, beyaz arka plan üzerine gri renk yazı yazarak hiçbir yere gidilemeyeceği belirtilmiş (www.mattcutts.com/blog/seomistakesnearly-hidden-text/).

Başka sitelerin içeriğinin aşırıldığı, yani izinsizce çalınıp kopyalandığı durumlar da var. Bu, spamcilerin Google AdSense hizmetinden para kazanmak için başvurduğu bir hile. Yine de, Google Antispam ekibi bunun izini uzun zamandır sürüyor (www.mattcutts.com/blog/step-into-my-shoes/). Özellikle de sahiplerinin orijinal yazılarını içeren siteler için bu çok sinir bozucu, zira sahte içerikli siteler, orijinallerinden daha ön plana çıkabiliyor.

Bağlantı spam'i: Blog'ları çöpe çeviriyor

Blog ve forum kullanıcılarının kötü amaçlı bağlantı spam'inden korunması gerekiyor. Kendi kurdukları bağlantı çiftlikleri artık eskisi gibi iyi çalışmadığı için, spamciler artık farklı yolları tercih ediyor. Artık blog'ları, forumları ve web sitelerini bağlantı listeleriyle dolduruyorlar. Bunun spam'ciler için avantajı, kötüye kullandıkları sitelerin onlardan şüphelenmemesi. Google'ın dört bir yanı çöple dolu sitelerle mücadeleye girişi de onların gözünü korkutmuyor. Zira çöplerini doldurabilecekleri sayısız başka site bulabiliyorlar.

Bunun tek panzehiri, Google'ın yorumladığı etiketler arasındaki "nofollow" özneliği. Google, bu şekilde işaretlenmiş sitelerin izini sürmüyor ve onları dizinlemiyor. Blog yazılımı WordPress'te "nofollow" özneliği varsayılan olarak ayarlı. Bu, spam'i önlemese de, etkisini azaltıyor. Spamciler ise orali bile olmuyor ve "nofollow" etiketi olmayan blogları hedef alıyorlar. Blogcular ise kendi yazdıkları anti spam rutinleriyle ya da Akismet gibi anti spam hizmetleriyle bu saldırıya karşı koyuyorlar. Kimi spamciler ise Google'ı kendi kurdukları bloglarla oyuna getirmeye kararlı. Aslında bu, klasik bağlantı çiftçiliğinden farklı değil. Anlamsız metinlerle ve üst bağlantılarla dolu sayısız web sitesi inşa ediyorlar. Google uzun zamandır bu uygulamayla da çarpışıyor. →

Profesyonel ipuçları Matt Cutt günlüğünde web siteleri için arama motoru optimizasyon sırları veriyor. Google'ın Webspam ekibinin başı olan Cutt, yeni filtreleri ve kuralları belirleyen kişi.

Blog Matt Cutts'in günlüğünde ilginç haberler ve ipuçları da bulunuyor.

Gizleme: Spamcilerin yeni gözdesi

Arama motoru spamcilerinin başvurduğu yeni bir teknik ise "gizlenme" (cloak) adını taşıyor. Böylece, web sitesinin esas yüzü gizleniyor. Arama motoru, siteyi okurlara farklı içeriğe sahip bir site gibi tanıtıyor. Web sitelerini arama işini üstlenen "Google bot"u tespit ediliyor ve gizlenen kişi, IP adresinden de bu botu tanıyabiliyor.

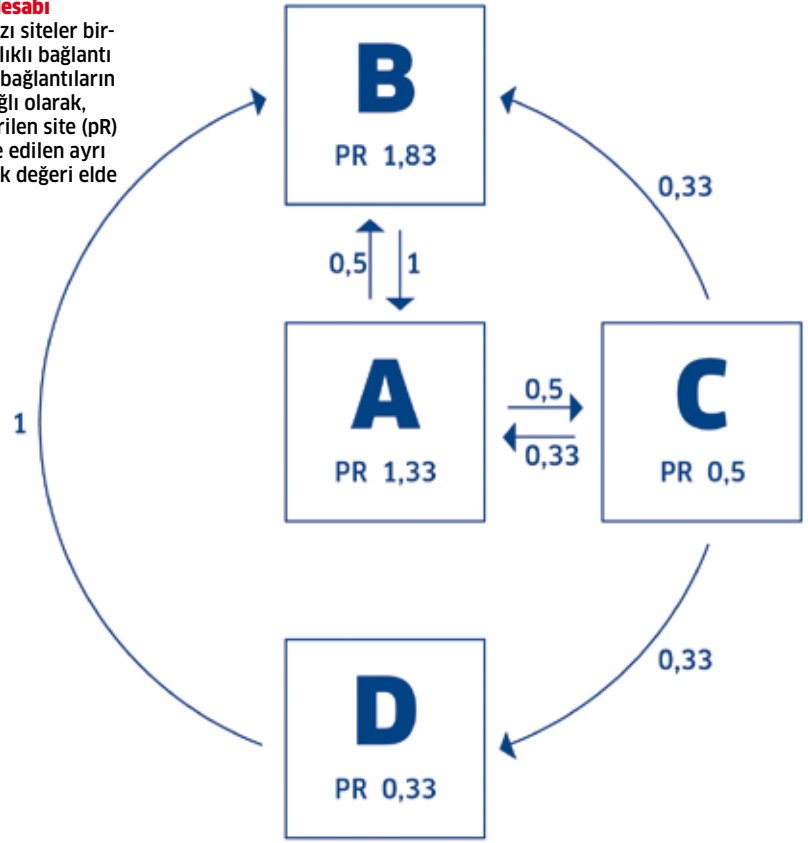
Gizlenen site sadece Google bot'u tanıyor ve ona, arama motoruna iletmesi için özel bir içerik sağlıyor. Bu içerik bazen, tek bir kavramı farklı yollarla anlatan yüzlerce cümleden oluşabiliyor. Okur siteye ulaştığında ise, buranın aslında arama sorgusuyla hiç de alakalı olmayan tümüyle farklı bir içerik barındırdığını görüyor.

Site yönlendirme de bu şekilde işliyor. Sayfanın yüklenişinin ardından, Meta etiketi ya da JavaScript aracılığıyla, ziyaretçi bir başka siteye yönlendiriliyor. JavaScript'i yorumlayamayan Google bot'u, sadece başlangıç sayfasına takılıyor ve buradaki spam içeriği alıyor. Sayfayı ziyaret edenler ise asıl siteye yönlendiriliyor. Kamuoyu bu yöntemden, 2005 Şubat'ında BMW sitesi Google'ın dizininden çıkarıldığında haberdar oldu (www.mattcutts.co/blog/ramping-up-on-international-webspam/). Araba üreticisi JavaScript'le yeniden yönlendirmeye başvurmuştu ve Google bot'a anahtar kelimelerle dolu bir metin sayfası, kullanıcıya ise araba resimleri dolu bir galeri gösteriyordu. Firma Google'ın aldığı önleme kurban gitmişti.

Tekrarlanan içerik: İstenmeyen spam

Tümüyle iyi niyetli olan bir web sayfası bile kendini Google'ın kara listesinde bulabilir. Bunun nedenlerinden biri, birçok sitede göze çarpan mükerrer içerik. Tekrarlanan içerik iki şekilde ortaya çıkabiliyor. Bunlardan ilki, gerçekten de içeriğin birden çok kopyasının olması. Örneğin, aynı metnin hem tıyıcı hem de yazıcı dostu sürümleri bulunabilir; her ikisi de dinlenebilir. İki sayfada da aynı bilgi yer alabilir. Ancak Google bu duruma dar bir pencereden bakmıyor.

Pagerank Hesabı
Örneğin, bazı siteler birbirine karşılıklı bağlantı veriyor. Bu bağlantıların sayısına bağlı olarak, bağlantı verilen site (PR) olarak ifade edilen ayrı bir pagerank değeri elde ediyor.

"Beyaz şapkalı" bir sitede bir makalenin iki ya da üç kopyasının bulunması, Matt Cutts'in blog'unda belirtildiğine göre, herhangi bir soruna yol açmıyor (www.mattcutts.com/blog/duplicate-content-question).

Tekrarlanan içerik için bir diğer yöntemse, URL'den geçiyor. Eğer bir web sitesine birden çok alan adıyla ulaşılabilirse, tıpkı aynı dosyaya giden farklı dosya yollarında olduğu gibi, sorun çıkabiliyor. Örneğin, bir makalenin hem www.benimsayfam.xy/makale.php?id=1 adresinde hem de www.benimsayfam.xy/aylikyazilar-1 adresinde yer aldığını farz edelim. Ama iki dosyanın da içeriği aynı olsun. Bu durumda sayfa, dizinde ikincil öneme sahip olacak ve kullanıcı, örneğin www.benimsayfam.xy adresini girerse, www.benimsayfam.xy adresine gönderilecektir.

Bu yönlendirme, Apache sunucularındaki mod_rewrite modülünü yönetiyor. Örneğin, Gerekli kod kök dizinde bulunması gereken .htaccess dosyasında kesintiye uğrattılıyor.

Yönlendirme mekanizması üç satır kodla oluşuyor.

```
RewriteEngine on

RewriteCond %{HTTP_HOST} !^www\benimsayfam\xy$

RewriteRule ^(.*)$ http://www.benimsayfam.xy/$1 [R=permanent]
```

İlk satır URL'nin yeniden yazılması için gereken işlevi etkinleştiriyor. Ardından, RewriteCond, çağrılan sitelerin isimlerini denetliyor. Eğer www.benimsayfam.xy değilse, üçüncü satır tüm sorguları www.benimsayfam.xy'ye yönlendiriliyor. Yönlendirme türü olarak da "kalıcı" (permanent) seçiliyor. Bu yüzden, Google ve diğer arama motorları bu yeni adreslerin bundan böyle geçerli olduğunu sanıyor.

Bu yeniden yönlendirme, web sayfası ziyaretçileri için freely circumstantial ve gelecekte de bundan kurtuluş yokmuş gibi görünüyor. Çünkü kendilerini listeye sokmaya kararlı spamciler var olduğu sürece Google da böyle çözümlere başvurmak zorunda kalacak. Bundan ciddi web sitesi sahipleri zarar görseler bile.

balkim@chip.com.tr

KAYNAKLAR

Google webmaster kılavuzu: www.google.com/support/webmasters/bin/answer.py?answer=35769
Matt Cutts'in web günlüğü: www.mattcutts.com/blog
Google blog'da meta etiketi konusu: <http://google-webmastercentral.blogspot.com/2007/12/answering-more-popular-picks-meta-tags.html>
Google spam bildirme: www.google.com/contact/spamreport.html
Arama motorunda spam konulu Wikipedia madde: <http://en.wikipedia.org/wiki/Spamdexing>
WebmasterWorld'deki Google haberleri: www.webmasterworld.com/forum30

CHIP CPU ve GPU rehberi

Yeni bir masaüstü PC veya dizüstü bilgisayar satın almayı planlıyor ya da sisteminizi terfi ettirmek istiyorsunuz. Pazarda satılan işlemcilerle ilgili **PERFORMANS BİLGİLERİNİ** CHIP CPU rehberinde tüm ayrıntılarıyla bulabilirsiniz.

UFUK YAMANKILIÇOĞLU - AV

AMD, Intel ile olan dört çekirdekli düelloda yeni silahlarını gösterdi. Yeni Phenom X4 işlemciler **X4 9150e** ve **X4 9350e**, üst model X4 9950 ile karşılaştırıldığında prizden daha az elektrik çekiyor. 65 Watt'lık maksimum güç tüketimi dört çekirdekli bir işlemci için oldukça düşük. AMD'nin en üst modelinin 140 watt güç harcadığı düşünülürse, yeni işlemciler yarı yarıya daha az güç harcıyor. Bu düşük güç tüketim değerlerine baktığımızda, bu iki yeni işlemci, sunucu veya rendering bilgisayarlarında kullanılmaya uygun görünüyor. Ancak şunu da belirtmek gerek ki, yeni işlemcilerin dik-kate değer tek özelliği düşük güç tüketimi. Bunun dışında parlak bir özellik yok. 175 ve 195 dolar'lık satış fiyatları ise satış başarısına darbe vuracak gibi görünüyor. Bu işlemcilerle aynı performans sınıfında bulunan Intel'in **Core 2 Duo E4700** işlemcisi 150 dolar'lık fiyatıyla çok daha ucuz ve hızlı.

Office, internet, ev sineması: Ucuz işlemcilerde Intel önde

Intel'in piyasaya yeni çıkardığı **Celeron E1400** işlemcisi oldukça ilgi çekecek gibi görünüyor. 2 GHz saat hızında çalışan işlemci, Intel'in en ucuz çift çekirdekli Celeron E1200'den (1,6 GHz) biraz daha hızlı. Büyük ve daha pahalı ağabeyleri Pentium E2180 ve Pentium E2200'den tek farkı, yarı büyüklükteki Level 2 önbelleği (1.024 KB

yerine 512 KB). Yaklaşık 65 dolar'lık fiyatıyla bu işlemciyi hesaplı Office ve ev sineması PC'leri için tavsiye edebiliriz.

AMD de hesaplı çift çekirdekli işlemci yarışında geri kalmak istemiyor ve **Sempron X2 2300** işlemcisini yarışa dâhil ediyor. Bu işlemci 2,2 GHz saat hızında çalışsa da, performans olarak Celeron E1400'un gerisinde kalıyor. Fiyatı da rakibi Intel'e göre biraz pahalı ve bu da yeni çift çekirdekli Sempron'un pazar şansını azaltıyor.

Dizüstü PC işlemcisi pazarında ise nihayet hareketlilik var: Intel'in yeni Centrino 2 işlemcileri piyasada. Penryn mimarili (45 nm) bu yeni işlemciler 1.066 FSB'lik veriyolu hızına ve 6 MB (**Core 2 Duo T9600, P9500, T9400**) ve 3 MB (**Core 2 Duo P8600, P8400**) Level 2 önbelleğe sahip. Üç tane Centrino 2 işlemcisi aynı zamanda bu sınıftaki en düşük güç tüketimiyle dikkati çekiyor: Test Merkezi'nde maksimum güç tüketimi olarak sadece 25 watt ölçtük. Bunların arasında bizim tavsiyemiz ise her dizüstü PC uygulaması için uygun olan **Core 2 Duo P8400** işlemcisi. Bu işlemcinin performansı, kendisinden üç kat daha pahalı olan Core 2 Extreme X7800 ile neredeyse aynı ve güç tüketimi de yarı yarıya daha az.

Yeni test yöntemi: Grafik işlemcilerini daha da zorluyoruz

Ekran kartlarında kullanılan grafik işlemcilerindeki (GPU) teknik yenilikleri daha iyi ve gerçeğe yakın bir şekilde test etmek için, test yöntemlerimizi tamamen elden geçirdik. Yeni benchmark yazılımlarıyla ilgili ayrıntıları GPU tablosunda bulabilirsiniz.

AMD, ATI Radeon HD 4870 X2 ile nihayet GPU sıralamasında tacı nVidia'dan tekrar geri almayı başardı, hem de büyük bir farkla. AMD'nin bir karta çift GPU yerleştirme hilesi daha önce de başarılı olmuştu, ancak hiçbir zaman Radeon HD 4870 X2 (yaklaşık 550 dolar) ile olduğu kadar başarılı olmamıştı. Performans indeksinde daha önceki birinci GeForce GTX 280'e göre %12'den daha yüksek bir performans artışı yakalayan AMD'nin amiral gemisine karşı nVidia derhal tepki verdi ve fiyatlarını indirdi. GeForce GTX 280'in fiyatı bir önceki aya göre %30 oranında düştü ve HD 4870 X2'nin fiyat seviyesine geriledi. AMD, CPU/GPU rehberimizin bu bölümünde satın alma tavsiyesini de elde etmeyi başardı. Standart saat hızlarındaki **ATI Radeon HD 4870** yaklaşık 300 dolar'a oldukça sağlam bir 3B performansı sunuyor. Hemen her oyun yüksek kalite ayarlarında akıcı bir şekilde oynanabiliyor. nVidia, zirveyi tekrar ele geçirmek için oldukça zorlanacak gibi görünüyor. Başarılarla alışkın grafik işlemcisi devi son çeyrekte uzun bir süre sonra ilk defa tekrar negatif değerlerle tanıştı ve cirosu %4,5 oranında düştü.

uyaman@chip.com.tr

İpucu: Ayın satın alma tavsiyeleri

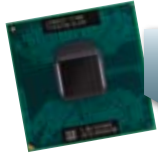
Masaüstü CPU

INTEL CELERON E1400

Hesaplı giriş seviyesi modeli, ofis, ev sineması kullanımı için uygun

Fiyat: 65 dolar

BİLGİ İÇİN: www.intel.com.tr

Mobil CPU

INTEL CORE 2 DUO P8400

Hızlı ve ucuz, yeni Centrino 2 işlemcisi en iyi fiyat/performans oranına sahip

Fiyat: 220 dolar

BİLGİ İÇİN: www.intel.com.tr

Grafik yongası

ATI RADEON HD 4870

Görece düşük bir fiyata her oyunda etkileyici 3B performansı sunuyor

Fiyat: 300 dolar

BİLGİ İÇİN: www.amd.com.tr

Genel bakış Masaüstü işlemciler

Bu tablo en önemli 50 işlemciyi içeren tüm pazarı yansıtır. Sıralama, 45 dolar'lık ucuz ve ofis PC'lerinden, 1.300 dolar'lık oyun bilgisayarlarına ve profesyonel iş istasyonlarına kadar uzanıyor. Hangi işlemcinin sizin için uygun olduğu, kullanım amacına, performans ihtiyacına ve bütçenize bağlı. Office işlemleri

ve internet için 50'lik bir performans endeksi yeterliyken, ev sineması PC'lerinde ideal olarak 50 ile 70 arasında bir endekse sahip işlemciler bulunuyor. Oyun ve video fanatikleri ise tablonun üçte birlik üst kısmını tercih etmelidir. Bu işlemciler pahalı olsa da oldukça hızlılar.

BİLGİ

Fiyat/Performans endeksi

İşlemciler performansları arttıkça çoğunlukla orantısız bir şekilde daha pahalı oluyor. Bu tablodaki yeşil çubuk ne kadar uzunsa, ilgili masaüstü işlemcinin fiyat/perfor- mans oranı da o kadar iyi demektir.

Sıra	İşlemci	Çekirdek kodu	Yakıt. Fiyatı (\$ - KDV)	Saat frekansı (MHz)	Çekirdek sayısı	Yuva tipi	12 önbellek (KB)	Front Side Bus (MHz)	Transistor sayısı (Milyon)	Maks. güç tüketimi (Watt)	PCMark05 CPU Puanı	Doom 3 1024 x 768 FPS	Cinebench 2003 maks. CPU (Sanitve)	Video encode (Sanitve)	Performans puanı	FİYAT/PERFORMANS PUANI (100 ÜZERİNDEN)
1	Intel Core 2 Extreme QX9770	Yorkfield	1.485	775	4	3.200	12.288	FSB1600	45	820	130	10.307	128,5	243	14,6	100,0
2	Intel Core 2 Extreme QX9650	Yorkfield	1.050	775	4	3.000	12.288	FSB1333	45	820	130	9.699	128,1	249	15,2	96,8
3	Intel Core 2 Quad Q9550	Yorkfield	345	775	4	2.833	12.288	FSB1333	45	820	95	9.167	123,8	269	15,1	93,2
4	Intel Core 2 Extreme QX6850	Kentsfield	1.040	775	4	3.000	8.192	FSB1333	65	582	130	9.697	123,5	275	15,6	93,1
5	Intel Core 2 Quad Q9450	Yorkfield	325	775	4	2.666	12.288	FSB1333	45	820	95	8.579	123,1	277	16,1	89,4
6	Intel Core 2 Quad Q6700	Kentsfield	275	775	4	2.666	8.192	FSB1066	65	582	95	8.450	120,0	303	17,9	84,3
7	Intel Core 2 Duo E8500	Wolfdale	195	775	2	3.166	6.144	FSB1333	45	410	65	8.120	128,9	248	23,7	84,2
8	Intel Core 2 Quad Q9300	Yorkfield	270	775	4	2.500	6.144	FSB1333	45	820	95	8.066	120,0	301	17,3	84,2
9	Intel Core 2 Duo E8400	Wolfdale	180	775	2	3.000	6.144	FSB1333	45	410	65	7.674	127,3	260	25,1	80,8
10	Intel Core 2 Quad Q6600	Kentsfield	200	775	4	2.400	8.192	FSB1066	65	582	95	7.727	116,8	331	19,0	79,0
11	AMD Phenom X4 9950 BE	Agena	205	AM2+	4	2.600	2.048	HT4000	65	463	140	7.597	117,2	315	20,4	78,3
12	Intel Core 2 Duo E6850	Conroe	195	775	2	3.000	4.096	FSB1333	65	291	75	7.689	124,3	273	27,3	77,9
13	Intel Core 2 Duo E8300	Wolfdale	170	775	2	2.833	6.144	FSB1333	45	410	65	7.285	125,0	274	26,5	77,5
14	AMD Phenom X4 9850 BE	Agena	210	AM2+	4	2.500	2.048	HT4000	65	463	125	7.388	116,0	327	21,5	75,9
15	Intel Core 2 Duo E8500	Wolfdale	170	775	2	2.666	6.144	FSB1333	45	410	65	6.849	124,1	290	28,2	74,2
16	AMD Phenom X4 9750	Agena	195	AM2+	4	2.400	2.048	HT3600	65	463	95	7.096	115,2	339	22,4	73,7
17	Intel Core 2 Duo E6750	Conroe	180	775	2	2.666	4.096	FSB1333	65	291	65	6.813	120,9	302	30,7	71,6
18	AMD Athlon 64 X2 6400+ BE	Windsor	155	AM2	2	3.200	2.048	HT2000	90	227	125	6.235	119,9	307	30,1	69,9
19	AMD Phenom X4 9550	Agena	170	AM2+	4	2.200	2.048	HT3600	65	463	95	6.519	112,1	365	24,3	69,2
20	Intel Core 2 Duo E7200	Wolfdale	115	775	2	2.533	3.072	FSB1066	45	410	65	6.175	119,5	322	30,1	68,8
21	Intel Core 2 Duo E4700	Allendale	110	775	2	2.600	2.048	FSB800	65	167	65	6.463	117,7	330	31,0	68,4
22	AMD Phenom X3 8750	Toliman	170	AM2+	3	2.400	1.536	HT3600	65	463	95	6.452	113,3	342	28,3	68,0
23	AMD Athlon 64 X2 6000+	Windsor	105	AM2	2	3.000	2.048	HT2000	90	227	89	6.146	115,2	333	33,3	66,1
24	AMD Phenom X3 8650	Toliman	140	AM2+	3	2.300	1.536	HT3600	65	463	95	6.179	111,4	356	30,0	66,6
25	Intel Core 2 Duo E6550	Conroe	170	775	2	2.333	4.096	FSB1333	65	291	65	5.987	115,8	340	35,0	64,9
26	Intel Core 2 Duo E4600	Allendale	120	775	2	2.400	2.048	FSB800	65	167	65	6.041	114,1	357	33,7	64,3
27	AMD Phenom X4 9350e	Agena	195	AM2+	4	2.000	2.048	HT3600	65	463	65	5.911	106,7	401	26,7	63,8
28	AMD Athlon 64 X2 5600+	Windsor	105	AM2	2	2.800	2.048	HT2000	90	227	89	5.732	113,3	343	35,5	63,5
29	AMD Phenom X3 8450	Toliman	110	AM2+	3	2.100	1.536	HT3600	65	463	95	5.639	108,3	385	32,3	61,5
30	Intel Core 2 Duo E4500	Allendale	125	775	2	2.200	2.048	FSB800	65	167	65	5.616	110,8	386	37,4	60,3
31	AMD Athlon 64 X2 5000+	Brisbane	65	AM2	2	2.600	1.024	HT2000	65	221	65	5.480	105,2	374	37,9	59,2
32	Intel Pentium E2200	Conroe-L	80	775	2	2.200	1.024	FSB800	65	167	65	5.589	105,6	387	37,6	59,1
33	AMD Phenom X4 9150e	Agena	185	AM2+	4	1.800	2.048	HT3200	65	463	65	5.339	101,4	441	29,9	58,5
34	AMD Athlon X2 4850e	Brisbane	70	AM2	2	2.500	1.024	HT2000	65	221	45	5.121	103,2	385	39,6	57,1
35	AMD Athlon 64 X2 EE 4600+	Windsor	60	AM2	2	2.400	1.024	HT2000	90	154	65	4.932	100,9	404	41,0	55,2
36	Intel Pentium E2180	Conroe-L	65	775	2	2.000	1.024	FSB800	65	167	65	5.105	100,3	428	41,6	54,5
37	AMD Athlon X2 4450e	Brisbane	65	AM2	2	2.300	1.024	HT2000	65	221	45	4.723	99,1	423	42,8	53,3
38	Intel Celeron E1400	Conroe-L	65	775	2	2.000	512	FSB800	65	167	65	5.094	92,2	440	43,4	52,2
39	AMD Sempron X2 2300	Brisbane	65	AM2	2	2.200	512	HT1600	65	221	65	4.465	89,2	439	45,7	49,7
40	AMD Athlon X2 4050e	Brisbane	60	AM2	2	2.100	1.024	HT2000	65	221	45	4.316	94,8	459	47,3	49,5
41	AMD Athlon 64 LE-1640	Orleans	45	AM2	1	2.600	1.024	HT2000	65	81,1	45	3.819	106,3	547	71,1	45,8
42	AMD Athlon X2 BE-2300	Brisbane	60	AM2	2	1.900	1.024	HT2000	65	221	45	3.889	87,6	496	52,3	45,4
43	Intel Celeron E1200	Conroe-L	45	775	2	1.600	512	FSB800	65	167	65	4.063	83,6	540	53,2	43,9
44	AMD Sempron X2 2100	Brisbane	50	AM2	2	1.800	512	HT1600	65	221	65	3.657	77,6	528	55,5	41,7
45	AMD Sempron 64 LE-1300	Sparta	45	AM2	1	2.300	512	HT1600	65	81,1	45	3.411	96,6	660	81,2	40,4
46	Intel Celeron S 440	Conroe-L	45	775	1	2.000	512	FSB800	65	167	35	3.646	84,2	648	80,0	38,8
47	AMD Sempron 64 LE-1250	Sparta	40	AM2	1	2.200	512	HT1600	65	81,1	45	3.299	92,7	697	84,8	37,7
48	Intel Celeron S 430	Conroe-L	40	775	1	1.800	512	FSB800	65	167	35	3.305	78,1	709	88,0	35,6
49	Intel Celeron D 356	Cedar Mill	60	775	1	3.333	512	FSB533	65	125	84	3.915	62,6	747	91,0	33,5
50	Intel Celeron S 420	Conroe-L	40	775	1	1.600	512	FSB800	65	167	35	2.928	73,0	790	99,0	32,4

KARŞILAŞTIRMA: 2005 YILININ EN İYİ İŞLEMÇİLERİ VE TEORİK SIRALARI

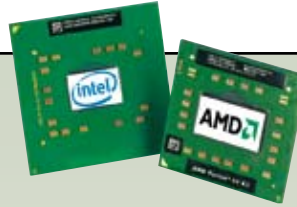
43	Intel Pentium 4 660	Prescott	105	775	1	3.600	2.048	FSB800	90	169	115	4.579	90,2	577	69,0	44,1
45	AMD Athlon 64 4000+	San Diego	50	939	1	2.400	1.024	HT2000	90	114	89	3.555	102,2	621	77,9	42,6

*Güncel eBay fiyatı

Genel bakış Mobil işlemciler

Bazı mobil işlemciler, terfi bileşeni olarak satın alınabilse de, bunları genelde bir dizüstü bilgisayarın içine paketlenmiş olarak görüyoruz. Bu yüzden bu tabloyu dizüstü satın alma rehberi olarak da kullanabilirsiniz. Subnotebook'larda ve giriş seviyesi modellerde çoğunlukla alttaki iki bölümdeki işlemci

tiplerini bulacaksınız. 3B oyunlara ve resim düzenlemeye uygun olan tipik genel çözüm dizüstüler, tablonun ortasında yer alıyor. Taşınabilir oyun makineleri ve multimedya desk-top replacement'ler ise üst kısımdaki güçlü işlemcilerle sahip, ancak bunlar çoğunlukla pil süresini dikkate almıyor.

Fiyat/Performans endeksi

İşlemciler performansları arttıkça çoğunlukla orantısız bir şekilde daha pahalı oluyorlar. Bu tablodaki yeşil çubuk ne kadar uzunsa, ilgili mobil işlemcinin fiyat-performans oranı da o kadar iyi demektir.

¹ Çoğunlukla sadece bir dizüstü PC ile birlikte temin edilebilir ² Shared Memory grafikte çalışma süresi, hızlı grafik yongaları süreyi %40'a kadar azaltabiliyor

* Güncel eBay fiyatı

Genel bakış Grafik yongaları

Sadece oyuncular bir ekran kartına ihtiyaç duymazlar. Resim düzenlemeyle fotoğraf rö-tuşlayanlar da, güçlü bir grafik yongasından yararlanabilirler. Ancak bunun için 80 dolar'lık bir model yeterli. Ev sinema sistem-leri için GeForce 8400/8500/8600, Radeon HD 2400/2600 ve özellikle de Radeon HD

3650/3850 ekran kartlarını öneriyoruz. Tüm bu kartlar HD video hızlandırmaya sahipler (Blu-ray, HD-DVD) ve sessizler. Saf 3B güç sö-z konusu olduğunda, tablonun orta sıralarında-ki kartlardan itibaren keyif almaya başlayabi-lirsiniz. 24 inçlik bir ekranda DirectX10 için GeForce 8800 veya Radeon HD38xx şart.

BİLGİ

Fiyat/Performans endeksi

Yeşil çubuklar bir bakışta, hangi ekran kartının en ucuz 3B perfor-mansı sunduğunu gösteriyor. Çubuk ne kadar uzunsa, fiyat-performans oranı da o kadar iyi demektir, yani aynı paraya daha fazla fps.

															PERFORMANS PUANI		FİYAT/PERFORMANS PUANI (100 ÜZERİNDEN)	
															Fiyat		Fiyat	
Sıra	Grafik işlemci (GPU)	Bellet kapasitesi ve tipi	İşlemci frekansı (MHz)	Shader frekansı (MHz)	Bellet veri yolu (Bit)	Bellet bağlantısı	Unified shader	Minimar (nm)	Transistor sayısı (Milyon)	Maksimum güç tüketimi (Watt)	Crysis (fps)	Unreal Tournament III (fps)	World in Conflict (fps)	Company of Heroes (fps)				
YENİ	1 ATI Radeon HD 4870 X2	2x 1024/GDDR5	600	750	750	1.800	2x 256	1.600	55	1.912	314	55	197	81	69,8	600	100,0	41,8
	2 nVidia GeForce GTX 280	1024/GDDR3	520	700	1.400	1.150	512	240	65	1.400	236	50	147	92	55,2	520	87,5	42,1
	3 nVidia GeForce GTX 280	1024/GDDR3	475	602	1.296	1.107	512	240	65	1.400	236	46	139	92	51,7	475	83,2	47,1
YENİ	4 nVidia GeForce 9800 GX2	2x 512/GDDR3	650	670	1.675	1.065	2x 256	256	65	1.508	250	42	138	90	56,0	650	82,0	50,9
	5 nVidia GeForce 9800 GX2	2x 512/GDDR3	500	600	1.500	1.000	2x 256	256	65	1.508	250	38	135	92	52,8	500	79,1	54,3
	6 nVidia GeForce GTX 260	896/GDDR3	350	650	1.400	1.050	448	192	65	1.400	182	42	129	88	47,2	350	77,3	53,1
YENİ	7 ATI Radeon HD 4870	512/GDDR5	320	815	815	1.850	256	800	55	956	157	41	129	83	50,2	320	76,5	64,0
TAVSİYE	8 ATI Radeon HD 4870	512/GDDR5	290	750	750	1.800	256	800	55	956	157	37	125	82	46,9	290	72,7	66,6
	9 nVidia GeForce GTX 260	896/GDDR3	310	576	1.242	999	448	192	65	1.400	182	39	119	82	42,5	310	71,3	57,1
	10 ATI Radeon HD 3870 X2	2x 512/GDDR3	410	825	825	900	2x 256	640	55	1.332	681	28	127	85	51,5	410	70,9	54,5
YENİ	11 ATI Radeon HD 4850	512/GDDR3	220	675	675	1.150	256	800	55	956	114	38	107	78	43,7	220	68,3	77,3
	12 ATI Radeon HD 4850	512/GDDR3	180	625	625	993	256	800	55	956	114	30	98	74	41,9	180	61,4	84,3
YENİ	13 nVidia GeForce 9800 GTX+	512/GDDR3	240	780	1.900	1.180	256	128	55	754	141	30	98	81	36,4	240	61,4	65,6
	14 nVidia GeForce 9800 GTX	512/GDDR3	215	675	1.688	1.100	256	128	65	754	156	27	89	78	33,8	215	56,9	49,7
YENİ	15 nVidia GeForce 8800 GTX	768/GDDR3	260	600	1.350	950	384	128	90	681	155	29	90	70	28,7	260	54,5	52,4
TAVSİYE	16 nVidia GeForce 9800 GT	512/GDDR3	155	700	1.700	1.000	256	112	65	754	110	27	83	74	31,3	155	54,2	86,9
	17 ATI Radeon HD 3870	512/GDDR4	170	850	850	1.140	256	320	55	666	106	21	86	69	28,4	170	49,6	73,4
	18 nVidia GeForce 8800 GT	512/GDDR3	155	630	1.500	950	256	112	65	754	110	23	79	69	27,9	155	49,3	79,0
	19 ATI Radeon HD 3870	512/GDDR4	130	775	775	1.125	256	320	55	666	106	20	81	66	25,8	130	46,8	90,0
	20 ATI Radeon HD 3850	512/GDDR3	120	730	730	950	256	320	65	666	100	18	76	65	24,7	120	44,4	94,9
TAVSİYE	21 nVidia Geforce 9600 GT	512/GDDR3	150	700	1.750	950	256	64	65	505	95	19	72	60	24,1	150	42,9	71,7
	22 ATI Radeon HD 3850	512/GDDR3	105	670	670	830	256	320	55	666	100	18	69	60	23,2	105	41,6	100,0
	23 nVidia GeForce 9600 GSO	384/GDDR3	110	600	1.500	900	192	96	65	754	84	20	62	61	22,2	110	41,4	93,7
	24 nVidia GeForce 9600 GT	512/GDDR3	125	650	1.625	900	256	64	65	505	95	18	68	58	23,0	125	40,9	82,8
	25 nVidia GeForce 8800 GTS	320/GDDR3	170	575	1.350	850	320	96	90	681	143	17	70	59	22,4	170	40,8	64,4
	26 nVidia GeForce 8800 GTS	640/GDDR3	300	500	1.200	800	320	96	90	681	143	19	65	53	21,7	300	39,3	32,9
	27 ATI Radeon HD 3850	256/GDDR3	100	690	690	840	256	320	80	666	100	17	67	60	16,6	100	38,7	99,2
	28 ATI Radeon HD 3650	256/GDDR3	65	800	800	900	128	120	55	378	75	6	32	22	7,8	65	15,8	60,8
	29 ATI Radeon HD 3450	512/DDR2	40	600	600	500	64	40	55	181	50	2	9	7	1,7	40	4,6	29,5
	30 nVidia GeForce 8400 GS	256/DDR2	35	450	900	400	64	16	65	210	50	1	7	6	1,1	35	3,4	21,8

Yeni test değerleri

Shader frekansı

nVidia GPU'larda shader'ların frekansı/ asenkron ve kalan yonga frekansının (kaplama birimleri ve ROP) yaklaşık iki kat hızında çalışıyor. Buna karşın ATI de senkron olarak çalışıyor. Bu değer kayan nokta işlemlerindeki performansın hesaplanmasında kullanılıyor.

Unified Shader

Bir grafik yongasının, değişik mimari yapı nedeniyle birbiriyle kıyaslanamayan işlem birimlerinin sayısı. nVidia tek değerli shader birimleri sunarken, ATI ise beş değerli shader birimleri kullanıyor.

Maksimum güç tüketimi

Bir grafik yongasının maksimum güç tüketimi daha performanslı güç kaynakları gerektiriyor ve PC'nin daha fazla ısınmasına neden oluyor. Referans değerleri watt olarak veriliyor.

Yeni Benchmark'lar

Company of Heroes

(1.920 x 1.200, 4 x AA, 16 x AF)
DirectX 10 desteğine sahip güzel bir strateji oyunu. Çok sayıda ışık efektine, figürlere ve HDR rendering'e sahip.

World in Conflict

(1.920 x 1.200)
Etkileyici ışık ve gölge oyunlarına, sayısız shader efektine sahip heyecan verici bir DirectX 10 oyunu.

Unreal Tournament III

(1.920 x 1.200)
Bu DirectX 9 oyunuyla eski oyunlardaki performansı da test ediyoruz, HDR rendering ve shader efektlerine de sahip.

Crysis

(1.280 x 1.024, 4 x AA, 16 x AF)
HDR rendering veya Soft Shadows (yumuşak gölgeler) gibi efektlerle grafik işlem-ciyi oldukça zorluyor, elbette DirectX 10 desteğine de sahip.

Donanım TESTLERİ

CHIP TEST MERKEZİ olarak, piyasadaki yeni ürünleri test ediyor ve sizlere tanıtıyoruz. Bu sayfalarda en ilginç ürünlerin incelemelerini bulabilirsiniz.

BURAK AKMENEK, RECEP BALTAŞ

Bu ay Test Merkezi'mize resmen ürün yağdı. Ürün inceleme sayfalarımızı yer yer bir sayfa arttırsak da hiçbir zaman dört sayfa birden arttırmamıştık. Bu ay biz yazdıkça yeni ürünler geldi. Tabii ki bunun nedeni tüm firmaların ve pazarın yaz tembelliğinden silkinip yeniden atağa kalkmasıydı. Bu ay özellikle Samsung Test Merkezi'mize oldukça fazla ürün gönderdi ve iki adet ayın ürünü ödülünü kazandı. Bunun yanı sıra o kadar çok firmadan öyle

dikkat çekici ürünler geldi ki, son derece bencilce kullanmaya çalıştığımız Editörün Seçimi Logo'muzu elimizde olmadan birçok ürüne vermek zorunda kaldık. Sayfalarımızda sunucudan USB belleğe, anakarttan monitöre kadar aklınıza gelebilecek hemen her ürünü inceledik. Özellikle dizüstü bilgisayarlar ve ekran kartları, donanım olarak ürün inceleme sayfalarımızda en çok yer kaplayan parçalar oldu.

akmenek@chlp.com.tr

BİLGİ

DEĞERLENDİRME

Test + Teknoloji sayfalarında, ürünler hakkında detaylı bilgi ve ürünleri puanlandıran bir not sistemi bulabilirsiniz. Puanlama sisteminin karmaşık olmaması için iki kategori oluşturduk. Bunlar "Toplam CHIP Puanı" ve satın almada önemli bir rol oynayan "Fiyat/Performans Oranı". Tüm ürünleri daha önce belirlediğimiz test platformu ve test kriterlerine uygun olarak inceleyip değerlendiriyoruz. Böylece önceki aylarda yer alan benzer ürünleri de birbirleri ile karşılaştırma fırsatını yakalayabilirsiniz.

TOPLAM CHIP PUANI

çok iyi	■■■■■	(100-90 Puan)
iyi	■■■■□	(89-75 Puan)
orta	■■■□□	(74-60 Puan)
vasat	■■□□□	(59-45 Puan)
kötü	■□□□□	(44-20 Puan)
çok kötü	□□□□□	(19-0 Puan)

FİYAT PERFORMANS

çok iyi	■■■■■	(100-90 Puan)
iyi	■■■■□	(89-75 Puan)
orta	■■■□□	(74-60 Puan)
vasat	■■□□□	(59-45 Puan)
kötü	■□□□□	(44-20 Puan)
çok kötü	□□□□□	(19-0 Puan)

İÇİNDEKİLER DONANIM

- 61 LCD monitör :** Asus MK241H
Akıllı telefon: BlackBerry Bold 9000
Bellek: Corsair CM3X1024-1600C7DHXIN
- 62 Bellek:** Crucial Ballistix Tracer BL12864AL1065
MP3 çalar: Creative ZEN X-Fi 8GB
Dizüstü bilgisayar: Datron Mobee MS-N011
- 64 TV kartı:** Hauppauge WinTV Nova HD S2
Güç kaynağı: High Power HP 500 A12S
Anakart: Foxconn Blackops
- 66 Cep telefonu:** Samsung Soul U900
- 68 Kablosuz fare:** Microsoft Explorer Mini Mouse
Cep telefonu: Motorolr E8
Ekran kartı: Axle 9800 GT
- 70 Oyun klavyesi:** Microsoft Sidewinder X6
USB bellek: OCZ Diesel
NAS sunucu: QNAP TS-109II
- 72 Ekran kartı:** AMD HD 4670
Dizüstü bilgisayar: Lenovo ideapad U110
Çok işlevli yazıcı: Samsung CLX-3175FN
- 74 Sabit disk:** Seagate Barracuda ST3320613AS
Dizüstü bilgisayar: MSI GX620
LCD monitör: Samsung T190
- 76 Hoparlör:** Sony Ericsson MBS 100
Ekran kartı: Gigabyte HD 4850 OC 1 GB
PC kasası: Recom X-Force RC-XF-BKW-G
- 78 Anakart:** MA790GP-DS4H
- 80 Dizüstü bilgisayar:** Sony Vaio VGN-SR129E
Sabit disk: Western Digital Velociraptor
Dizüstü bilgisayar adaptörü: Tunçmatik Powernote 90W
- 82 Fotoğraf makinesi:** Casio Exilim Pro EX-F1
Ekran kartı: GeCube HD 4870
İşlemci soğutucu: Thermaltake V1 CL-P0401
- 84 Dijital fotoğraf makinesi:** Samsung i8
Ekran kartı: Xpert Vision 9800 GT Sonic
Dizüstü bilgisayar: Exper M72SR
- 86 Ekran kartı:** Sapphire HD 4870 X2

Bu ürünleri
Hepsiburada.com'dan
satın alabilirsiniz

LCD MONİTÖR	AKILLI TELEFON	BELLEK
ASUS MK241H	BLACKBERRY BOLD 9000	CORSAIR CM3X1024-1600C7DHXIN
		
CHIP PUANI 	CHIP PUANI 	CHIP PUANI
FİYAT/PERFORMANS 	FİYAT/PERFORMANS 	FİYAT/PERFORMANS
FİRMA: Asus BİLGİ İÇİN: Index, Boğaziçi, Mersa Sistem (216) 521 27 25 WEB: www.tr.asus.com FİYAT: 749 \$ + KDV	FİRMA: Turkcell BİLGİ İÇİN: 444 0 532 WEB: www.turkcell.com.tr FİYAT: 33 \$ + KDV	FİRMA: Corsair BİLGİ İÇİN: Dijital Trend (212) 266 87 70 WEB: www.dijitaltrend.com.tr FİYAT: 379 \$ + KDV
TEKNİK ÖZELLİKLER	TEKNİK ÖZELLİKLER	TEKNİK ÖZELLİKLER
Ekran: LCD TFT Görüntü alanı: 24 inç Maksimum çözünürlük: 1.920 x 1.200 Tepki süresi: 2 ms Parlaklık: 450 cd/m2 Kontrast: 3000:1	Ekran: 480 x 320 piksel, 65k Bellek: 1GB dâhili, Micro SD Frekans bandı: GSM 850 / 1.800 / 1.900 MHz Kamera ve pil: 2.0 MP, 216 saat bekleme, 4.3 saat konuşma Boyut ve ağırlık: 114 x 66 x 15 mm, 137 g Diğer: Dâhili Q klavye, Wi-Fi, Bluetooth, GPS,	Bellek tipi: DDR3 Kapasite: 2 GB (2 X 1.024) Sınıf: XMP Hız: 1.600 MHz Gecikme: 7-7-7-20 Voltaj: 1.8v

HER ŞEYE ÇÖZÜM: ASUS, elimizdeki modelle 24 inç piyasasındaki az sayıda örnek arasından sıyrılmaya çalışmış. Üzerinde entegre olarak bulunan 1,3 megapikselli, array mikrofona sahip web kamerası, 2 x 2 Watt gücündeki hoparlörleri, kulaklık ve mikrofon girişleriyle ürün tam bir multimedia canavarı. Kamera açısı dikey olarak ayarlanabiliyor. Üstelik desteklediği full HD çözünürlükle film seyretmek için son derece ideal. Sağ tarafında bulunan, kullanımı kolay kontrol tuşları ve alışageldik menüsyle ürün ASUS kalitesini yansıtıyor. Gelelim monitörün asıl etkileyici kısmına. Arka tarafında bulunan HDMI 1.1 girişi sayesinde ürün bir anda yalnızca D-Sub ve DVI-D girişli bir monitör olmaktan çıkıp Xbox veya PS3'ünüzü de bağlayabileceğiniz ve hem oyun oynayıp hem de film seyredebileceğiniz bir canavara dönüşüyor. Pivot ayağı yukarı ve aşağı ayarlanabilme esnekliğine sahip değil. Fakat benzerlerinde de aynı sorun olduğundan bir dezavantaj olarak göze batmıyor. Ürünün üstündeki web kamerasını ve mikrofonu kurmak için ASUS'un sitesindeki sürücülerini kullanmanızı tavsiye ederiz. Kutunun içinden çıkan sürücüler sorun çıkartabiliyor.

SONUÇ ► Yüksek görüntü kalitesiyle evinde bir multimedia merkezi kurmak isteyenlere hitap eden bir ürün.

- ⊕ Entegre web kamerası
- ⊕ Görüntü kalitesi
- ⊕ Düşük tepki süresi

AKILLI ARKADAŞ: Test Merkezi'mizde daha önce incelediğimiz BlackBerry Curve 8320'den sonra merakla beklediğimiz BlackBerry Bold, önceki sürümünü aratmıyor. Klasik BlackBerry görünümünü siyah rengin karizmasıyla bütünleştiren cihazın arka tarafı deri kaplama. Arkasında bulunan 2.0 megapikselli kamera 3x zuma sahip ve bir flaşla desteklenmiş. 1 GB'lık belleği ayrıca Micro SD kart desteği sayesinde size oldukça geniş bir depolama alanı sunuyor. Büyük ve parlak ekranında rahatça video izleyebilir ve yüksek ses kalitesinin keyfini çıkartabilirsiniz. 624 MHz gücündeki işlemcisi, ürünün tüm işlevlerini kullanırken size tam performans sağlıyor. Dâhili GPS'i sayesinde yolda kalma derdinden kurtulurken, bir BlackBerry'e sahip olmanın keyfine de varıyorsunuz. USB'den şarj olabilen ürün oldukça zengin bir aksesuar çeşidiyle satılıyor. Beraberinde özel olarak verilen kılıf sayesinde, ürün kılıf içerisindeyken otomatik olarak ekranını kapatarak güç tasarruf mod'una giriyor. Eğer her yerden e-postalarınıza ulaşmak, kolayca cevap verebilmek ve bunun yanında kaliteli performansla sahip bir multimedia ürününe sahip olmak istiyorsanız adresiniz belli.

SONUÇ ► Profesyoneller için tasarlanmış olan Bold, karizmatik tasarımı ve işlevleriyle yanınızdan ayıramayacağınız akıllı telefon.

- ⊕ Şık tasarım
- ⊕ Başarılı yazılım özellikleri
- ⊕ Dâhili Q klavye

GÖZ KAMAŞTIRICI: Intel'in X48 yonga setleriyle beraber artık DDR2'den DDR3'e geçiş yapılmaya başlandı. Tabii ki anakart üreticilerinin bu konu üzerine yoğunlaşmaları da geçişi hızlandıran bir başka neden. İşte bu aşamada, DDR3 bellekler artık daha da göze batmaya başlayacak. Corsair'in XMS3 DHX ailesine ait olan bu ürün, Intelin XMP (Extreme Memory Profile) tipine uygun olarak, hız aşırma meraklıları ve oyuncular için üretilmiş. Corsair'in CM3X1024-1600C7DHXIN kodlu ürünü, iki adet 1 GB'lık bellek setinden oluşuyor. Ürünün en dikkat çekici özelliği ise üzerinde bulunan özel soğutma sistemi. Çift yollu bu pasif soğutma sistemi sayesinde bellekler hız aşırma daha da açık hale getirilmiş. Hatta isterseniz belleklerin üzerine yine Corsair'in bir ürünü olan fanlı soğutuculardan takarak performansı daha da arttırmanız mümkün. Yaptığımız hız aşırma testlerinde ürünün hız aşırma eşliğini oldukça yüksek bulduk. Bunda kuşkusuz etkili soğutma sisteminin önemi büyük. Soğutma sisteminin tek problem çıkartan yanı, karışık kablolarla sahip bilgisayar kasalarında kabloların bol bol takılabileceği bir tasarıma sahip olması.

SONUÇ ► Özellikle hız aşırma meraklıları için tasarlanmış olan Corsair, yüksek performans arayanlar için uygun.

- ⊕ Yüksek performans
- ⊕ Etkili soğutma
- ⊕ Esnek hız aşırma

BELLEK	MP3 ÇALAR	DİZÜSTÜ BİLGİSAYAR
CRUCIAL BALLISTIX TRACER BL12864AL1065 	CREATIVE ZEN X-FI 8GB 	DATRON MOBEE MS-N011
CHIP PUANI ■ ■ ■ ■ ■	CHIP PUANI ■ ■ ■ ■ ■	CHIP PUANI ■ ■ ■ ■ ■
FİYAT/PERFORMANS ■ ■ ■ ■ ■	FİYAT/PERFORMANS ■ ■ ■ ■ ■	FİYAT/PERFORMANS ■ ■ ■ ■ ■
FİRMA: Crucial BİLGİ İÇİN: Boğaziçi (212) 331 10 00 WEB: www.bogazici.com.tr FİYAT: 41 \$ + KDV	FİRMA: Creative BİLGİ İÇİN: Multimedya Bilgisayar (212) 479 46 46 WEB: www.multimedya.com FİYAT: 312 YTL + KDV	FİRMA: Ufotek BİLGİ İÇİN: (212) 444 0 478 WEB: www.ufotek.com.tr FİYAT: 549 \$ + KDV
TEKNİK ÖZELLİKLER	TEKNİK ÖZELLİKLER	TEKNİK ÖZELLİKLER
Bellek tipi: DDR2 Kapasite: 2 GB (2 X 1.024) Sınıf: PC2 8500 Hız: 1.066 MHz Gecikme: 5-5-5-15 Voltaj: 2.2v	Kapasite: 8 GB Arabirim / Pil: USB 2.0/Li-Ion Desteklediği biçimler: WMA,MP3, WAV, Audible Boyutlar: 55 x 83 x 12,8 mm Ağırlık: 69 g Diğer: FM radyo	İşlemci: Intel Atom 1.60 GHz RAM: 1.014 MB DDR2 Sabit disk: 150 GB Ekran: 10 inç, Intel G65MGE Boyut: 26,2 x 19 x 2,2 cm Ağırlık: 1 kg

HIZ İÇİN: Tüm dünyada tanınan ve ürünlerine güvenilen bir marka olan Crucial, ülkemize Boğaziçi Bilgisayar tarafından getiriliyor. Özellikle yüksek performansında dolayı üst seviye kullanıcıların tercih ettiği bir marka olan Crucial'ın Ballistix Tracer modelini Test Merkezi'mizde inceleme fırsatını bulduk. Ballistix ismi Crucial markasının üst seviye ürünlerinin genel adı. İki adet RAM'den oluşan set, siyah bir PCB'yle kaplanmış. Ayrıca belleğin üzerinde bulunan 8 adet mavi ve kırmızı led'ler, RAM'lerin kullanımına göre yanarak, yan tarafı şeffaf bir kasaya sahip olan veya açık sistem çalışan kullanıcılar için hoş bir görüntü oluşturuyor. Testlerimizde ürünün hız aşırıya açık olduğunu gördük. Standart soğutmayı değiştirmeden gecikme hızlarıyla oynayıp 4-4-4-10'a çektiğimizde dahi RAM'ler sorunsuz bir performans ortaya koydu. Daha etkili bir soğutmayla üründen daha yüksek bir performans elde edebileceğiniz tartışılmaz. Ayrıca üzerinde pasif soğutma, RAM'lerin aşırı derecede ısınmasını engelliyor. Yavaş yavaş DDR3'lere geçiş yaptığımız bu dönemde DDR2 hala altın çağını yaşamakta ve Crucial sizin için iyi bir tercih olabilir.

SONUÇ ► Esnek hız aşırıya performansı ve üzerindeki led'lerle hem sisteminize güç hem de kasanızın içerisine renk getirecek bir set.

- ➕ Yüksek performans
- ➕ Led'lerle aydınlatma
- ➕ Esnek hız aşırıya

MÜKEMMEL SES: Creative başarılı Zen serisinin son ürünü olan X-Fi, yine Creative'in bir ürünü olan X-Fi teknolojisi ile ses konusunda son noktayı koymuş gibi görünüyor. Daha önce incelemiş olduğumuz serinin diğer ürünlerine benzer olarak tasarımında büyük bir değişikliğe gitmeyen Creative, bu kez üründe bir sürpriz yapmış. Alışıldık tuşlar yerine üzerinde hiçbir amblem bulunmayan 3 x 3 tuş takımı ve 4 adet yardımcı tuş ile ürünü kullanmamız sağlanmış. İlk başta kullanırken deneme-yanılma yöntemi izlemenize rağmen kısa sürede tuş takımını öğrenebiliyorsunuz. Ürünün menüsünde herhangi bir değişiklik yapılmamış. Fakat ürüne eklenen X-Fi ses kartı ile cihazın ses kalitesi, belki de bir MP3 çalardan bekleyebileceğiniz en üst seviyeye ulaşmış. Açıkçası X-Fi'yi kapatacağınızı hiç düşünmüyoruz. Cihazla alışıldık biçimlerin yanı sıra DivX 4/5 ve XviD biçimindeki filmleri de izleyebileceğinizi, radyo dinleyebileceğinizi, MS Outlook ile randevularınız eşleştirebileceğinizi ve fotoğraf görüntüleyebileceğinizi de ekleyelim. Son olarak ürünle beraber verilen kulaklığı kulaklıkların son derece kaliteli olduğunu ve ses yalıtımı konusunda da başarılı olduğunu belirtmeliyiz.

SONUÇ ► Eğer bu aralar bir MP3 çalar almak istiyorsanız satın alabileceğiniz en iyi ürün kesinlikle Zen X-Fi olacaktır.

- ➕ X-Fi ses kartı
- ➕ Yüksek taşınabilirlik
- ➕ Kolay kullanım

YENİ OYUNCU: Bir süredir dizüstü pazarında yarışan Datron, Mobee serisiyle rekabete girmiş durumda. MS-N011 serisi tam olarak taşınabilirlik için düşünülmüş. Intel'in Atom işlemcileri ile bu alanda yarattığı pazarda iddialı bir tasarımla yarışan ürün genel olarak bakıldığında tüketicinin tüm ihtiyaçlarına cevap verebilecek gibi görünüyor. Ez fazla 1.024 x 768 çözünürlüğe izin veren ekranda bu çözünürlükte görüntü taşıdığı için 1.023 x 600 çözünürlükte kullanmakta yarar var. Üzerinde 3 adet USB, 1 adet ethernet, 1 adet VGA, birer adet mikrofon ve ses girişi bulunan ASUS EEE 904 HD, aynı zamanda bir adet SD/MMC kart okuyucusuna da sahip. Bu sayede ürünün en büyük esprisi olan tatilde fotoğraflarınızı atabilmeniz veya belleği arttırabilmeniz olanağı da sağlanmış oluyor. Tabii ki iş için sık sık seyahatlere gidiyorsanız elektronik postalarınızı kontrol etmek veya internette gezinmek gibi basit işler için de bu ürünü tercih edebilirsiniz. Ayrıca 1 kg'lık ağırlığı ile ürünü taşımak son derece kolay ve sırt çantasına dahi kolaylıkla sığıyor. 150 GB sabit diski benzerlerine göre büyük bir alan sunuyor. 4 saat pil ömrü bulunan üründe web kamerası ve bluetooth özelliği de mevcut.

SONUÇ ► Yüksek taşınabilirliği ve kullanımı kolay tasarımıyla ön plana çıkan Datron, sık seyahate çıkıyorsanız işinize yarayacak.

- ➕ Yüksek taşınabilirlik
- ➕ Uzun pil süresi
- ➕ Yüksek sabit disk kapasitesi

TV KARTI	GÜÇ KAYNAĞI	ANAKART
HAUPPAUGE WINTV NOVA HD S2 	HIGH POWER HP 500 A12S 	FOXCONN BLACKOPS
CHIP PUANI ■ ■ ■ ■ ■	CHIP PUANI ■ ■ ■ ■ ■	CHIP PUANI ■ ■ ■ ■ ■
FİYAT/PERFORMANS ■ ■ ■ ■ ■	FİYAT/PERFORMANS ■ ■ ■ ■ ■	FİYAT/PERFORMANS ■ ■ ■ ■ ■
FİRMA: Hauptauge Türkiye BİLGİ İÇİN: (212) 321 21 88 WEB: www.hauptauge.com.tr FİYAT: 129,47 \$ + KDV	FİRMA: High Power BİLGİ İÇİN: Akortek (212) 210 97 99 WEB: www.akortek.com FİYAT: 89 \$ + KDV	FİRMA: Çözüm BİLGİ İÇİN: (216) 540 64 74 WEB: www.cozum.com.tr FİYAT: 379 \$ + KDV
TEKNİK ÖZELLİKLER	TEKNİK ÖZELLİKLER	TEKNİK ÖZELLİKLER
Arabirim: PCI Yayın standardı: DVB-T, DVB-S, DVB-S2 Video kayıt biçimi: MPEG2 Fotoğraf kayıt biçimi: JPEG, BMP, TIF Uzaktan kumanda: Var Diğer: Yazılım	Form faktör: ATX 24 pin Maksimum güç: 500 Watt Soketler: 1 x 20+4pin, 1 x 4pin, 1 x 8 pin, 2 x 6pin PCI-E, 6 x Ez-Extract4 pin, 4 x S-ATA Fan: Ara kablo, şifreleme yazılımı, taşıma çantası	Form faktör: ATX Yonga seti: Intel X48 İşlemci yuvası: LGA 775 FSB hızı: 1.600 MHz Bellek yuvası: 4 x DDR3 1600 Yuva sayısı: 3 x PCI-E16X, 3 x PCI 2.0

UYDU YAYINLARI BİLGİSAYARINIZDA: Bilgisayarınızda video, televizyon seyretmek derken uydu yayınlarını da rahatça alabileceğimiz ürünler bir süredir piyasada. Hauptauge'nin Win TV Nova HD S2 ürünü, standartlara yeni giren DVB S2 yani HD uydu yayınlarını izleyebilmeniz için tasarlanmış bir ürün. Özellikle oturma odanızdaki multimedya bilgisayarınız için biçilmiş kaptan olarak düşünebileceğiniz bu ürün, sizi bir uydu alıcısı satın alma ve ona yer bulma derdinden de kurtarıyor. Kurulumu son derece kolay olan cihaz, var olan veya taktıracağınız bir uydu anteninden gelen kabloyu bağlayıp kolayca keyfine varabileceğiniz bir kart. Ürünü PCI yuvasına takıp kurduktan sonra yazılım aracılığıyla otomatik olarak arama yapıp kanalları buluyor ve beraberinde gelen uzaktan kumandayı kullanarak keyfini çıkartmaya başlıyorsunuz. Ürünün yanında verilen uzaktan kumanda ise bir televizyon kumandasını aratmayacak kadar işlevli ve kullanışlı. Beraberinde gelen Powerlink yazılımı ise sahip olduğu birçok özellikle bilgisayarınıza güç katıyor. Üstelik yazılım Türkçe dil desteğiyle ürünün herkes tarafından kolayca kullanılmasına olanak sağlıyor.

SONUÇ ► Eğer evinizde veya apartmanınızda bir çanak anten varsa, bu kart ile HD yayınları ve uydu yayınlarını kolayca seyredebilirsiniz.

- ⊕ DVB-S2 desteği
- ⊕ Kolay kurulum
- ⊕ Türkçe dil desteği

GERÇEK GÜÇ: Güç kaynakları aslında yalnızca bilgisayarımıza güç vermekle kalmaz. Eğer vermesi gereken gücü gerçek performansıyla değil de daha fazla elektrik tüketerek verirse elektrik faturamızda da daha yüksek rakamlar görünmesine neden olur. Bu da kısa sürede olmasa bile uzun kullanımda daha fazla para ödememiz demektir. İşte bu yüzden güç kaynağı alırken verimliliğe dikkat etmek gerekir. High Power HP 500 A12S özellikle bu yönüyle ön plana çıkıyor. Sistemin temel ihtiyaçlarına göre %80 daha verimli çalışarak elektrik faturanızı düşürüyor. Güç kaynağının ikinci önemli yanı ise üzerinde bulunan 120 mm'lik fan. Bu büyük fan, esnek kanatçıkları sayesinde hem sessiz çalışıyor hem de etkili bir soğutma sağlıyor. Ürünün bir başka özelliği ise etkin PFC korumasına sahip olması. Bu sayede şebekeden gelen voltaj bozulmalarında sisteminizin zarar görmesini engelleyerek hem bileşenleri koruyor hem de daha uzun ömürlü kullanmanızı sağlıyor. Son olarak basit bir mekanizma ile bağlantı uçlarını kolayca çıkartmanızı sağlayarak, özellikle kalabalık bir kasa içerisinde çalışırken ellerinize zarar verecek bir kazaya sebebiyet vermenizi önüyor.

SONUÇ ► Ekonomik güç üretimiyle cebinizi, pratik takma-çıkartma mekanizmasıyla ise ellerinizi koruyacak bir güç kaynağı.

- ⊕ Kararlı çalışma
- ⊕ Yüksek verimlilik
- ⊕ Sessiz performans

ÇOK YUKARILARDA: Foxconn anakartları Test Merkezi'mize geldiğinden beri gündeme damgasını vurmuş durumda. Bir anakarta göre oldukça büyük bir kutuyla satılan Blackops, her özelliğiyle dikkati çekiyor. Öncelikle ürünün kutu içeriği, yanında künve ve çıkartma verecek kadar zengin. Ürünün genel özelliklerine baktığımızda ise anakartın hız aşırma ve oyun meraklıları için üretildiği tartışılmaz. Hız aşırma ile anakartın FSB hızını oldukça yükseltebilmeniz yanı sıra, kart pasif soğutma sistemi sayesinde etkili olarak soğutuluyor. Anakartla beraber verilen 7.1 kanal ses destekli Sonar ses kartı ise, ayrı bir test konusu olmasına karşın, oldukça başarılı bir performans gösteriyor. Ses kartına rağmen ürünün üzerinde S/PDIF koaksiyel ve optik çıkışlar da bulunuyor. 4 X DDR3 RAM desteği ise ürünün konumunu gayet açık bir şekilde belirtiyor. Tamamen katı kapasitörlerle kaplı olan kartta yaptığımız testlerde ve hız aşırma denemelerinde çok yüksek ve esnek bir performans gözlemledik. Tabii ki su soğutmalı bir sistemde bu performans daha da arttırılabilir. Foxconn, soğutma bloğu üzerindeki hazır girişlerle su soğutma içinde hazır halde satılıyor.

SONUÇ ► Hız aşırma meraklıları yeni rekorlara imza atmak için bu karta sahip olmalı. Oyun meraklıları ise kesinlikle kaçırmamalı.

- ⊕ Yüksek performans
- ⊕ Hazır su soğutmalı
- ⊕ Zengin kutu içeriği

→

CEP TELEFONU

SAMSUNG SOUL U900

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA	Philips
BİLGİ İÇİN	(0800) 261 33 02
WEB	www.philips.com.tr
FİYAT	199 YTL + KDV

TEKNİK ÖZELLİKLER

Ekran	2,2 inç 16m TFT LCD
Bellek	100 MB flash, Micro SD yuvası
Frekans bandı	900/1.800/1.900 MHz
Boyut ve ağırlık	105,9 x 49,5 x 12,9 mm 112g
Kamera	5.0 MP
Diğer	3G, WAP, MP3, video, Bluetooth

- + Yaratıcı tasarım
- + Ergonomi
- + Ses kalitesi

Değişen tuşlar Samsung'un dokunmatik ekranındaki tuşlar menüye göre değişiyor.

Ruhunuza dokunacak

Birisi dokunmatik iki adet ekrana sahip olan Samsung Soul pratik kullanımıyla işlerinizi kolaylaştıracak.

■ Samsung'un U yani Ultra serisine dâhil olan son cep telefonu U900'un kod adı Soul. Bu ürünün bir başka adının da "ruh" olması kadar "Spirit Of Ultra" kelimesinin harflerinden oluşan bir anlamlı ayrıntıyı üzerinde taşıyor ve en iyinin ruhu anlamına da geliyor. Şubat ayında duyurulan ve Hollanda da yapılan sunumda tanıtılan ürünün daha önce takip ettiğimiz kaliteli fotoğraf çekimi ve kullanımındaki bazı ayrıntıları merak ettiğimizden, ürün gelir gelmez teste aldık.

DOKUNMANIN SİHRİ

Kayar kapaklı Samsung'un SIM kart girişi birçok cep telefonunda olduğu gibi arka kapağın altına gizli. Burada kapağı açmanın sırrı elimizin alıştığı şekilde kapağın ortasından kaydırarak yukarıya doğru bastırmaktan geçmiyor. Bu şekilde bir sonuç alamazsınız. Kapağı açmak için baş parmaklarınızı iki yandan yukarı doğru bastırarak içerideki tırnakları ayırmalısınız. Bu ayrıntı bazı telefonlarda öne var ve kullanıcılara alışmadıkları bir zorluk çıkarttığından sizlere tarif etmenin doğru olabileceğini düşündük.

Ürün birbiriyle uyumlu iki kısma ayrılmış. Üstteki dokunmatik olmayan panel ve alttaki panel açılış animasyonunda aynı resmi iki parçalı olarak gösterdikten sonra üstteki ekranı alttaki dokunmatik ekran ile yönetebiliyorsunuz. Burada üstteki menüler değiştiğinde alttaki ekran da menüye göre kullanıcının daha kolay kullanabileceği tuşları ortaya çıkarıyor. Böylece her menüde hem daha hızlı olabiliyorsunuz hem de gereksiz tuşlardan kurtuluyorsunuz.

TUŞLAR

Genelde dokunmatik ekranlı telefonlarda en büyük korku dokunmatik tuşları kullanırken yanlışlıkla diğer tuşlara basmaktır. Açıkçası alttaki 1,2 inçlik (3,2 cm) ekranda, dev elli değilseniz, bir kullanım sorunu yaşamayacaksınız. Tuşların konumu son derece uygun ve kullanım da bir o kadar kolay. Yalnız dokunmatik ekranın rahatlığına alışmanıza rağmen sık sık ekranın üstünde bulunan iki tuşu da kullanmak zorunda kalıyorsunuz, ki bu da kullanım

keyfini biraz azaltıyor. Telefonu yukarı kaydırıp tuş kilidini açtığımızda dokunmatik ekranda Google kısa yolunu görüyorsunuz. Bu da telefonun WAP için üretilmiş en açık örneklerinden. Zaten ürünün ön tarafında bulunan kamera daha ilk bakışta telefonun 3G özelliğini de size gösteriyor. Ayrıca mesaj, rehber gibi birçok özelliğe kolayca ulaşabileceğiniz kısa yol menü tuşu da unutulmamış. Aynı tuşun karşı tarafında yani telefonun sonunda ise video call hızlı tuşu var. Özetle ülkemize 3G geldiğinde bu telefon ile yeni teknolojiyi kullanmaya çoktan hazır olacaksınız ve teknolojiyi en hızlı şekilde kullanabileceksiniz.

EĞLENCEYE GELİNCE

Samsung Soul U900 üzerinde kullanılan Bang&Olufsen ICE Power teknolojisi sayesinde ürünün üzerindeki hoparlör son derece temiz bir ses veriyor. Fakat asıl farkı ürünle beraber verilen kulaklıkları kullandığınız zaman anlıyorsunuz. Bu kulaklık seti aynı zamanda cep telefonunuzla ellerinizi kullanmadan da konuşabilmenizi sağlıyor. Ürünün 4 zım'a sahip 5.0 megapiksel kamerası gece çekimleri için bir flaşla desteklenmiş. Açıkçası kameranın çekim menüsü ve sunduğu mod'lar neredeyse bir kompakt fotoğraf makinesinde görmeye alıştığımız çeşitliliğe sahip. Fotoğraf kalitesi ise yanınızda başka bir fotoğraf makinesini taşıma ihtiyacı duymayacağınız kadar yüksek. Ayrıca telefonda FM radyo da bulunuyor.

4 saat konuşma ve 400 saat bekleme süresi vaat eden Samsung Soul U900'le beraber gelen PC Studio 3 yazılımı ise hem isim listenizi bilgisayarınıza yedeklemeniz, hem de fotoğraf, müzik gibi dosyaların aktarımında kullanıcıya kolaylık sağlıyor. Özetle baktığınızda Samsung'un yeni ürünü sahip olduğu özelliklerle kullanıcıları memnun edebilecek bir cep telefonu. Taşıma kolaylığının yanı sıra dokunmatik ekran ile menü ekranını birbirinden ayırarak kullanıcıya büyük bir kullanım kolaylığı sunuyor.

SONUÇ ► Farklı tasarımını ile bir cep telefonundan beklenen tüm özelliklerle birleştirerek kullanıcıya sunan Samsung, pazardaki iddiasını sürdürmeye devam ediyor. →

KABLOSUZ FARE
MICROSOFT EXPLORER MINI MOUSE

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA Microsoft
BİLGİ İÇİN Arena, Index, Logosoft, Koyuncu (212) 364 64 64
WEB www.arena.com.tr
FİYAT **Belli değil**

TEKNİK ÖZELLİKLER

Arabirim	Bluetooth
Teknoloji	BlueTrack
Tuş sayısı	4
Kaydırma tekeri	Var
Çalışma mesafesi	1,5 metreye kadar
Diğer	100 MB sabit disk alanı

CEP TELEFONU
MOTOROKR E8

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA MobilTel
BİLGİ İÇİN (212) 454 10 10
WEB www.mobiltel.com.tr
FİYAT **520 YTL + KDV**

TEKNİK ÖZELLİKLER

Ekran	2.0 inç 262k TFT LCD
Bellek	2 GB Flaş, Micro SD yuvası
Frekans bandı	900/1.800/1.900 MHz
Boyut ve ağırlık	115 x 53 x 10,6 mm 100g
Kamera	2.0 MP
Diğer	WAP, MP3, Video, Bluetooth

EKRAN KARTI
AXLE 9800 GT

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA Çözüm
BİLGİ İÇİN (216) 540 64 74
WEB www.cozum.com.tr
FİYAT **150 \$ + KDV**

TEKNİK ÖZELLİKLER

Grafik işlemci	G92
Bellek tipi	GDDR 3
Bellek arayüzü	256 bit
Güç girişi	1 X 6 pin
Soğutma	Aktif
Giriş çıkışlar	2 X DVI, video

YENİ TEKNOLOJİ: Microsoft'un yeni fare teknolojisiyle tanışmaya hazır mısınız? Microsoft tarafından yapılan araştırma sonucu dizüstü fare sahiplerinin, farelerini yalnızca masalarında değil mutfakta, ahşap bahçe masasında ya da halı üzerinde kullandıkları görülmüş. Araştırmalarını bu konu üzerine yönlendiren Microsoft ise yeni bir teknoloji geliştirmiş. Optik farenin geniş alan algılama özelliği ve lazerin hızını bir araya getiren bu teknoloji sayesinde, renksiz cam haricinde her yüzeyde rahatlıkla çalışan bir fare ortaya çıkmış. Tabii ki bu teknoloji için yeni bir logo da üretilmiş. Testlerimizde fareyi önerildiği gibi ahşap, granit ve halı üzerinde kullandık. Üstüne üstlük çeşitli cam zeminler ve tekstil ürünleri üzerinde de test ettik. Her zeminde de yüzde yüz verim aldık. Bu şaşırtıcı sonuç aslında teknolojinin ne kadar iyi çalıştığına da en iyi kanıtı. Ele oldukça iyi oturan fareyi taşıması son derece kolay. Ürünün bluetooth alıcısını da altına ilâştirerek çantanıza atıveriyorsunuz. Hafifliği ve ergonomisiyle de ön plana çıkan Microsoft Explorer Mini Mouse, kullandığı teknoloji ile farede yeni bir devrin de habercisi olma özelliğini taşıyor.

SONUÇ ► Her zeminde çalışan, yanınızda kolayca taşıyabileceğiniz ergonomik bir fare arıyorsanız bu ürünü kesinlikle kaçırmamalısınız.

- ⊕ Her zeminde çalışıyor
- ⊕ Kolay taşınabilirlik
- ⊕ Yüksek dpi

MÜZİKSEVERLER İÇİN: Motorola E8 cep telefonu kapalıyken siyah ekranında zar zor görünebilen deseniyle bir elektrik devresini aldırıyor. Telefon açıldığında ise tamamen aydınlanan ekran ve dokunmatik tuş takımıyla ürünün görünümünden etkilenmemek elde değil. Ses konusunda iddialı olarak öne çıkartılan E8, kullanım açısından da kolaylıklara gitmiş. Ürünün üzerinde bulunan dokunmatik tekerlek sayesinde menüler arasında dolaşmak son derece kolay ve hızlı. Dokunmatik tuşlar ise basarken titreşiyor. Cihazı dilerseniz tekerleği kullanmadan tam ortada bulunan tuşlarla da kolayca idare edebilirsiniz. Cep telefonuna müzik ve video için kısa yollar eklenmiş. Ayrıca kamera bölümüne girdiğinizde klavyede beliren tuşlarla video ve fotoğraf arasında hızlı geçiş yapabilirsiniz. Motorola bu teknolojiye modeshift adını vermiş. Böylece üründe kullanımınıza göre tuşlar değişiyor. Ürünün kulaklık girişi tam üst kısmında bulunuyor. Böylece telefonu cebinizdeyken bile rahatça kullanabiliyorsunuz. Telefonlar beraber verilen yazılımlar sayesinde ürünü daha verimli şekilde kullanabiliyorsunuz. Ürünün ses kalitesini ise özellikle baslarda başarılı bulduğumuzu söylemeliyiz.

SONUÇ ► Eğer havalı ve iyi ses kalitesine sahip bir cep telefonu arıyorsanız Motorola'yı listenize ekleyebilirsiniz.

- ⊕ Dokunmatik tekerlek
- ⊕ Modeshift teknolojisi
- ⊕ Ses kalitesi

YENİ 8800 GT: Axle'in yeni 9800 GT ekran kartı bu ay Test Merkezi'mizi ziyaret eden bir başka ekran kartı. 9800 GT adını duyan kullanıcıların aklına gelen ilk soru, doğal olarak bu kartın 8800 GT'den ne farkı olduğu yönünde. 8800 GT ile aynı grafik yongasına sahip olan ürünün sırasıyla farklarına göz atıyoruz: Öncelikle PureVideo HD desteği dikkatimizi çekiyor. Bu özellik sayesinde HD videoları izlerken bütün yükü işlemciden alarak gerekli hesaplamaları kendisi yapıyor. Bu sayede sistemin yükü azaltılmış oluyor. Bu özellik aynı zamanda daha düşük güç tüketimi ve daha iyi bir görüntü kalitesi ile sonuçlanıyor. Yine dinamik kontrast özelliğinin yanında renkleri daha iyi bir biçimde ayarlayan ve görüntünün daha canlı olmasının sağlayan Color Tone özelliği de PureVideo HD ile gelen bir başka özellik. 9800 GT'deki bir başka yenilik ise HybridPower. Bu teknoloji sayesinde, destekleyen anakartlardaki bütünleşik grafik işlemciler ile 9800 GT eş zamanlı olarak çalışarak performansı artırabiliyor. Fakat bu özelliğin Axle'da olamaması olumsuz karşıladık. Kartın en başarılı özelliği özel soğutma sistemi. Fiyat uygun gibi görünse de performansı o kadar yüksek değil.

SONUÇ ► 9800 GT sunduğu yeni özelliklere rağmen 8800 GT'den çok farkı olmaması ve düşük fiyat/performans oranı ile geride kalıyor.

- ⊕ Özel soğutma
- ⊖ Hybrid Power yok
- ⊖ Düşük fiyat/performans

OYUN KLAVYESİ	USB BELLEK	NAS SUNUCU
MICROSOFT SIDEWINDER X6	OCZ DIESEL	QNAP TS-109II
		
CHIP PUANI 	CHIP PUANI 	CHIP PUANI
FİYAT/PERFORMANS -	FİYAT/PERFORMANS 	FİYAT/PERFORMANS
FİRMA Arena, Index, Logosoft, Koyuncu BİLGİ İÇİN (212) 364 64 64 WEB www.arena.com.tr FİYAT Belli değil	FİRMA OCZ BİLGİ İÇİN Akortek (212) 210 97 99 WEB www.akortek.com FİYAT 12 \$ + KDV	FİRMA QNAP BİLGİ İÇİN Tesan İletişim (212) 454 60 00 WEB www.tesan.com.tr FİYAT 295 \$ + KDV
TEKNİK ÖZELLİKLER	TEKNİK ÖZELLİKLER	TEKNİK ÖZELLİKLER
Arabirim USB Tuş sayısı 118 Boyut 513 x 234 x 23 mm (nümerik takılı) Ağırlık 1.260 kg Türkçe desteği Yok Diğer Ayrılabilir nümerik klavye	Kapasite 2 GB LCD gösterge Var İşletim sistemi Win XP, Win. Vista, Mac. Ağırlık 9 g Boyut 17 x 60 x 8 mm Diğer Alüminyum kasa	İşlemci Marvell 5182 500 MHz Bellek 256 MB DDR2 Sabit disk 3,5 inç SATA I/II destekli Yuvalar 3 X USB, 1 X ESATA, 1 X LAN Boyut 210 x 60 x 182 mm Ağırlık 1.2 kg (Sabit disksiz)

MICROSOFT SAHESERİ: Klavyeler, oyun içi performansımızın artmasında büyük etkisi olan ürünler. Microsoft'un Sidewinder X6'sı özellikle online oyuncular için büyük avantaj sağlayan bir ürün ortaya koymuş ve tüm ayrıntıları düşünmüş. Öncelikle klavyenin nümerik kısmı çıkartılabilir ve dileğinize göre, mıknaatışlı bir sistemle klavyenin sağına veya soluna takılabilir. Böylelikle çalışırken sağda oyun oynarken ise solda tutabiliyorsunuz. Çünkü nümerik klavyedeki tüm tuşlara makro atanabilir. Böylelikle sağ eliniz fareden solunuzda kullanılabileceğiniz pek çok tuşunuz oluyor. Ayrıca ürünün sol tarafında 6 adet tuş daha bulunuyor ve bu tuşlara da makro atayabilir ve tek tuşu aslında iki tuş gibi kullanabilirsiniz. Bunun için klavyenin sol altında bir mod geçiş tuşu konmuş ve tuşlara S5/S11 gibi iki işlev yüklenmiş. Klavyenin sağ üstünde arkadan aydınlatmalı klavyenin ışık şiddeti ve oyun içi ses ayarı için iki yuvarlak tuş konumlandırılmış. Hızlı makro yazmak için bir tuş, oyunlarda devamlı basılan tuşlar için bir tuş ve multimedya tuşları da eklenmiş. Klavye üç farklı modda ayarlanabilir ve bu modlar arasında tek tuşla geçiş yapılabilir.

SONUÇ ► 30 programlanabilir tuş, 90 programlama seçeneği, ergonomisi ve yazılım desteğiyle oyuncuların hayallerini süsleyecek.

- ➕ Masada kaymıyor
- ➕ Yüksek makro olanakları
- ➕ Yer değişebilen nümerik klavye

DAYANIKLI: Verilerimizi taşımaya yarayan ürünlerde taşınabilirlik, dayanıklılık ve hız üç önemli öğedir. OCZ, Diesel adlı ürününde bu özellikleri bize sağlıyor. Ürünün 2 GB'lık kapasitesi artık piyasada düşük kabul edilmesine rağmen 16,7 MB/s yazma hızıyla ve 1,4 MB/s erişim süresiyle kabul edilebilir bir hıza sahip. Yani bu ürüne kabaca 700 MB'lık bir filmi 41 saniyede aktarabiliyorsunuz. Küçük ebatlarıyla kolayca taşınabilen belleğin en çok öne çıkan özelliği alüminyum kaplaması. Bu sayede dışarıdan gelecek sert darbelere direnç gösterebilecek olan bu ürün verilerinizi güvenli taşıma konusunda size garanti sunuyor. Boyutu sayesinde birbirine yakın USB girişlerinde kullanılsa da yan taraftaki girişi kapatmayarak diğer aygıtları rahatlıkla bağlamanıza izin veriyor. Ürünü koruyan şeffaf plastik kapak ise kırılmaya ve kaybolmaya açık. Hatta test yaparken dahi bir iki kez kâğıtların arasında kaybolma tehlikesi geçirdi. Beraberinde bir taşıma ipi ya da yazılım gelmiyor. Özetle çantanızda veya elinizin altında kolayca kullanılabileceğiniz ve Word, Excel gibi verilerinizi günlük olarak yedeklemek isteyeceğiniz bir USB bellek arıyorsanız Diesel'i tercih edebilirsiniz.

SONUÇ ► Düşük kapasitesine rağmen kabul edilebilir veri aktarım hızı ve darbelere dayanıklı gövdesiyle öne çıkan bir USB bellek.

- ➕ Küçük ve hafif
- ➕ Alüminyum kasa
- ➖ Düşük kapasite

NE DİLERSENİZ: Evinizde veya işyerinizde bir NAS sunucusu kurmayı denediniz mi? Böyle bir sunucuyla yapabilecekleriniz o kadar çok ki... Kurumu son derece kolay olan Qnap TS-109II, özellikle ev kullanıcıları için ideal. İçine 2 TB'a kadar koyacağınız sabit disk ile bir FTP sunucusu kurmaktan tutun da bilgisayarınızdan bağımsız olarak çalışan bir E-Mule download merkezine kadar birçok iş için kullanabilirsiniz. Fansız çalışan ve bu yüzden sessiz olan ürünün tabii ki en büyük esprisi donanımından daha çok yazılımları. Kuracağınız yazılımlarla eviniz için bir iTunes sunucusu yapabilir, PS3'ünüz ile evinizde bir Multimedya Merkezi oluşturabilir, yedekleme yapabilir, PSP'niz ile iletişime geçip PSP'nize dosya aktarabilir, güvenlik amaçlı kullanılabilir ve aklınıza gelebilecek daha birçok işi gerçekleştirebilirsiniz. Tüm bunlar ve daha fazlası için www.qnap.com adresinden bilgi alabilirsiniz. Ürünün performansı üzerindeki sabit diskin hızına da bağlı. Biz testlerimizde ürünün gerek yazılım gerekse donanım özelliklerinden son derece memnun kaldık. Cihaz güç ihtiyacını ise beraberinde gelen bir harici adaptörden karşılıyor. Cihazın tek kusuru yüksek fiyatı.

SONUÇ ► Evinizde veya küçük ofisinizde kurabileceğiniz birçok uygulama ile farklı alanlarda kullanılabileceğiniz bir aygıt.

- ➕ Sessiz çalışma
- ➕ Az yer kaplıyor
- ➕ Zengin yazılım çeşidi

EKRAN KARTI	DİZÜSTÜ BİLGİSAYAR	ÇOK İŞLEVİLİ YAZICI
AMD HD 4670	LENOVO IDEAPAD U110	SAMSUNG CLX-3175FN
		
CHIP PUANI 	CHIP PUANI 	CHIP PUANI
FİYAT/PERFORMANS 	FİYAT/PERFORMANS 	FİYAT/PERFORMANS
FİRMA: Arena, Boğaziçi, Koyuncu BİLGİ İÇİN: (212) 364 64 64 WEB: www.arena.com.tr FİYAT: 90 \$ + KDV	FİRMA: Lenovo BİLGİ İÇİN: (212) 365 89 00 WEB: www.lenovo.com.tr FİYAT: 2.499 \$ + KDV	FİRMA: Samsung BİLGİ İÇİN: Koyuncu (216) 528 88 88 WEB: www.koyuncu.com.tr FİYAT: 689 \$ + KDV
TEKNİK ÖZELLİKLER	TEKNİK ÖZELLİKLER	TEKNİK ÖZELLİKLER
Grafik işlemci: RV 730 Bellek tipi: GDDR 3 Bellek arayüzü: 128 bit Güç girişi: Yok Soğutma: Aktif Giriş çıkışlar: 2 x DVI, TV-Out	İşlemci: Intel Mobile Core2 Duo L7500 1.60 GHz RAM: 2.048 DDR2 332 MHz Sabit disk: 80 GB 2,5 inç Ekran: 11,1 inç X3100, 8 MB DDR2 Boyut: 275 x 196 x 18.4-22.4 mm Ağırlık: 1.101 kg (pil dahil)	Baskı teknolojisi: Lazer Baskı hızı: 16/4 ppm S-B/Renkli Baskı çözünürlüğü: 2.400 x 600 dpi Tarama çözünürlüğü: 4.800 x 4.800 dpi Faks: 300 x 300 dpi SB, 200 x 200 dpi renkli Boyut: 414 x 373 x 342 mm

ORTA SIKLETE YENİ RAKİP: Anlaşılan AMD, HD 4000 serisinin başarısını bütün segmentlere taşımak istiyor. Firmanın bu amaçla çıkardığı yeni kart ise HD 4670. 100 dolar altı orta segmente hitap eden kart, rakip nVidia tarafından 9500 GT'yi karşısına alıyor. HD 4670'de ilk dikkatimizi çeken özellik, kartın üzerinde herhangi bir ekstra güç girişinin yer almamasıydı. HD 4000 serisine dâhil olan ve üzerinde güç girişi bulunmayan ilk kart olma özelliği HD 4670'e ait. Düşük güç tüketen kart, ev sineması PC'ler için ideal bir çözüm olarak öne çıkıyor. Zira yine beraberinde gelen HDMI ve HDTV dönüştürücü aparatlar sayesinde, LCD TV'nize kolayca çıkış alabilirsiniz. nVidia tarafında 9500 GT'ye rakip olan cihaz, yaptığımız testlerde rakibini çok kolay bir biçimde geçebiliyor. Fakat kullanıcıların burada 1 GB bellekli 9500 GT modellerine dikkat etmeleri gerekiyor, zira bu segmentte belleğin hiçbir önemi olmuyor. Bu açıdan HD 4670 üzerindeki DDR3 bellekler sayesinde çok daha iyi bir performans sunuyor. 100 dolar ve altındaki ekran kartları sınıfına renk katan ATI Radeon HD 4670 bu segmentte rekabetin oldukça zorlu geçeceğinin bir örneği.

SONUÇ ► Her ne kadar HD 4670 rakibi 9500 GT'yi geçse de, daha iyi performans sunan HD 3850 veya 9600 GSO daha iyi bir alternatiftir.

- ⊕ HDMI çıkışı
- ⊕ Düşük güç tüketimi
- ⊖ Düşük fiyat/performans

ÇOK BEĞENECEKSİNİZ: Lenovo U110, şimdiye kadar test ettiğimiz dizüstü bilgisayarlar arasında, kendi sınıfı içinde gördüğümüz en şık tasarıma sahip. Ürünün kapısından içine kadar kullanılan tasarım gerçekten de etkileyici. Tuş takımının üstünde bulunan ve dokunduğunuzda aydınlanarak etkinleşen iki adet programlanabilir ve bir adet dolby surround ses tuşu ise tasarımın belki de en çekici kısmı. Ürünün üzerindeki 3 adet USB girişi, bir adet DSub çıkışı, çoklu kart okuyucusu, 1,3 MP entegre kamerası, expres kart yuvası göze çarpan özellikler arasında. Üründe dâhili optik sürücü bulunmuyor fakat beraberinde bir adet USB DVD sürücü geliyor. Wi-Fi ve bluetooth bağlantı özellikleri bulunan ürünün üzerindeki 2 x 1,5W hoparlörler ürünün boyutuna göre kabul edilebilir bir performans gösteriyor. Üzerinde bulunan tek tuşla farklı kullanım modları arasında otomatik geçiş yaparak pil kullanım süresini arttırabiliyorsunuz. Etkin koruma sistemiyle düşme ve çarpmalarda sabit diski durdurarak verilerinizi güvence altına alan ürün, pil testlerimizde ortalama bir not aldı. Lenovo U100 ile birlikte bir adet yedek pil ve taşıma çantası da veriliyor.

SONUÇ ► Şık tasarımı, ergonomisi, beraberinde gelen yazılımları ve performansıyla göz dolduruyor.

- ⊕ Yüksek taşınabilirlik
- ⊕ Şık tasarım
- ⊕ Zengin aksesuar çeşidi

SAMSUNG'UN GELENEĞİ: Samsung özellikle yazıcı alanında hep yer kaplamayan ürünler üzerinde duruyor. Belki satın alırken gözünüzden kaçır ama ofiste ya da masamızda oldukça büyük ve sabit bir yer kaplayan yazıcılar aslında hareket alanımızı azaltır. Samsung'un çok işlevli yazıcısı belki baskı rekorları kırmıyor. Fakat küçük olmasının getirdiği avantajı şık tasarımı ve diğer özellikleriyle bütünleştiriyor. Ürünün A4 tarayıcısı 1.200 x 1.200 DPI tararken yazılım ile 4.800 x 4.800 DPI'a kadar çıkabiliyor. Oldukça sessiz çalışan yazıcı baskılamada 45 dBA civarında bir performans gösteriyor. Ürünün ilk baskı hızını ise ısınma süresi dahil, siyah beyazda 11 renklide ise 30 saniye olarak tespit ettik. Ürünün baskı kalitesi ortalamanın üstünde. Yazıcının bir başka keyifli özelliği ise üzerindeki USB girişi. Bu sayede bir bilgisayara bağlı kalmadan USB üzerinden baskı alabiliyor veya taradığınız bir dokümanı doğrudan USB belleğe aktarabiliyorsunuz. 150 sayfalık kâğıt çekmecesini olan yazıcı, çift taraflı baskılamayı manuel olarak gerçekleştirebiliyor. Ürünle gelen Samsung'un başarılı yazılımları sayesinde yazıcınızın kartuş durumunu takip edebiliyor ve tarama işlerinizi yapabiliyorsunuz.

SONUÇ ► Samsung'un başarılı yazıcı ailesinin bir ürünü olan ürün, ofisinde veya evinde çok yeri olmayanlar için ideal bir çözüm.

- ⊕ Sessiz çalışma
- ⊕ Az yer kaplıyor
- ⊕ Üzerinde USB girişi var

SABİT DİSK

SEAGATE BARRACUDA ST3320613AS

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA Datagate, Arena
BİLGİ İÇİN (212) 332 15 00, (212) 364 64 64
WEB www.seagate.com
FİYAT **61 \$ + KDV**

TEKNİK ÖZELLİKLER

Form	3,5 inç
Arabirim	SATA/SATAII
Dönüş hızı	7.200 rpm
Önbellek	16 MB
Kapasite	320 GB
Garanti	5 yıl

DİZÜSTÜ BİLGİSAYAR

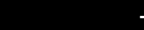
MSI GX620

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA Datagate, Kont
BİLGİ İÇİN (212) 331 21 99, (216) 581 56 00
WEB www.msi.com.tr
FİYAT **Belli değil**

TEKNİK ÖZELLİKLER

İşlemci	Intel Mobile Core2 Duo P7350 2.00 GHz
RAM	4.096 DDR2
Sabit disk	220 GB 2,5 inç
Ekran	15,4 inç GeForce 9600M GT, 512 MB
Boyut	365 x 258 x 34 mm
Ağırlık	2.750 kg (pil dahil)

LCD MONİTÖR

SAMSUNG T190

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA Samsung
BİLGİ İÇİN Koyuncu Elk. Kont Bilg. (216) 528 88 88
WEB www.samsung.com.tr
FİYAT **336 \$ + KDV**

TEKNİK ÖZELLİKLER

Ekran	LCD TFT
Görüntü alanı	19 inç
Maksimum çözünürlük	1.440 x 900
Tepki süresi	2 ms
Parlaklık	300 cd/m²
Kontrast	20.000:1

ÇOK HIZLI: Geçen ay incelemeye aldığımız Seagate Barracuda ST3750630AS'den sonra Seagate ST3320613AS, bir önceki modelin hem kapasite hem de önbellek olarak yarıya indirilmiş sürümü olarak karşımıza çıkıyor. Bu disk, önceki gibi hız konusunda rakiplerine toz yutturacak gibi görünüyor. Üstelik 320 GB'lık bir alan, hem günlük işlerimiz hem de oyun oynamak için yeterli depolama alanı sunuyor. Arşiv yapmayı sevenler için bile bu kapasite yeterli olabilir. Ürünün testlerimizde sahip olduğu tek plaka sayesinde 100 MB'ın üzerinde okuma 90 MB'ın üzerinde yazma hızı sunabildiğini saptadık. Ürünün erişim süresi ise 18 ms ki bu da önceki sürümü gibi normal değerlerin biraz üzerinde. Ürün yük altında 34 dereceye kadar ısınabiliyor. Bu sıcaklık ise ortalama değerlerde kalıyor. Zaten ürünün tek sorunu da bu. Ayrıca ürün çalışırken neredeyse hiç ses çıkartmıyor. Seagate bu ürünle top 10 listemizde en yüksek okuma değerine sahip olan sabit disk olarak yerini alıyor. En yakın rakibiyle arasında bulunan fark ise ürünü neden satın almanızı size anlatacak olan en iyi veri. Eğer hızlı, sessiz çalışan ve uzun süre kullanacağınız bir sabit disk arıyorsanız adresiniz burası.

SONUÇ ► Hızlı bir sistem toplamak isteyenlerden sessizliğe önem verenlere kadar tüm kullanıcılara hitap eden bir ürün.

- ⊕ Yüksek performans
- ⊕ Sessiz çalışma
- ⊖ Fazla ısınıyor

KIRMIZI ŞİMŞEK: Dizüstü bilgisayarlarda oyun oynanıp oynanmayacağı tartışması süredursun, üreticiler oyuncuların aklını çelmek için yeni modelleri piyasaya sürmeye devam ediyor. MSI'nın GX620 modeli, ilk bakışta alüminyum yapısıyla dikkati çekiyor. Bu kaplama ürünü hem dış darbelerle karşı koruyor hem de daha hafif olmasını sağlıyor. Kırmızı ve siyahın uyumuyla daha da çekici görünen dizüstü, GeForce 9600M GT ekran kartıyla aklınıza gelebilecek tüm oyunların altından kalkabilecek bir güce sahip. Ürün PC Mark Vantage testinden yüksek puan alarak bunu kanıtladı. Üzerinde bulunan ESATA girişi daha hızlı veri aktarımı konusunda size yardımcı olurken asıl bomba HDMI çıkışı ile patlatılıyor. Bu sayede bu ürünü bir televizyona bağlayarak veya HDMI girişi olan bir monitör kullanarak HD film seyretmek için de kullanabilirsiniz. Ürünün üzerinde artık standart diyebileceğimiz üç adet USB giriş ve bir adet DVD yazıcı da var. Üzerinde bulunan Turbo ve Eco tuşlarıyla tek seferde kullanım şekline göre daha önceden ayarlanmış modlar arasında geçiş yapabiliyorsunuz. Böylelikle cihazı oyun dışında kullanırken daha fazla pil tüketmeyerek tasarruf edebilirsiniz.

SONUÇ ► Her oyuncunun rüyasını gerçekleştiren MSI GX620 dizüstünde oyun oynanabileceğinin en açık kanıtlarından.

- ⊕ Dayanıklı tasarım
- ⊕ Yüksek performans
- ⊕ Sırt çantası da veriliyor

ÇEVREYE DUYARLI: Monitör büyüklüklerinin 26 inç'e kadar çıktığı bugünlerde size elbette moda uyup hemen büyük bir monitör edinmek zorunda değilsiniz. Masa boyutlarının izin verdiği kadar çalışma alanında kaliteli bir ürüne sahip olmak istiyorsanız Samsung'un bu ürününe göz atmalısınız. Tasarım olarak Samsung'un geçen ay incelemeye aldığımız T260 modelinin küçültülmüşü gibi duran bu modelde kontrol tuşları sağ yan tarafa alınmış. Fakat ön tarafın tasarımını bozmamak adına hiçbir işaret konmadığından ürünün ince ayarlarını yaparken zorlanabilirsiniz. 2 ms tepsi süresiyle akıcı görüntülerde, yani oyun oynarken veya film seyrederken gözünüzü rahatsız etmeyen T190, 20.000:1 dinamik kontrast oranıyla etkileyici bir ürün. Ürünün pivot ayağı yukarı ve aşağı ayar imkanı tanımıyor. Yatay ve dikeyde 160 derece görüş açısına sahip olan ürünün DVI ve D-Sub girişleri bulunuyor. Ürünün en önemli özelliklerinden biri de standby konumunda güç tüketiminin 0,3W civarında olması. Böylece monitör daha az güç tüketerek bütçenize katkıda bulunuyor. Ayrıca tüm T serisinde kullanılan maddeler çevre dostu ve %100 geri dönüşümlü.

SONUÇ ► Evinde veya ofisinde çalışmak için kaliteli bir monitör arayanların tercih edebileceği bir ürün.

- ⊕ Yüksek kontrast
- ⊕ Düşük tepki süresi
- ⊖ Kontrol tuşlarının konumu

HOPARLÖR	EKRAN KARTI	PC KASASI
SONY ERICSSON MBS 100	GIGABYTE HD 4850 OC 1 GB	RECOM X-FORCE RC-XF-BKW-G
		
CHIP PUANI 	CHIP PUANI 	CHIP PUANI
FİYAT/PERFORMANS -	FİYAT/PERFORMANS 	FİYAT/PERFORMANS
FİRMA Sony Ericsson BİLGİ İÇİN (212) 473 77 77 WEB www.sonyericsson.com FİYAT Belli değil	FİRMA Kont, Arena, Mersa Sistem BİLGİ İÇİN (216) 499 62 99 WEB www.kont.com.tr FİYAT 249 \$ + KDV	FİRMA Fireball BİLGİ İÇİN (312) 257 17 32 WEB www.fireball.net FİYAT 181 YTL + KDV
TEKNİK ÖZELLİKLER	TEKNİK ÖZELLİKLER	TEKNİK ÖZELLİKLER
Bağlantı Bluetooth 2.0	Grafik işlemci RV770	Renk Siyah
Hoparlörler Tek parça	Bellek tipi GDDR 3	Genişleme yuvaları 9 x 5,25, 3x HD 3,5
Güç kaynağı Li-Ion pil	Bellek arayüzü 256 bit	Çoklu port'lar 2 x USB 2.0, ses ve mikrofon
Kasa yapısı Plastik	Güç girişi 1 X 6 pin	Güç kaynağı Yok
Kumanda Yok	Soğutma Aktif (Zalman)	Boyut 530 x 295 x 610 mm
Boyut 100 x 100 x 100 mm	Giriş çıkışlar 2 X DVI, video	Ağırlık Yaklaşık 4,5 kg

MÜZİK DÜNYASI: Tasarım konusunda Sony Ericsson ile boy ölçüşebilen çok az firma vardır. Üstelik konu aksesuar olduğunda Sony Ericsson gerçekten keyifli tasarımlar sunuyor. Firmanın MAS 100 ürününü ilk gördüğünüzde tasarımına hayran kalacağınız tartışılmaz. Bir küre şeklinde tasarlanan ürün, siyah renkte düşünülmüş. Hoparlör şarj edildikten sonra cep telefonunuza tıpkı bir Bluetooth kulaklık tanıtılır gibi tanıtılıyor. Ürünün altında bulunan açma - kapatma ve Bluetooth eşleştirme tuşlarıyla kolayca kullanabiliyorsunuz. Düz tutulan altı kısmı sayesinde eğimli alanlarda bile ürün zahmetsiz sabitlenebiliyor. Sony Ericsson MBS 100'ün ses performansı ise bu kadar küçük bir üründen beklenmeyecek derecede kuvvetli. Sesi sonuna kadar açtığınızda oturma odanızda mütevazı bir parti verebilmeniz bile mümkün. Cihazın alt kısmında bulunan ses giriş sayesinde bir ara kablo ile bilgisayarınıza veya başka bir ses kaynağına bağlayabilirsiniz. 10 metre içerisinde cep telefonunuz ile sorunsuz olarak bağlantı kurabilen hoparlör ayrıca karşı tarafın konuşmalarını etrafınızda bulunanlara dinleterek bir mini konferans yapmak için de ideal.

SONUÇ ► Sony Ericsson'ın minik müzik küresi, hem kaliteli müzik dinlemek hem de kablolardan kurtulmak isteyenler için ideal.

- ➕ Yaratıcı tasarım
- ➕ Güçlü ses performansı
- ➕ Uzun kullanım süresi

BELLEK CANAVARI: HD 4000 serisi piyasaya çıkmalı ürün bir süre olmasına karşın üreticilerin elinden gayet güzel ürünler gelmeye devam ediyor. Bunlardan biri de Gigabyte'ın GV-R485OC-1GH modeli. Üzerinde referans soğutmanın aksine özel Zalman soğutma bulunan kart bu sayede daha yüksek frekanslarda sorunsuz bir şekilde çalışabiliyor. Firmanın referans tasarımdan farklı olarak ürüne 1 GB bellek koymasına ise yüksek çözünürlüklerde performansın artmasına yardımcı olabilir. Yine sadece özel soğutma değil, ürünün arttırılmış GPU frekansı da dikkat çekiyor. GPU frekansı standart 625 MHz yerine 700 MHz'e çıkartılan kartın bellek frekansı ise daha istikrarlı bir çalışma için 2.000 MHz'den 1.880 MHz'e çekilmiş. Belleklerin üzerinde herhangi bir soğutma olmaması ve yine soğutma fanının herhangi bir hız kontrol özelliğinin olmamasını ise olumsuz karşıladık. Standart modellere göre genel olarak %10 daha iyi performans sunan ürünün kasanızda çift slot yer işgal edeceğini de belirtelim. Son olarak ürün diğer HD 4850'ler gibi HDMI üzerinden görüntü ve 7.1 ses desteğine sahip. Tüm bu olumlu özelliklere rağmen kartın fiyatı rakiplerine göre biraz yüksek.

SONUÇ ► Gigabyte, referans tasarımdan farklı bir soğutma ve bellek frekansı ile güzel bir seçenek sunuyor.

- ➕ Zalman soğutma
- ➕ %10 daha hızlı
- ➖ Fan kontrolü yok

RENKLİ KASA: Bilgisayarlarımızın evi konumunda olan kasalar gün geçtikçe daha da renkli ve süslü bir hal alıyor. Özellikle güzel tasarımlı bir kasa ile arkadaşlarınıza hava atmanın tadı bir başka. Fakat bunun için kullanışlılıktan ve iyi bir soğutmadan da feragat etmemek gerek. Fireball tarafından ülkemize getirilen X-Force, daha ilk bakışta kullanıcıyı önündeki kocaman yeşil yazısıyla cezbediyor. Bunun üzerine fanları da açtığınızda kasa gerçekten çok güzel görünüyor. Ürünün önünde ve arkasında bulunan 120 mm'lik fanların yanı sıra, yan kapak üzerinde bulunan 80'lik bir üçüncü fan ile kasa içerisinde etkili bir hava dolaşımı sağlanmış. Öndeki fan, aynı zamanda üç adet sabit disk için tasarlanmış bir modülün önünde bulunuyor ve sabit disklerinize tam performanslı soğutma sağlıyor. Kasanın arkasında bulunan PCI ve önünde bulunan 5,25'lik yuvalarda pratik kullanımlı plastik mekanizmalar yerleştirilerek kolay montaj imkanı sağlanmış ve kullanıcının yanında bir tornavida bulundurması zorunluluğu ortadan kalkmış. Ürünün önünde bulunan iki adet USB ve ses, mikrofon girişleriyle ürüne ikinci bir özellik de kazandırılmış.

SONUÇ ► Vida gerektirmeyen pratik montaj imkânı ve etkili hava dolaşımı sağlayan yapıyla ön plana çıkan, şık tasarımlı bir PC kasası.

- ➕ Etkili hava dolaşımı
- ➕ Kolay montaj
- ➕ Ön kapak tasarımı

ANAKART

GIGABYTE MA790GP-DS4H

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

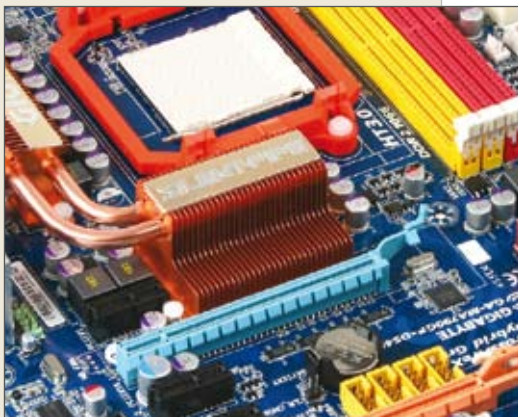

FİRMA	Kont, Arena, Mersa Sistem
BİLGİ İÇİN	(216) 499 62 99
WEB	www.gigabyte.com.tr
FİYAT	168 \$ + KDV

TEKNİK ÖZELLİKLER

Form faktör	ATX
Yonga seti	AMD 790GX
İşlemci yuvası	AM2
Side port belleği	128 MB DDR3 1.333 MHz
Bellek yuvası	4 x DDR2 1066
Yuva sayısı	1 x PCI-E16X, 1 x PCI-E8X, 3 x PCI-2.0, 2x PCI

- ➕ Güçlü grafik çözümü
- ➕ Kaliteli ses performansı
- ➕ HDMI çıkışı

Güç burada ATI Radeon HD 3300 tam bu soğutucunun altında duruyor.

SidePort bellekli

Gigabyte MA790GP-DS4H, 128 MB DDR3 1,333 MHz bellekli dâhili HD 3300 ekran kartı ile yeni bir devrin habercisi.

■ Entegre grafik kartlarının harici ekran kartlarının yerini alacağına dair uzun zamandır süren beklenti Gigabyte'ın bu kartıyla sona eriyor. En azından sonun başlangıcı diyebilmeyi umuyoruz. AMD'nin 790GX yonga setli anakartlarda uyguladığı tümleşik grafik çözümü, daha önce kullanmaya alıştığımız düşük performanslı çözümlerden çok daha güçlü. Daha önceki grafik çözümleri, ancak ofis yazılımlarını çalıştırmaya yararken bu kart ile son oyunları olmasa bile bir çok oyunu düşük çözünürlüklerde çalıştırabilirsiniz.

KARTA BİR GÖZ ATALIM

Gigabyte'ın artık alışlageldik Silent Pipe soğutma sistemini kullanan anakart bir adet 16X ve bir adet 8X PCI-E yuvasına sahip. Yani ATICrossFireX veya Hybrid CrossFireX kurduğunuzda 8X hızında çalışacak. Anakartın üzerindeki altı adet SATA yuvası çeşitli RAID kurulumlarına olanak sağlarken, kartta E-SATA yuvası olmaması dikkatimizi çekiyor. Tamamen katı kapasitörlerden oluşan kart böylece kalitesini ortaya koyuyor. Çift BIOS ile virüs saldırılarına ve fiziksel darbelere karşı korunan kart, üzerindeki ALC889A yongasıyla 7.1+2 kanal ses desteği sağlıyor. Yonga aynı zamanda Blu-ray disk biçimlerine de tam ses desteği veriyor. Kartın arka kısmında beş adet ses ve bir adet mikrofon çıkışı, bir adet S/PDIF ses çıkışı, 4 arkada 8 anakart üstünde olmak üzere toplam 12 USB yuvası var. Ayrıca yine kartın arkasında 1 adet HDMI çıkışı, 1 adet D-Sub ve 1 adet DVD çıkışı ile fare ve klavye için birer PS2 girişi bulunmakta. ATI Radeon HD 3300 ise kuzey köprüsündeki soğutucunun altına gizlenmiş.

NELER YAPABİLİYOR?

Öncelikle bu kartla düşük ve orta seviyede sistem isteyen oyunları çalıştırabilirsiniz. ATX formunda olması bu anakartı multimedya PC'ler için ideal boyuttan uzaklaştırsa da kartla 1080p çözünürlüğündeki HD filmleri seyredebileceğinizi söylemeliyiz. Belki de satın aldığınız HD destekli monitörünüzün keyfini harici bir donanım satın

almadan çıkartabilirsiniz. Kartın üzerinde bulunan DVI ve D-Sub çıkışlarının ikisini birden, bir anakarttan çok ekran kartlarında görmeye alışkınsınız. Ama bu kartta her iki çıkışın da olması güzel bir detay. Bu arada ATI Radeon HD 3300'ün DirectX10, Shader Model4.0 ve OpenGL 2.0 desteklediği belirtelim. Kartla üç tip test yaptık. Önce tümleşik, daha sonra bir ekran kartı ve son olarak Crossfire yaparak test ettik. Testimizde bir adet HD 3450 kullandık. Bütünleşik kart ile Hybrid Crossfire arasındaki fark ortalama %45 civarında olurken, iki adet 9870 ile yaptığımız Crossfire'da ise fark çok daha yukarılara çıktı. Tabii ki bu performans'ta bütünleşik kartın payı %10-15 civarında. Özetle bu kartı aldığınız takdirde grafik performansınızın normale göre çok daha fazla olacağını rahatlıkla söyleyebiliriz.

GENEL PERFORMANS

Ürünle yaptığımız testlerde, Gigabyte'ın iddialı olduğu alanlardan güç tüketimi konusunda, kartın herhangi bir donanım ya da yazılım taşımadığını gördük. Zaten kartın kutusu üzerinde de buna benzer bir ibare yoktu. Yani kart güç tüketimi konusunda sisteminize bir katkıda bulunmuyor. Kısaca özetlersek Gigabyte, MA790GP-DS4H anakartında, 128 MB'lık 1.333 MHz hızında DDR3 belleği olan dâhili ATI Radeon HD 3300 ekran kartı ile büyük bir iş başarıyor. Hem sistemin genel grafik performansını artırıyor hem de basit ve orta seviyedeki uygulamalarda kullanıcıyı fazladan bir ekran kartı alma zorunluluğundan kurtarıyor. Üstelik kartın sağladığı performans, diğer bütünleşik çözümlerle kıyaslanmayacak kadar iyi. Bunun yanı sıra kartın arkasındaki HDMI çıkışı ve ses yongasının katkısıyla, ürün başlı başına bir HD çözümü haline geliyor. Bunun üzerine kartın diğer fiziksel ve yazılım özelliklerini eklediğinizde, değeri daha da artıyor. Son olarak kartın esnek hız aşırı performansını da eklediğimizde, aslında orta ve üst seviyeye hitap etmesi bakımından ayın ürünü ödülünü hak ettiğini daha da iyi anlıyoruz.

SONUÇ ► Gigabyte, bu anakartıyla, bütünleşik grafik işlemcilerinin artan performansının ve belki de yeni bir dönemin habercisi. →

DİZÜSTÜ BİLGİSAYAR	SABİT DİSK	DİZÜSTÜ BİLGİSAYAR ADAPTÖRÜ
SONY VAIO VGN-SR129E 	WESTERN DIGITAL VELOCIRAPTOR 	TUNÇMATİK POWERNOTE 90W
CHIP PUANI 	CHIP PUANI 	CHIP PUANI
FİYAT/PERFORMANS 	FİYAT/PERFORMANS 	FİYAT/PERFORMANS
FİRMA İstanbul Bilisim BİLGİ İÇİN (212) 444 09 12 WEB www.istanbulbilisim.com.tr FİYAT 1.299 Euro + KDV	FİRMA Index, Infronic, Logosoft BİLGİ İÇİN (212) 331 21 21 WEB www.wdc.com FİYAT 369 \$ + KDV	FİRMA Tuncmatik BİLGİ İÇİN (216) 314 51 51 WEB www.tuncmatik.com FİYAT 47 \$ + KDV
TEKNİK ÖZELLİKLER	TEKNİK ÖZELLİKLER	TEKNİK ÖZELLİKLER
İşlemci Intel Mobile Core 2 Duo 2.26 GHz RAM 2.048 MB DDR2, 400 MHz Sabit disk 220 GB Ekran 13,3 inç, ATI HD3400, 128 MB Boyut 315 x 233 x 34 cm Ağırlık 1,86 kg	Form 2,5 inç Arabirim SATAII Dönüş hızı 10.000 rpm Önbellek 32 MB Kapasite 300 GB Garanti 5 yıl	Giriş voltaj 100-240 V Çıkış voltaj 15-24 V Uç sayısı 9 adet Gerilim göstergesi Led Diğer Yangına karşı dayanıklı plastik gövde EMC/EMI filtresi

TASARIMDA RAKİPSİZ: Yeni dizüstü serisindeki tasarımında ince ayrıntılar ile ön plana çıkan Sony, 13,3 inç modeliyle taşınabilirliği ve performansı bir arada sunuyor. Öncelikle ürünün tuş takımında tuşların arası açılarak daha kolay bir kullanım sağlanmış. Bu aynı zamanda ürünün temizlenmesi için de bir avantaj sağlıyor ve çok şık görünüyor. Üründe şarj girişi ve açma kapatma tuşu ekranla bilgisayarı birleştiren menteşenin iki yanına konmuş ve açma kapatma tuşu ışıklandırılarak hoş bir görünüm kazandırılmış. Yalnızca 1,86 kg olan ürün küçük ebadına karşın PC Mark Vantage testinden 3.303 puan almayı başardı. Bu da ürünün en zor işlerin bile altından kalkabileceğini gösteriyor. Ürün pil testlerimizde ise 2 saat kullanım süresi sundu. Parmak izi okuyucusu sayesinde donanımsal olarak da güvenlik artırılmış. Sony Vaio VGN-SR129E üzerindeki kısa yol tuşları sayesinde farklı kullanım modlarına kolayca geçiş yapabileceği gibi birçok işleve sahip. Son derece kaliteli bir ekrana sahip olan Sony Vaio VGN-SR129E, temel rahatlıkla yanınızda taşıyabileceğiniz ve hemen hemen tüm yazılımlardan, yüksek performans alacağınız bir dizüstü.

SONUÇ ► Sony Vaio VGN-SR129E, kolay taşınabilirliği ile bütçesi olan herkese tavsiye edebileceğimiz bir ürün.

- Ergonomik tasarım
- Yüksek performans
- Parmak izi okuyucu

KASANIZDA YER AÇIN: En güvenilir sabit disk üreticilerinden olan Western Digital'in Raptor serisi ayrı bir fenomendir. Aynı efaneyi devam ettirmeye kararlı olan firma, bu kez sabit diskinde 2,5 inçlik bir sabit disk kullanmış fakat diski 3,5 inç'e uygun olarak üretmiş. 10.000 rpm'lik dönüş hızı sayesinde oldukça büyük bir hız avantajı sağlayan firma, hızın karşısında çıkan en büyük engel olan ısınmayı ise farklı bir tasarımla ortadan kaldırmış. Alışıldığımız sabit disk formundan çok daha farklı bir yapıya sahip olan disk, bu sayede daha etkili soğutulabiliyor. Aynı zamanda diskin daha karizmatik görüldüğünü de rahatlıkla söyleyebiliriz. Cihaz, performans olarak 7.200 rpm'lik rakiplerine göre %15'lik bir hız farkı ortaya koyuyor. Fakat konu bu hızın asıl kendini gösterdiği küçük veri paketleri aktarımına geldiğinde, Raptor rakiplerine göre işlemleri çok daha hızlı yapıyor. Bu da işletim sisteminizin daha hızlı çalışacağı anlamına geliyor. Özetle bakacak olursak Western Digital bu yeni ürününü de seride gösterdiği başarılı performansına devam ediyor. Yalnız ürünün kurduktan sonra ısısını bir gösterge yardımıyla kontrol altında tutmakta yarar var.

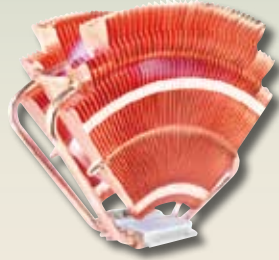
SONUÇ ► Hızlı ve sessiz çalışan Raptor, ısıyı dışarı atan yapısıyla uzun süre kullanılabileceğiniz, güvenli bir ürün olarak karşımıza çıkıyor.

- Yüksek performans
- Sessiz çalışma
- Düşük enerji tüketimi

GÜÇ YANINIZDA: Dizüstü bilgisayarlarımızın enerji kaynağı adaptörler hiç şüphesiz başımızın en büyük dertlerinden biri. Kablo toplamak ve ağırlıklarının kötüsü unutsak bizi işimizden gücümüzden etmesi. Hele birden fazla dizüstü bilgisayarınız varsa bu daha da büyük bir sorundur. Tuncmatik birden fazla uç içeren ve kullanıldığını uca göre otomatik olarak voltaj ayarını yapıp, neredeyse tüm markalarla kullanılabileceğiniz bir ürün ortaya koymuş. Üzerindeki led göstergeden akımı takip edebileceğiniz ürünle beraber gelen tabloda ürünün desteklediği dizüstü marka ve model ailelerini görebilirsiniz. Powernote son kullanıcıların yanı sıra teknik servislerin de oldukça işini kolaylaştıracak, pratik bir alet. Ayrıca kablosuz internet erişimi bulunan ve kullanıcılarına özel hizmet sunmak isteyen işletmeler bu ürün ile tüm müşterilerine hizmet sunabilirler. Statik yük biriktirmeyen ve yangına karşı dayanıklı gövdesiyle Tuncmatik Powernote birçok kullanıcıyı şarj taşıma derdinden kurtarabilir. Eğer yalnızca dizüstü bilgisayarlarla çalışan bir ofisiniz varsa veya evinizde birden çok dizüstü bilgisayar bulunuyorsa özellikle tavsiye ederiz.

SONUÇ ► Neredeyse aklınıza gelebilecek tüm marka ve model dizüstü bilgisayarları şarj etmeye yarayan akıllı bir adaptör.

- Çok uyumluluk
- Otomatik voltaj ayarı
- Yangına karşı dayanıklı

FOTOĞRAF MAKİNESİ	EKRAN KARTI	İŞLEMCI SOĞUTUCU
CASIO EXILIM PRO EX-F1	GECUBE HD 4870	THERMALTAKE V1 CL-P0401
		
CHIP PUANI 	CHIP PUANI 	CHIP PUANI
FİYAT/PERFORMANS 	FİYAT/PERFORMANS 	FİYAT/PERFORMANS
FİRMA Casio BİLGİ İÇİN Mersa Sistem (212) 454 99 010 WEB www.mersasistem.com.tr FİYAT 1.599 YTL + KDV	FİRMA Çözüm BİLGİ İÇİN (216) 540 64 74 WEB www.cozum.com.tr FİYAT 299 \$ + KDV	FİRMA Vektron BİLGİ İÇİN (212) 211 80 65 WEB www.vektron.com.tr FİYAT 62 \$ + KDV
TEKNİK ÖZELLİKLER	TEKNİK ÖZELLİKLER	TEKNİK ÖZELLİKLER
Görüntü algılayıcı CMOS Çözünürlük 60. MP Zum 12 X optik, 4 X dijital Bellek 32 MB (SDHC kart girişi var) Ekran 2,8 inç Titreyiş engelleme Var	Grafik işlemci RV770 Bellek tipi GDDR 5 Bellek arayüzü 256 bit Güç girişi 2 X 6 pin Soğutma Aktif Giriş çıkışlar 2 X DVI, Video	Soğutucu blok boyutu 147 X 92 X 143 mm Fan boyutu 120 x 120 x 25 mm Fan tipi Bilyeli Fan devir hızı 1.300 – 2.000 rpm Ses seviyesi 16-24 dBA Fan hava akışı 65 – 86,5 cfm

DÜNYANIN EN HIZLISI: Eğer fotoğrafçılığı hobi olarak değil de yarı profesyonel veya profesyonel olarak yapıyorsanız, tabii ki sahip olduğunuz en büyük silah fotoğraf makinenizdir. Test Merkezi'mize gelen ve geldiği günden bu yana elimizden düşürmediğimiz Casio Exilim Pro EX-F1, özellikle saniyede 60 kare fotoğraf çekebilme yeteneğiyle ön plana çıkıyor. Bu da hareketli nesneleri görüntülerken size saniyenin altmışta birinde yakalanabilecek bir anı demeti yakalayabilme şansı tanıyor. Suyun bardakta dalgalanışından bir kadının saçlarının rüzgarda savrulmasına ya da bir kuşun kanat çırpışına kadar her şeyi kare kare görüntüleyebilirsiniz. Ürünün özel flaşı ise saniyede 7 fps'ye kadar yeterli desteği sağlarken, daha yüksek fps'te çekimler için bir led ile destek sağlanmış. Tabii ki siz fazladan bir ışık kaynağı kullanarak veriminizi arttırmak isteyeceksiniz. 1.920 x 1.080 çözünürlükte video da çekebilen ürün, burada da saniyede 60 kare performansını sergileyerek müthiş ayrıntılı görseller yakalamanıza yardımcı oluyor. Özetle Casio Exilim Pro EX-F1, ister amatör ister profesyonel olun, size gece ve gündüz çekimlerinde üstün performans sağlayacak bir ürün.

SONUÇ ► Saniyede 60 kare resim çekebilen Casio Exilim Pro EX-F1, HD kalitesinde kayıt yapabilen hızlı bir fotoğraf makinesi.

- ⊕ 60 FPS çekim yeteneği
- ⊕ HD kalitesinde kayıt
- ⊕ Özel flaş tasarımı

BELLEK CANAVARI: AMD'nin uzun süre sessizliğini bozmasının ardından ekran kartı piyasasına HD 4000 serisi ile başarılı bir giriş yapması, ATI yongalar ile üretim yapan firmaları çok memnun etti. Bu firmalardan biri de şüphesiz GeCube. Test Merkezi'mize HD 4870 modeli ile konuk olan firma, AMD'nin standart referans tasarımını kullanıyor. GDDR5 belleklere sahip olan kart bu sayede 3.600 MHz gibi yüksek bir bellek frekansına sahip. 55 nm fabrikasyon teknolojisi ile üretilen kartın GPU'su üzerinde 956 milyon transistor bulunuyor. PCI Express 2 desteğine sahip olan ekran kartı yine çevreye duyarlı malzemelerden üretildiği için RoHS onayına sahip. Tak çalıştır CrossFireX desteği sunan cihaz, 7.1 HD ses desteği ile de göz dolduruyor. Windows Vista Premium sertifikalı ürünün 512 MB yerleşik belleği mevcut. Yaptığımız testlerde Crysis'i 1.600 x 1.200 çözünürlükte 4x Anti Aliasing açık durumda saniyede 35 kare ile akıcı bir şekilde görüntüleyebildik. Son olarak HD 4870'in Unified Video Decoder 2 işlemcisi ile keskin bir görüntü kalitesi sunduğunun da altını çizelim. Kartın fiyatı sunduğu performansa oranla çok iyi.

SONUÇ ► RV770 GPU üzerine temellendirilmiş olan GeCube HD 4870, HD 3970 X2'yi bile geride bırakarak performansını kanıtladı.

- ⊕ GDDR5 bellek
- ⊕ 7.1 HDMI ses
- ⊖ Referans tasarım

BÜYÜK SESSİZLİK: Bilgisayarınızda, özellikle yük durumuna göre en büyük gürültü kaynağı standart işlemci fanıdır. Kasanızın önündeki veya arkasındaki fanı durdurun, ekran kartının fanını ve işlemci fanını bir dinleyin, tespitimize katılacaksınız. İşte bu yüzden sessiz bir işlemci fanına sahip olmak aslında sizi gürültüden kurtaracak en önemli parçalardan biridir. Kaliteli ürünleriyle göz dolduran ThermalTake, V1 modeliyle sessizlik isteyenler kadar performans peşinde olanlara da hitap ediyor. Ürünün tamamen bakır kaplı kanatçıklara sahip, 4 kanallı hava çıkışı, sıcaklığı işlemci üzerinden etkili bir biçimde alarak kanatlara yönlendiriyor. Ortada bulunan ve üzerindeki mavi led ışıklarla şeffaf yan kapağı olan kasanıza havalı bir görüntü kazandıran 120 mm'lik fan ise kanatçıklar arasındaki hava akımını sağlayarak işlemcinin soğuk kalmasını sağlıyor. Ürünün fan kontrolü sayesinde dönüş hızına müdahale edebilirsiniz. Fakat etkili soğutma düzeneğinden dolayı fan hızına çok dokunmanız gerekeceğini sanmıyoruz. Ürünün kurulumu ize son derece kolay. Yalnız büyük yapısından dolayı küçük kasalar içinde sıkışıklık yaratacağı için kullanmanızı tavsiye etmiyoruz.

SONUÇ ► Son derece etkili soğutması ve sessiz çalışmasıyla ThermalTake V1 mutlaka göz önünde bulundurmanız gereken bir ürün.

- ⊕ Etkili soğutma
- ⊕ Pratik kurulum
- ⊕ Sessiz performans

DİJİTAL FOTOĞRAF MAKİNESİ

SAMSUNG i8

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA Samsung
BİLGİ İÇİN Kont Bilişim (216) 528 54 11
WEB www.kont.com.tr
FİYAT 319 YTL + KDV

TEKNİK ÖZELLİKLER

Algılayıcı	8,2 megapiksel CCD
Diyafram aralığı	F3.5-F4.5
Optik zum	5x
Bellek	256 MB dâhili, SD/MMC kart
Pil	Şarj edilebilir Li-ion
Boyut ve ağırlık	90,7 x 58 x 19,9 mm, 116 g

EKRAN KARTI

XPRT VISION 9800 GT SONIC

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA Vektron
BİLGİ İÇİN (212) 211 80 65
WEB www.veptron.com.tr
FİYAT 170 \$ + KDV

TEKNİK ÖZELLİKLER

Grafik işlemci	G92
Bellek tipi	GDDR 3
Bellek arayüzü	256 bit
Güç girişi	1 X 6 pin
Soğutma	Aktif
Giriş çıkışlar	2 X DVI, video

DİZÜSTÜ BİLGİSAYAR

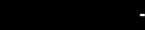
EXPER M72SR

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA Exper
BİLGİ İÇİN (212) 496 00 00
WEB www.exper.com.tr
FİYAT Belli değil

TEKNİK ÖZELLİKLER

İşlemci	Intel Mobile Core 2 Duo 2.5 GHz
Bellek	2.048 MB DDR2
Sabit disk	215 GB
Ekran	11.1 inç, SiS Mirage 3
Boyut	2.987 x 222 x 35 cm
Ağırlık	2,7 kg

MODLARI ÇOK BAŞARILI: Her an fotoğraf çekebileceğimiz ve kolayca taşıyabileceğimiz bir fotoğraf makinesi her zaman her yerde işe yarayabilir. Özellikle bazı anları hızlıca yakalamak ve kaliteli sonuçlar almak için iyi bir ürün satın almamız gerekir. Samsung'un adı hatırlaması kolay i8 modeli tam bu tanıma uyuyor. Ürünü özellikleri saymakla bitmez ama öne çıkan belli başlı özelliklerinden bizce en önemli olanı ürünün çekim modları. Her poz için uygun bir çekim seçeneği bulunan fotoğraf makinesi, mikro veya gece çekimi yaparken otomatik ayar konusunda çok başarılı değil. Fakat doğru ayarı seçtiğinizde çok başarılı sonuçlar elde edebilirsiniz. Ürünün kısa yol tuşlarına alışmanız çok zaman almıyor. Menü sistemini çözmek için ise el kitapçığını bile okumanıza gerek yok. Ayrıca ürün menüsünün Türkçe olduğunu da söylemeliyiz. Cihazın 2,7 inçlik parlak ekranı her zaman kolayca görülebiliyor. Gece çekimleri için flaş desteği mevcut. Ürünle 3.264 x 2.448 çözünürlükte fotoğraf ve 800 x 592 çözünürlükte sesli video çekebilir, MP3 dinleyebilir ve .txt uzantılı dosyaları okuyabilirsiniz. Otomatik kırmızı göz düzeltme ve yüz odaklama ayarları da cabası.

SONUÇ ► Kolayca taşıyabileceğiniz ve kaliteli sonuçlar alacağınız bir fotoğraf makinesi arıyorsanız Samsung tercihiniz olmalı.

- ⊕ Kullanımı kolay menü
- ⊕ Yüksek algılayıcı
- ⊕ Şık tasarım

HIZLANDIRILMIŞ: 9800 GT'nin piyasa çıkmasının ardından kısa bir süre sonra piyasada referans olmayan tasarımları görmeye başladık. İşte bunlardan birini de Xpert Vision Test Merkezi'imize gönderdi. Kartın GPU'su, bellek modülleri ve güç bileşenleri özel soğutma ile kaplanmış durumda. Bu soğutma sayesinde daha makul ısılarda çalışabilen kart, hızlandırma için karalı bir zemin sunuyor. Tabii bunu değerlendiren firma kartın stok frekanslarını yukarı çekmeyi de unutmamış. Bu bağlamda normalde 600 MHz olan çekirdek frekansı 650 MHz'e, 1.500 MHz olan shader frekansı 1.625 MHz'e ve 512 MB GDDR3 bellek frekansı da 1.800 MHz'den 1.900 MHz'e çıkarılmış. Fakat tüm bunlara karşın belirtmekte fayda gördüğümüz noktalar var. Örneğin 9800 GT de eski 8800 GT ile aynı grafik yongası olan G92 kullanılmakta. Bu da aslında iki kart arasında pek büyük farklar olmadığının açık göstergesi. Öte yandan Xpert Vision 'ı diğer 9800 GT'lerden ayıran özellik ise fabrika çıkışlı hızlandırılmış ve olması ve üzerindeki soğutucunun referans soğutucudan daha iyi olması. Fakat bu farklar da beraberinde getirdiği maliyetler yüzünden sizi 9800 GT'den soğutabilir.

SONUÇ ► Xpert Vision 9800 GT Sonic, standart 9800 GT'leri geçse de fiyatı ve 8800 GT'den pek fark sunamaması kartı gölgede bırakıyor.

- ⊕ Özel soğutma
- ⊕ Hızlandırılmış
- ⊖ Yüksek fiyat

DERLİ TOPLU VE ŞİK: Test Merkezi'mize çok sık konuk olmayan Exper ürünlerinden M72SR ilk görünüşte üzerindeki kare kaplaması ile dikkat çekiyor. Ürünü açtığınızda ise içeride piyano siyahı bir kaplama sizi bekliyor. Ürünün oldukça kullanışlı touchpad'i şimdiye kadar gördüklerimiz arasında en iyilerinden. Oldukça hafif olan ürün, kendi boyutlarının tüm avantajlarını kullanıyor ve kolayca taşınarak mobil çalışanlar için ideal bir ürün örneği oluşturuyor. Ürünün ses ve mikrofon girişleri ön kısımda bulunurken artık dizüstü bilgisayarlarda standart hale gelen 3 adet USB girişi, bir adet expres kart yuvası, 1,3 mp kamera ve çoklu kart okuyucusu ürünün standartlarından. Üründe DVD okuyucu da bulunuyor. Dizüstünde, ekranın hemen altında bulunan iki adet 2W gücündeki hoparlörlerle rahatça film seyredebilirsiniz. Klavyenin hemen üstünde ise Internet Explorer, MS Outlook ve fan ayarı için üç adet kısa yol bulunuyor. Ürün çalışırken çok ısınmıyor ki bu bir dizüstü bilgisayar için çok önemli bir artı. Ürünün klavyesi ise biraz dar tutulmuş ve alışınca kadar sorun çıkartabiliyor. Dizüstü pil ömrüyle de bizi hayal kırıklığına uğrattı.

SONUÇ ► Küçük ve hafif boyutlarıyla kolayca taşınabilen fakat performans ve pil ömrü açısından hayal kırıklığı yaratan bir ürün.

- ⊕ Kolayca taşınabilir
- ⊕ Estetik tasarım
- ⊖ Düşük performans

EKRAN KARTI

SAPPHIRE HD 4870 X2

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA	Arena, Datagate, Penta
BİLGİ İÇİN	(212) 364 64 64
WEB	www.arena.com.tr
FİYAT	580 \$ + KDV

TEKNİK ÖZELLİKLER

Grafik işlemci	RV770 x 2
Bellek tipi	GDDR 5
Bellek arayüzü	512 bit
Güç girişi	1 X 6 pin, 1 X 8 pin
Soğutma	Aktif
Giriş çıkışlar	2 X DVI, video

- Dünyanın en hızlısı
- GDDR5 bellek
- SidePort teknolojisi

GDDR5: HD 4000 serisi yeni bellek teknolojisi ile performans konusunda sınırları zorluyor.

Tahtın yeni lideri

HD 4000 serisi ile çok barılı bir çıkış yapan AMD, bu serinin en hızlı kartı olan HD 4870 X2 ile tahtını geri aldı.

■ Raket fırlatıldı: nVidia karşısında uzun süre sessizliğini koruyan AMD durdu durdu ve en sonunda turnayı gözünden vurdu. HD 4000 serisi ile kullanıcılara tek GPU ile 1 Teraflop işlem gücünü sunan firma, ekran kartı piyasasındaki dengeleri alt üst etti. AMD'nin bu hamlesi karşısında şaşkına dönen nVidia CEO'su bile bunu açıkça dile gitmekten kaçınmadı. İlk olarak HD 4850 ve HD 4870 ile piyasaya hızlı ve güçlü bir giriş yapan firma fiyat/performans konusunda sunduğu yüksek avantaj ile kullanıcıların beğenisini topladı. Gerçek rekabeti başlatan AMD, nVidia'nın fiyatları bir bir aşağıya çekmesine neden oldu. Öyle ki kimi nVidia kartlarda 200 dolara varan indirimler dikkati çekti. Kısacası HD 4000 serisi adeta bir roket gibi piyasaya fırladı ve bütün dengeleri alt üst ederek uygun fiyata da yüksek performans verilebileceğini gösterdi.

Üstelik tüm bunların yanında HD 4000 serisi kullanıcıları yeni teknolojiler ile de tanıştırmayı başarmıştı. GDDR5 gibi yenilikçi bellek mimarisi, kartların çok daha yüksek bellek frekanslarına ulaşmalarına izin verdi. Yine bunun yanında HDMI üzerinden 7.1 ses sunan HD 4000 serisi, kullanıcıları gerçek çevresel HD ses ile tanıştırmayı da başarmıştı. 55 nm fabrikasyon teknolojisi ile üretilen kartların grafik işlemcileri bu sayede düşük güçle daha yüksek performans da sağlıyor.

DÜNYANIN EN HIZLISI

HD 4000 serisi hakkında anlatacaklarımız buraya sığmayacak kadar uzun. Ana konuda HD 4870 X2 olduğuna göre, bu kartın test sonuçlarından ve özelliklerinden bahsedelim: HD 4870 X2'nin ilk olarak Dünyanın en hızlı ekran kartını olduğun belirtelim. Üzerinde iki adet RV 770 grafik yongası taşıyan kart, yine 1 milyar 912 milyon transistöre sahip.

2 GB grafik belleği bulunan kartın bellek aktarım arabirimi ise 2 x 256 bit olarak toplamda 512 bit'ten oluşuyor. 750 MHz çekirdek frekansına sahip kartın bellek frekansı ise 3.600 MHz. Kartın kutu içeriğine göz attığımız-

da kullanma kılavuzu, sürücü CD'si, 3DMark Vantage, Power DVD ve DVI, HDMI ve S-Video adaptörlerinin yanında 2 adet CrossFire köprüsü ve bir de TV Out kablosu yer alıyor. İki adet DVI çıkışı bulunan kartın boyutunun da 30 cm civarında olduğunu hatırlatmakta yarar var.

Karta biraz daha yakından baktığımızda iki adet güç girişinin olduğunu görüyoruz. Yine bellek modülü olarak Hynix'i tercih eden Sapphire, bu bellekler ile 1 GHz hızlara ulaşabiliyor. Bu da saniyede toplamda 4 Gb hıza denk geliyor. Yine kartın üzerinde iki adet GPU'yu birbirine bağlayan PLX firmasına ait PEX 8647 yongasını görüyoruz ki, bu yonga karta PCI Express 2.0 desteği kazandırıyor.

PERFORMANS İSE PERFORMANS

Dünyanın en hızlı ekran kartı elimize geçmişken test etmeden gönderemездik. Teste Call of Duty 4 ile başladık. 1.920 x 1.200 Full HD çözünürlükte bile saniyede 98 kare gösterebilen kart gücünü çekinmeden ortaya koydu. Company of Heroes'da da benzer çözünürlükte saniyede 337 kare gösterebilen kart en yakın rakibine 80 kare fark atarak açık ara birincilik kürsüne oturdu.

Yine yaptığımız sentetik testlerde de en yüksek skorları elde eden kart "Dünyanın en hızlı ekran kartı" unvanını fazlasıyla hak ediyor. HD 4870 X2'de bir özellik daha var ki bu kartı satın alan kullanıcıların aslında geleceğe de yatırım yaptıklarının bir belgesi gibi. CrossFire Sideport diye adlandırılan bu teknoloji iki GPU arasında doğrudan 5 Gbps iletişim kurulmasını sağlıyor. Fakat bu teknoloji şu anda AMD tarafından devreye sokulmadı. Firma olası bir nVidia atağı durumunda bu teknolojiyi devreye sokarak hiçbir masraf yapmadan ek performans elde etmeyi umuyor. nVidia yakın zamanda mutlaka ATI'nin amiral gemisine bir cevap verecektir, ancak işi oldukça zor görünüyor. ATI, 4870X2 ile rakibiyle arasındaki farkı oldukça açmış görünüyor.

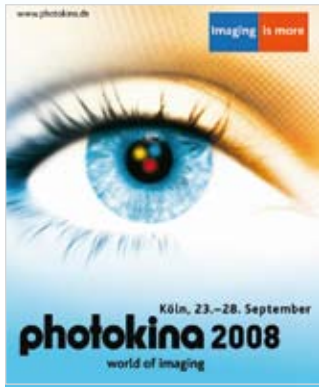
SONUÇ ► Dünyanın en hızlı ekran kartını satın almak için tek ihtiyacınız iyi bir güç kaynağı ve sağlam bir cüzdan. ■

Full format Nikon'un D700'ü, full frame algılayıcı kullanan ilk ucuz DSLR'ı.

HDR fotoğraflar Kısa pozlamaya rağmen sokak aydınlık ve ışığa boğulmamış.

Photokina 2008'in en önemli trendleri

Köln'de 23-28 Eylül tarihleri arasında gerçekleşen Photokina, dünyanın **EN ÖNEMLİ** fotoğrafçılık fuarı.

BARIŞ EMRE ALKIM / NH

Megapiksel furusu bu sene de devam ediyor, ancak Photokina 2008'de dijital fotoğraf makinesi ve video kamera üreticileri işe yarar bir sürü buluşla çıkageliyor. Örneğin, çoğu firma kendi kompakt modellerine işe yarar geniş aç özelliği kazandırıyor. Dinamik düzeltim sayesinde fotoğraflarda daha yüksek kontrast elde etmek mümkün olurken, HD filmler eskiye kıyasla çok ucuza mal edilebiliyor. CHIP, en son eğilimleri sizin için inceliyor.

Çözünürlük yükseliyor: Kompakt makinelerde megapiksel yarışı

Bu seneki Photokina bile akıl almaz megapiksel değerlerine sahne oluyor. Örneğin, Panasonic'in Lumix DMC-FX150'si gibi kompakt modeller, küçük algılayıcı ebatına rağmen daha şimdiden 14,7 megapiksel çözünürlük sunuyor.

Gelişen elektronik donanımlar sayesinde, görüntüler eskisi gibi kirli değil. Sony DSC Woo, 13,5 megapiksellik etkileyici fotoğraflarıyla bunun kanıtı.

CHIP'in yorumu: Megapiksel çılgınlığı sırf kullanıcı istekleri doğrultusunda gerçekleşen, anlamsız bir yarış. Neyse ki bu sene üreticiler fotoğrafta gürültü azaltımına biraz eğilmişler.

Yüksek dinamik kapsam: Daha aydınlık, daha gölgeli

Arkasından ışık vuran bir binayı çektiğinizde hep aynı sorunla karşılaşsınız. Ya bulutlar bembeyaz görünür ya da bina'nın detayları kapkara. Bu sorundan ağız yananlar sadece amatörler de değil. HDR (Yüksek Dinamik Kapsam) ise görüntülerin karanlık kısımlarında ışığı yoğunlaştırarak, parlaklığı artırıyor. DSLR'ların yanı sıra, bu özellikten faydalanan kompakt makinelerin sayısı giderek artıyor.

CHIP'in yorumu: Kötü pozlanmış fotoğrafları tarihe gömen, zahmetli düzenleme işlemlerini gereksiz kalan harika bir teknik.

Geniş aç: Yeni lensler görüntüye daha fazlasını sığdırıyor

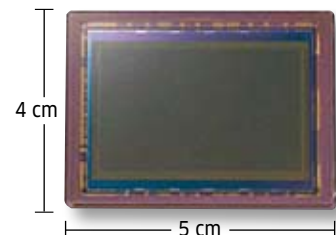
Binaları, kalabalıkları, manzaraları kadraja sığdırmanın başlıca yolu geniş açlı çekim yapmaktır. Bugüne kadar, kompakt makinelerin geniş açda sıkıntıları vardı. Ama artık üreticiler piyasaya daha önce görülmemiş odak aralığına sahip ürünler çıkarıyor. Mesela Panasonic'in Lumix DMC LX3'ü 24 mm'den başlıyor. Bugüne kadar tüm kompakt makineler için standart değer 28 mm idi.

CHIP'in yorumu: Geniş aç, kompakt makinele-

re yeni bir kullanım alanı kazandırıyor. Görüntüye daha fazla şey sığırdığı için, parti veya mimari fotoğraflarını daha rahat çekebileceksiniz.

35mm eşdeğeri: Full frame algılayıcılar, profesyonel makinelerde yayılıyor.

Bugüne kadar, "full frame" (tam boyut) destekli DSLR'ların fiyatları binlerce Euro tutuyordu. Gelecekte bu özelliğe orta sınıf DSLR'lar da sahip olacak. Örneğin, lens olmadan 2.600 Euro'ya satılan Nikon D700. Bu algılayıcıların avantajı, 20 megapiksel duvarını aşabilmeleri. Örneğin Sony, 24,8 megapiksellik yongası sayesinde ISO 6.400 hassasiyetinde bile tertemiz fotoğraflar çekiyor, ayrıca "analog" lensleri görüntüde küçülme olmaksızın aynen kullanabiliyor.

Daha büyüğü yok Sony'nin full frame algılayıcısı, 24,8 megapiksel çözünürlüğe sahip.

Cep kamerası Toshiba'nın Camileo HD'siyle her bütçeye uygun HD film.

Süper geniş Panasonic'in Lumix DMC LX3 modeli 24 mm geniş açılı lense sahip.

Kocaman Sony DSC-T700'un ekranı 9 cm'lik fotoğrafları görüntüleyebiliyor.

CHIP'in yorumu: Full frame algılayıcıların nihayet alınabilir seviyeye inmesi güzel. Ancak bu teknoloji sonuna kadar faydalabilecek fotoğrafçıların sayısı az.

Ucuz video kameralar: Popüler kameralar artık HD kaydediyor

ABD'de fiyatlarda ucuzlama eğilimi başladı bile. Photokina'da da ucuz kameralar hemen göze çarpıyor.

Örneğin Toshiba'nın Camileo HD adlı ürünü 1.280 x 720 piksel çözünürlükte video çekimi yapabiliyor, 5 MP çözünürlük fotoğraflar çekebiliyor, MP3 çalar olarak kullanılabiliyor ve fiyatı sadece 120 Euro. Buna rağmen, Toshiba'da optik zum bulun-

muyor. Aygıt görüntüleri SDHC kartına H.264 biçiminde kaydediyor.

CHIP'in yorumu: Ucuz ve kolay kullanımlı video kameralar pantolon cebine sığıyor ve görüntüsü daha kötü olan cep telefonlarından daha iyi iş çıkarıyor.

Daha büyük ekran: Daha keskin, daha büyük, daha parlak

Dijital fotoğrafların en büyük avantajı, çekilen fotoğrafların anında görülebilmesi. Üreticiler artık 3,5 inçlik geniş ekranlar kullanmaya başlıyor. Örneğin Sony DSC-1700. Ayrıca Panasonic Lumix DMC-LX3, ekranında 460.000 piksel görüntüleyebilen ilk kompakt fotoğraf ma-

kinesi oluyor. Bu rakam bugüne kadar bu değerin yarısını aşmıyordu. Yeni teknoloji sayesinde renk ve kontrast da yükseliyor. Samsung'un NV24-HD modelinde bir örneğini gördüğümüz OLED ekranlar çok başarılı.

CHIP'in yorumu: Ne kadar büyük o kadar iyi. Fotoğraflar geniş ekranlarda daha iyi görünmekle kalmıyor, dokunmatik ekran sayesinde kolayca kullanılabiliyor.

Akıllı cep telefonu kameraları: Görüntü düzenleme gerektirmeyen panoramalar

Kamera üreticilerinin attığı her adımı, cep telefonu üreticileri takip ediyor. 5 megapikselli modellerin ardından şimdi de 8 megapikselli çözünürlüklü cep telefonları çıktı. Samsung'un SGH-i85 10 modeli, yüz tanıma, görüntü sabitleme ve otomatik netleme özelliklerine sahip. Buna kullanışlı otomatik çekim modları da eklenmiş. Motorola'nın Motozine ZN5 ve Sony Ericsson'un W902 modelleri ise süper geniş fotoğraflar için dahili panorama moduna sahip.

CHIP'in yorumu: Kameralı cep telefonları, özellikle genç kitle arasında kompakt kameralardan daha yaygın olacak. Firmaların yüksek sıkıştırma oranlarına ulaşması, deklanşör gecikmesini ve zayıf lensleri ortadan kaldırması gerekiyor.

Konum etiketleme: Dahili GPS ile fotoğrafların izini sürün

GPS alıcılı modern cep telefonları yer koordinatlarını da fotoğraflara ekliyor. Ayın ismi elbette yeni dijital fotoğraf makineleri için de geçerli. Nikon, Coolpix P6000 modeli kompakt fotoğraf makinesine GPS eklemiş bile.

CHIP'in yorumu: Geotagging diye de geçen konum işaretleme, tatil fotoğraflarını düzenlemeyi kolaylaştırıyor. Web'de yayımlanan fotoğraflar haritalara bölünebiliyor.

balkim@chip.com.tr

RÖPORTAJ

"Dijital fotoğrafın analogdan ileri yanı yok"

Steven J. Sasson, 1975'te Kodak için ilk dijital fotoğraf makinesini geliştiren mucit

1974'te dijital kameraları icat etmeniz sebebi neydi?

Ne zaman elinizi deklanşöre götürseniz artan maliyeti düşürmek. Dijital fotoğrafçılığın en büyük avantajı bana sorsanız budur.

O günden bu yana bu alandaki en büyük keşif sizce nedir?

Bu işin altyapısıdır. Fotoğrafların internetten paylaşımı, masaüstlerinde insanların kendini ifade edebilmesi.

Sizce bir sonraki büyük sıçrama ne olacak?

Dijital fotoğraflar ortada yokken, ayakkabı kutularımız fotoğrafla dolup taşardı. Şimdi de değişen bir şey yok, artık

sabit disklerimiz dolup taşıyor. Bunları tekrar arayıp bulmak için akıllı arama işlevlerine ihtiyacımız var; örneğin yüz tanıma. Gelecekte, "kızımın altıncı doğumgünü fotoğraflarını istiyorum" deyip tüm fotoğrafları bulabilmelisiniz.

Cep telefonları gerçek dijital fotoğraf makinelerinin yerini alabilir mi?

Cep telefonu üreticilerinin ciddi bir maliyet, güç tüketimi ve boyut sorunu var. Pahalı lensler ve elektronik donanımlar, cep telefonu üreticilerinin istediği boyuta indiremiyor.

Dijital fotoğraf makineniz

var mı?

Bir tane Kodak 610'um, bir de Kodak 6490'ım var. Genelde çocuklarım geziye çıktıklarında yanlarına alıyorlar. Ben pek kullanma fırsatı bulamıyorum.

Fotoğraf filmini "öldürdünüz" için pişman mısınız?

Film ölmedi. Dijital fotoğrafın analog filminden üstün bir yanı yok. Bir elimizde fotoğraf yongaları, elektronik görüntü işleme ve bellek yongaları var, diğer taraftaysa bunların hepsinin yerini tutan bir selüloit parçası. Çoğu sanatçı ve profesyonel tarafından hala tercih edildiği için, film varlığını daha bir süre sürdürecektir.

Hangi teknoloji marketi?

Teknolojik ürünlerini pasajlardan aldığımız günler tarihe karışıyor. Çığ gibi büyüyen **TEKNOLOJİ MARKETİ ZİNCİRLERİ**, sundukları avantajlı seçenek ve hizmetlerle çok popüler.

ŞAHİN EKŞİOĞLU

Elektronik cihazları vitrinden görüp satın almayı rafa kaldıran teknoloji marketleri sayesinde, satın almadan önce kullanıcılar ürünleri istedikleri gibi inceleyip, en doğru kararı verebiliyor. Zaman içinde teknoloji mağazaları arasına yeni markalar katıldıkça ve hizmetler çeşitlendikçe tekrarlamayı düşündüğümüz ve 7 adet teknoloji mağazasını avantajları ve dezavantajlarıyla mercek altına aldığımız bu ilk gerçek teknoloji marketleri testinin size faydalı bir rehber olması dileğiyle...

Media Markt Beylikdüzü

Oldukça büyük bir yüzey alanı olan ve 10:00-22:00 arası çalışan Media Markt Beylikdüzü mağazası, girişte elinizdeki torbaları ya da eşyaları bırakabileceğiniz ücretsiz kilitli dolaplarla sizi karşılıyor. Mağazaya girişte, danışma bölümündeki yetkili, fotoğraf makinemizin dışardan getirilen bir ürün olduğuna dair bir form doldurarak bize verdi. Mağazaya girer girmez fark edeceğiniz gibi satılan ürünlerin neredeyse hepsini deneyip görebiliyorsunuz. Ki buna kulaklıklar, oyun aksesuarları, fotoğraf makineleri ve LCD TV'ler de dâhil. Zaten mağazanın kendi-

si de müşterileri ürünleri deneyip stand görevlilerine soru sormaya davet eden sloganları sık sık kullanıyor mağaza içinde.

En iyi fiyat garantisi

Media Markt'ın en iyi fiyat garantisi veriyor olması şaşırtıcı değil belki fakat beğenmediğiniz ürünü 14 gün içinde sorgusuz sualsiz iade edip paranızı tamamen geri alabilmeniz, kuşkusuz satın alma sırasında önemli ölçüde içinizi rahatlatacaktır. Mağazada bir

Devasa oto ses reyonu Otomobiliniz varsa Media Markt Beylikdüzü mağazası içinde bulunan oto müzik sistemleri reyonunu ziyaret etmeyi ihmal etmeyin.

diğer hoşumuza giden özellik de tüm etiketlerdeki fiyatların KDV dâhil YTL olması. Dolayısıyla etikette gördüğünüz fiyatı kasada ödeyip çıkabiliyorsunuz.

Aslına bakarsanız mağaza içi atmosfer o kadar iyi tasarlanmış ve ürün yelpazesi o kadar geniş ki, hiç niyetiniz olmasa da hazır bulmuşken planladığınız bir sürü ürün satın almanız işten bile değil.

Fiyata göre dizilim

Media Markt'ın özel bir telefon destek hattı yoksa da web sitesinden ulaşabileceğiniz mağazalar, size başarılı bir şekilde yardımcı oluyor. Yeri gelmişken, **www.mediamarkt.com.tr**'de satış yapılmadığını ve sadece mağazalara ait adres ve iletişim bilgilerinin bulunduğunu belirtelim.

İçinde büyükçe bir danışma masası da bulunan CD/DVD reyonu, başlı başına bir mağaza sayılabilecek Media Markt Beylikdüzü'nde diğer mağazalarda bulunmayan etkileyici bir otomobil ses sistemleri reyonu bulunmakta.

Fotoğraf baskısı da yapan mağazada dizüstü PC'ler dört ayrı bölümde sınıflandırılırken aynı zamanda fiyata göre de bir dizilim söz konusuydu. Dahası mağazada buzdolabı dâhil olmak üzere beyaz eşya da bulunduğunu belirtelim. Tuzak sorumuzla 1/3 başarı elde ettiğimiz mağazada oldukça büyük bir otopark var.

Denemeden almayın Media Markt içinde ürünleri deneyip mümkün mertebe fikir sahibi olabmeniz için mağaza elinden geleni yapıyor.

Objektif test alanı

Media Markt'ın bir mağaza olarak böyle bir misyonu olmamasına rağmen müşterilerini satıştan bağımsız olarak bilgilendirici broşürler dağıtmasını çok ilginç bulduk. Sözgelimi mağazada dağıtılan ve "Dijital SLR ile yaratıcı özgürlük" başlıklı broşürde, tele objektifle, geniş açı objektifle ve zum

Fotoğraf meraklılarına özel Fotoğraf baskısı da yapılan Media Markt Beylikdüzü mağazasında aynı gövdelere takılmış farklı objektifleri deneyip farkı görebilirsiniz.

TEKNOLOJİ MARKETLERİ NASIL TEST ETTİK

GİZLİ ÇEKİM

Teknoloji mağazalarını test ederken bir miktar "casusçuluk oynamak" zorunda kaldık. Zira mağazaların neredeyse hiçbiri mağaza içinde fotoğraf çekilmesine izin vermiyor.

Hata payını azaltmak için iki kişi olarak ayrı ayrı ziyaret edip puanladığımız mağazalarda çalışanların teknik bilgisini ölçmek için hazırladığımız özel tuzak sorular kullandık ve yine hata payını azaltmak için her mağazadan üç çalışana bu soruları yönelttik.

Puanlamada alışveriş sırasında en büyük öneme haiz olan en düşük fiyat garantisi ve beğenmediğiniz ürünü iade anlamına gelen sağlam ürün iade prosedürü kriterleri, toplam puanın yarısını (%25+%25) oluştururken, bozuk ürün iade prosedürü kategorisi, toplam puana %10 ağırlıkla etkiydi. Kalan %40 ağırlık ise eşit oranda diğer kriterler arasında paylaştırıldı.

ALİŞVERİŞ ORTAMI

Mağaza içi atmosfer kategorisi için, mağazanın müşterilere sunduğu alışveriş ortamı, tavan yüksekliği, havalandırma ve aydınlatma gibi noktalar dikkate alınırken, etiketlendirme kategorisinde, etiketlerde hangi para biriminin kullanıldığı ve yazılı teknik bilgilerin niteliği dikkate alındı. Tahmin edebileceğiniz gibi sadece KDV dâhil YTL olarak fiyat bildiren mağazalar, bu kategoride aslan payını aldı.

ANLAŞMALI BANKALAR

Ödeme kolaylıkları kategorisindeyse mağazanın peşin fiyatına kaç banka kartına taksitlendirme yapabildiği puanlandı. Son kriter olan Alışveriş kolaylıkları başlığı ise, ürün çeşitliliği mağaza içindeki koltuk, kafeterya, işaretlendirme, ürün dizilimi, dolap ve çocuk oyun alanı gibi kriterleri kapsıyor. Puanlama sırasında mağazalar hakkın da elde ettiğimiz bilgileri çalışanlara sorduğumuz gibi telefonla destek merkezine de sorarak cevapların doğruluğundan iyice emin olduk.

objektifiyle çekilen fotoğraflar aradaki fark belli olacak şekilde açıklamalı olarak bulunuyor. Bu bir yana mağazadaki objektif test alanında aynı DSLR gövdelerine takılmış farklı objektifleri deneyerek aradaki farkı görmemiz mümkün.

Test ettiğimiz yedi adet teknoloji mağazası arasında yüzey alanı olarak en küçük teknoloji mağazası olan Darty – İstinye, küçük olmasına rağmen buzdolabı dâhil beyaz eşya da satıyor. Tüm etiket fiyatlarının KDV dâhil YTL olduğu Darty'de sorduğumuz tuzak sorularla stand görevlisini kandıramadığımız gibi beklemediğimiz ölçüde detaylı cevaplar alarak şaşırdık. Teknoloji mağazaları arasında bu açıdan Darty'nin açık ara önde olduğunu söyleyebiliriz. Bir diğer hoşumuza →

Eğitilmiş elemanlar Darty İstinye mağazası çok büyük değilse de çalışanların eğitilmiş ve bilgili olduğunu söyleyebiliriz.

giden özellik de telefon desteği oldu. Haftanın 7 günü saat 10:00 ile 22:00 arasında hizmet veren (212) 248 88 00 numaralı destek telefonunu 21:30'da aradığımızda karşımıza çıkan yetkili oldukça bilgili ve nazikti.

Darty güven sözleşmesi

15 günlük en düşük fiyat güvencesi sunan Darty, bununla da yetinmeyip daha düşük fiyatı getiren kullanıcıya bir kutu çikolatayla teşekkür ediyor. Müşterilerine gösterdiği özeni satın alma sırasında karşılıksız imzaladığı güven sözleşmesiyle gösteren mağaza, ürün bozulduğunda servisi evinize yönlendirme işini de üstlenmiş.

Darty'den satın aldığınız üründe il sınırlarında ücretsiz nakliye yapılırken, İstanbul'dan alıp başka bir ile göndermek isterseniz 15 YTL gibi küçük bir ücretle bu da mümkün. Ayrıca satın aldığınız ürünün bozulması durumunda mağaza sizin adınıza garanti süresi boyunca gerekli takibi yapıyor. Kişisel hijyenik ürünler, dizüstü PC'ler, cep telefonları ve benzeri aktivasyon gerektiren ürünler dışında satın aldığınız ürün

beğenmezseniz, ürünün hasarsız olması şartıyla 15 gün içinde muadil başka bir ürünle değişim yapabiliyorsunuz ya da ödemediğiniz paraya karşılık gelen, 2 yıl kullanım süresi olan hediye çeki alıyorsunuz. Benzer ürünlerin diziliminde fiyat kriteri hissedilen Darty, www.darty.com.tr'den de online satış yapıyor.

Servisteki ürünün yerine geçici ürün

Darty'yi testteki diğer mağazalardan ayıran önemli bir özellik de satın aldığınız ürün garanti süresi boyunca arızalanırsa mağazanın size daha düşük bir modeli geçici olarak vermesi. Geçici verilen ürünün neden daha düşük model olduğu konusunda aldığımız cevap ilginçti. Çoğu kullanıcının bu durumda servisten gelen ürünü geri almak istemesi ve geçici verilen ürünü kullanmak istemesi mağazayı böyle bir karar almaya itmiş. Geçici gönderilen ürünün nakliye ücretini de Darty'nin karşıladığını belirtelim. Bu etkileyici hizmet, diğer mağazaları da benzer uygulamalara itecek olması açısından takdire değer. Darty'nin marka ya da üretici

ne olursa olsun müşterinin karşısına kendisi çıkması, cesur ve tüketici dostu bir yaklaşım. Bu yaklaşımın diğer bir sonucu da normalde sadece nakliyeden sorumlu olan mağazaların aksine (ürün kurulumunu normalde yetkili servisler yapıyor) Darty'den satın aldığınız ürünün bir LCD TV'nin kurulumunu Darty yetkilileri anında ücretsiz olarak yaptığından, nakliyenin ardından kurulum için evinizin ortasında kocaman bir LCD kutusuyla yetkili servisi beklemiyorsunuz.

Güven sözleşmesi Darty, satış öncesi ve satış sonrası müşterilere sunduğu katma değerli hizmetleri Güven sözleşmesi başlığı altında toplamış.

Dekoratif figürler Yeşilköy'de bulunan Bimeks Teknoport, sadece ürün çeşitleri değil dekorları ile de oyun severler için ilginç bir ortam.

Bimeks Teknoport Yeşilköy

10:00-22:00 saatleri arasında çalışan ve İstanbul Ticaret Merkezi'nde bulunan Bimeks, ilk girişte basık bir tavan ve dairesel bir formla sizi karşıladığı için olduğundan küçük görünüyor. Bu görüntü sizi aldatmasın mağaza oldukça büyük ve zengin bir çeşitliliğe sahip. Omzumza asılı fotoğraf makinemize girişte, ürün dışardan getirdiğimize dair bir etiket yapıştırılan Bimeks'te genel anlamda bir düşük fiyat garantisi bulunuyor fakat bu garanti doğal olarak bazı koşullara sahip. En iyi fiyat garantisi, satın alma tarihinden itibaren sadece 3 gün boyunca geçerli olduğu gibi şok kampanyalar ve şok indirim niteliğindeki kampanyalar, bu uygulamanın dışında bırakılmış. Satın aldığınız ürün, 30 gün içinde bozulursa mağaza sizin adınıza teknik servis takibini yapıyor. 30 günü geçen durumlarda ise müşteri gerekli takip işlemlerini kendisi yapıyor. Ek olarak 3 gün içinde satın aldığınız fakat beğenmediğiniz ürünü orijinal ambalaj ve kutu içeriğiyle iade edebiliyorsunuz.

12'si İstanbul'da olmak üzere yurt sathına dağılmış toplam 30 mağazayla hizmet veren Bimeks içinde Logitech, Creative, Casper, Toshiba, Panasonic, Samsung ve Philips gibi önemli üreticilere ait özenle hazırlanmış reyonlar hemen dikkatimizi çekti.

Oyun tutkunuysanız Bimeks size göre

Bimeks Teknoport'taki en beğendiğimiz özelliklerden biri de mağazanın oyuncular için tam bir cennet olmasıydı. Gerek oyun aksesuarı ve donanımı gerekse oyun yazılımı açısından Bimeks Teknoport gerçekten

de öne çıkıyor. Öyle ki mağaza içinde oyun fuarlarında görmeye alıştığımız gerçek boyutlardaki 3B oyun kahramanlarına rastlamak mümkün. Bu söylediklerimiz tabii ki sadece PC oyuncularını kapsamıyor. Zira konsol severler için de mağazada yok yok. Bunun dışında CD/DVD bölümü başlı başına bir mağaza gibi. Ayrıca mağazanın küçük bir kitap reyonu bile var. Bilişim ürünlerinde zengin bir çeşitlilik varsa da, diğer çoğu teknoloji marketinin aksine mağazada büyük beyaz eşya bulunmuyor.

Etiketlerde karışıklık var

Bimeks içindeki ürün etiketleri teknik bilgi açısından oldukça detaylı. Hatta anakart reyonundaki ürün etiketlerinde bulunan bilgiler, bazı anakartların kutusunda bile yazmıyor. Fakat ürün etiketlerindeki fiyat bilgilerini kafa karıştırıcı bulduk. Şöyle ki; YTL olarak satılan ürünlerde KDV hariç ve KDV dâhil fiyatlar varken, dolar cinsinden satılan ürünlerde KDV dâhil dolar ve altın da KDV dâhil YTL karşılığı bulunuyor. Daha da ilginç KDV dâhil dolar cinsinden etiketlenmiş bazı ürünlerde dolar cinsinden taksitli fiyat bilgisi de bulunuyor ve bu etiketlerde "Günlük YTL fiyatlar için fiyat listesine bakınız" ibaresi yer almakta. Ayrıca mağazada (az sayıda da olsa) Euro cinsinden etiketlenmiş ürünlerin de bulunduğunu ve ürün dizilimi konusunda fiyat kriteri olmadığına da belirtelim.

Akvaryumlu teknoloji marketi

Bimeks Teknoport alçak tavanının dezavantajını mağaza içindeki büyük akvaryum ve karşısına konuşlanmış 15 koltuklu 2 adet projektörden oluşan mini sinemayla bir nebze dengeliyor. Ayrıca hafta sonu çocuklu müşteriler için büyük kolaylık sağlayacak bir oyun odası hizmeti bulunmakta. Yaygın kredi kartlarına peşin fiyatına taksit yapan ve İstanbul Atatürk havalimanı karşısındaki Bimeks Teknoport Yeşilköy'e ulaşım pek de kolay sayılmaz fakat ücretsiz park yeri mevcut. Son olarak (212) 463 33 33'ten telefonla

Anakart reyonu başarılı Bimeks Teknoport'taki anakart reyonunda ürünleri detaylı bilgiler içeren etiketlerle inceleyebilir, en doğru kararı verebilirsiniz.

Mağaza tadilatı Vatan Topkapı mağazası farklı ve ilginç yapısıyla dikkat çekiyor. İki katlı mağaza, ziyaretimiz sırasında tadilatıydı.

sipariş usulü alışveriş yapabileceğiniz gibi www.bimeks.com.tr'den de satış yapıldığını ve sorularınız için (216) 444 22 11 numaralı müşteri hizmetleri hattının mesai saatleri içinde hizmet verdiğini belirtelim.

Vatan Topkapı

Ülkemizdeki en eski teknoloji marketlerinden biri olan Vatan Bilgisayar'ın Topkapı mağazası, iki katlı ve ürün çeşitliliği açısından tatminkâr. Ziyaretimiz sırasında tadilat görmekte olan mağazanın atmosferini değerlendirirken tadilat öncesi halini baz aldık. Küçük ev aletleri bulunan mağazada, buzdolabı türü beyaz eşyalar bulunmuyor. Arızalı ürünün takibini garanti süresince sizin adınıza yapan Vatan, nakliye için de ücret almıyor. Ayrıca satın aldığınız ürünü beğenmemeniz durumunda 7 gün içinde başka bir ürünle değişim yapabiliyorsunuz. Fakat ne yazık ki satılan ürünlerde en düşük fiyat garantisi söz konusu değil.

Eğitilmiş çalışan sayısı fazla

Mağazanın iki katlı olması ve balkon şeklindeki üst kattan alt katın izlenebilmesi, ilginç bir alışveriş ortamı yaratmış. Park yeri bulunan mağazadaki çalışan sayısı kesinlikle yeterli. Yoğun bir alışveriş ortamı düşünülerek mağaza içinde çalışan eleman sayısı yüksek tutulmuş. Bu sayede her reyonda sizinle ilgilenen birinden fazla görevliyle karşılaşabiliyorsunuz. En güzeliyse çalışanların sorduğunuz sorulara tatminkar cevaplar verebilmesi. Akses, World, Maximum, Finansbank ve Asya gibi kartlara peşin

fiyatına taksit olanağı sunan Vatan, müşterilerine sunduğu ödeme kolaylıkları açısından cazip bir tablo çizmekte.

Özellikle dizüstü PC'ler için giriş katın merkezinde geniş bir alan ayıran mağazada ürünleri incelemek ve denemek çok kolay.

Haftanın 7 günü telefon desteği

Etiketler konusunda çoğu teknoloji mağazasıyla aynı dertten muzdarip olan Vatan Bilgisayar'da dolar, YTL ve Euro gibi para birimlerini etiketlerde görmek mümkün.

Pazar dâhil mesai saatleri içinde (212) 444 56 56 numaralı telefondan destek alabileceğiniz mağazada, aynı numaradan telefonla sipariş verebilirsiniz. Ramazan ayı dolayısıyla (Elmadağ mağazası hariç) saat 23:00'e kadar açık olan Vatan Bilgisayar mağazaları, normalde 10:00 ve 21:45 arası açık oluyor.

Üçü İstanbul'da olmak üzere toplam 10 mağazayla hizmet veren Vatan Bilgisayar, www.vatanbilgisayar.com adresinde online satış da yapıyor.

TEKNOSA Cevahir Şişli

Testimizdeki en büyük mağaza zinciri olan Teknosa'nın İstanbul Cevahir alışveriş merkezinde gezdiğimiz mağazası pek de büyük sayılmaz. Alışveriş merkezlerindeki mağazaları 10:00-22:00 arası hizmet verirken diğer Teknosa mağazaları 9:00-20:00 arası satış yapıyor. Mağaza, sattığı ürünlerde düşük fiyat garantisini sadece kataloglarında özel olarak belirttiği ürünlerde uyguluyor. Stand görevlisinden aldığımız bilgiye göre bu ürünler de zaten çoğunlukla sadece

24 saat destek
Çoğu teknoloji mağazasının telefon desteği sadece mesai saatlerini kapsarken, Teknosa, müşterilerine haftanın 7 günü 24 saat destek veriyor.

ELECTRO WORLD Esentepe

10:00-22:00 saatleri arasında satış yapan ve umduğumuzdan çok daha geniş bir mağazayla karşımıza çıkan Electro World, ferah ve rahat bir alışveriş ortamı sunuyor. Düşük fiyat garantisi sunmayan mağazanın web sitesi www.electroworld.com.tr'de satış yapılmıyor. Fakat siteden mağazaların iletişim bilgileri, kampanyalar ve güncel ürün kataloglarına ulaşmak mümkün. Bir son kullanıcı olarak görüştüğümüz telefon destek yetkilisi, düşük fiyat garantisi konusunda çalışmaların sürdüğünü ve Ekim ayı içinde bunun mümkün olabileceğini belirtti. Esentepe Astoria'da gezdiğimiz mağaza dışında, Pendik-İstanbul, Bakırköy-İstanbul, Selçuklu-Konya, Etlik Ankara, Çankaya-Ankara ve Mudanya yolu-Bursa olmak üzere şu an için toplam 7 Electro World mağazası bulunuyor.

30 km içinde ve 500 YTL üzeri tüm ürünlerde nakliye ücreti alınmayan mağazada (her ne kadar bazıları camekân arkasında olsa da) ürünleri deneyip rahatça kontrol ederek satın almadan önce iyice tanımak mümkün. Diğer yanda satın aldığınız ürün sizi tatmin etmezse iade söz konusu değil. Eğer 1 hafta içinde üründe arıza olursa bu durumda Electro World sizi üretici firmayla muhatap etmeden birebir değişim yapabiliyor. 1 haftayı geçen sürelerde ise mağaza sizi yalnız bırakmıyor ve 2 yıllık garanti süresi içinde adresinize bir teknik servis yönlendirerek, ürün taşınmaz bir ürüne evinizden aldırıp tamir ya da değişimi sizin adınıza takip ediyor. Mesai saatleri içinde (212) 318 0999 numaralı telefonda müşteri hizmetlerine ulaşabileceğiniz Electro World içinde aynı kategorideki ürünlerde kısmi bir fiyatla ilintili dizilim söz konusu. Diğer yandan mağazadaki ürün kategorilerini belirleyen tavandan asılı tabelaların sayısı ve belirleyiciliği daha iyi olabilirmiş doğrusu.

Ürün çeşitliliği konusunda tam puan

Esentepe Electro World'de ürün çeşitliliği kesinlikle tatminkâr. Elektronik ve beyaz eş-

Teknosa'da satılan ürünler oluyor. Satın aldığınız ürünü beğenmemeniz durumunda 15 gün içinde geri getirirseniz Teknosa, ürün fiyatı üzerinden %15'lik kullanım bedelini düşerek kalan paranızı iade ediyor. Ürünün arıza çıkarması durumundaysa 15 gün içinde mağazada sizinle birebir ilgilenen Teknosa yetkilileri ürünü yenisiyle değiştiriyor. Öte yandan 15 günü geçen arızalarda da mağaza size yardımcı oluyor ve faturayı ibraz edebileniz durumunda arızalı ürünün teknik servis işlemlerini sizin adınıza bizzat takip ediyor. En güzel tarafıysa 444 55 99 no-lu telefonda 7/24 teknik destek verilmesi.

LCD bölümünde TV keyfi

Cevahir-Teknosa'da özellikle video kamera ve fotoğraf makineleri standını beğendik. Bazı ürünler camekân içinde olsa da çoğu elektro-optik cihazı rahat rahat inceleyip çalıştırarak özelliklerine bakmak mümkün. Mağazadaki ürün dizilimini ise beğendiğimizi söyleyemeyeceğiz. Aynı kategorideki ürünler dizilirken fiyat ya da marka gibi özellikler dikkate alınmamış ve bir dağınıklık söz konusu. Cevahir-Teknosa içinde "rahat" bir atmosfer var. Hatta mağazadaki LCD bölümünde bulunan toplam sekiz koltuk, dinlenip film izlemek isteyen müşterilere ayrılmış...

Etiketler bazen YTL bazen dolar

Mağaza içinde belli bir ürün gamını bulmak, tavandan asılan panolarla kolaylaştırılmış. Fakat stand görevlilerinin (kamera bölümü hariç) genelde sabit bir yerleşimi yok. Öyle ki masaüstü PC ve dizüstü PC bölümünde tuzak sorumuzu soracak bir görevli bulmak için yaklaşık 10 dakika beklemek durumunda kaldık. Soruyu sordüğümüz üç kişiden sadece birinin doğru cevabı verebildiğini de belirtelim. Bunun dışında yardım istediğimizde stand görevlileri bölüm ayırmaksızın güler yüzlüydü ve yardım etmek adına elle-

rinden geleni yaptılar.

Cevahir-Teknosa mağazasında bizi en rahatsız eden özelliklerden biri de kuşkusuz fiyat etiketleri oldu. Etiketlerdeki teknik bilgiler makul derecede bilgilendiriciyse de fiyat konusunda karmaşık bir durum vardı. Söz gelimi masaüstü PC'ler ve dizüstü PC'ler dolar cinsinden satılırken yazıcı ya da LCD TV gibi ürünler YTL cinsinden etiketlenmişti. Dolar cinsinden satılan ürünlerdeyse hem KDV hariç hem de KDV dâhil olmak üzere iki etiket vardı. Yanı başında metro durağı olan Cevahir alışveriş merkezine ulaşım tabii ki çok kolay. Ayrıca park yeri sıkıntısı da bulunmuyor.

Test ettiğimiz mağaza itibarıyla bazı dezavantajları olsa da Teknosa'nın web sitesinden de satış yapıldığını üstelik sitenin çok başarılı olduğunu vurgulamakta fayda var. Seçtiğiniz ürün grubuna ait size uygun modeli bulmanız sayfanın solundaki alışveriş tercihleri bölümünde yapacağınız seçimlerle çok kolaylaştırılmış. Ayrıca 444 55 99'dan telefonla satış da yapılıyor.

Yardımcı aparat
Bu cihaz sayesinde mağazadaki pek çok ürün hakkında kendi başınıza bilgi edinmeniz çok kolay.

LCD TV reyonu harika Esentepe Electro World içindeki LCD TV bölümünde büyük markaların onlarca modelini bulabilirsiniz.

yalar bir yana mağaza içinde zengin sayılabilecek bir CD-DVD bölümü de bulunuyor. Hatta kırtasiye bölümü bile var. Öte yandan en fazla beğenimizi toplayan bölüm kuşkusuz LCD TV reyonu oldu. Oldukça geniş bir alan ayrılan bu bölümde farklı markaların çok sayıda modelini birebir karşılaştırarak fikir sahibi olmak mümkün.

Etiketlerde döviz fiyatı yok

Mağazadaki fiyat etiketlerinde ürünler hakkında yeterli bilgiyi okunaklı bir şekilde bulmak mümkün. Etiketlerdeki fiyatların KDV dâhil YTL cinsinden belirtilmesi, müşteriler için büyük kolaylık. Ayrıca etiketlerde anlaşmalı olmayan bankaların kartları için vade farkı eklenmiş taksitli fiyatın da bulunması, sizi hoş olmayan sürprizlerden koruyor. Çalışanlar yardımsever ve güler yüzlüyse de üç ayrı stand görevlisine yönelttiğimiz tuzak sorumuzu sadece birisi (o da kısmen) bilebildi. Esentepe Electro World'e ulaşım çok kolay. Ek olarak Astoria alışveriş merkezinin ücretsiz otoparkı da emrinize amade. Son olarak iki yıllık mecburi üretici garantisiyle yetinmeyen kullanıcıların, televizyonlar, dizüstü bilgisayarlar ve masaüstü bilgisayarları kapsayan Electro World'ün 2+3 Süper Destek paketinden yararlanabileceğini de belirtelim. Taksitle satın alabileceğiniz bu garanti paketi sayesinde telefon desteğine ek olarak cihazınızda arıza çıkarsa ücretsiz onarım, parça değişimi hatta ürün değişimi bile mümkün olabiliyor.

Taksitle ödeme şartları

Peşin fiyatına taksitle alışveriş yapabileceğiniz banka kartları kampanyalarla değişiyor ve her kampanya yaklaşık 10-15 gün sürebiliyor. Biz mağazayı gezerken World karta peşin fiyatına 5 taksit yapılıyordu. Belirtilen diğer kartlarla alışveriş içinse vade farkı söz konusu. Belirtilmeyen bankalara ait kredi kartlarına ise vade farklı olarak bile taksit yapılamıyor ve tek çekimle ödeme alınıyor.

Gold Altunizade

Web sitesinde (www.gold.com.tr) çağrı merkezi numarası yerine online mağazanın genel numarası bulunan Gold'un telefonla destek anlamında dağınık bir tablo çizdiğini söylemek gerek. Altunizade'de ziyaret ettiğimiz iki katlı Gold mağazasında en beğendiğimiz özellik, alt kattaki kafeterya oldu. Oturup rahat rahat çayınızı kahvenizi içip bir şeyler atıştırabileceğiniz bu kafeteryada ücretsiz kablosuz internet bile var. Bilişim ürünleri dışında ufak ev aletleri de bulunan mağazanın web sitesinden de satış

	Beylikdüzü	İstinye	TekP. Yeşilköy	Topkapı	Cevahir Şişli	Esentepe	Altunizade
1 CHIP Puanı	87	85	66	55	36	33	26
2 En düşük fiyat garantisi	100	100	50	-	-	-	-
3 Sağlam ürün iade prosedürü	100	70	85	60	-	-	-
4 Bozuk ürün iade prosedürü	80	100	60	80	80	80	50
5 Nakliye	90	100	50	90	90	70	70
6 Telefon desteği	70	95	70	70	100	70	30
7 Tuzak soru	33	100	16	66	33	16	16
8 Web sitesi	30	75	95	95	90	50	50
9 Mağaza içi atmosfer	100	75	65	85	75	90	70
10 Etiketlendirme	100	100	60	60	80	100	60
11 Ödeme kolaylıkları	100	80	100	100	60	40	60
12 Alışveriş kolaylıkları ürün çeşitliliği (koltuk, kafeterya, dolap, yol işaretleri ürün dizilimi vb.)	60	30	60	60	30	50	60

yapılıyorsa da sitenin mağazalardan (rahat-sız edici bir şekilde) bağımsız olduğunu vurgulamak gerek. Yurt sathına dağılmış 60'dan fazla mağazası olan Gold oldukça yaygın bir teknolojik marketler zinciri.

LCD reyonu başarılı

Mağazadaki ürün etiketlerinde bulunan teknik bilgiler yeterliyse de fiyat politikasının karışıklığı yüzünden bazı etiketlerde KDV hariç ve dâhil YTL, bazılarında sadece KDV dâhil YTL, bazılarında dolar + KDV ve YTL, az sayıda üründe ise Euro fiyatlar bulunuyordu. Mağazada bulunan reyonlar arasında özel bir yere sahip olan LCD ve ses sistemleri reyonu ayrı bir şekilde dekore edilerek şık bir tasarım yapılmış. Kırmızı deri koltuklarla donatılmış olan bu bölüm, oldukça rahat ve ferah. Overclock bölümüyse, mağazanın bu konuya meraklı kullanıcılara önem verdiğinin bir göstergesi. 500 dolar üzeri ürünlerden nakliye ücreti alınmayan ve ürün diziliminde belirgin bir ayırım olmayan Gold Altunizade içindeki reyon görevlileri sayısı beklediğimizden azdı.

Ürünleri birebir incelemek mümkün

Ürün çeşidi ve sayısı açısından incelediğimiz diğer mağazalar içinde etkileyici bir tablo çizemediyse de Altunizade Gold'da müşterileri ürünlere mümkün mertebe yakın tutma çabası hissediliyor. Örneğin fare/klavye reyonunda bulunan neredeyse tüm ürünlerden birer örnek açık bir şekilde raflara dizilmişti.

esahin@chip.com.tr

Kablosuz internet Gold Altunizade mağazasında alt katta bulunan kafeteryada ücretsiz internete bağlanırken yorgun dizlerinizi de dinlendirebilirsiniz.

TEST SONUCU: EN İYİ HİZMETİ VEREN KAZANIR

Testimize konu olan mağazaların hepsinin kendine göre eni konu avantaj ve dezavantajları var. Öte yandan sonuçta en fazla etkiyen kriterleri belirlerken fazla zorlanmadık. Zira en düşük fiyat garantisi ve beğenmediğiniz, memnun kalmadığınız ürünü iade edebilmeniz anlamına gelen sağlam ürün iade prosedürü konusunda başarılı mağazalar, bu bağlamda açık bir üstünlük sağladılar. Bu mağazalar arasındaki Media Markt Beylikdüzü, devasa boyutları ve zengin ürün çeşidiyle öne çıkarken, ikinci sırada yer alan Darty İstinye, sunduğu hizmet kalitesiyle Media Markt'a denk bir tablo çizmeyi başarıyorsa da ürün çeşitliliği ve mağaza boyutları açısından geride kalıyor. 3. sıradaki Bimeks Teknoport Yeşilköy içinde neredeyse tüm büyük üreticilerin standı var ve oyun severler bu mağazayı çok sevecek. 4. sırada bulunan Vatan Bilgisayar Topkapı'nın en düşük fiyat garantisi verememesi, sıralamadaki yerini çok etkiledi. Bu mağazadaki görevliler ise bilgi seviyesi açısından tatminkâr bir tablo çizmeyi başardı. 5. sırada yer alan ülkemizin en yaygın teknoloji mağazası zinciri Teknosa'nın Şişli'deki mağazasında eksiklikler olsa da haftanın 7 günü sunulan 24 saat telefon desteğini takdir etmemek mümkün değil. Testimizi 6. sırada bitiren Electro World ise YTL cinsinden fiyatlarıyla takdimimizi kazanırken son sıradaki Gold Altunizade içinde kablosuz internet hizmeti verilen kafeteryasıyla bizi şaşırttı.

Bu test sırasında görebildiğimiz kadarıyla mağazaların hepsinde hizmet kalitesini artırma yönünde bir çaba var. Bu çabanın altında en iyi hizmeti verenin ayakta kalabileceği bilinci yatmakta. Bazı mağazalar şu anda veremedikleri en iyi fiyat garantisini sunabilmek için canla başla çalışıyor. Yakın zaman içinde bu hizmet daha da yaygınlaşacaktır. Eğitim ise en yaygın sorun olarak karşımıza çıkıyor. Mağazalarda çalışan görevlilerin bilgi seviyesinin yetersizliği ne yazık ki sıkça rastladığımız bir olguydu. Umarız mağazalar bu problemi yakında aşar.

CeBIT 2008

CeBIT
eurasia
Bilişim

Bilgi ve iletişim teknolojileri alanında dünyanın yedinci, Avrasya'nın ise en büyük fuarı olarak İstanbul'u Avrasya'nın 1 numaralı dijital iş platformu haline getiren CeBIT Bilişim Eurasia fuarı, dünyanın dört bir yanındaki 70 kadar ülke ve bölgeden 150 bini aşkın ziyaretçiyi bekliyor. CHIP, CeBIT 2008'in en ilginç ve dikkat çeken ürünlerini tanıtıyor.

Uluslararası Bilgi ve İletişim
Teknolojileri Fuarı A.Ş.
7 - 12 Ekim 2008
Tüyap - İstanbul
Salon No. I Stand No.
6 107

CeBIT
eurasia
Bilişim

FİRMA BİLGİLERİ

ÜRETİCİ FİRMA	Huntkey HongKong Dev. Co., Ltd.
DAĞITICI FİRMA	AYDIN Bilgisayar DIŞ TIC.LTD.ŞTİ
BİLGİ İÇİN	huntkeydiy.com - aydinbilgisayar.com
TELEFON	+90 212 275 30 36
STAND	Salon 2 Stand 340-09&10

Huntkey Hercules H001 PC Case

Herkülün yüzeyi yüksek kaliteli boya ile kaplanmıştır. Ön panelde harici bağlantılar için 4 adet USB 2,0 port ve bir adet IEEE 1394 port bulabilirsiniz. 0,8 mm kalınlığında yüksek kaliteli galvanize

- Şeffaf akrilik yan bölmeler
- Fırın vernikli ön panel
- Canlı ve renkli 80 mm fan
- Kapsamlı ön panel ve harici portları
- Hard-disk sürücüsü için Anti-şok tasarımı

Kasa tipi: Micro ATX/ATX
Renk: Siyah turuncu / Siyah Gümüş
Çoklu port: USB2,0 x 4 port / HD Audio / IEEE1394
Malzeme: 0,8 mm galvanize çelik
Soğutma fanı: Ön 90 mm, arka 80mm
Ebatlar: 500 x 205 x 440 mm (uzunluk x genişlik x yükseklik)
Sürücü bölümü: 5.25" x 4 3.5" x 7

çelikten imal edilmiş gövdesi ile kasanın tümü sağlam ve kibar görünüşe sahiptir. Parlak görüntüsü, şeffaf yan bölmeleri ve renkli soğutma fanı ile H001 masaüstünüzde tam bir sanat çalışmasıdır.

Huntkey Vista-Power LW6550SG Power Supply

V-power ATX12V versiyonu 2,2 özellikleri ile uyumludur. Sisteminizin parçalarına daha güvenilir ve emniyetli çıkış sağlayan çift + 12V çıkış devre içerir. En yüksek kalitede grafik kartlar ve daha yüksek enerji etkinliği ile Vista çalışma sistemini destekler. Ayrıca yüksek kaliteli grafik kartları için 6PIN PCI-E konektörü ile Dual ve Multi-Core CPU için 8PIN konektörüne sahiptir.

- Intel ATX12V V2,2
- Yüksek kaliteli grafik kartları ile Vista çalışma sistemini destekler
- Çift + 12V çıkış kapasitesini 18A değerine yükseltir
- SLI-Ready ve Intel & AMD Dual ve Multi-Core CPU destekler
- Güç kaynağı içerisinde bulunan termal sensör ile fan hızı otomatik kontrol edilir

DONANIM

GeBIT

Huntkey Hercules H201 PC Case

Kendi sistemini toplayan tutkunlar tarafından tercih edilen BTX ve ATX uyumlu gövdesi ile, H201 yüksek profilli grafik kartlarını destekler ve donanımın daha kolay değiştirilmesini sağlayan vidasız tasarım özelliğini taşır. PC kasası için 120 mm ön ve yan fanlar daha kolay soğutma sağlar. E-SATA dahil olmak üzere ilave portlar kolay yayılma ve büyüme imkanı sağlar. Maksimum kalınlık ile 1,5 mm malzemeden imal edilen H201 donanımın güvenilir ve sabit çalışmasını garanti eder.

- BTX ve ATX uyumlu yapılar
- Şeffaf akrilik dekorlu ön panel
- Ön ve yan paneller için izgara tasarımı
- Kapsamlı ön panel ve ve harici portlar
- Ön panel için 120 mm fan
- Vidasız kurulum

Kasa tipi: Micro ATX / ATX / BTX
Renk: Gümüş Siyah
Çoklu port: USB2,0 x 4 port / HD Audio / IEEE1394/e-SATA
Malzeme: 0,8 mm galvanize çelik
Soğutma fanı: Ön 120 mm / arka 120 mm
Ebatlar: 490 x 225 x 490 mm (uzunluk x genişlik x yükseklik)
Sürücü bölümü: 5.25" x 5 3.5" x 6

Huntkey 80MASTER Power Supply

Standart yük çalışma ortamında 80 Masterin kapasitesi % 85 olup <http://www.80plus.org> tarafından tescillidir. Dört + 12V ray içerir ve Aktif PFC devresini destekler. PF değeri 0,99 değerinden yüksek olup bekleme konumu +5VSB 0,1A olduğunda 1W' dan az tüketir. Akıllı termal fan kontrol teknolojisi ile mükemmel akustik ve termal performansına sahiptir.

- Intel ATX12V V2.3& EPS12V V2.92
- Aktif PFC (PF< 0,99)
- 80PLUS tarafından tescilli
- Standart yük çalışma ortamında % 85 yüksek verimlilik
- SLI & Crossfire Multi-GPU VGA kartlarını destekler
- Düzenli ve Güvenli değerler için dört adet + 12V
- Çoklu koruma fonksiyonları: OCP, OTP, OVP, UVP, OPP, SCP

Huntkey TITAN 650 Power Supply

Titan650 PC, IPC, iş istasyonu ve serverleri destekler. SSI EPS12V versiyon 2.91 ve Intel ATX12V versiyon 2.2&2.0 özellikleri ile uyumludur. Dört +12V çıkış devresi içerir ve güç tüketimini % 82 kapasite ile azaltan daha yüksek enerji etkinliğe sahiptir. 12 cm bilyalı rulman soğutma fanına (ball bearing) sahiptir.

- ATX12V V2.2 ve EPS12V V2.91 ile uyumludur
- PC, IPC, iş istasyonu ve serverler için tasarlanmıştır
- 12 cm bilyalı rulman soğutma fanı hava akımını artırır ve fan hızını ve sesi azaltır
- SLI Ready ve Intel & AMD Dual ve Multi-Core CPUları destekler
- Güç kaynağı içerisinde bulunan termal sensör ile fan hızı kontrol edilir
- Aktif PFC hat kaybını ve güç tahribatını azaltır, gücü düzeltir
- Dört adet +12V , + 12V akım kapasitesini yükseltir ve yüksek ısı koşullarında sabit çalışma ortamı sağlar.

FİRMA BİLGİLERİ

FİRMA	Bimel
BİLGİ İÇİN	(212) 347 75 40
WEB	www.bimel.com.tr
STAND	Salon 2, Stand 2-437

DA-70701

Parmak izi okuyucu

DA-70701, adından da anlaşılacağı gibi bir parmak izi okuyucusu. Beraberinde gelen yazılım sayesinde cihaz sizi parmak izinizden tanıyor ve sistem açıldığında kullanıcı hesabınızı açmak, kullanıcılar arası geçişler yapmak ve önceden belirlediğiniz web sitelerinde sizin yerinize kullanıcı adı ve şifre girmek gibi işleri yapıyor. Gerekli tanımlamaları yaptıktan sonra parmak izinizi okuyucu Windows'un açılışından itibaren tüm şifre girişi gerektiren ekranlarda parmak izinizi okuyup şifrelerini-zi kendi gibebiliyor.

DN-16031

Kablosuz Network Kamerası

Entegre mikrofon sayesinde; kamera, sesli görüntüleri aktarabilme özelliğine sahip (42 dB). Sağa sola ve aşağı yukarı hareket edebilen gövde sayesinde hareketli görüntüleri takip edebilme imkânına sahip. **Yatay açı derecesi:** Minimum - 170, maksimum 170. **Dikey açı derecesi:** Minimum - 45 derece, maksimum 90. Işığın yetersiz olduğu karanlık ortamlarda görüntü elde etme imkanı.

DN-6002C

24 Port Fast Ethernet Switch

- IEEE 802.3u (100BaseTX) ve IEEE 802.3 (10 BaseT) standartlarına uygundur.
- Cihaz üzerinde 24 adet 10/100 Mbps'lik Auto Sense Ethernet port yer almaktadır.
- Back-pressure ve 802.3x akış denetim mekanizmalarını desteklemektedir.
- Wirespeed paket aktarımı/filtrelemesi yapmaktadır.
- 19 inç rack'e monte edilebilmektedir.
- Harici güç adaptörü ve 19 inç rack mont kit cihaz ile birlikte gelmektedir.

DA-70820

Video Grabber, USB 2.0

- Analog sinyal kaynağını (Örneğin; VCR, Sattelite Receiver, DVD Player, camcorder) dijital sinyale dönüştürür.
- Ürün beraberinde gelen * VideoWorks6 video editing yazılımı sayesinde hareketli sahneler özel efektler verilebilir. Altyazı eklenebilir. Picture-in-picture efektleri yaratılabilir. Yavaş ve hareketli video efektleri yaratılabilir. Fon rengi değiştirilebilir. Fonda müzik yayını yapılabilir. Kareler arası geçişlerde effectler yaratılabilir.
- Monitör ekranında mevcut olan görüntünün resmini çekmek mümkündür. (SnapShot function suport)
- Video kayıt süresi isteğe bağlı olarak ayarlanabilir.

DONANIM

CeBIT

DN-7018

Kablosuz erişim noktası

Digitus Kablosuz Erişim Noktası ürününü kullanarak internete veya yerel ağa bağlanan mobil durumdaki kablosuz bilgisayarların birbirleriyle haberleşmesi mümkündür. IEEE 802.11g (54 Mbps), IEEE 802.11b (11 Mbps), IEEE 802.3, IEEE 802.3u standartlarıyla uyumludur. Bina içinde çalışma mesafesi 35~100 metre ile sınırlıdır. Binadışında çalışma mesafesi 100~300 metre ile sınırlıdır. Wireless Distribution System (WDS) repeater mod, AP client mod ve bridging mod'larında çalışabilmektedir. Tekrarlayıcı (Repeater) ve köprü (Bridge) özelliği sayesinde kapsama alanını genişletmek mümkündür.

DC USB-PM1

USB Paralel Yazıcı Kablosu

- USB 1.1 (12 Mbps) standardını destekler.
- Bilindiği üzere modern yazıcılar USB arabirimini desteklemektedir. Şayet paralel arayüze sahip eski bir yazıcınız varsa ve bilgisayarınızda paralel arayüz girişi yok ise uygun bir dönüştürücüyle bilgisayarınızdaki USB bağlantısını paralel arayüz üzerinden kullanabilirsiniz. Bu sayede eski yazıcılarınızı USB port üzerinden bilgisayarınıza bağlayarak kullanabilirsiniz.
- EPP / ECP ve bidirectional printing özelliğini destekler.

DC-11402

2 Port USB Mini KVM Switch

- 2 bilgisayarın 1 klavye (USB 1.1), 1 mouse (USB 1.1) ve 1 monitör (VGA) tarafından denetlenmesini sağlar.
- Mouse, klavye emülasyonu sayesinde kontrol edilen PC'ler mouse, klavye takılı olmadığı halde boot edilebilir.
- Otomatik tarama (autoscan) fonksiyonu ile birlikte klavye üzerinde bulunan ve Hot-Key olarak adlandırılan kısayol tuşları ile bilgisayar seçilebilir.
- Cihaz üst panelindeki LED'ler sayesinde hangi PC'nin devrede olduğu kontrol edilir.

DS-31207

2 port PCMCIA Seri ve Paralel Express Kartı

1 x seri (DB9 erkek) / (RS 232) bağlantısı, 1 x paralel (DB25 dişi) bağlantısı, ExpressCard 34 form faktörüne sahiptir. Elektrikçi bilgisayardan almaktadır. Harici güç adaptörü gerektirmez. Çalışma esnasında sökülebilir. Tak çalıştır özelliğine sahiptir. Seri ve paralel bağlantıya sahip modem, PDA, etiket yazıcı, barkod tarayıcı gibi başka cihazlarla çalışır. Adaptör kablosu ürünle birlikte gelmektedir. Windows 2000, Windows XP, Windows Server 2003, Windows Vista işletim sistemlerini destekler.

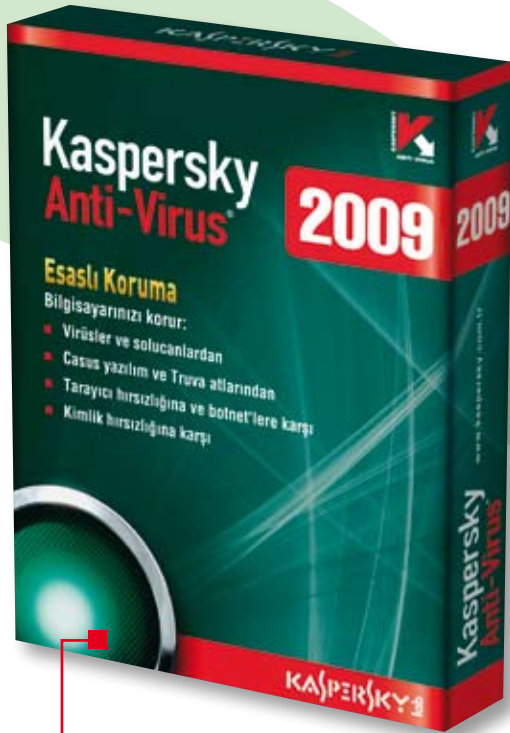

FİRMA BİLGİLERİ

Güvenlik içerik yönetim çözümlerinin geliştirilmesinde önde gelen yazılım devi Kaspersky Lab, en yeni veri güvenlik tehditlerini Anti-virüs sektörüne bildirerek kötü amaçlı programlara karşı savaşıyor. Bu kötü amaçlı programlara karşı geliştirdiği en son güvenlik çözümlerini de sizinle buluşturuyor.

FİRMA Kaspersky Lab
WEB www.kaspersky.com.tr
STAND 2.Salon 248 nolu stand

■ **İnternette sorunsuz gezin!** Kişisel kullanım için kötü amaçlı programlara karşı en iyi korumayı sunan Türkçeleştirilmiş Kaspersky Anti-Virus 2009 ve Kaspersky Internet Security 2009 ile tanışın. Bilgisayarlara yönelik tehditleri ve internette gelen her tür saldırıya karşı en son geliştirilmiş güvenilir çözümleri ile farklı ihtiyaçlarınıza cevap verir ve kötü amaçlı programlara karşı üstün koruma sağlar, tehditleri öncedZlı performans sunar. Yeni anti-virüs motoru ile daha hızlı tarama sağlar ve yeni Güvenliği Delmeyi Engelleme Sistemi (HIPS) teknolojisi ile yeni kötü amaçlı programların imzaları anti-virüs veritabanlarına eklenmeden size koruma sağlar. Bu 2009 çözümleri kırmızı alarm ile sizi tehditlere karşı uyarır, yeşil ile güvenli bilgisayar ortamınızı işaret eder.

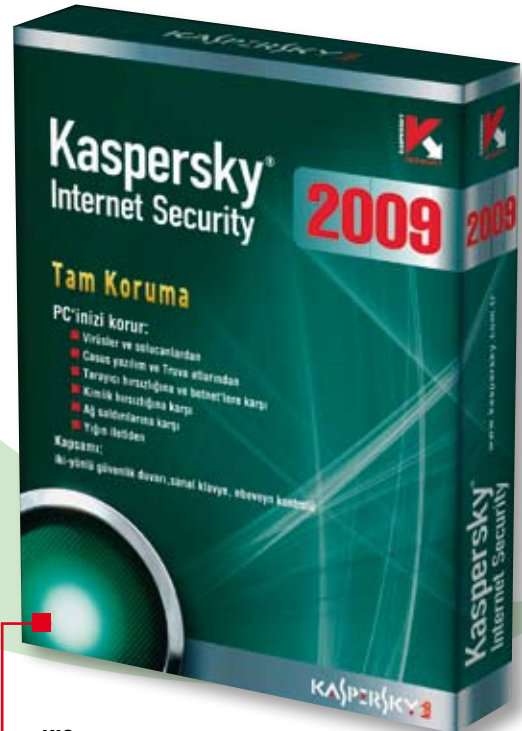

■ KAV

■ Temel koruma sağlar

Kaspersky Anti-Virus 2009, bilgisayarlarınızı korumak için gerekli temel araçları sağlar. Virüsler, Truva atlar, casus yazılımlar ve diğer kötü amaçlı programlar gibi IT tehditlerine karşı güvenliğinizi korur. Temel korumaların yanı sıra, önleyici ve ileri düzey korumalar ile veri ve kimlik hırsızlığına karşı çözümler sunarken, otomatik veya interaktif kullanım opsiyonlarıyla da kolay kullanım sağlar.

- OS ve uygulamaların zayıf yönlerinin taranması **Yeni!**
- Kötü amaçlı sitelerin linklerinin iptal edilmesi **Yeni!**

■ KIS

■ İnternette güvenle hareket et

Korunmalı ve güvenli internet kullanımını sağlayan Kaspersky Internet Security 2009, bütünsel güvenlik çözümü sayesinde siz ve aileniz için sorunsuz bilgisayar ortamı yaratır. İnternette gezmek, elektronik posta alıp göndermek, internette bankacılık ve alışveriş hizmetlerden faydalanmak, MSN gibi anında mesajlaşma sistemleri kullanmak, yeni bilgisayar programları indirip yüklemek ve oyun oynamak gibi her türlü internet işlemini güvenliğinizi endişe duymadan gerçekleştirmenizi sağlar.

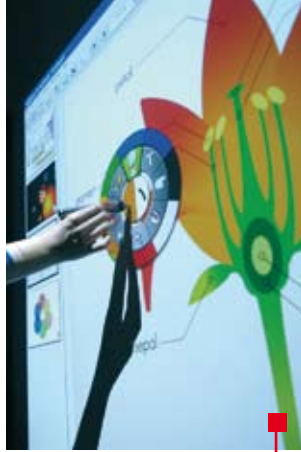
- Güvenli Wi-Fi ve VPN bağlantıları **Yeni!**
- Akıllı uygulama yönetimi ve kontrolü **Yeni!**
- Bilinmeyen tehditlere karşı sezgisel koruma, OS ve uygulamaların zayıf yönlerinin taranması **Yeni!**
- Kötü amaçlı sitelerin linklerinin iptal edilmesi **Yeni!**
- Sanal klavye ile güvenli kullanıcı bilgi ve şifre girişi **Yeni!**
- Güvenli bağlantılarda veri hırsızlığı engelleme (HTTPS / SSL). **Yeni!**
- Ebeveyn kontrolü, Antispam koruması gibi özelliklerden **Yeni!**

Yeni ürün

TecNot Elektronik Taşınabilir Not alıcı

Bu kalemle normal bir kağıda yazabiliyor ve yazdıklarınızı ister text veya jpeg formatında ister yazdığınız şekilde bilgisayarınıza kaydedebilirsiniz. Tecnot, bir kalem ve ana ünite olmak üzere iki parçadan oluşuyor. Ana ünitesinde ufak bir LCD bulunmakta ve aygıtı açıp kapamanıza ve yeni sayfaya geçmeyi sağlayan bir tuş mevcut. Ultrasound ve kızılötesi mantığı ile çalışan, Tecnot Dijital kalem ile el yazısı notlarınızı, resim veya çizimlerinizi kağıda tutturabildiğiniz alıcısı sayesinde algılıyor ve 50 adet A4+ kağıdına kadar yazılanları hafızasına kaydediyor. USB kablosu yardımıyla kaydedilen notlar bilgisayara yüklenebiliyor. Microsoft® Windows 2000, Microsoft® Windows XP işletim sistemlerini destekleyen ürünün kalemi için gereken 2 adet kalem pil cihazın içinde yer alıyor.

FİRMA BİLGİLERİ

Tecpro, 2005 yılında sektörümüzün öncü firmalarından Boğaziçi'nin grup şirketi olarak faaliyete başlamıştır. Merkezi İstanbul'da olmak üzere Ankara ve İzmir bölge müdürlükleri bulunmaktadır. Teknoloji üreticisi olan konusunda lider birçok dünya markasının distribütörlüğünü yapmakta ve satış sonrası teknik servis hizmetlerini vermektedir.

FİRMA	Tecpro Bilgi Teknolojileri
BİLGİ İÇİN	0212 -268 40 00
WEB	www.tecpro.com.tr
STAND	2.Salon 421 nolu stand

FOTO/VIDEO

CEBIT

Perde

Perde Seçimi Önemlidir

Projeksiyon cihazlarından elde edeceğimiz görüntünün maksimum seviyede olabilmesi için perde seçimine büyük önem göstermelisiniz. Tüm video projektör markaları ile tam bir uyumluluk içerisinde kullanılabilen titiz bir biçimde geliştirilip üretilmiş ve ciddi bir kalite kontrolünden geçmiş Tecvision perdeler, kalitesi ve uygun fiyat avantajıyla tercih ediliyor. %100 Tecpro güvencesiyle satışa sunulan, 3 ayaklı, duvar ve tavan tipi, Motorlu ve taşınabilir olmak üzere 4 farklı kategoride 20 ayrı modeliyle geniş bir ürün yelpazesine sahip olan Tecvision perdeler, yaklaşan dünya kupasını tribün heyecanı ile dev ekranda izlemek isteyenler için oldukça ideal.

Taşınabilir perde kavramına yeni bir boyut kazandıran zeminden açılan çantalı modeliyle, ev kullanıcılarının montaj, ofislerin de yer kaybı sorunları da ortadan kaldırılmış. Ürünün en önemli özelliklerinden biri de çantası içerisinde direk açılması ve hiçbir ek aparat gerektirmeden istenilen ebatta sabit durabilmesi.

Projektör

Tecvision DLP Video Projektörler

Tecpro'nun kendi markası olan Tecvision DLP projeksiyon cihazları görüntü kalitesi, renk ve taşınabilirlik gibi beklentilerinizin hepsini karşılıyor. Masaüstü ve tavana asılabilir şekilde kullanılabilen Tecvision TDP-S23, DVD oynatıcı, VCD oynatıcı, Receiver ve PC gibi cihazlara kolayca bağlanabiliyor. Tecvision TDP-S23, bağlı bulunduğu cihazdaki görüntüleri büyütüp istenilen alana yansıtıyor. Kolayca kurup kullanabileceğiniz cihaz, PC kompozit video, S-Video ve USB girişleri sayesinde çoklu bağlantı imkanı sunuyor. DLP teknolojisine sahip Tecvision video projektörler düşük lamba maliyeti sayesinde oldukça avantajlı bir ürün. Tecvision TDP-S23'ü bir eğlence merkezi olarak adlandırabiliriz. 800x600 çözünürlük sunan projeksiyon cihazı, 2300 Ansi Lümen parlaklık ve 2000:1 kontrast özelliklerine sahip.

Yazı tahtası

İnteraktif Yazı Tahtası

Ders, sunum kalitenizin mükemmel olması, sunuma etkileşimli katılımın mümkün olması ve not alma derdi kalmaması sebebiyle, öğrencileriniz sadece sizi dinleyecek ve derslere katılımları artacak

Küçük e-Beam alıcısı 1 kg'dan hafiftir ve var olan herhangi bir beyaz tahtaya, duvara yada düzgün bir yüzeye monte edilebilir.

Alıcınız, elektronik kaleminizi USB / Bluetooth bağlantısını kullanarak bilgisayarınızdaki her şeyi kontrol edebileceğiniz bir mouse'a dönüşür.

Herhangi bir projektör ile kullanılan e-Beam öğrencilere eğitim CD'leriyle, powerpointle ya da bilgisayarınızdaki her türlü belgeyle etkileşim gücü verir.

■ **19" Rack kabinlerinde güvenli çözümler** İmalatlar CAD/CAM destekli makinelerde ISO 9001:2000 ve TSEK standartlarına uygun olarak otomatik sac işleme hatlarında İstanbul / İkitelli tesislerimizde üretilmektedir. Ürünler; standart olarak RAL 7032 , 7035 ve 9005 renk standartlarında üretilmektedir. Diğer renk seçenekleri isteğe bağlı üretilmektedir. Teknik bilgi için www.tumrack.com sitemizin ürünler bölümünü ziyaret edebilirsiniz. Daha fazla bilgiye ihtiyaç duyduğunuz takdirde, tumrack@tumrack.com adresinden lütfen bizimle irtibata geçiniz. Yapısal kablolama sistemlerinde; Türkiye, Ortadoğu, Rusya ve bölge ülkeleri bilişim pazarında tumrack 19" rack kabinlerini güvenle kullanmaktadır.

tumrack®

FİRMA BİLGİLERİ

19" Rack Kabinlerinin ve elektronik cihaz kutularının güçlü markası ürünleri; bilgisayar, data, elektronik, elektrik, güvenlik sistemleri, seslendirme sistemleri ve aksesuarlarında müşterilerimiz için çözümler sunmaktadır.

FİRMA Tumrack
WEB www.tumrack.com
BİLGİ İÇİN 0212 671 01 55

■ Dış ortama uygun ■ Harici tip kabinler

Dış ortamlara uygun Polyester elektrostatik toz boyalıdır. IP55 ve IP67 standartlarında üretilmektedir. Galveniz çelik sac üzeri boya yapılarak dayanıklılığı artırılmıştır. Yer ve duvar tipleri mevcuttur. Kapaklarda dökme conta kullanılmakta iç parçalar galveniz sac'tan yapılmaktadır. Standart renk Ral 7032 veya seçilebilir renk sınıfı mevcuttur.

DONANIM

GeBIT

■ Dayanıklı kabinler ■ 19" Rack Kabinler

Server veya 19" rack kabin olarak üretilmektedir. Patch panel, server, switch, router ve diğer özel uygulama cihazlarının montajına uygundur. Kırılmaya karşı dayanıklı temperli ön cam kullanılmakta, çelik sac'tan imal edilmiştir. Tüm kapaklar açılabilir. Karkas yapısı üzerine kaynaklı birleştirme yapılmış olup, özel bükümlerle takviye edilmiştir. Her türlü fiziksel darbeye karşı dayanıklıdır. Profil yapısı cihazları güvenle koruyabilecek şekildedir. 19" profiller kabin derinliğine göre ayarlanabilir. Tekerlek modülü mevcut ve 700 kg. Yük taşıma kapasitesine sahiptir. Kolay montaj imkanı sağlar. IEC297-1 VE IEC297-2 standartlarında, RAL 7035 ve RAL 9005 renklerinde seri olarak üretilmektedir.

19" Rack Kabin Aksesuarları

600 mm-800 mm 19" Sabit ve Hareketli Raflar, Klavye Çekmeceleri, Havalandırma Üniteleri, Analog veya Dijital Termostat, Priz Üniteleri, Tekerlek ve Stoperli Baza Modülleri, Topraklama Modülü, Aydınlatma, Yatay ve Dikey Organizatör, Kabin Birleştirme Kitleri, Kablo Düzenleme Ringleri, Kare Somun-Vida vb.

■ Modüler, kompakt tasarım ■ Duvar tipi kabinler

19" Duvar tipi kabinler modüler ve kompakt bir tasarıma sahiptir. Dekoratif görünümlerinden dolayı ofis, okul, devlet dairesi, dersane ve hastane projelerin de yoğunlukla kullanılmaktadır. Ön kapı komple temperli camdan oluşmaktadır. Karkas yapısı üzerine modüler şekilde bağlanır. Yan kapaklar sökülebilir durumdadır. Tamamı epoksi polyester elektrostatik toz boyalıdır. Taşıyıcı elemanların tamamı galvaniz 2 mm, standart 19" dikey profiller ise galvaniz 1.5 mm sac'tan imal edilmektedir. Maximum işletme kolaylığı ve güvenliği sağlamıştır.

Geleceğin araçları

Yenilikçi bilgisayar teknolojisi sayesinde taşıtlar giderek **AKILLANIYOR**. Yardım sistemleri görüş alanını genişletiyor ve arabaların otomatik olarak park edilmesini sağlıyor.

BARIŞ EMRE ALKIM

BAŞÜSTÜ EKRAN

Her şey göz önünde

Artık yollarda kaybolma devri geçmişte kaldı. Uçaklarda kullanılabenzer başüstü ekranları sayesinde, artık gözünüzü yoldan ayırıp ön panele bakmayacaksınız. Mevcut hız sınırı ya da sürekli hız sınırı gibi bilgiler yardım sistemi tarafından toplanacak ve renkli lazerler sayesinde doğrudan ön cama yansıtılacak. Son nesil bazı araçlar bu özellikle donatıldı bile.

BİLGİ İÇİN: www.audi.com

ŞERİT MUHAFAZA YARDIMI

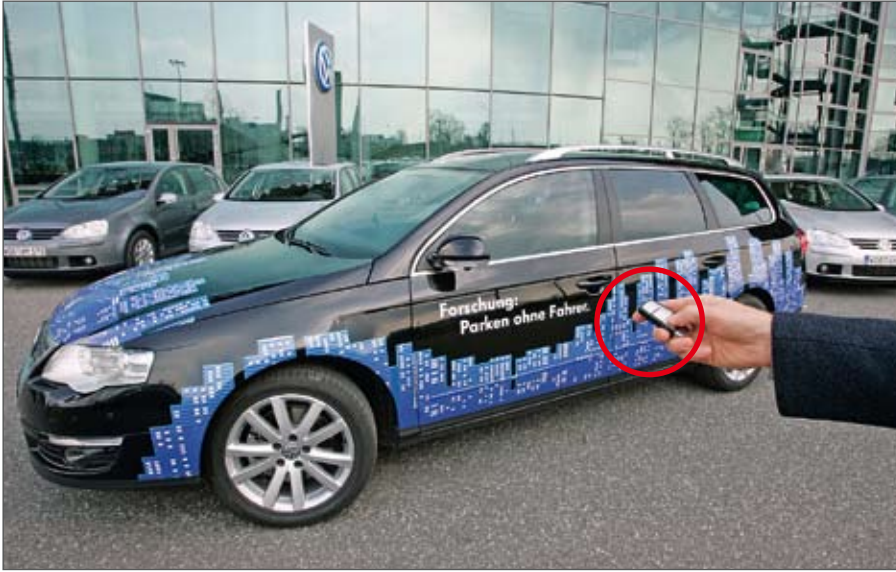
Yolunuzdan şaşmayın

Özellikle uzun yola çıktığınızda, yol kenarlarında bankete çıkmış ya da şarampole yuvarlanmış araçlar görürsünüz. Honda'nın aktif izleme yardımcısı, dikiz aynasının üzerine yerleştirilmiş bir kamera sayesinde şerit işaretlerini takip ediyor ve şoförü, şerit ihlali gerçekleşmeden uyarıyor. Eğer sürücü konumu düzeltmezse, yardımcı devreye girerek bunu kendi üstleniyor. Sistem Japonya'da ve İngiltere'de başarıyla denendi ve yakında diğer Avrupa ülkelerine de yayılacak.

BİLGİ İÇİN: www.honda.com

Yarışan bilgisayar Bugatti Venom sadece göze hitap etmekle kalmıyor. O ve onun neslindeki arabalar gelecekte daha da akıllı olacak.

PARK YARDIMCISI Şoförsüz manevra

Volkswagen'in park yardımcıları sayesinde, sol kapıdaki sıyrıklar ve tampon çizikleri tarihe karışıyor. Kameralar ve ultrason algılayıcıları sayesinde, yardım sistemi sadece park yerinin uygun olup olmadığını söylemekle kalmıyor, direksiyonu ele alıp arabayı da park ediyor. Yeni park asistanının 2 GHz'lik yüksek çıkışlı işlemcisi algılayıcılardan gelen tüm verileri inceleyip arabayı öne, arkaya ya da aklınıza gelen her şekilde park edebiliyor. Park yardımcısını tek bir düğmeyle ya da aracın dışına çıktıktan sonra, uzaktan kumandayla kullanabiliyorsunuz.

BİLGİ İÇİN: www.volkswagen.com

ARAZİ TAŞITLARI Uzun yol şoförlerine

Eğer şehir dışı yollarda sıkça araba kullanıyorsanız, Renault Koleos'un yeni özellikleri hiç şüphesiz işinize yarayacak. HSA (Hill Start Assist, yani yokuş tırmanma yardımcısı) ve HDC (Hill Down Control, yokuştan iniş denetimi) sayesinde engebeli arazide direksiyonu sabit tutmak kolaylaşıyor. Sistem aynı zamanda aracın yüksekliği, lastik basıncı ve eğim gibi konularda yararlı bilgiler veriyor.

BİLGİ İÇİN: www.renault.com

GECE GÖRÜŞ Gece gündüz demeden

İnsan gözünün görüş becerisi, geceleri yüzde doksan oranında azalır. Ama BMW 7 serisine eklenen termografik kamera, gece görüşü sunarak bu açığı telafi ediyor. Yardım sistemi hayvanları ve yoldan geçenleri tespit ediyor, durum analizi gerçekleştirdikten sonra merkezi ekranda muhtemel tehlikelere karşı uyarıda bulunuyor. Algılayıcıdan gelen verilerin analizi sırasında, akıllı algoritmalar uyarı sayısını en aza indiriyor ve şoförü sürekli meşgul etmiyor.

BİLGİ İÇİN: www.bmw.com

Hizaya gelin Ağa dahil olan araçlar trafik akışına otomatikman ayak uyduruyor.

ARABADAN ARABAYA İLETİŞİM Birbiriyle konuşan arabalar

Trafik ışığı kırmızı yanınca araç kendiliğinden durup kontağı kapatıyor. O anda dahili bilgisayar en son filmleri ve trafik verilerini indirmeye başlıyor. Trafik ışığından gelen sinyal üzerine motor tekrar çalışıyor ve araba, siz daha direksiyona dokunmadan dönüp doğru şeritteki yerini alıyor.

Böyle bir senaryo pek yakında gerçeğe dönüşecek. 2002'den bu yana, Alman otomobil endüstrisi birbiriyle ve çevresiyle etkileşime giren arabalar üretme hayali kuruyor.

Araçlar böylelikle gerek trafik sıklığı ya da kazaları konusunda haberleşip trafiği otomatik olarak düzenleyebilecek, gerekse "Auto WLAN" sayesinde yeni eğlence yolları açılacak.

balkim@chip.com.tr

Web'de dolaşırken iz bırakmayın

Ne zaman bir web sitesini ziyaret edecek olsanız, arkanızda bir iz bırakırsınız. Peki, hangi araç bunu engelleyebilir? CHIP, **KİMLİK GİZLEYEN** ücretsiz ve ticari yazılımları test etti.

BARIŞ EMRE ALKİM / MS

Internette neden saklanayım ki? Gizleyecek hiçbir şeyim yok benim!" İşte, kimlik gizleme dendiği vakit çoğu internet kullanıcısının tepkisi bu yönde oluyor. Aslında hepimizin gizleyecek bir şeyi var: Kişisel bilgilerimiz. Çünkü tek işi web kullanıcılarının kaydını tutmak olan profesyonel casuslar, ağlarını internete sereli çok zaman oldu. Bu casuslar, sörf yapanların web sayfalarını ziyaret ettikten sonra geride bıraktığı en ufak izleri bile sürüyor. Elde edilen bölük pörçük bilgiler bir araya getirilerek hakkınızda bir profil oluşturuluyor ve bu da ya kişisel çıkar sağlamak için aleyhinize kullanılıyor ya da büyük paralar karşılığı pazarlama şirketlerine satılıyor. Ama birileri verilerinizi nakte çevirecek diye internette elinizi eteğinizi çekmeniz de yersiz olur. Mahrem alanınızı koruyan bir dizi yazılım ve hizmet bulunuyor. Ancak sormanız gereken soru şu: İnternette %100 anonim olarak dolaşmak ve belki daha da önemlisi, bunu hızdan ve performanstan ödün ver-

İnternette anonim olarak gezenler, kendilerini spam'den korumuş oluyor.

meden yapmak mümkün mü?

İşte bu sebeple, testimizdeki altı yazılımın da güvenilir IP şifrelemesi sunması bizim için büyük önem taşıyor. Ayrıca, şifreleme internet bağlantı hızını hatırı sayılır oranda yavaşlattığı için, sörf hızını da hesaba kattık.

Ama modern kimlik gizleyicilerden daha fazlasını yapmalarını bekliyoruz. Çerezleri silebilmeli, Flash ve Java'yı devredışı bırakabilmeli, tarayıcı ve işletim sistemi tespitini atlatabilmeliler ki, hiçbir casus sisteminizin zaafalarını öğrenemesin. Bu ayarları elbette tarayıcı yapılandırmasından da yapabilirsiniz, ama bu amaca yönelik bir araç sizi zahmetten kurtaracaktır. Testimizde iki de ücretsiz yazılım bulunuyor. Bunların, VPN teknolojilerinden ve kişisel sunuculardan faydalanan ticari ürünler karşısında ne derece rekabet sunabildiğini, testimizde okuyacaksınız.

Anonim: Görünmez olmak için biraz uğraş gerekiyor

Hiç değilse ticari yazılımlarda kimlik gizleme otomatik olarak gerçekleşiyor. Programı kurup sistemi yeniden başlattığınızda,

ardınızda iz bırakmadan dolaşabiliyorsunuz, bu kadar basit. Jap ve Tor yazılımları içinse vekil sunucu (proxy) ayarlarını elle yapılandırmamız gerekti. Ama yardım hizmeti sayesinde bu hiç de zor değil.

Peki, bütün bunların sonucunda nihayet internette güvenle ve görünmeden sörf yapabilecek miyiz? Maalesef hayır. www.jondos.de/en/anontest adresindeki kısa bir test, sadece IP şifrelemenin yetmediğini gösteriyor. Çerezler, kullanılan Java sürümü ve işletim sistemi türü bilgileri internette rahatça görülebiliyor. Sadece WinSweep programı çerezleri otomatikman silme ve en azından Flash'ı devre dışı bırakma seçeneğine sahip. En ilginç yanı, hiçbir yazılımın tarayıcı ayarının nasıl yapılacağı konusunda kullanıcıları bilgilendirmemesi. Bu konuya ilişkin, ücretli programlar bile web'de yeterince bilgi sunmuyor. Üreticilerin bu konuda üzerine düşen çok şey var.

Ama internete erişen tek yazılım tarayıcı değil. IP adresleri paylaşım platformlarından ya da mesajlaşma yazılımlarından da okunabiliyor. Burada VPN programları fazladan puan alıyor. Steganos, S.A.D ve

KARAR

Hızlı, esnek ve güvenli bir çözüm mü arıyorsunuz? Üçünü bir arada sunan tek bir yazılım bile yok. Steganos'un Internet Anonym VPN programı birinci sıraya kıl payı yerleşiyor.

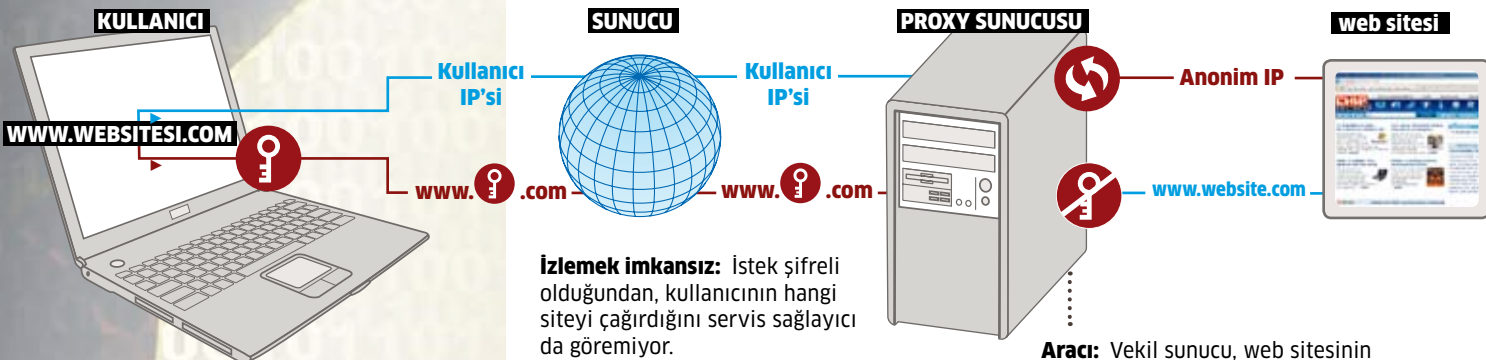
Bu üstünlüğünü de hızlı ve kararlı bağlantı kurabilmesine borçlu. Ücretsiz alternatiflerin en iyisi ise Tor. Bu araç, arada bir sörf yapan, ufak tefek yapılandırmaları becerebilen, yüklenme hızını ikinci planda tutanlar için biçilmiş kaftan

trackbuster.com tüm ağ erişimlerini gizliyor. Tor da benzer bir koruma sunuyor ama tüm internet iletişiminin şifrlenmesinin de bir bedeli var. Çevrimiçi talimatların çok sayıda oluşu güzel bir şey. Ne var ki yeni kullanıcılar mesajlaşma yazılımlarını ve paylaşım programlarını Tor ağında çalıştıranlara dek akla karayı seçebilir.

E-posta sunucuları ise bir başka problem. Sadece trackbuster.com ve Tor kimliğinizi gizleyerek mesaj göndermenize olanak tanıyor. S.A.D ve Steganos ise, bu işlev göndereni belli olmayan spam yollanma-

Kimlik gizleme yazılımları nasıl çalışıyor?

Sörf sırasında, kullanıcıyla web sitesi arasındaki tüm bağlantı gizleniyor. Önce istek şifreleniyor, sonra IP adresi değiştiriliyor.

İstemci yazılım: Kullanıcı bir web sitesi adresi yazınca, araç bu isteği şifreliyor.

Araç: Vekil sunucu, web sitesinin şifresini çözüyor ve kullanıcıya yeni bir IP atıyor.

VPN SUNUCU:

Ücretli anonimleştiricilerin büyük kısmında, kişisel bir sunucu yer alıyor ve bu, kullanıcı verilerini şifreli VPN protokolüyle gerçekleştiriyor.

ONION ROUTING:

TOR ağında her kullanıcı kendi sunucusunu hazırlayabiliyor. Web sitesi istekleri halka açık sunucular arasında şifrlenerek bir sunucudan diğerine gidiyor.

MIX CASCADE:

Jap'ta ise kullanıcı isteği bir sunucuya (mix) gönderiyor, o da bu isteği bir diğerine iletiyor (mix cascade). Her kullanıcı aynı mix'i kullandığı için işlemci yükü fazla. Kimlik gizlemek için birkaç sunucu yetiyor.

sında kullanıldığı için, posta istemcilerini doğrudan engelliyor. Bu yüzden, posta istemcimizi kapsam dışında bırakmak zorunda kaldık. Bu da özellikle S.A.D'de çok kolaydı, çünkü e-posta hizmetlerinin birçoğu önceden tanımlanmıştı ve tek yapmamız gereken uygun servise tıklamaktı. Ama e-posta istemcisi desteği yoksa, bu da çok büyük bir eksik değil.

Kullanıcı, kendi e-posta hesabından bir ileti yollar yollamaz zaten kimliği ortaya çıkıyor. Aynısı, internet bankacılığı hesabı gibi, kullanıcının oturum açması gereken sitelerde de geçerli.

Biz bu tür oturum gerektiren sitelerde kimlik gizleme yazılımlarının kullanılmasını tavsiye etmiyoruz çünkü her sunucu, üzerinden gönderilen veriyi kaydedebilir. Bu da Tor gibi, halka açık vekil sunucuları kullanan bir programda ciddi tehlike oluşturabilir. Çünkü herkes bu ağı bir parçası olabiliyor ve kullanıcı, o sunucunun sahibinin kim olduğunu bilemiyor.

Performans: Hızda büyük farklar var

Bir iki yıl önce, kimlik gizleyicilerde hız problemi çok baş ağrıyordu. Üreticiler bunun farkına vardılar ve sorunu büyük oranda giderdiler. Bir yazılım aracılığıyla, üç karmaşık web sitesinin yüklenme zamanlarını üst üste, defalarca ölçtük ve buradan bir ortalama değer elde ettik.

Bu kategoride Steganos göz doldurdu. Bu program çalışırken internette yıldırım hızıyla gezinmek mümkün ve hiçbir bağlantı sorunu çıkmıyor. S.A.D küçük bir farkla Steganos'tan daha hızlı, ama birtakım internet sitelerine, iki deneme yapmamıza rağmen erişemedik. Programdaki oturumumuzu kapatıp tekrar açınca, rastgele yeni bir sunucuya eriştik. Trackbuster.com ise bizi umutsuzluğa sevk etti. Daha Vista'ya ilk kurulum denememizde işlem yarıda kaldı. İki kurulum denemesinden sonra, istemci sunucuya bağlanmayı kesin-

kes reddetti. Test sırasında hatanın sebebi ni tespit edemedik ve aracı, Vista'yla çalışan ikinci bir makineye sorunsuzca kurabildik. Fakat bağlantı yapılandırılmaları yine çalışmıyordu. Bu çok üzücü bir durum, zira program ortalama olarak S.A.D'den ve Steganos'tan sadece 1,5 saniye yavaş. 5,5 saniye, yine de iyi bir değer sayılabilir. Özellikle de halka açık vekil sunucularla karşılaştırılırsa: Tor'un sayfaları yüklemesi 30 saniye sürerken, bu süre JAP'ta bir dakikayı buldu. Tam bir sabır testi diyebiliriz. WinSweep'in hızı ise kabul edilecek gibi değildi. Anonim ve güvenli sörf seçeneği açıkken, sayfaların yüklenmesi dakikalar sürdü. Bu da yüksek hızlı ADSL devrinde kabul edilecek şey değil.

Çalışma şekli: Son derece basit

Programları çalıştırdığımızda da gayet vassat sonuçlar elde ettik. Kullanıcıya hiçbir sorun çıkarmayan Steganos ve S.A.D'yi ayrı bir yere koymak lazım. Bu araçların kurulu-

SIRALAMA	1. SIRA	2. SIRA	3. SIRA	4. SIRA	5. SIRA
Ürünler	Steganos Internet Anonym VPN	S.A.D. CyberGhost	Trackbuster	Tor	Winsweep 4
İnternet	www.steganos.com	www.cyberghostvpn.com	www.trackbuster.com	www.torproject.org	www.winsweep.de
Yaklaşık fiyat	12 Euro aylık	10 Euro aylık	12 Euro aylık	ücretsiz	20 Euro tek seferlik
Toplam puan	79	78	72	70	56
Güvenlik (%50)	71	71	79	79	63
Hız (%35)	93	90	74	60	30
Ergonomi (%15)	71	74	43	65	93
Fiyat / Performans	orta	orta	orta	çok iyi	orta
Güvenlik					
Vekil sunucu (Proxy)	Kişisel VPN sunucu	Kişisel VPN sunucu	Kişisel VPN sunucu	Kişisel VPN sunucu	Halka açık sunucu
Tarayıcıda IP şifrelemesi	Otomatik	Otomatik	Otomatik	Otomatik	Otomatik
İşletim sistemi ve tarayıcı gizleme	-	-	-	-	-
Dosya paylaşım / sohbet / mesajlaşma	Otomatik	Otomatik	Otomatik	Otomatik	Otomatik
Çerez yönetimi	-	-	-	-	●
Flash / Java devre dışı bırakma	-/-	-/-	-/-	-/-	●/-
E-posta şifreleme	-	-	●	●	Sadece remailer kullanarak
ftp / https şifrelemesi	Otomatik	Otomatik	Otomatik	Elle	Otomatik (sadece tarayıcıda)
Reklam önleyici	-	-	-	-	● (sadece öntanımlı listelerden)
IP değiştirme	Yeniden başlatınca	Yeniden başlatınca	Yeniden başlatınca / Manuel	Yeniden başlatınca / Manuel	Yeniden başlatınca / Manuel
Hız					
Ortalama web sitesi yükleme	3,83 sn	3,81 sn	5,47 sn	3,83 sn	114,97 sn
Erişilebilirlik	Bağlantı sorunu yok	Ara sıra bağlantı sorunu	Sık sık bağlantı sorunu	Bağlantı sorunu yok	Ara sıra bağlantı sorunu
Ergonomi					
Arabirim	Çok basit ve sade	Çok basit ve sade	Çok basit, sadece bağlam menüsünden	Anlaşılması zor ve karmaşık	Çok ayrıntılı ama anlaşılması zor
Kurulum	Tümüyle otomatik	Tümüyle otomatik	Tümüyle otomatik	Kullanıcı sunucuları elle girmek zorunda	Tümüyle otomatik
Kişisel ayarlar	Çok az	Çok az	Çok az	Az	Çok
Aylık veri aktarımı	25 GB	40 GB	Sınırsız	Sınırsız	Sınırsız
Ek özellikler	-	2 GB çevrimiçi depolama	-	-	Veri şifreleme

* Şifrelemesiz web sitesi açılışı 2,41 saniye

● Zirve sınıfı (100-90) ● Üst sınıf (89-75)
 ● Orta sınıf (74-45) ● Tavsiye edilmez (44-0)
 Tüm değerler puanlanmıştır (maks. 100)

● var ■ En iyi değer
 - yok □ En kötü değer

mu sadece birkaç dakika gerektiriyor ve basit arayüzleri çok kullanışlı. Ne var ki üretici firmalar yapılandırma seçeneği koymamayı uygun görmüşler. Bazı web sitelerini kapsam dışı bırakmak haricinde, kullanıcının araçlar üzerinde hiçbir denetimi yok.

Ne var ki bağlantı yapılandırmaları, hesabı tutulacak dönem ve gerçekleşen trafik bilgileri okunabiliyor. Bu çok bir şey sayılmaz, ama trackbuster.com'la karşılaştırıldığında iyi bile sayılır. Bu aracın kullanıcı arabirimi yok; onun yerine, aracı bağlam menüsünden kontrol etmek üzere tek bir görev çubuğu düğmesi var. WinSweep'te ise her nedense geçmişin ya da çerezlerin silinmesini otomatikleştiremiyorsunuz. Bu da bizi üzen bir başka durum; keşke bu güvenlik özellikleri her araçta olsaydı. Geri kalan güvenlik tedbirlerini kullanıcının kendi alması gerekiyor. Çünkü sadece IP'yi gizlemek, veri casuslarına engel olmaya yetmiyor.

balkim@chip.com.tr

İPUCU

CHIP paketiyle ücretsiz komple koruma

Anonim sörf için her zaman para ödemeniz gerekmiyor. Bunun için gereken tüm önemli yazılımları **CHIP-Code ANONİM SÖRF** ile dergi DVD'sinde bulabilirsiniz.

Eksiksiz paket: Tor Privoxy Vidalia Bundle, ücretsiz koruma için biçilmiş kaftan. Kimlik gizleyici Tor'un yanı sıra, Vidalia ile bir grafiksel arabirime ve vekil sunucu filtresi olarak görev yapan Privoxy'ye sahip oluyorsunuz.

Vekil sunucu ayarı: Tor'u kurduktan sonra, tarayıcıya bir vekil sunucu girmeniz gerekiyor. Internet Explorer'da bunu »Araçlar / İnternet Seçenekleri« kısmından yapabilirsiniz. Firefox'ta ise tüm ayarları otomatikman yapan FoxyProxy'yi kullanmalısınız.

Tarayıcı koruması: Daha fazla koruma için, Java'yı devre dışı bırakın ve açılan pencereleri engelleyin. IE'de bunu »Araçlar / Açılır Pencere Engelleyicisi« ve »İnternet Seç-

enekleri« kısımlarından yapabilirsiniz. Firefox içinse Web Developer adlı eklenti yeterli.

İzleri silmek için: Eğer tarayıcınızın otomatikman depoladığı bilgileri silerseniz, gezintileriniz daha güvenli bir hal alacaktır. Bunun için, eğer Firefox kullanıyorsanız »Araçlar / Seçenekler / Gizlilik«, IE içinse »Araçlar / İnternet Seçenekleri / Gizlilik« kısmından seviye belirlemeniz gerekiyor.

Geveze Anontest ile tarayıcınızın hakkınızda neleri ele verdiğini kontrol edebilirsiniz.

6. SIRA

JAP

http://anon.inf.tu-dresden.de

Ücretsiz

51

çok iyi

Mix Cascade

Manuel

-

Yok

-

-/-

-

Manuel (sadece tarayıcıda)

-

Yeniden başlatınca / Manuel

62,43 sn

Bağlantı sorunu yok

Basit ve sade

Kullanıcı sunucuları elle girmek zorunda

Az

Sınırsız

-

CHIP KILAVUZ KİMLİK GİZLEYİCİLER

KONTROL LİSTESİ

SÜREKLİ İNTERNETTE GEZENLER

Ücretli VPN seçeneğini değerlendirirseniz hem hızlı hem de anonim sörf yapabilirsiniz. Firmalar ürünlerini genellikle abonelik usulü satıyor ve gereğinden fazla veri aktarımını engellemek için de aktarım miktarını sınırlıyorlar.

ARA SIRA SÖRF YAPANLAR

Arada bir internette gezinenler için, ücretsiz yazılımlar da iş görüyor. Ama kimi zaman, bağlantıya bağlı olarak hız çok düşebiliyor. Bazen de oturumu kapayıp açmak yeni bir vekil sunucu atanmasını sağlıyor ve hızı artırıyor.

KAZANAN

STEGANOS INTERNET ANONYM VPN

Bir an önce kimliğini korumak isteyenler için, Internet Anonym VPN teste sunucu sorunu yaşatmayan tek aday.

FİYAT: Aylık yaklaşık 12 Euro

TOR

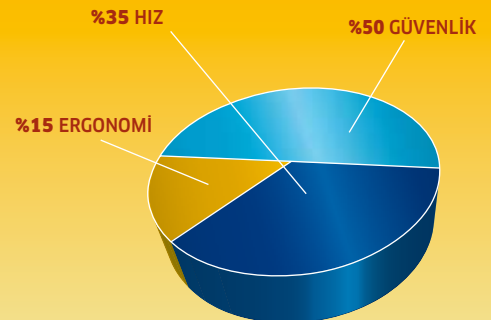
İyi kimlik gizleme oranı ve kabul edilebilir gezinti hızı sağlayan Tor, ücretsiz kimlik gizleyicilerin en iyisi. Tek sorunu, arada bir sunucusunun aşırı yük yüzünden hizmet verememesi.

FİYAT: Ücretsiz

NASIL TEST ETTİK?

Bir kimlik gizleyicinin, tarayıcının IP adresini korumakla kalmayıp internet erişimi olan tüm yazılımları denetlemesi gerekiyor. Şifrelemenin ADSL hızını etkilemesi istenmiyorsa, en iyisi hızlı bir bağlantı. Onun dışında, çalışma sırasında basitliği ve kullanıcı dostluğunu da hesaba kattık.

CHIP Kronoloji: Dizüstüler

Son bir yıldır, dizüstü satış sayısı masaüstü bilgisayar sayısını geçiyor. Ama taşınabilir bilgisayarların halkın satın alabileceği fiyata inmesi **40 YIL** sürdü.

Bugünlerde elinizi sallasanız dizüstü bilgisayara çarpıyor. Trende, uçakta, restoranda, konferans salonunda, inşaatla, hatta kumsalda bile! Günümüzde

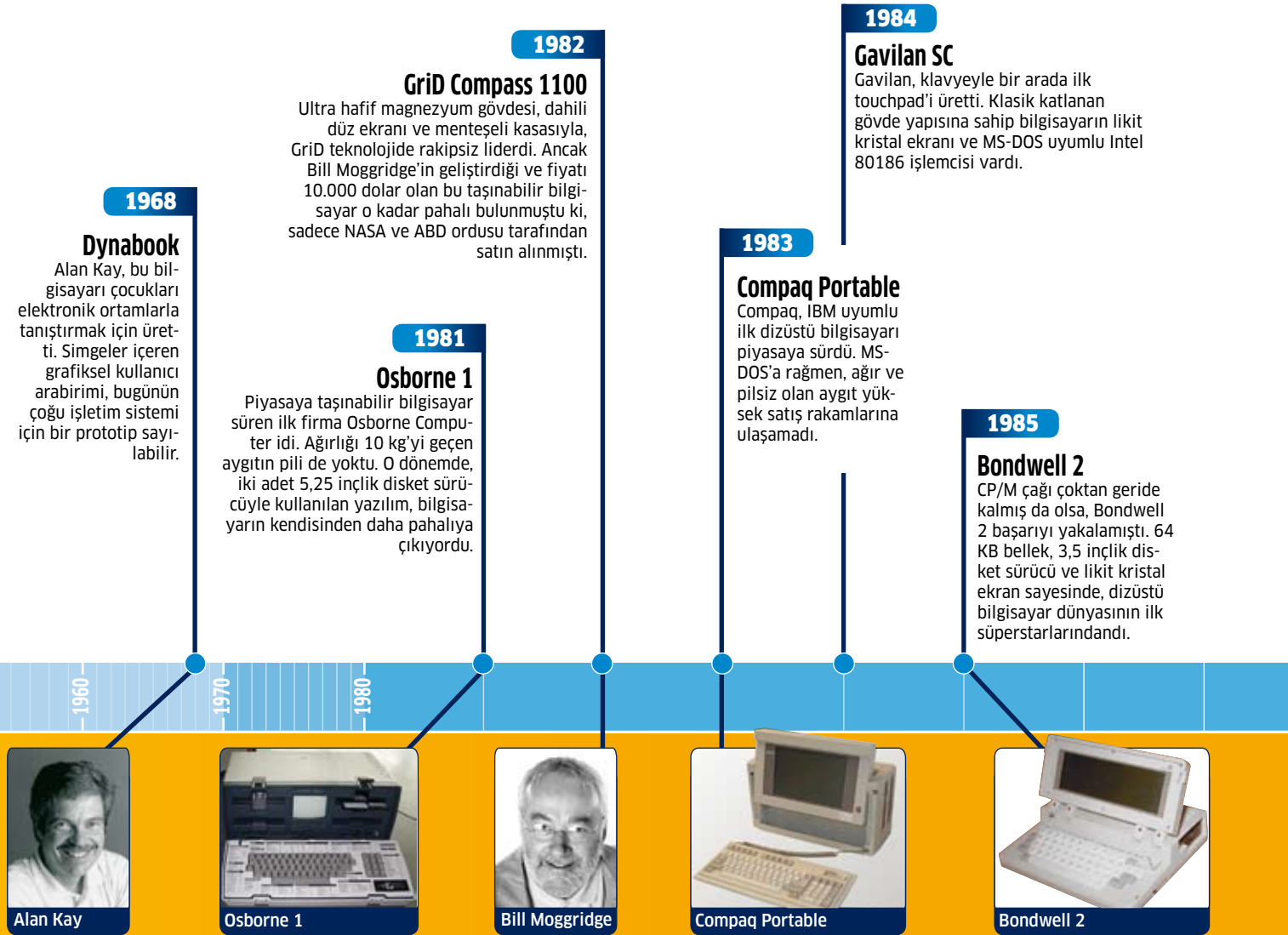
dizüstü bilgisayarların masaüstü PC'lerden aşağı kalır yanının olmadığını, en az onlar kadar performanslı ve verimli çalıştığını düşünüyorsanız bu normal.

Dizüstülerle gün boyunca çalışabilir, sonra yanınıza alıp istediğiniz yere götürebilirsiniz. Ama ilk dizüstüler böyle değillerdi. Hatta ne küçüklerdi ne de hafif ya da taşınabilir. Neredeyse üzerine kulp takılmış masaüstü bilgisayarlardan farksızlardı.

CHIP, ilk defa gün ışığına 1968 yılında, yani taşınmayan ilk bilgisayardan (Konrad Zuse'nin Z3'ü) tam 27 yıl sonra çıkan dizüstülerin hızlı gelişimini araştırdı.

Xerox Parc firmasından Alan Kay, günümüzde bir dizüstüyle tablet PC melezi diyebileceğimiz Dynabook'u 1968'de üretmişti. Üzerindeki teknik özelliklerin birçoğu yüksek teknoloji firmaları ya da askeri amaç için tasarlanmış da olsa, Dynabook çocukları elektronik ortamlara alıştırmaya

Taşınabilir PC'lerin tarihçesi

görevi de üstlenmişti. Ancak çok miktarda üretilemedi. Grafiksel kullanıcı arabirimi ve birtakım teknik özellikleri, daha sonra Xerox Alto ve ondan sonra da Apple Macintosh için model oluşturdu.

25 yıl önce dizüstü için priz ve el arabası şarttı

13 yıl sonra, 1981'e gelindiğinde, Osborne 1 piyasaya sunulan ilk taşınabilir PC'ydı. Aslında her şey içeren bilgisayarın tek kusuru taşınabilir olmamasıydı. Küçük 5 inçlik tüplü ekranıyla, 10,5 kilogram geliyordu. Ama 4 MHz'lık Z80 işlemcisi o devir için hızlıydı ve makinenin albenisini artırıyor. O günlerde sabit disk de en azından pil kadar rastlanmadık bir şeydi ve fiyatı 1.800 dolardı. Ama Osborne 1 kullanıcıları ister-

lerse sabit disk de takabiliyorlardı.

Bu yüzden, diğer üreticiler adeta bir güç canavarı olan makineye prizden uzak bir saat sağlayan bir dış batarya sunmuşlardı. Bir sonraki büyük buluş hemen 1982'de geldi. Bill Moggridge'in Grid Compass 1100'ünde, taşıma sırasında klavyenin üzerine kapanan tek renkli düz bir ekranı vardı. Hafif magnezyum kasası ve dahili piliyle, bu model kendinden sonra gelecek tüm dizüstülere örnek teşkil etmişti. Fiyatı altı üstü 10.000 dolar olan Grid, bireysel kullanıcıya hitap etmediğinden, Grid Systems'in başlıca müşterileri ABD ordusu ve NASA olmuştu. 1983'te Compaq, IBM uyumlu ilk dizüstü modelini "Compaq Portable" adıyla duyurdu. Ancak o dönemde piyasa, hala CP/M tabanlı makinelerin elindeydi.

IBM standardının kabul görmesi, 80'lerin sonunda, MS-DOS'un katkısıyla oldu.

Bu tarihten itibaren, dizüstüler özel sektörde bile popülerlik kazanmaya başladı ve CHIP de o günden beri en son dizüstüleri test ediyor.

Minyatürleştirme, USB ve WLAN teknolojilerindeki durmak bilmeyen gelişim sayesinde, taşınabilir bilgisayarlar kendilerine her geçen gün yeni kullanım alanları açıyorlar. Çok yakında, kısa pil ömrü derdi de tarihe karışacak. Tasarruflu işlemciler ve yakıt pilleri sayesinde buna çözüm bulunacak. Dahası, WiMAX gibi geniş bant hizmetleri, yakında her dizüstü bilgisayarın bir parçası olacak. 🇹🇷

balkim@chip.com.tr

1988

Compaq SLT286

Seri üretimi yapılan ilk dizüstü olan SLT286 temel donanımlara ve dahili pile, sabit diske ve LCD düz ekrana sahipti. Ekranı tam VGA çözünürlüğü sunuyordu. Hedef kitlesi iş adamlarıydı, zira fiyatı orta sınıf bir arabanınki kadardı.

1990

40 MB DİSK

Sharp Multi-Color 386 PC-8041

İŞLEMCI:	Intel 80386
SAAT HIZI:	20 MHz
RAM:	2 MB
SABİT DİSK:	40 MB
FİYAT:	23.000 Mark

1999

Herkes için WLAN

WLAN sayesinde dizüstü bilgisayarlar bir yere bağlı olmaktan kurtuldu. Kablosuz ağ noktaları sayesinde internete ve ofis ağlarına hemen her yerden bağlanmak mümkün.

1997

USB arabirimi

USB arabiriminin çıkışıyla tüm çevre birimleri bilgisayarlara bağlanabilir oldu ve taşınabilir aygıtlar bir anda evrensellik kazandı.

1998

UCUZ VE HIZLI

Actebis Targa Traveller 600

İŞLEMCI:	Intel Pentium MMX
SAAT HIZI:	166 MHz
RAM:	32 MB
SABİT DİSK:	2 GB
FİYAT:	4.000 Mark

GELECEK

Kesintisiz çalışma

Son beş yıldır hemen her BT fuarında en az bir tane yakıt pilli dizüstü görülmeye çıkıyor. Henüz seri üretime geçilmediyse de, verilen mesaj ortada: Pil sorunu yakında çözüm bulacak. Küçük bir hidrojen tankı, taşınabilir bilgisayarlara günlerce, hatta haftalarca yetecek enerjiyi sağlayacak. Böylece, daha performanslı aygıtlar üretmek mümkün olacak.

2008

03/2008

Apple MacBook Air

İŞLEMCI:	Intel Core 2 Duo, 1.8 GHz
YONGA SETİ:	965 GM
RAM:	2 GB
SABİT DİSK:	64 GB SSD
ARABİRLER:	USB, WLAN, BT
FİYAT:	3.000 Euro

Compaq SLT286

Sharp Multi-Color 386

Actebis Targa Traveller 600

Apple MacBook Air

Yakıt hücreli portatip

Google her yerde

Ve karşınızda Google Chrome

İnternet gezintinizi daha hızlı ve daha keyifli hale getirmeye hazır mısınız? Google ekibi tecrübesini ve bilgisini sade ve kullanışlı tarayıcı **GOOGLE CHROME İÇİN KULLANDI.**

NEDİM ŞAHİN

Google, mevcut internet tarayıcılarının güzel taraflarını aldı ve üzerine sevdiğimiz Google sadeliğini katarak Chrome'u ortaya çıkardı. Sunduğu birbirinden güzel internet servislerinin de desteği ile yeni tarayıcısını güçlü ve esnek bir altyapıya oturtmuş gibi görünüyor. Hemen hatırlatalım: Ürün henüz beta aşamasında. Bu da demek oluyor ki kullanım sırasında hatalar ve açıklarla karşılaşabilirsiniz. Ancak endişe etmeyin, Google Chrome yaptığımız testlerin pek çoğundan alınının aklıyla çıkmayı başardı.

Beta sürümü olmasına rağmen 48 dilde çevirisi yapılan Google Chrome, daha şimdiden çok geniş bir kitleye ulaştı. Sadece ilk gün internet tarayıcıları pastasından %1'lik bir dilim aldı ki bu da milyonlarca kullanıcı tarafından denendiği anlamına geliyor.

Hızlı kurulum

www.google.com/chrome adresinden kurulum dosyasını indirebilirsiniz. (CHIP-Code **GOOGLE CHROME**) Kurulum internetten yapılacağı için bu dosyanın görevi sadece asıl kurulum için işlemleri başlatmak. O yüzden dosya saniyeler içerisinde bilgisayarınıza indirilecektir. İndirdiğiniz bu dosyayı çalıştırın. Kısa bir süre sonra kurulum tamamlanacak ve Chrome internet gezintisine hazır halde sizi bekliyor olacak.

Gezinti başlıyor

Google Chrome'da dikkati çeken ilk şey, tasarımın son derece sade olması. İnternette

gezinirken tarayıcının varlığını unutmanız mümkün. Web sitelerinin ekranda maksimum boyutta gösterilmesi hedeflenmiş. Diğer internet tarayıcılarının aksine Chrome'da sekmeler, yani açılan web siteleri en önemli unsur. Pencerenin en üstünde sekmeler bulunuyor. Onun altında adres çubuğu yer alıyor. Zaten varsayılan ayarlarda, pencerede programa ait başka bir bileşen de bulunmuyor.

Adres çubuğunda "geri, ileri, yenile, yer imlerine ekle, denetle ve özelleştir" düğmeleri var. İlk bakışta gözlerimiz hemen "Ana sayfaya git" düğmesini arıyor. Varsayılan ayarlarda bu düğme adres çubuğunda bulunmuyor. Ama isterseniz »Özelleştir / Seçenekler« penceresinde »Araç çubuğunda Home düğmesini göster« seçeneğini işaretleyerek bu düğmeyi ekleyebilirsiniz. Herhangi bir siteye girmek için adresi yazmaya başladığınızda Chrome size öneriler sunuyor. Bu öneriler daha önceki ziyaretlerinizden olabileceği gibi diğer kullanıcıların girdikleri güvenilir sitelerden de olabiliyor.

Sekmeler

Sekmeleri sürükleyip bırakarak, web sitelerinin sıralamasını değiştirebilirsiniz. Bir sekmeyi sürükleyip sayfanın üzerine bırakırsanız o sitenin yeni bir pencerede açılmasını sağlamış olursunuz. Bunların birlikte, sekmelerin üzerine sağ tıkladığınızda açılan menüde »Sağdaki sekmeleri kapat« seçeneği, açık sitelerin düzenlenmesinde ayrıca bir rahatlık sağlıyor. Sekmelerin ta-

şınması sırasındaki efektler ise gezintiye ayrı bir güzellik katıyor.

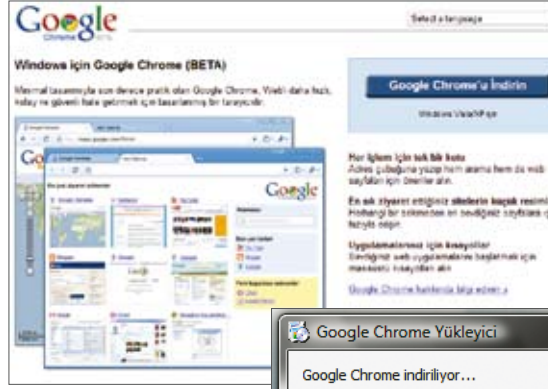
Diğer tarayıcılara uyumluluk

Firefox ve Internet Explorer'daki yer imlerini, kayıtlı şifreleri, ziyaret geçmişini ve ayarları Google Chrome'a aktarabilirsiniz. »Özelleştir / Yer imlerini ve ayarları al...« penceresinde hangi tarayıcıdan aktarma yapacağınızı seçin ve »Al« düğmesine tıklayın. Saniyeler içinde aktarma tamamlanacaktır.

Güçlü altyapı

Google Chrome geliştiricileri, asıl amaçlarının web sitelerindeki teknik ilerlemelere en iyi şekilde ayak uyduracak bir tarayıcı yapmak olduğunu söylüyorlar. Günümüzde web sitelerinde JavaScript teknolojisi çok yoğun olarak kullanılıyor. Buna paralel olarak tarayıcıların JavaScript çalıştırma kabiliyetleri de önem kazanmış durumda. Chrome ekibi, maksimum hız ve uyumluluk için V8 JavaScript motorunu geliştirmiş. Yapılan testlerde de JavaScript motorunun ne kadar iyi çalıştığı açıkça görülüyor.

Firefox ve Internet Explorer için sonra-

Kurulum Chrome'un indirilip bilgisayara kurulması 2-3 dakika gibi bir zaman alıyor.

İndirme yöneticisi

Diğer tarayıcılardan alışmış olduğumuz indirme yöneticisi Chrome'da yer almıyor. Geliştirici ekip, bunun nedeni olarak daha hızlı indirmeye olanak tanımak olduğunu belirtiyor. Dosyanın indirildiği sunucu ile bilgisayarımız arasında bir aracı olmaması indirmelerin biraz daha hızlı olmasını sağlıyor.

Web sitesindeki bir dosyayı indirmek istediğinizde, alta bir araç çubuğu belirliyor. İndirme durumunu buradan takip edebilirsiniz.

Eğer birden fazla indirmeyi takip etmek, gerektiğinde de duraklatıp yeniden devam etmek istiyorsanız »Özelleştir / İndirilenler« seçeneğine tıklamalısınız.

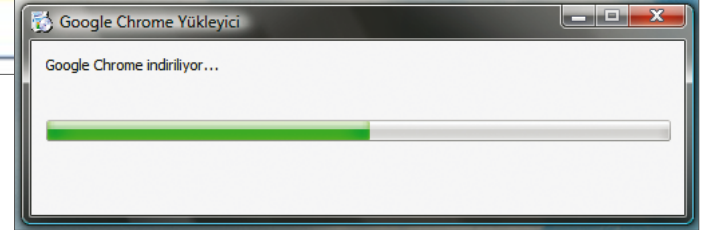
İlk sayfa

İnternette gezinirken Chrome en çok ziyaret ettiğiniz siteleri belirliyor. Yeni bir sekme açtığınızda ekran görüntüleriyle birlikte bu siteler listeleniyor. Bunların yanında son kapatılan sekmeler ve son kullandığınız yer imleri de yer alıyor. Bu özellik istediğiniz siteye gitmeniz için size maksimum hız sağlıyor.

dan yüklenebilen Google Gears isimli araç, Chrome'da halı hazırda bulunuyor. Aynı zamanda "açılan pencere" engelleyici ve yemeleme koruması da Chrome'un standart özelliklerinden. Şüphesiz en dikkat çeken özelliklerden biri de hata kontrolü. Eğer Chrome'da açtığınız web sitelerinden biri kilitlenirse, bu durum diğer sekmeleri etkilemiyor. Yalnızca kilitlenen sekme kapatılıyor. Diğer tarayıcılarda böyle bir kilitlenme durumunda tüm sekmeler kapatılıyordu.

Varlığını unutturuyor Aıştığımız Google minimalist tasarımı Chrome'da da kendini hissettiriyor.

Yükleme İnternette kurulum dosyasını bir biçimde indirip, Chrome tecrübesine başlayın.

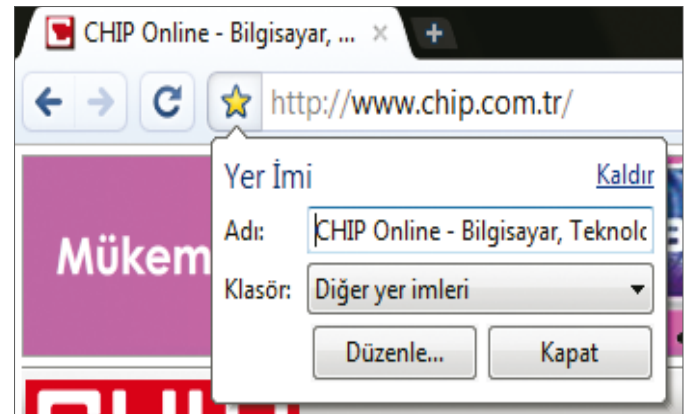
Ek özellikler

Chrome daha sonra ihtiyacınız olabileceğini düşünerek, her tarayıcının yaptığı gibi ziyaret geçmişi tutuyor. Ama kaydının tutulmasını istemediğiniz bir siteye girmek için Google Chrome'un getirdiği bir özelliği kullanabilirsiniz. »Denetle / Yeni gizli pencere« ile bir sekme açtığınızda bu sekmede girdiğiniz sitenin kaydı tutulmayacak. Özellikle de iş yerlerinde çok işe yarayabilecek bir özellik bu.

İyi bir başlangıç

Henüz beta sürümü olmasına rağmen Google, internet tarayıcıları pazarına oldukça hızlı bir giriş yaptı. Chrome daha yayınlandığı ilk gün Türkiye de dâhil pek çok ülkede ulusal kanallardaki haber bültenlerine konu olmayı başardı. Nihai sürümünün çıkmasıyla, gelecek sayılarımızda diğer internet tarayıcıların da katıldığı testlere yer vererek Google'ın internet gezginini daha detaylı inceleyeceğiz.

nedim@chip.com.tr

Yer imleri Yukardaki yıldızı tıklayarak, web sitesini yer imlerinize ekleyebilirsiniz.

CHIP Test Editörü Şahin Ekşioğlu, donanım dünyasında dikkatini çeken gelişmeleri, her ay günlüğünde sizlerle paylaşıyor.
esahin@chip.com.tr,
www.chip.com.tr/blog/sahin

DSLR bereketi

Photokina 2008 fuarı yüzünden üreticiler eteklerindeki taşları dökmeye başladılar. Yeni model DSLR makineler etkileyici özelliklere sahip.

5 Eylül AMD bastırıyor

AMD son zamanlarda iyi işler yapıyor. Özellikle anakart yonga seti ve ATI Radeon tarafında firma şahlanmış durumda. Uzun zamandan beri ilk defa ATI markasını nVidia'nın bu kadar önünde gördüm. Firma'nın 4000 serisi GPU'ları performans açısından dikkat çekici olması bir yana fiyat/performans konusunda da ekran kartı pazarında standartları yeniden belirleyerek en büyük rakip nVidia'yı köşeye sıkıştırdı. Bu arada nVidia'nın bazı dizüstü PC'lerde kullanılan yongalarındaki ısınma sorunu yüzünden ciddi bir maddi kaybı da söz konusu. Tekrar AMD'ye dönersek firma, 790G yonga seti ile şu sıralar epey beğeni topluyor. Zaten başarılı olan önceki yonga seti 690G ile bunun temelleri atılmıştı. 790G'de bulunan dâhili ATI Radeon HD 3300 grafik birimi (ve Hybrid CrossFireX desteği), HD video hızlandırması ve HDMI çıkışı gibi özellikler, bu yonga setini özellikle "arada bir" oyun oynayan kullanıcılar için biçilmiş kaftan haline getiriyor.

7 Eylül Nehalem anakartlar gelmeye başladı

Henüz Intel Core i7 CPU ortada yoksa da

anakartları sökün etmeye başladı bile. Gigabyte'ın GA-X58-DS4 modeli, X58 yonga seti, dâhili su soğutma desteği, DDR3 1.900/1.600/1.333/1.066/800 desteği, 6 adet bellek yuvası, üç kanal bellek desteği, 4 adet PCI-E slotu (2x PCI-E 16x ya da 4x PCI-E 8x), 2 x Gbit Ethernet gibi özelliklerle donatılmış. Intel Core i7 işlemcileri merakla bekliyoruz.

10 Eylül DSLR'larda artan ÖTV sorunu

Eğer DSLR makine almaya niyetliyseniz kolayca fark edeceğiniz üzere Amerika ve Avrupa fiyatlarıyla Türkiye fiyatları arasında ciddi bir fark var. Artırılan ÖTV ile bu fark daha da fazla oldu. Büyük bir distribütörün yöneticisi, şu ana kadar ülkemizde yasal yoldan satılan dijital fotoğraf makinelerinin, toplamın yaklaşık %66'sını oluşturduğunu, kalan kesimin yurtdışından bireysel olarak alınan ya da bavul ticaretiyle gelen makineler olduğunu söylüyor ve vergi artışının yasal satışı düşüreceğini vurguluyor. Ben de aynı fikirdeyim. Nitekim geçen ay bir DSLR aldım. Sık sık yurtdışına gittiğim için ABD'den alışveriş yapma şansım var ve internette gördüğüm, ülkemizdeki neredeyse yarısı fiyatlar beni cezp etmek üzereydi. Fakat garanti konusu kafama takılıyordu. Öte yandan diğer bir alternatif olarak "bazı pasajlarda" spot garantiyle (üretici değil satıcının bireysel garantisi) satın alma fikri de fena değildi. Zira spot garanti fiyatıyla ABD fiyatı neredeyse aynıydı. Distribütör garantili fiyatlar o kadar isyan ettiriciydi ki makineyi Türkiye'den almak aklıma gelmiyordu bile. Derken mağazaların birinde tesadüfen almak istediğim modelde kısa süreli bir indirimle rastladım ve düşünmeden makineyi satın aldım. Evet yine de daha fazla ödedim ama peşin fiyatına 5 taksitle ödeyeceğim ve garanti konusunda içim rahat.

Su soğutma desteği
Gigabyte'ın prestij ürünlerinden olması beklenen GA-X58-DS4, Intel Core i7 için mükemmel bir ev sahibi olmaya aday.

İlk video çeken SLR
Nikon, D90 ile orta sınıf DSLR makineler arasında ilk HD video çeken modele imza atarak tarihe geçti.

Yeni bir tasarım Microsoft Donanım Laboratuvarları'nı uzun araştırmaları sonucu üretilen Arc Mouse oldukça ilginç bir fare.

15 Eylül HD videolu DSLR

Canon ve Nikon arasında yıllardır sürüp giden savaş izlenmeye değer. Bu iki dev üretici aslında tam anlamıyla karşı karşıya gelmemek için genelde birebir özellikte makineler üretmiyor. Dolayısıyla kullanıcılar çoğunlukla satın alma sırasında sadece marka değil bazı özellikleri de seçmiş oluyor. Bu durum doğal olarak zaman içinde iki markanın kendi fanatik kitlesini oluşturduğu için zaman zaman forumlarda karşılaştığımız tartışmaları izlemek, hem eğlenceli hem de bilgilendirici oluyor. DSLR dünyası Photokina 2008 fuarının da etkisiyle son zamanlarda oldukça hareketlendi. Nikon, erken davranıp D90 (Gövde ve objektif ABD fiyatı 1.299 dolar) ile ilk video çekebilen SLR'ı üreterek tarihe geçmiş oldu. 12.3 Megapiksel çözünürlüklü D90, 720p (24 sn/kare, mono ses) video çekebiliyor ve örnek videoların kalitesi tek kelimeyle muhteşem.

16 Eylül Microsoft'un Blue Track'i

Microsoft tarafından davet edildiğim ABD – Redmond'da gerçekleştirilen yeni ürün lansmanında gördüğüm fare ve klavyeler firmanın bu alandaki iddiasını devam ettirecek kadar iyi. Yeni ürün gamında özellikle oyun tutkunlarını hedefleyen firma, daha geniş bir ışınım yüzeyine sahip olan Blue Track teknolojisini de gün yüzüne çıkardı. Bu teknolojiyi kullanan fareler her yüzeyde yoğun bir hassaslıkla çalışabiliyor. Etkinlikte ilgimi çeken ürünlerin başında gelen ve kapaklı telefonları andıran (benzer şekilde kulanabilen) çok özel bir fare tasarımı

olan Arc Mouse oldukça ilginçti. Etkinlik için gittiğimiz Microsoft'un merkezi Redmond'da Microsoft Türkiye'de de uzun süre çalışmış olan ve şu anda Redmond'da, Microsoft Uluslararası Pazarlama ve İş Gelistirme Müdürü olarak çalışan Murat Onuk'la uzun ve keyifli bir sohbetimiz oldu. Sohbet sırasında Redmond'daki Microsoft'un beyni diyebileceğimiz kampusta 250'den fazla Türk'ün çalıştığını öğrendim.

17 Eylül Canon'un cevabı

Canon tabii ki video konusunda Nikon'u yalnız bırakmadı. Firma, D90 sınıfında çıkardığı ve büyük beğeni toplayan 15 Megapiksel çözünürlüklü 50D modelinde (Sadece gövde ABD fiyatı 1299 dolar) değilse de üst sınıfta duyurduğu full frame, 21 Megapiksel çözünürlüklü 5D Mark II (sadece gövde ABD fiyatı 2699 dolar) modeliyle HD video özelliği sunuyor. Hem de 1.920 x 1.080 çözünürlükte, 30 kare/sn! Aslında çoğu fotoğrafçı, giriş seviyesi kullanıcıların sevdiği fotoğraf makinesiyle video çekme olayının SLR sınıfta olmasını anlamsız buluyorsa da, video kalitesini görünce fikir değiştiriyor. Zira DSLR makinelerin donanım özellikleri

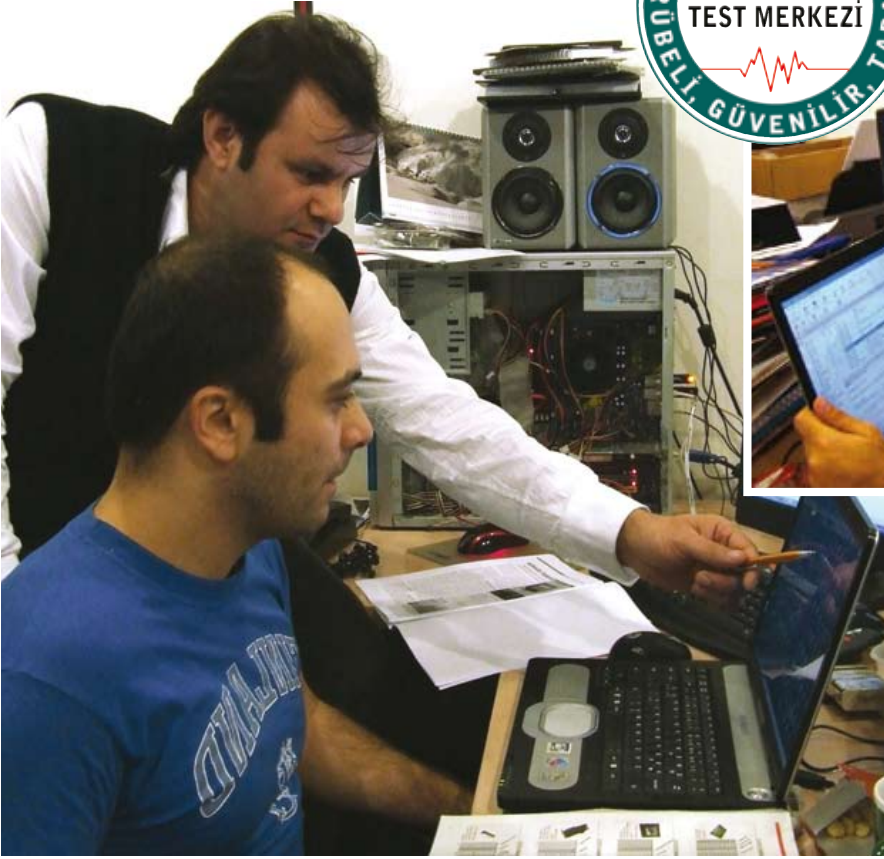
Saniyede 5 kare: Sony Alpha A900 25 MP'lik saniyede 5 kare fotoğraf çekiyor.

ni iyi kullanabilirseniz gayet sinematografik filmler çekmek mümkün. Bunun temelinde DSLR'lardaki odak aralığını manipüle ederek zengin alan derinliği ve Japoncada bulanıklık anlamına gelen Bokeh (netlik dışı kalan bölümlerdeki bulanıklık – özellikle arkaplan) efektleri yaratmanın mümkün olması var.

19 Eylül 25 megapiksel DSLR

Sony, Minolta'dan aldığı Ar-Ge ve teknoloji bilgisiyle DSLR pazarına adım attığından beri oldukça istikrarlı gidiyor. Canon ve Nikon'u şu anda ciddi oranda sıkıştırmasa da yakın gelecekte zirvedeki rekabete hareket getirecek bir üretici varsa bu kesinlikle Sony olacaktır. Firmanın Alpha serisine eklediği son ürün olan 25.6 Megapiksel çözünürlüklü A900 (Sadece gövde ABD fiyatı 2.999 dolar), full frame (sınıftaki en yüksek çözünürlük). Gövde de IS (imaj sabitleme), çift işlemci ve 5 kare/sn çekim gibi inanılmaz özelliklerle donatılmış.

Canon ve Nikon makinelerdeki en büyük dezavantajı kuşkusuz imaj sabitleme özelliğinin gövdede değil (nispeten pahalı) objektiflerde olması. SLR makinelerde objektiflerin bazen gövdeden daha önemli olabildiği dikkate alınırsa her objektif başına IS için fazladan para ödemek hiç de hoş değil. Sony, Pentax, Olympus ve Samsung gibi üreticilerin en büyük avantajıysa IS'nin gövdede olması. Canon ve Nikon, objektifleri IS'li ve IS'siz versiyonlar olarak sattığı için yakın gelecekte IS'yi gövdeye entegre etmeyeceklerdir. Tabii uzun vadede rekabet şartları bu durumu değiştirebilir. IS oldukça önemli bir özellik ve pratikte sonuçları inanılmaz derecede etkileyebiliyor (özellikle düşük ışıktaki ve yüksek zumbda). 📷

TEST CİHAZLARI

Donanımların performanslarını ölçmek için hazırlanan cihazlar sayesinde birçok ürünü test etmek mümkün.

CHIP Top 10

En başarılı donanım ürünleri CHIP TOP 10 tablolarında listeleniyor. TOP 10 tabloları satın alma kararınıza yardımcı olacak.

CHIP TOP 10 tablolarında her ay kendi kategorisinde en iyi on donanımı yayınlıyoruz. Gerçekleştirilen testlerde birçok ürün inceleniyor ve test prosedürümüz doğrultusunda değerlendiriliyor. Değerlendirdiğimiz ürünleri bir veritabanında toplayarak sizlerle paylaşıyoruz. Burda önemli olan bu ürünleri güncel ve doğru olarak yayınlamak. Hazırladığımız bu tabloların en büyük farkı her ay güncellenmesi. CHIP TOP 10 tabloları test tablolarından biraz farklı. TOP 10 tablolarında önemli ve kısa bilgiler yer alıyor. Donanım inceleme bölümümüzde yer alan ürünleri ve piyasaya yeni çıkan ürünleri aynı kriterlerle ölçüp TOP 10 tablolarındaki yerlerine koyuyoruz. Testi veya incelemeyi kaçırın okurlarımız ürünleri TOP 10 tablolarından takip edebiliyorlar. Böylece aylar önce çıkan bir ürün ile yeni çıkan bir ürünü kıyaslayabilme şansımız oluyor. Ürünleri ayırırken kategorilerine ve performanslarına göre değerlendiriyoruz. Kategori seçimi çok önemli. Eğer bir ürün yanlış bir katego-

ride yer alıyor ise bu tüm tabloyu etkiliyor. Bunun için tabloları tekrar tekrar kontrol ediyoruz. TOP 10 tablolarında fiyat performans oranlarına da yer verdiğimiz için bu bilgileri satın alma rehberi olarak da kullanabilirsiniz. Bu oranın yalnızca o ayki tablodaki ürünler arasındaki bir oran olduğunu unutmayın. Yani performansı iyi olan bir ürünün fiyatı da uygun ise diğer tüm Fiyat/Performans puanını değiştirebilir. Ürünlerin performans değerlerini bir bakışta görebilmeniz için renk kodları kullanıyoruz. Yeşil renk test ve incelemede çok iyi performans ortaya koyan ürünleri gösteriyor. Sarı renk, test ve incelemede iyi performans ortaya koyan ürünleri gösteriyor. Turuncu renk, ortalama performans ortaya koyan ürünleri gösteriyor.

DEĞERLENDİRME: CHIP her Top 10'u şu sınıflara ayırıyor.

- Zirve sınıfı (100-90 puan),
- Üst sınıf (89-75 puan)
- Orta sınıf (74-45 puan)

CHIP TOP 10

Donanım listeleri

- 121** Blu-ray yazıcılar
- 121** Giriş seviyesi 600 \$ altı dijital makineler
- 121** 150 \$ üstü ekran kartları
- 121** 150 \$ altı ekran kartları
- 122** Video ve resim gösteren MP3 çalarlar
- 122** Çok işlevli yazıcılar
- 122** 19 inç LCD monitörler
- 122** 22 inç LCD monitörler
- 124** Navigasyon sistemleri
- 124** SATA II sabit diskler
- 124** Avuçlucu PC'ler
- 124** 1.000 \$ altı 15.4 inç dizüstü bilgisayarlar
- 126** Çift sim kartlı cep telefonları
- 126** 12.1 inç dizüstü bilgisayarlar
- 126** İşlemci soğutucuları
- 126** USB bellekler

Her ay ürünlerin son kullanıcı satış fiyatlarını güncelliyoruz. Ürünleri, ay içerisindeki değişiklikler nedeniyle daha uygun fiyatlarla da temin etmeniz mümkün. Fiyat/Performans puanını 5'lik not sistemine göre hesaplıyoruz. Tek tek değerlendirmelerdeki en iyi değerler sütunlarda kalın yazı tipleriyle gösteriliyor.

Blu-ray yazıcılar

Blu-ray yazıcılar

Sıra	Model	Fiyat/Performans Toplam puan	Fiyat (\$ + DVD)	Blu-ray okuma/yazma DVD okuma/yazma	Gürültü	Ararım	Önbellek/Firmware	Lightscribe	Gürültü (Sone)	CD-R/-RW	DVD-R/-RW/-R/-RW/-RAM	BD-R/BD-RE/BD-R/BD-RE	HD-DVD (okuma)				
1	LG GGW-H20L	98	iyi	270	100	100	99	78	SATA	2 MB/YLYO	var	2,9	40 / 24	16/6/16/8/5	6/2/4/2	6/2/4/2	var
2	LG GGW-H10N	86	orta	500	100	97	100	80	SATA	4 MB/GL04	yok	2,8	8/10	12/8/12/6/5	4/2/2/2	4/2/2/2	yok
3	Philips SPD7000BD	85	kötü	550	82	94	100	100	SATA	2 MB/BPBK	yok	1,4	32/24	12/6/12/8/-	2/2/2/2	2/2/2/2	yok
4	Pioneer BDR-202	81	orta	350	76	88	76	90	SATA	4 MB/1.04	yok	2,4	24/24	12/6/12/8/5	4/2/-/-	4/2/-/-	yok
5	Lite-On LH-2B1S	79	orta	400	83	89	57	100	SATA	2 MB/AL05	yok	1,4	32/24	12/6/12/8/-	2/2/-/-	2/2/-/-	yok
6	Sony NEC Optiarc BD	77	kötü	680	71	72	80	100	IDE	8 MB/1.0e	yok	1,4	24/16	8/6/8/8/5	2/2/2/2	2/2/2/2	yok

TEST

DEĞERLERİ

TEKNİK VERİLER

LG GGW-H20L
LG, tüm medyalara (CD, DVD, Blu-ray) yüksek hızla kayıt yapabiliyor ve hatta "Lightscribe" etiket baskısını destekliyor.

Giriş seviyesi 600 \$ altı dijital fotoğraf makineleri

Giriş seviyesi 600 \$ altı dijital fotoğraf makineleri

YENİ

Yeni

Fotoğraf kalitesi

Fiyat (\$ + KDV)

Donanım özellikleri

Hız

Doküman servisi

Değişim servisi

Pil süresi

Görüntü sabitleyici

Etkili odak aralığı, ekran, pil bellek kartı, seslik

Sıra	Model	Toplam puan	Fotoğraf kalitesi	Fiyat (\$ + KDV)	Donanım özellikleri	Hız	Doküman servisi	Değişim servisi	Pil süresi	Görüntü sabitleyici	Etkili odak aralığı, ekran, pil bellek kartı, seslik
1	Sony Cyber-shot DSC-H3	81	94	450	66	90	69	0,25 s	180 / 590	optik	8,0 megapiksel, 38-380 mm, 2,5 inç, NP-BG1, Memory Stick Duo, 264 g
2	Fujifilm FinePix S5700	75	73	320	77	75	69	0,32 s	360 / 1.130	-	7,1 megapiksel, 38-380 mm, 2,5 inç, 4 x AA, SD-Card, xD-Card, 400 g
3	Casio Exilim EX-Z1050	68	87	250	43	93	48	0,13 s	250 / 720	-	10,0 megapiksel, 38-114 mm, 2,6 inç, NP-40, SD-Card, 155 g
4	Panasonic Lumix DMC-FX100	66	90	600	51	45	55	0,65 s	160 / 480	optik	12,0 megapiksel, 28-100 mm, 2,5 inç, CGA-S005E, SD-Card, 176 g
5	Samsung Digimax L77	66	83	300	51	61	72	0,47 s	90 / 290	-	7,1 megapiksel, 38-266 mm, 2,5 inç, SLB-0637, SD-Card, 160 g
6	Casio Exilim EX-V7	66	74	440	62	56	55	0,63 s	130 / 450	algılayıcı	7,1 megapiksel, 38-266 mm, 2,5 inç, NP-50, SD-Card, 190 g
7	Canon PowerShot A590 IS	64	80	310	52	59	55	0,52 s	270 / 2.160	optik	8,0 megapiksel, 35-140 mm, 2,5 inç, 2 x AA, SD-Card, 220 g
8	Fujifilm FinePix Z5fd	64	91	290	39	62	59	0,49 s	120 / 340	-	6,1 megapiksel, 36-108 mm, 2,5 inç, NP-40, xD-Card, 148 g
9	Fujifilm FinePix F50fd	64	89	450	49	38	59	0,54 s	150 / 390	sensor	12,0 megapiksel, 35-105 mm, 2,7 inç, NP-50, SD-Card, xD-Card, 180 g
10	Sony Cyber-shot DSC-W55	63	75	210	43	80	72	0,36 s	210 / 860	-	7,1 megapiksel, 38-114 mm, 2,5 inç, NP-BG1, Memory Stick Duo, 147 g
11	Fujifilm FinePix F40fd	62	86	380	37	63	59	0,31 s	180 / 490	-	8,1 megapiksel, 36-108 mm, 2,5 inç, NP-70, SD-Card, xD-Card, 180 g

TEST DEĞERLERİ

TEKNİK VERİLER

Kompakt
Ele çok iyi oturan DSC-H3, ISO 400'e kadar olan ayarlarda iyi bir fotoğraf kalitesine sahip.

150 \$ üstü ekran kartları

150 \$ üstü ekran kartları

	Sıra	Model	Toplam puan	Fiyat/Perf.	Fiyat (\$ + DVD)	3D performans	Donanım özellikleri	Birlikte gelenler	Bellek	Bellek tipi	Bellek arayüzü	Bellek saat hızı (MHz)	Bellek saat hızı (MHz)	Üretim teknolojisi	Çıkışlar
YENİ	1	Sapphire HD 4870 X2	93	Orta	580	95	85	85	2 GB	GDDR5	PCI-E 2.0x16	2 x 750	55 nm	1x6 pin, 1 x 8 pin	2 x DVI, 1 x Video
	2	Zotac GTX 280 AMP Edition	92	Kötü	620	94	85	85	1 GB	GDDR3	PCI-E 2.0x16	1150	55 nm	1x6 pin, 1 x 8 pin	2 x DVI, 1 x Video
	3	Asus EN9800 GX2	92	Kötü	713	87	80	85	1 GB	GDDR3	PCI-E 2.0x16	1000	65 nm	1x6 pin, 1 x 8 pin	2 x DVI, 1 x HDMI
	4	MSI N9800GX2	90	Orta	607	83	80	85	1 GB	GDDR3	PCI-E 2.0x16	1000	65 nm	1x6 pin, 1 x 8 pin	2 x DVI, 1 x HDMI
	5	Point of View GF9800 GX2	89	Kötü	644	78	80	65	1 GB	GDDR3	PCI-E 2.0x16	1000	65 nm	1x6 pin, 1 x 8 pin	2 x DVI, 1 x HDMI
	6	Gigabyte Radeon HD 4870	75	İyi	299	74	85	75	512 MB	GDDR5	PCI-E 2.0x16	900	55 nm	1x6 pin, 1 x 8 pin	2 x DVI, 1 x Video
YENİ	7	GeCube HD 4870	70	İyi	299	72	80	80	512 MB	GDDR5	PCI-E 2.0x16	900	55 nm	1x6 pin, 1 x 8 pin	2 x DVI, 1 x Video
	8	Sapphire 3870 X2	69	Orta	429	61	90	100	1 GB	GDDR3	PCI-E 2.0x16	900	55 nm	1x6 pin, 1 x 8 pin	2 x DVI, 1 x Video
YENİ	9	Sapphire HD 4850 Toxic	65	Çok iyi	215	60	85	85	512 MB	GDDR3	PCI-E 2.0x16	2200	55 nm	1x6 pin	2 x DVI, 1 x Video
YENİ	10	GIGABYTE HD 4850 OC	64	İyi	249	60	80	85	1 GB	GDDR3	PCI-E 2.0x16	1880	55 nm	1x6 pin	2 x DVI, 1 x Video

TEST DEĞERLERİ

TEKNİK VERİLER

Sapphire HD 4870
Sapphire HD 4870 X2, çift işlemcisi ve yüksek performansı ile hız meraklıları ve oyuncuların rüyası olacak.

150 \$ altı ekran kartları

150 \$ altı ekran kartları

Sıra	Model	Toplam puan	Fiyat/Perf	Fiyat (\$ + DVD)	3D performansı	Donanım özellikleri	Birlikte gelenler	Bellek	Bellek tipi	Bellek arayüzü	Bellek saat hızı (MHz)	Bellek saat hızı (MHz)	Üretim teknolojisi	Çıkışlar	
YENİ	1	Sapphire Radeon HD 3850	97	iyi	139	100	90	86	256 MB	GDDR3	PCI-E 2.0x16	829	55 nm	1 x 6 pin	2 x DVI, 1 x video
	2	AMD HD 4670	82	çok iyi	90	80	87	-	512 MB	GDDR3	PCI-E 2.0x16	1000	55 nm	-	2 x DVI, 1 x video
	3	Gigabyte GV-NX86S256H	78	orta	139	76	85	85	256 MB	GDDR3	PCI-E 2.0x16	1008	80 nm	-	2 x DVI, 1 x video
	4	MSI NX8600 GTS T2D256E0C	78	iyi	129	76	80	85	256 MB	GDDR3	PCI-E 2.0x16	1050	80 nm	1 x 6 pin	2 x DVI, 1 x video
	5	MSI NX8600 GT T2D256E0C	68	çok iyi	89	64	80	85	256 MB	GDDR3	PCI-E 2.0x16	800	80 nm	-	2 x DVI, 1 x video
	6	Gigabyte GV-NX86T256H	67	iyi	103	62	83	85	256 MB	GDDR3	PCI-E 2.0x16	720	80 nm	-	2 x DVI, 1 x video
	7	HIS HD 3650 IceQ 512 MB GDDR3	64	orta	148	58	85	80	512 MB	GDDR3	PCI-E 2.0x16	890	55 nm	-	2 x DVI, 1 x video
	8	PowerColor AX3650-512MD3	64	orta	105	59	85	75	512 MB	GDDR3	PCI-E 2.0x16	900	55 nm	-	2 x DVI, 1 x video
	9	Sapphire HD 3650 256MB GDDR3	60	çok iyi	75	53	80	85	256 MB	GDDR3	PCI-E 2.0x16	801	55 nm	-	2 x DVI, 1 x video
	10	HIS HD 3650 512 MB GDDR3	60	çok iyi	75	52	85	80	512 MB	GDDR3	PCI-E 2.0x16	700	55 nm	-	2 x DVI, 1 x video

TEST DEĞERLERİ

TEKNİK VERİLER

Sapphire Radeon HD 3850
Eğer orta seviye bir bütçeniz varsa hele hele hızlı bir işlemci ile bu kart, sizi rahatlıkla uzun süre idare edebilir.

Video ve resim gösteren MP3 çalarlar

Sıra	Model	Fiyat/Performans Toplam puan	Fiyat (YTL+KDV)	Görüntü kalitesi	Tasınabilirlik	Ses kalitesi	Servis / Dokümantasyon	Donanım / Ekstra özellikler	Kapasite / Ekran	Hafıza yuvası	Bluetooth / WiFi	Metin / E-kitap gösterme
1	Apple iPod Touch	83	Vasat	540	90	48	100	72	85	8 GB / 3.5" TFT LCD (480 x 320)	Var	Var
2	Creative Zen X-Fi	82	Vasat	260	95	72	70	70	80	8 GB / 2.5" LCD (320 x 240)	Yok	Var
3	Samsung T10	81	Vasat	214	85	72	86	57	80	2 GB / 2.0" TFT LCD (320 x 240)	Yok	Var
4	Creative Zen V 4gb	79	Vasat	199	85	72	100	58	80	4 GB / 2.5" LCD (320 x 240)	Var	Yok
5	Creative Zen WAV 2gb	76	Orta	129	83	92	59	56	80	2 GB / 1.5" TFT LCD (176 x 132)	Yok	Var
6	Creative Zen V	75	İyi	82	85	84	83	40	80	1 GB / 1.5" OLED (176 x 132)	Yok	Yok
7	Piranha Signum	75	Çok iyi	72	83	78	66	57	75	1 GB / 2.0" QVGA (320 x 240)	Var	Var
8	Philips SA 3345	74	Vasat	302	80	60	73	65	80	4 GB / 2.4" QVGA (320 x 240)	Yok	Var
9	Piranha Tornado	74	Orta	146	81	73	66	59	75	1 GB / 2.4" QVGA (320 x 240)	Var	Var
10	Piranha Patriot Plus	73	Orta	156	82	58	49	65	75	2 GB / 2.8" QVGA (320 x 240)	Var	Var

iPod Touch

Ürünün üzerindeki kısa-yollarla video seyretmek, fotoğraf görüntülemek ve müzik dinlemek çok kolay.

Çok işlevli yazıcılar

Sıra	Model	Fiyat/Performans Toplam puan	Fiyat (YTL+KDV)	Baskı kalitesi	Baskı hızı	Ergonomi	Donanım özellikleri	Baskı çöz./Tarama çöz.	Ekran	Veri arabirimi	Faks işlevi		
1	Brother MFC-9840CDW	84	iyi	1.500	88	83	65	83	100	2.400 x 600 / 1.200 x 2.400	Grafik	PictBridge, LAN, WLAN	Renkli
2	Lexmark X560n	82	iyi	1.200	93	97	59	73	73	2.400 x 600 / 600 x 600	2 satır	USB 2.0, LAN, Paralel	S/B
3	Epson AcuLaser CX21NF	81	iyi	900	95	51	100	75	73	600 x 600 / 600 x 600	2 satır	USB 2.0, LAN	Renkli
4	Epson AcuLaser CX11N	78	iyi	700	96	53	88	70	69	600 x 600 / 600 x 600	4 satır	USB 2.0, LAN	-
5	Hewlett-Packard C Laser Jet CM1312 MFP	77	çok iyi	580	89	71	97	55	56	600 x 600 / 1.200 x 1.200	2 satır	USB 2.0, PictBridge, LAN	-
6	Brother MFC-9440CN	76	orta	1.100	78	83	67	71	73	2.400 x 600 / 1.200 x 2.400	2 satır	USB 2.0, PictBridge, LAN	S/B
7	Hewlett-Packard C LaserJet 2840 mFP	74	orta	900	80	92	78	35	70	600 x 600 / 1.200 x 1.200	Grafik	USB 2.0, LAN	S/B
8	Hewlett-Packard C LaserJet 2820 mFP	72	orta	800	80	91	78	34	60	600 x 600 / 1.200 x 1.200	Grafik	USB 2.0, LAN	-
9	Lexmark X502n	72	iyi	750	93	60	68	55	62	1.200 x 600 / 1.200 x 1.200	2 satır	USB 2.0, LAN	S/B
10	Oki C3530 MFP	72	orta	1.100	78	75	58	76	64	1.200 x 600 / 600 x 1.200	Grafik	USB 2.0, PictBridge, LAN	S/B

TEST DEĞERLERİ

TEKNİK VERİLER

Brother MFC-9840W

Dahili WLAN modülüne sahip tek aygıt olan MFC-9840W, yerinde garanti özelliğiyle de beğeni topluyor.

19 inç LCD monitörler

Sıra	Model	Fiyat/Performans Toplam puan	Fiyat (YTL+KDV)	Görüntü kalitesi	Teknik özellikler	Alan büyüklüğü	Servis döngüsü	Maks. çözünürlük	Piksel aralığı	Maks. kontrast	Maks. parlaklık cd/m ²	Video girişleri	Tepe süresi (ms)		
1	Neovo X-19A	79	çok kötü	678	87	80	64	80	19	1.280 x 1.024	0,294	700:1	300	DVI-D/D-Sub	4
2	Samsung 961BF	77	orta	348	82	53	100	80	19	1.280 x 1.024	0,294	1000:1	300	DVI-D/D-Sub	2
3	Asus PG191	77	kötü	499	71	73	80	90	19	1.280 x 1.024	0,294	800:1	300	DVI-D/D-Sub	2
4	Philips 190X7FB/00	73	orta	353	76	61	70	90	19	1.280 x 1.024	0,294	800:1	300	DVI-D/D-Sub	2
5	Belinea 1975 S1	73	orta	335	80	63	70	80	19	1.280 x 1.024	0,294	800:1	300	DVI-D/D-Sub	2
6	Neovo E-19A	69	orta	420	72	61	64	80	19	1.280 x 1.024	0,294	700:1	300	DVI-D/D-Sub	4
7	Samsung SyncMaster 932B	68	çok iyi	250	80	53	70	70	19	1.280 x 1.024	0,294	700:1	300	DVI-D/D-Sub	5
8	Samsung 960BF	67	orta	348	65	53	90	70	19	1.280 x 1.024	0,294	700:1	300	DVI-D	4
9	Philips 190C7FS/00	67	orta	294	76	53	70	70	19	1.280 x 1.024	0,294	800:1	300	DVI-D/D-Sub	5
10	Samsung SyncMaster 931C	63	orta	356	65	53	70	70	19	1.280 x 1.024	0,294	700:1	300	DVI-D/D-Sub	2

TEST DEĞERLERİ

TEKNİK VERİLER

Neovo X-19A

Görüntü kalitesi dışında video girişleriyle de beğenimizi kazandı.

22 inç LCD monitörler

Sıra	Model	Fiyat/Performans Toplam puan	Fiyat (YTL+KDV)	Görüntü kalitesi	Donanım özellikleri	Ergonomi	Servis döngüsü	Maks. çözünürlük	Standart kontrast	Dinamik kontrast	Maks. parlaklık cd/m²	Tepe süresi (ms)	Video girişleri	Ağırlık (kg)	
1	HP W2207	86	çok iyi	450	100	82	100	100	1.680 x 1.050	1.000	-	300	5	D-Sub/DVI	9
2	ASUS PG221	85	kötü	849	98	100	83	89	1.680 x 1.050	2.000	-	350	2	D-Sub/DVI	10.7
3	Samsung T22	84	iyi	422	98	70	82	67	1.680 x 1.050	1.000	-	300	2	D-Sub/DVI	5.8
4	Samsung 2232 GW	78	iyi	495	99	69	88	67	1.680 x 1.050	1.000	3.000	300	2	D-Sub/DVI	4.94
5	Samsung 2232 BW	75	iyi	475	94	69	86	67	1.680 x 1.050	1.000	3.000	300	2	D-Sub/DVI	4.95
6	Philips 220XW8FB/00	74	iyi	466	89	83	79	56	1.680 x 1.050	1.000	3.000	300	5	D-Sub/DVI/HDMI	7.29
7	LG L226WTQ-WF	74	iyi	475	94	69	80	56	1.680 x 1.050	-	3.000	300	2	D-Sub/DVI	5.65
8	Benq FP222W H	72	iyi	439	84	73	73	89	1.680 x 1.050	700	-	300	5	D-Sub/DVI/HDMI	5.8
9	AOC 2217PWC	72	iyi	489	74	85	90	78	1.680 x 1.050	-	3.000	300	5	D-Sub/DVI	5.58
10	Neovo E-W22	72	orta	549	82	76	80	78	1.680 x 1.050	-	3.000	300	3	D-Sub/DVI	7.9

TEST DEĞERİ FİYAT

TEKNIK VERİLER

HP W2207

Yüksek görüntü kalitesi ve ergonomiyi bir arada sunuyor.

Navigasyon sistemleri

Sıra	Model	Fiyat/Performans Toplam puan	Fiyat (dolar + KDV)	Performans	Donanım	GPS sistemi	Ekran	Dahili hafıza	Kart yuvası	Harita	Aracı tipi	
1	MIO C720	95	Kötü	795	100	100	SIRFStar III, 20 kanal	4,3 inç	2 GB	SD/MMC	Tele Atlas, Batı Avrupa, 34 Ülke, 39 ile dataylı	Var
2	GPSTURK 8608	94	Orta	448	100	89	SIRFStar III, 20 kanal	4,3 inç	64 MB	SD/MMC	Başarsoft, Doğu Avrupa	Var
3	GPSTURK 3503	90	Çok iyi	294	100	72	SIRFStar III, 20 kanal	3,5 inç	64 MB	SD/MMC	Başarsoft, Doğu Avrupa	Var
4	Piranha Voyager	85	Çok iyi	310	77	89	SIRFStar III, 20 kanal	4,3 inç	128 MB	SD/MMC	Navturk	Var
5	Garmin Nüvi 255W	82	Kötü	688	90	72	-	4,3 inç	2 GB	SD/MMC	Navcity, City navigator europe nt	Var
6	Navteq Bulbul B90	80	İyi	358	80	70	SIRFStar III, 20 kanal	3,5 inç	64 MB	SD/MMC	Navteq	Var
7	Garmin Nüvi 200 Pink	79	İyi	339	80	65	-	3,5 inç	240 GB	SD/MMC	Navcity, Rec Routable Hwy Basemap	Var
8	Sony NEC Optiarc AD-7173A	89	iyi	41	80	97	85	96	96	95	E-IDE	18/18
9	Sony NEC Optiarc AD-7170A	88	iyi	37	80	97	89	96	91	95	E-IDE	18/18
10	Asus DRW-1814BLT	88	orta	49	79	93	81	96	96	100	SATA	18/18

TEST DEĞERLERİ

TEKNİK VERİLER

MIO C720

Ekstra özelliklerle dolu; MIO, Bluetooth 2.0 desteğine sahip.

SATA II sabit diskler

SATA II sabit diskler

Sıra	Model	Fiyat/Performans Toplam puan	Fiyat (dolar + KDV)	Okuma hızı (MB/sn)	Yazma hızı (MB/sn)	Rasgele erişim süresi (ms)	Sıcaklık (derece)	Megabyte maliyeti (dolar)	Kapasite (GB)	Önbellek (MB)	Disk dönüş hızı (rpm)	
1	Samsung HD250HJ	93	Çok iyi	51	91.9	86.6	13.5	33.0	0.20	250	8	7200
2	Seagate ST3500320AS	90	orta	100	88.1	79.1	12.4	37	0.20	500	32	7200
3	Seagate ST3320613AS	90	orta	75	102.3	91.4	18.1	34	0.23	320	16	7200
4	Seagate ST31000340AS	89	kötü	225	88.9	79.6	12.9	38.0	0.23	1000	32	7200
5	Western Digital WD7500AAKS	84	iyi	130	81.9	75.9	13.5	43	0.17	750	16	7200
6	Seagate ST3250410AS	83	iyi	64	75.6	69.9	13.4	31	0.09	750	16	7200
7	Samsung HD320KJ	77	orta	80	67.7	65.6	14.1	33	0.25	320	8	7200
8	Western Digital WD5000AAKS	77	çok kötü	99	66.9	62.2	13.1	37	0.20	500	16	7200
9	Seagate ST3750640AS	76	çok kötü	179	66.6	62.9	13.1	43	0.24	750	16	7200
10	Western Digital WD10EACS	73	çok kötü	288	63.6	58.6	14.8	31	0.29	1000	16	7200

TEST DEĞERLERİ

TEKNİK VERİLER

Samsung HD250HJ

Gerek uygun fiyatı gerekse yüksek performansı ve az ısınmasıyla bu disk çok beğenildi.

Avuçiçi PC'ler

AVUÇLI PC'ler

Sıra	Model	Fiyat / Performans Toplam puan	Fiyat (dolar + KDV)	Donanım özellikleri	Tasınabilirlik	Ergonomi	Servis dok.	İşlemci	Dahili hafıza ROM (MB)	Genişleme yuvası	Ekran	Kamera	Ağırlık		
1	HTC Touch Cruise	88	orta	849	100	99	75	100	Qualcomm MSM7200	256	128	microSD (SD)	2,8 inç TFT	3 MP	130 g
2	Asus P750	88	orta	749	84	84	73	95	Marvell PXA270M 520	256	64	microSD (SDHC)	2,6 inç TFT	3 MP	130 g
3	i-mate Ultimate 8150	83	orta	999	91	72	78	93	PXA270 520	256	128	microSD (SD)	2,6 inç TFT	2 MP	152 g
4	HTC Touch Dual	78	orta	749	75	88	73	100	Qualcomm MSM7200	256	128	microSD (SD)	2,6 inç TFT	2 MP	120 g
5	HP iPAQ 614c	76	orta	649	80	75	75	89	PXA270 520	256	128	microSD (SD)	2,8 inç TFT	3 MP	145 g
6	Toshiba Portege G900	76	orta	643	77	67	100	86	Marvell PXA270M 520	128	128	microSD (SD)	3 inç TFT	2 MP	196 g
7	Asus M530w	76	çok iyi	429	69	81	55	88	PXA270 416	256	64	microSD (SD)	2,4 inç TFT	2 MP	135 g
8	General Mobile	67	orta	545	56	69	75	86	TI OMAP850 200	256	64	microSD (SD)	2,8 inç TFT	2 MP	144 g
9	DSTW1 Toshiba G500	60	çok iyi	377	57	82	29	66	PXA270 312	64	64	microSD (SD)	2,3 inç TFT	2 MP	135 g
10	HP iPAQ 514	61	orta	499	42	100	26	89	OMAP 850 200	64	64	microSD (SD)	2 inç TFT	1,3 MP	102 g

TEST DEĞERLERİ

TEKNİK VERİLER

HTC Touch Cruise

Adından da anlaşılacağı gibi HTC Touch Cruise neredeyse gittiğini bilmek isteyenler için tasarlanmıştır.

1.000 \$ altı 15.4 inç dizüstü bilgisayarlar

	Sıra	Model	Fiyat / Performans Toplam puan	Fiyat (dolar + KDV)	Görüntü kalitesi	Ergonomi	Tasarım	Servis ve dok.	Ses kalitesi	İşlemci	Yonga seti	Teknik veriler	Bellek (MB)	Sabit disk (GB)	Ağırlık (kg)	
YENİ	1	Casper Nirvana CPM-P735-9F95	82	iyi	999	97	90	77	72	25	Core 2 Duo P7350	Intel PM45	GeForce 9600M GS	1 x 2 GB	250	2.65
YENİ	2	Crea NUS-84M	76	orta	999	93	63	70	75	50	Core 2 Duo P8600	SIS 671	Radeon Mobility HD 3400)	1 x 2 GB	250	2.63
YENİ	3	Medion Akoya MD 96684	76	çok iyi	699	68	74	95	74	80	Core 2 Duo T2330	Intel PM965	GeForce 9300M G	1 x 2 GB	160	2.99
YENİ	4	Dell Inspiron 1525-C220	76	orta	999	71	82	86	87	55	Core 2 Duo T7250	Intel GM965	Intel GMA X3100	2 x 1 GB	160	2.71
YENİ	5	Exper Karizma 510-B70	76	orta	939	84	68	82	55	85	Core Duo T5600	Intel PM965	GeForce 8600M GS	2 x 1 GB	160	2.79
YENİ	6	Compaq Presario C799TR	75	iyi	899	85	87	69	73	25	Core 2 Duo T5750	Intel GM965	Intel GMA X3100	2 x 1 GB	200	2.6
YENİ	7	Datron Aero TW7M	66	orta	899	64	75	62	61	70	Core Duo T5450	Intel GM965	Intel GMA X3100	2 x 1 GB	120	2.74
YENİ	8	Crea NUS-54EH	61	orta	799	62	76	51	59	50	Core Duo T5450	SIS 672 (FX)	SIS Mirage 3	1 x 2 GB	160	2.66
YENİ	9	Datron Aero PL5C	52	orta	719	61	71	21	55	40	Core Duo T2130	ATI RC410M	Radeon Xpress 200M/1100M	1 GB	120	2.51
TEST DEĞERLERİ																
TEKNİK VERİLER																

Casper Nirvana CPM-P735-9F95

GeForce 9600M grafiklerle her oyunu zorlanmadan oynayabilirsiniz.

Çift sim kartlı cep telefonları

Sıra	Model	Toplam puan	Fiyat/Perf	Fiyat (\$ - KDV)	Donanım özellikleri	Tesinabilirlik	Servis ve dokun	Ergonomi	Telefon tipi	Ekran	Gözünürlük/renk	Dahili bellek	Çift hat kullanım türü	Kamera
YENİ	1 GM-DSTW1	79	Kötü	798	100	55	100	85	Bar	2.8 inç QVGA dokunmatik	240 x 320 piksel 65k	148 MB	Beraber	2.0 MP
YENİ	2 DRV Mobile R67	78	Kötü	499	97	60	100	86	Bar	2.8 inç QVGA dokunmatik	240 x 320 piksel 262k	760 k	Beraber	2.0 MP
YENİ	3 GM - DST3G Cool	74	Kötü	549	94	67	83	100	Bar	2.0 inç QVGA	240 x 320 piksel 262k	58 MB	Beraber	2.0 MP
YENİ	4 Orite - T808	73	Orta	320	97	55	93	65	Bar	2.8 TFT LCD	240 x 320 piksel 262k	194k	Beraber	1.3 MP
YENİ	5 Piranha- Onix	70	Çok iyi	202	77	87	75	92	Bar	2.0 inç TFT LCD	176 x 220 Piksel 65K Renkli	505k	Beraber	1.3 MP
YENİ	6 NG Mobile- NG-622	64	Orta	340	74	59	88	59	Kayar kapak	2.0 inç TFT LCD	240 x 320 piksel 262k	2 MB	Beraber	2.0 MP
YENİ	7 Minton MGSM 41	62	İyi	249	64	64	88	92	Kayar kapak	2.0 inç TFT LCD	240 x 320 piksel 262k	150 k	Beraber	1.3 MP
YENİ	8 Philips 9@9v	57	Orta	253	36	100	78	51	Bar	1.75 inç QVGA dokunmatik	128 x 160 piksel, 65k	3072k	Tek hat aktif	1.3 MP

GM-DSTW1
EDGE desteği de sunan cep telefonu, şu anda satın alabileceğiniz en iyi ağıt.

12.1 inç dizüstü bilgisayarlar

Sıra	Model	Toplam puan	Fiyat/Perf	Fiyat (\$ - KDV)	Performans	Tesinabilirlik	Donanım	Ergonomi	Birlikte gelenler	Yonga seti	Ekran yongası	Bellek	Sabit disk	Ağırlık (kg)
YENİ	1 MSI PR200 MS-1221	85	Orta	1,799	99	74	79	85	90	Intel GM965	Intel GMA X3100	2 X 1GB DDR2 667	250	2.07
YENİ	2 Acer TravelMate 3045WTMi	82	İyi	1,199	70	82	97	72	100	Intel 945GM	Intel GMA 950	2 X 1GB DDR2 553	120	1.75
YENİ	3 Acer 2920-6A2G16Mi	82	Çok iyi	1,099	87	60	100	77	100	Intel GM965	Intel GMA X3100	2 X 1GB DDR2 667	160	2.1
YENİ	4 Exper Karizma 210-B22S	75	Çok iyi	1,019	79	71	69	71	90	SIS M671	SIS 351 Mirage 3	2 X 1GB DDR2 667	250	1.98
YENİ	5 Datron Aero MS12	71	Çok iyi	908	83	76	63	76	35	Intel GM965	Intel GMA X3100	2 X 1GB DDR2 667	160	1.84

MSI PR200 MS-1221
Ürünün az sayıdaki dezavantajlarının başında kuskusuz yüksek fiyatı geliyor.

CPU soğutucular

Sıra	Model	Toplam puan	Fiyat / Performans	Solüta performans	Fiyat (\$ - KDV)	Servis / Dokunmatik	Intel LGA 775	AMD AM2/939/754	Isı çıkuru taban	Isı çıkuru kanatlar	Ele fan kontrolü	Rotasyon sıcaklık (Max. fan)	Yük altında sıcaklık (Max. fan)	Ses seviyesi (dBA)			
1	ThermalRight Ultra-120 Extreme	95	Kötü	89	100	67	90	70	Uyumlu	Uyumlu	Aluminyum	Bakır	-	2.481	48	35	61
2	ZEROtherm Nirvana NV120	87	Vasat	69	87	83	90	95	Uyumlu	Uyumlu	Bakır	Aluminyum	+	2.600	55	39	49
3	Zalman CNPS9700 NT	85	Kötü	91	86	79	100	80	Uyumlu	Uyumlu	Bakır	Bakır	-	2.667	56	36	51
4	OCZ Vendetta 2	84	Orta	58	82	85	80	80	Uyumlu	Uyumlu	Bakır	Bakır	-	1.500	60	32	38
5	3R System IceAge Pcharge	78	Orta	47	76	84	90	85	Uyumlu	Uyumlu	Bakır/heatpipe	Aluminyum	+	1.721	63	44	48
6	CoolerMaster Eclipse	77	Vasat	55	76	72	90	85	Uyumlu	Uyumlu	Bakır	Aluminyum	-	3.100	63	44	56
7	CoolerMaster HyperUC	77	Orta	52	77	79	60	80	Uyumlu	Uyumlu	Bakır	Aluminyum	-	2.505	62	40	51
8	Titan Vanessa L-Type	77	Vasat	69	76	77	80	80	Uyumlu	Uyumlu	Bakır	Aluminyum	-	2.076	63	41	53
9	NB-CoolScraper 3	75	Vasat	80	74	97	60	70	Uyumlu	Uyumlu	Bakır	Aluminyum	-	1.412	65	44	42
10	Scythe Ninja Plus Rev B	74	Kötü	71	72	100	80	70	Uyumlu	Uyumlu	Bakır	Aluminyum	-	1.243	67	44	41

TEST DEĞERLERİ

TEKNİK VERİLER

ThermalRight Ultra-120 Extreme
Fan ile soğutmada en yüksek performansı arayanlara.

USB bellekler

Sıra	Model	Fiyat / Performans Toplam puan	Fiyat (dolar - KDV)	Donanım özellikleri Performans	Beraberinde gelenler Ergonomi	GB başına maliyet GB başına maliyet	Ortalama Okuma (MB/s)	Ortalama yazma (MB/s)	Rastgele erişim süresi (ms)	Yazma hızı (MB/s)	Yazma hızı (MB/s)	Yazma hızı (MB/s)	Yazma hızı (MB/s)	Yazma hızı (MB/s)	Yazma hızı (MB/s)	Boyutlar (E x B x D) mm	
1	Ridata Slider	90	3	61	96	100	76	50	15.25	34807	22519	1.3	+	+	-	4 GB	72 x 23
2	Bigboy	82	3	78	94	50	65	50	19.5	30573	24512	2.1	-	+	-	4 GB	70 x 18
3	A-DATA MyFlash PD7	81	3	59	92	50	65	50	14.75	33058	22060	0.9	-	+	-	4 GB	66 x 18
4	A-DATA MyFlash PD7	80	2	105	91	50	65	50	13.125	30573	23035	0.6	-	+	-	8 GB	66 x 18
5	Ridata Twister EZDrive	75	5	30	79	75	76	50	15	33621	15046	1.9	+	+	-	2 GB	57 x 19
6	Ridata Twister	73	2	123	69	100	76	70	15.375	29826	12807	1.7	+	+	-	8 GB	57 x 19
7	OCZ Rally2 Dual Channel	69	2	59	70	50	71	80	14.75	26317	15790	0.6	-	+	-	4 GB	68 x 16
8	OCZ ATV	68	1	249	68	25	63	60	7.78	29845	12484	0.6	-	-	-	32 GB	81 x 10
9	A-DATA MyFlash PD7	67	4	29	68	50	79	60	14.5	30854	11630	0.5	-	+	-	2 GB	23 x 15
10	Kingston DataTraveler ReadyFlash	63	4	44	66	50	68	50	22	19433	18504	1.8	-	+	-	2 GB	69 x 20

TEST DEĞERLERİ

TEKNİK VERİLER

Ridata Slider 4 GB
Yüksek okuma ve yazma hızı, aktarım süresini en aza indiriyor.

İnternette reklam

Web sitenizi pazarlayın

Bir web sayfası yöneticisi olarak, eğer hedef kitlenize nasıl sesleneceğinizi biliyorsanız onları avucunuza almanız çocuk oyunu. Google, Adwords ve Adsense adlı iki hizmetle yardımınıza koşuyor. Sitenizden **PARA KAZANMA** yollarını bu makalede bulacaksınız.

BARIŞ ALKIM

Günümüzde arama motoru piyasasının üç büyükleri Google, Yahoo! ve Microsoft (MSN) çevrimiçi reklam çözümleri sunsa da, bu konuda ilk adımı atan Google'dı. SEO (arama motoru optimizasyonu), bağlantı verme, anahtar sözcük tabanlı tıklama başına ödeme, reklamlar için çevrimiçi açık artırma ve sırf reklam için tasarlanmış "Mediabot" adlı web sürüngeni sayesinde, Google'ın AdWords ve AdSense programları internette para kazanmanın ve geniş kitlelere ulaşmanın en iyi yolu. Google'ın son fiyatı belirlemek için karmaşık bir yöntemi olsa da, bu programların olumlu sonuçlar sağladığı bir gerçek. Google'ı kullanarak nasıl adınızı duyurabileceğinizi ve arama motorlarından en iyi şekilde nasıl faydalanabileceğinizi öğrenmek için okumaya devam edin.

Back linking kavramı ve web trafiği

Web trafiği bir web portalını ziyaret eden ve orada gezinen benzersiz ziyaretçi sayısı ile belirlenir. Kişisel ya da eğitim amaçlarıyla web sitesi yaratanlar için önemi olmasa da, eğer web sitenizden para kazanmayı düşünüyorsanız, insanların sitenizi ziyaret etmesi ve yeteri kadar web trafiği yaratması önemlidir. Web trafiğini ölçmenin birçok

yöntemi olsa da, ilk yapmanız gereken, hedef kitlenizi varlığınızdaki haberler etmek. Çevrimiçi bir ürünün reklamını yapacak en ideal yer de elbette internet.

Backlink, internette popülerlik kazanma yollarından biri. Altında yatan mantık aslında basit: Başka sitelerin yöneticilerinden, web sitenize bağlantı vermelerini rica ediyorsunuz. Sitenize ne kadar çok bağlantı verilirse, web trafiğinizi artırma şansınız da o denli yükseliyor. Bununla beraber, web bağlantılarınızı en çok ziyaret edilen yerlere koymalısınız. Bu yüzden, reklamlarınızın görüntülenmesi için arama motorları biçilmiş kaftan. Özellikle de reklamlarınız, özel kullanıcı aramalarıyla bağlantılıysa.

Google AdSense'le tanışın

AdSense, herhangi bir web sitesinde belirli anahtar sözcüklerle arama yapıldığında, sitenizin reklamının yapılmasını sağlayan bir hizmet. AdSense, cafcıflı banner'lar gibi rahatsız edici olmadığından, gerek web si-

tesi yöneticileri, gerekse kullanıcılar tarafından tercih ediliyor. Çoğu web kullanıcısı, içeriklerini ticari bakımdan daha başarılı kılmak için AdSense'ten yararlanıyor.

AdSense'in işleyişi aslında çok basit. Alan adınızı Google AdSense'e kaydettirdiğinizde, web sitenizin koduna eklemeniz gereken bir JavaScript kodu alacaksınız. Google'ın benzersiz bir özelliği olan Mediabot, web sitenize hangi reklamların yerleştirilebileceğini görmek için sitenizi ziyaret edecek. Böylece, Google'ın AdSense'ine üye olduğunuzda, web siteniz reklamları barındıracak ve reklamlara her tıklanışında para kazanacaksınız.

Google'ın bu reklamların nasıl görüntüleneceğine ilişkin çok katı kuralları var. Eğer siteniz Mediabot tarafından ziyaret edilmediyse, sponsorlu reklamları görüntülemeniz mümkün değil. Ancak sponsorlu reklamların yerine geçici olarak, kamuoyuna açık duyurular diye de bilinen kâr amacı gütmeyen reklamlar gösteriliyor.

BİLGİ

MediaBot, GoogleBot'a karşı

Google'ın özel botları, yani sayfaların içeriklerini süzerek sorgu karşısında verilecek yanıtı belirleyen sürüngen programları var. Aranmış sorguları listelemek ve arama motoru dizinini güncelleştirmek içinse, Google "GoogleBot" adlı bir sürüngen kullanıyor.

Ama bir web sitesi Google AdWords'e kaydolduysa, Google bu sayfaları dinlemek için MediaBot'u kullanıyor. Bir başka deyişle, iki bot arasındaki fark, birinin sadece listeleme için kullanılan genel bir bot, diğeri-ninse sadece paralı reklamlar için kullanılan bir bot olması.

Bazı AdSense ortakları

Google AdSense'e hemen her web portalı üye olabilir, ama aşağıdakiler başı çekiyor:

- Google web araması
- AOL
- EarthLink
- HowStuffWorks
- Blogger
- YouTube

Google AdWords'le tanışın

AdWords, internette reklamı bir adım daha ileri taşımak üzere oluşturulmuş yenilikçi bir mekanizma. Üç büyük arama motorundan (diğerleri Yahoo! ve MSN) bu tarz bir reklam projesiyle ortaya çıkan ilk firma Google oldu. Bu hizmet, kendi web sitesi olsun ya da olmasın, tüm reklam verenlere açık.

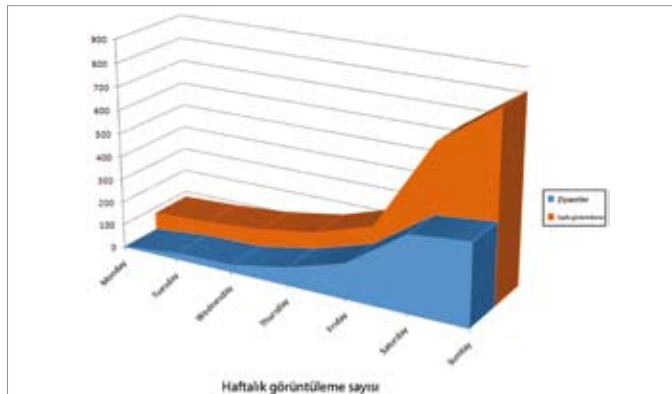
Bir diğer deyişle, AdWords reklam verenlerin internette yer alıp almamasıyla alakalı değil.

Bu hizmet için de bir AdWords hesabı oluşturmanız gerekiyor. Bunu bir kez yaptınız mı, her arama sonucunda görüntülenen reklamlarınıza tıkladıkça para kazanacaksınız. AdWords hesabınızı nasıl açacağınızı

öğrenmek için bu makalenin sonundaki mini atölyeye başvurabilirsiniz.

Tıklama başına ödeme kavramı

Bu tür bir reklam programına üye olmanın en güzel yanı, çevrimiçi para kazanmanın kolaylığı. Bu teknoloji için "anahtar sözcük temelli tıklama başına ödeme" daha uygun →

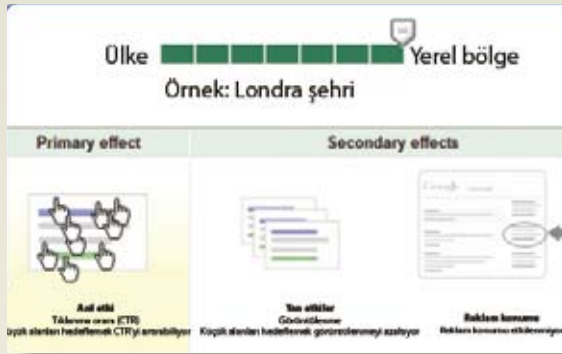
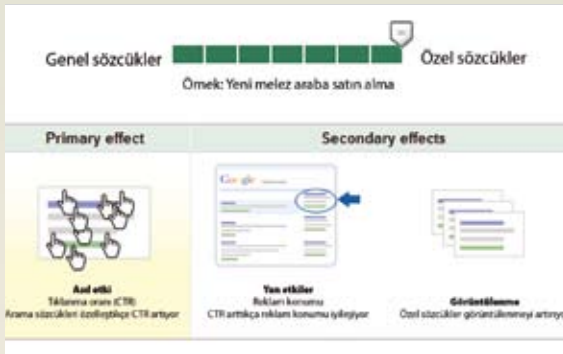
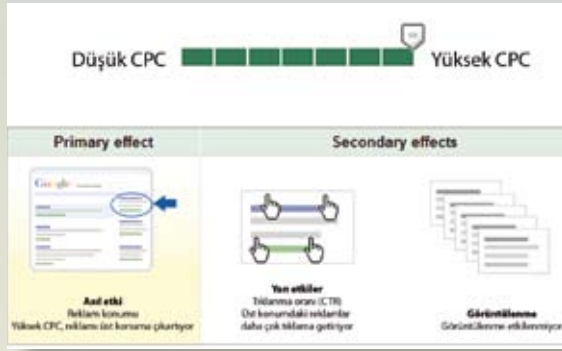
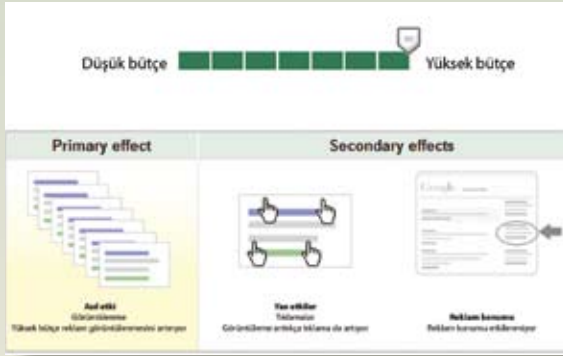

Püf noktası Sitenizin popülerliğini öğrenmek için gezilen sayfaları ve benzersiz web sitesi ziyaretlerini dikkate almanız gerekiyor.

Kolay üyelik Bu programa kaydolarak siz de sponsorlu reklamları barındırabilirsiniz. Yeni bir reklam kampanyası başlatmak da elinizde.

MINİ ATÖLYE

Gelirinizi artırma yöntemleri

Yukarıda, gelirinizi artırmak, reklam görüntülenmesini, tıklamaları ve reklam konumunu AdSense ile iyileştirmek için kullanılabilecek teknikler görülüyor. İlk resim, reklam için verdiğiniz parayla ilgili. İkincisi, tıklama başına gelirle maliyet ilişkisini gösteriyor. Üçüncüsü, kullanılan arama sözcüklerinin ilgisini gösterirken, dördüncü ve son resim, reklamlarınızın izleneceği hedef bölgeyi konu alıyor.

bir açıklama olabilir. Potansiyel bir reklam veren, bir AdWords hesabı yarattığında, bazı anahtar sözcükler girmesi gerekiyor. Kullanıcı belli bir sözcüğü arattığında, benzer sözcüğü içeren tüm reklamlar listeleniyor. Bu listenin sırası ise, her bir anahtar sözcük için açık artırmayla belirleniyor. Her reklamcı, yerleştirilen reklam ve reklam barındırma bedeli düşüldükten sonra tıklama başına bedel için öneride bulunuyor. Gelirinizi, Google'ın ROI'nizi (Return on Investments) artırmak için belirlediği kuralları aklınızdan çıkarmadan artırabilirsiniz.

Click-through kavramı

Çevrimiçi reklam kampanyasının başarısını ölçmenin en iyi yolu, sayfa görüntüleme sayısını kullanıcı tıklamasına dönüştürmek. Bu rakama, Click-through fiyatı ya da CTR adı veriliyor. "Görüntüleme" ise, bir reklamın anahtar sözcük araması sonucunda görüntülenmesine verilen ad. Yani, bir reklam 100 kez görüntülenir ama 10

kez tıklanırsa, CTR'si 10/100, ya da 10 olarak alınıyor. CTR, bir reklamın kaç kez görüntülendiğini öğrenmenin ya da bu görüntülemelerin kaç adet benzersiz ziyaret içerdiğini öğrenmenin iyi bir yolu değil; Çünkü sadece tıklamaları sayıyor. Bu yüzden, tek bir kullanıcı bir görünüme beş kez tıklarsa, karşılık düşen CTR'yi artırıyor, çünkü yöntem benzersiz tıklamalar için IP takibi yapmıyor.

PPC piyasasının büyük oyuncuları

Tıklama başına ödeme ya da PPC yöntemi, çevrimiçi reklamcılıkta kullanan bir sürü web sitesi olsa da, reklamcılara en çok geri dönüş sağlayan, arama motorları. Bunu da gördükleri rağbete borçlular. 2007'den beri, Google AdWords, Yahoo! Search Marketing ve Microsoft adCenter, piyasada bu yöntemi başarıyla uygulayan firmalar.

Google, bu hizmeti kullanan ilk arama motoru olsa da, Yahoo! Search Marketing bu piyasaya eskiden Goto.com adıyla bili-

nen Overture Services firmasını satın alarak girdi. Goto.com, reklam için ödeme gerektiren ilk arama hizmeti idi. Microsoft'un MSN'i bu hizmeti kendi adı altında 2006'da devreye sokana kadar, Overture Services'in sağladığı reklamlardan faydalanıyordu. Benzer hizmetlere örnek olarak şunları verebiliriz:

- Ask.com: Eskiden Ask Jeeves adıyla bilinen Ask.com, sorularınıza yanıt veren bir arama motoru.
- Baidu: Baidu, en çok ilgi gören Çin arama motorlarından biri.
- LookSmart: San Francisco temelli bir teknoloji ve çevrimiçi reklam şirketi.
- MIVA: MIVA, çevrimiçi reklam ağına adanmış bir web portalı
- Superpages.com: Sarı Sayfalar konseptine benzer şekilde hazırlanmış, çok popüler bir ilan sitesi.
- Yandex: En çok kullanılan Rus arama motorlarından biri.

balkim@chip.com.tr

MINİ ATÖLYE

Yeni başlayanlar için Google AdWords

Eğerweb'de reklam konusunda yeniyseniz ve bir web siteniz yoksa işte size Google AdWords hesabı açmak için bir kılavuz. Yapmanız gerekenler sırasıyla şöyle:

1 Giriş AdWords hesabınızı yaratmak için »Advertising Programs« bağlantısına tıklayın. Bir sonraki sayfada, »AdWords« kısmının altında »signup« bağlantısına tıklayın.

4 Hesap Mevcut Google hesabınızı da kullanabilirsiniz. Kullanmak istemiyorsanız »I would like to choose a new login name and password just for AdWords« seçeneğini işaretleyin.

2 Ayarlar »Choose the solution that is right for you« kısmından »Starter Edition«a tıklayın. »I don't have a webpage. Help me create one« seçeneğini işaretleyin.

5 Fatura Reklamı etkinleştirmek için fatura bilgilerinizi girmeniz gerekiyor. »Enter billing information and activate ad« seçeneğine tıklayıp istenen detayları doldurun.

3 Anlaşma Gereken bilgileri »Set Up Your Ad« sayfasına girin. Reklamınızı yazarken ya da anahtar sözcükleri seçerken yardım alabilirsiniz. Ücret teklifini elle yazabilirsiniz.

6 Göz atın İşiniz bitince »My Ad Campaign«e ve reklamlarınızla ilgili ayrıntıları görmek içinse »My Account« sekmesine tıklayın.

Dizüstünüzü ayağa kaldırın

Şunun şurasında alalı bir iki sene oldu, ama dizüstü bilgisayarınız inme inmiş salyangoz gibi çalışıyor. CHIP'in mucize iksiriyle bilgisayarınız tekrar koşmaya kalkacak, hem de **İKİ KAT DAHA HIZLI!**

BARIŞ EMRE ALKIM / GT

Herhalde her dizüstü kullanıcısının başından geçmiştir. Bazen bilgisayarınızın, ilk aldığınız günküne kıyasla çok ama çok yavaş çalıştığını fark edersiniz. Üstelik aldığınız günün üstünden de çok geçmemiştir! Açıklaması basit: Zamanla irili ufaklı birçok yazılım ve servis bilgisayarınızda birikir, Kayıt Defteri balon gibi şişer ve tüm bunlar da taşınabilir PC'nizin performansı- nı aşağı çeker.

Ama çaresi yok değil: İsterseniz sistemi yeni baştan kurabilirsiniz, ama bu da uzun süre temiz kalmayacaktır. Donanımı yükseltebilirsiniz ama bu da pahalıya çıkabilir. Bir diğer alternatif ise Vista'yı bırakıp XP'ye dönmek, ne var ki bu da çok zahmetli. Bir ihtimal daha var: O da CHIP'in mucize iksirini kullanmak. Bundan böyle bilgisayarınız geleceğe hazır olacak ve kimi bileşenlerde %200'e varan oranlarda performans artışı yaşayacaksınız ve cebinizden tek kuruş bile çıkmayacak.

Hesaplama gücü: Her seferinde artan performans

Sözümüze inanın, dizüstünüz aslında canavar gibi! Çünkü monte edildiği vakit anakartınızın yonga seti yeniydi, hatta CPU'nuz piyasaya çıkmalı sadece haftalar olmuştuk. O günlerde dizüstü bilgisayarınız kesinlikle çalışması gerektiği gibi çalışıyordu.

Ancak yonga seti ve işlemci sürücüler

oldukları yerde saymıyor ve köprüünün altından nice sular akıyor.

Sıradan bir yonga setinin yaşam döngüsünde, basit bir sürücü optimizasyonu %20'ye varan performans artışları sağlayabilir.

Bu artış, dizüstünüz için de geçerli. Yonga seti üreticisinin (büyük ihtimalle Intel'dir, www.intel.com ana sayfasına gidip, aygıtınız için çıkmış en son yonga seti sürücüsünü yükleyin. Intel web sitesinin destek kısmında "Software Installations Utility for Intel Chipsets" bölümünü arayın.

Söz konusu yazılımın, işletim sistemini-

İPUCU

Eski model ama hızlı kullanın

30 Haziran'da Microsoft, Windows XP'nin dağıtımını sona erdirdi. Dolayısıyla, şu anda dizüstü bilgisayarlarla gelen tek Microsoft işletim sistemi, Vista. Ne yazık ki, diğer eksikleri bir yana, Vista kaynakları o kadar özensiz kullanıyor ki, zayıf bilgisayarlar adeta durma noktasına geliyor.

Zaten taşınabilirlik uğruna performanstan ödün veren dizüstüler ise bu durumun bir numaralı kurbanı.

HIZLI İŞLETİM SİSTEMİ:

Tüm dizüstüler, XP altında daha iyi çalışıyor. Ama Vista'dan XP'ye geçmeden önce, tüm XP sürücülerini bulmanız şart.

Kimi üreticiler sürücülerini ana sayfalarında bulunduruyor ama bazen sizin aramanız gerekebiliyor ki bu da yorucu bir iş. Elinin altında bir XP lisansı bulunanlar için her şey daha kolay.

Diğerleri ise, satıcıların raflarında kalmış XP kutularını satın almak zorunda. XP'yi kurduğunuz zaman elde edeceğiniz performans artışı %100'ün üzerinde. XP alamayanlara ise Windows 7'yi beklemelerini öneriyoruz.

Bununla beraber, Windows 7'nin yeni bir işletim sistemi mi, yoksa Vista'nın güncellenmiş hali mi olduğunu sadece Microsoft biliyor. Windows 7 2010'da hazır olacak.

CHIP DVD İÇERİĞİ

► **CHIP DVD'DE:** En önemli araçları CHIP-Code **NOTEBOOK TUNING** altında bulabilirsiniz.

+%100 EKRAN KARTINI HIZLANDIRIN

Şu anda grafik kartını hatırı sayılır oranda hızlandırmanın tek yolu, Vista'dan XP'ye geçmek. Ama Vista'nın da gelişimi sürüyor ve her yeni güncellemede performans artıyor.

+%70 SİSTEM PERFORMANSINI GELİŞTİRİN

En son sürücüler ve ince ayar yazılımları yonga seti - işlemci ikilisinden daha fazla yararlanmanızı sağlıyor. En iyi güncelleme paketleri Intel'ininkiler. Ama Centrino öncesi dizüstülerde Intel'in de bir faydası dokunmuyor.

+%200 WLAN PERFORMANSINI ARTIRIN

Üreticiler hala iletim standartlarını kurcaladıkları için, WLAN bağdaştırıcılarının sürücülerini ikide bir güncelleniyor. Hemen her güncellemede veri iletim hızı ve erişim kapsamı ciddi oranda artıyor, uyumsuzluklar ortadan kalkıyor.

ze uygun sürümünü indirip kurduğunuz andan itibaren performansta küçük bir artış olduğunu fark edeceksiniz. Intel temelli dizüstü sahipleri işi bir adım ileri götürüp Intel Application Accelerator adlı uygulamayı da kurabilir. Bu sürücü, bellek ve sabit disk erişimini hızlandırıyor ve performansı gözle görülür derecede yükseltiyor.

Eğer dizüstünüz SiS, ATI (artık AMD) ya da nVidia temelliyse anakartınız için en son sürücülerini üreticilerin kendi sitelerinden (www.sis.com, www.amd.com, www.nvidia.com) indirip kurabilirsiniz. Bununla birlikte, çoğu zaman için yonga seti sürücülerini elle aramanız gerekebilir.

IDE, LAN, ses, USB sürücüler ve bilgisayarınızdaki diğer bileşenlerin sürücülerini için de durum böyle. Şu an itibarıyla, ne yazık ki sadece Intel tüm sürücülerini ve güncellemeleri tek bir dosya halinde sunuyor.

Grafikler: Akıcı görüntüler, parlak renkler

Bir dizüstüne en çok zarar veren şey, grafik gücünün düşüklüğüdür. Kimi zaman grafik kartının performansı DivX videoları doğru düzgün oynatmaya bile yetmez ve kesintiler oluşur. Ama son model bir sürücü, bu derdinize deva olabilir. Vista'da sürücülerin durumunda gelişme olduysa da, CHIP test laboratuvarındaki dizüstü uzmanları, mevcut grafik sürücülerinin hala %30 ila %100 artış potansiyeli olduğunu söylüyor.

Bu yüzden de Vista kullanıcıları için sürekli güncelleme kaçınılmaz. Eğer Windows XP kullanıyorsanız performans artışı bu kadar yüksek değil ama yine de bir sürücü güncellemesinden karlı çıkabilirsiniz.

Şöyle ya da böyle, ister harici monitör olsun isterse projektör, dış bağlantılı işlevler daha iyi bir hal alıyor ve uyumluluk ar-

tırıyor. Yani bağlanan aygıtların daha çoğu doğrudan tanınabiliyor ve uygun parametreler kendiliğinden seçiliyor.

Grafik kartı üreticisinin (ATI/AMD, SiS, nVidia, Intel) ya da dizüstü üreticisinin sürücülerini çeşitli grafik sorunlarını çözmeye yetmiyorsa, uzmanlaşmış web sitelerinden yardım alabilirsiniz. Bunlardan ilki www.laptopvideo2go.com. Burada, değiştirilmiş INF dosyalarının yanı sıra görüntü sorunlarını, çözünürlük kısıtlamalarını ya da yanlış öntanımlı ayarları zahmetsizce düzeltebilen sürücü ve ince ayar araçları da mevcut.

Optik yazıcılar: Daha hızlı, daha uyumlu

Optik yazıcınızı bir bellemenim (firmware) güncellemesiyle geliştirebilirsiniz. Yazma hızında büyük bir artış beklemeyin, çünkü

bu zor. Asıl gelişme, bellekle birlikte gelen yeni medya tablosunda oluyor. Bu tablo, CD / DVD markaları, türleri ve en ideal yazma stratejileri konusunda bilgi içeriyor. Bu da daha az CD'nin boşa gitmesini sağlayarak uyumluluğu artırıyor. Ancak tüm optik yazıcı üreticileri bellekle ve sürücü güncellemesi sunmuyor. O yüzden kullanıcı bu işin altından kendi kalkmak zorunda kalıyor. İyi bir başlangıç noktası, <http://forum.rpc1.org> olabilir. Bu forum, uzmanlar için.

WLAN: Kablosuz ağda tam gaz

WLAN'ın sunduğu hızlanma potansiyeli diğer kategorilerin hiçbirinde yok. 802.11n standartları henüz yerleşmedi ve birçok yeni dizüstü bu standartla uyumlu parçalarla geliyor. Bu da her sürücü güncellemesinde performans ve uyumlulukta artış sağlıyor. Ancak sürücü güncellemeleri her zaman dizüstü üreticisinden gelmek zorunda değil.

Öncelikle WLAN yonga setinizin hangi üreticiye ait olduğunu bulun. Bunun için Aygıt Yöneticisi'ni açın, »WLAN bağdaştırıcısı«na tıklayın ve »Özellikler«i seçin. »Ayrıntılar« sekmesinde göreceğiniz açılır listede, üretici firmanın adını göreceksiniz. Bu firma büyük ihtimalle Intel, Atheros ya da Broadcom olacaktır. Üreticinin web sitesine gidip buradan indireceğiniz en son sürücüyle, WLAN'da çok daha hızlı ve daha uzaktan sörf yapabileceksiniz.

Eğer 802.11g WLAN destekli eski bir dizüstünüz varsa, bu güncellemeden siz de karlı çıkabilirsiniz. Bazen yeni sürücüler sadece hız değil, güvenlik artışı da sunuyor. Örneğin normalde sadece WEP şifrelemesi kullanabilen bir modül, güncelleme sonrası WPA ve hatta WPA2 uyumlu hale gelebiliyor.

Pil: Çalışma ömründe %50 artış

Ne yazık ki pil yönetim araçları sadece dizüstü üreticileri tarafından üretiliyor ve belirli bir aygıtı yönelik çözüm sunuyor. Evrensel araçların çoğunun etkisi tartışmalı. Ama dizüstünüzün pil ömrünü artırmanın dolaylı yolları da var. Örneğin, Notebook Hardware Control (NHC) ya da CrystalCPUID gibi hız ve voltaj düşüren araçları kullanabilir ve siz çalışmıyorken işlemcinin yavaşlamasını sağlayabilirsiniz.

Bu, büyük oranda güç tasarrufu sağlıyor. Eğer işlemcinin çekirdek voltajını da azaltırsanız, işlemci yüküne göre değişmekle birlikte, çalışma süresinde %50'yi bulan artışlar gerçekleşebilir.

CrystalCPUID Bu yazılım anakart, yonga seti, hafıza, saat hızı ve genel hızla ilgili her şeyi sistematik bir şekilde sunuyor.

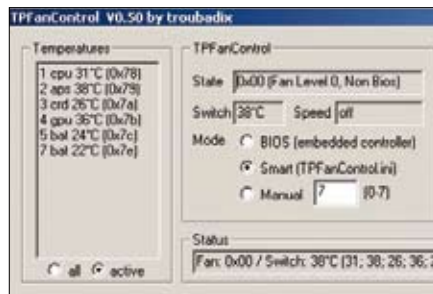
Notebook Hardware Control NHC ile dizüstünüzün gizli kalmış parametrelerine erişebilir ve bileşenlerden sonuna dek faydalanabilirsiniz.

Fan gürültüsü: Çıt çıkarmayan kasa

Elbette artık ısının sürekli kasa dışına atılması gibi bir zorunluluk var. Üreticiler işi sağlama almak için tüm fanları tam gaz çalıştırıyorlar ve bu da insanın keyfini kaçırarak bir gürültüye yol açıyor. Az önce sözünü ettiğimiz NHC adlı araç, denetlenebilir fanları yavaşlatmanızı sağlıyor. Ayrıca fan hızında SpeedFan aracıyla da düzenleme yapabilirsiniz. IBM / Lenovo Thinkpad kullanıcıları, TP Fancontrol (www.tpfancontrol.com) aracıyla bilgisayarındaki tüm fanlar üzerinde söz sahibi olabiliyor. Ama yardım dosyasında da belirtildiği gibi, unutmayın ki bir fanın tümüyle durması sistemin çökmesine, kararsız hale gelmesine ya da donanım hasarına yol açabilir.

Kart okuyucu: Bellek kartlarının en iyi dostu

Günümüzde, dijital fotoğraf makinelerinden video kameralara ve MP3 çalarlara kadar birçok aygıt, geniş kapasiteli bellek kartlarıyla çalışıyor. Bunları olabildiğince hızlı okumak ve içine bilgi kaydedebilmek için, kart sürücünüzün hızlı çalışması şart.

Fan kontrolü TP Fancontrol ile fan gürültüsü önlenir.

İlk önce, demin yaptığımız gibi, Aygıt Yöneticisi'nden üretici firmanın adını öğrenin.

Şimdi üreticinin web sitesini ziyaret edip yeni sürücü var mı diye bakın. Sürücü güncellemesi, daha yüksek okuma ve yazma hızlarına ek olarak, farklı depolama ortamlarıyla uyumluluğu da artırabiliyor. Örneğin, 2 GB'ı aşan SDHC ortamlarla başa çıkabilme becerisi artıyor.

Bunun için gerekli adımlar, WLAN kısmındakilerle aynı.

Ses: Daha iyi sinyal kalitesi

Ses kalitesini de artırmak elinizde. Çoğu zaman için, Realtek marka yongalar için www.realtek.com.tw adresinden, Soundmax ürünleri içinse www.analog.com adresinden yeni sürücülerini indirebilirsiniz. Bunun avantajı, duyulabilir ses kalitesinde gerçekleşen artış. Bilgisayarlarını amplifikatörlere ve aktif ses sistemlerine bağlayanlar için bunu şiddetle öneriyoruz. Yok, eğer sadece dizüstü hoparörlerini kullanıyorsanız, o zaman aradaki farkı anlamamız zaten güç.

Touchpad: Baştan aşağı yeni özellikler

Touchpad'iniz ister gri olsun, isterse siyah ya da beyaz. Synaptics firması (www.synaptics.com) yeni özellikler sunuyor. Eğer Aygıt Yöneticisi'nden touchpad'i bulur ve Synaptics web sitesinden yeni bir sürücüyle güncellerseniz, touchpad hassasiyetinin yanı sıra, sağda ve altta kaydırma bölgeleri gibi yeni özelliklere de kavuşuyorsunuz. Üstelik bu özellikler, dizüstü üretici tarafından sunulmamış olsa bile.

balkim@chip.com.tr

Online dergi keyfi

İnternetin sunduğu olanaklara her geçen gün bir yenisi ekleniyor. **YERLİ VE YABANCI** pek çok dergiyi artık internetten takip edebilirsiniz.

NEDİM ŞAHİN

Bulunduğunuz bölgedeki bayiilere bazı dergiler gelmiyor olabilir. Ücretlerini pahalı ya da her ay bayiye kadar gitmek hoşunuza gitmeyebilir. Sebep ne olursa olsun dergileri internetten takip etmek artık çok cazip hale geldi. Ücretsiz olarak veya bir miktar ücret ödeyerek yerli ya da yabancı pek çok yayını evinizden çıkmadan okuyabilirsiniz.

Son yıllarda gittikçe popülerleşen dijital dergi siteleri sundukları indirimler ve avantajlı aboneliklerle dikkat çekiyor. Bazı dergiler tamamen ücretsiz olarak okunabilirken bazı dergiler de bayi fiyatının yarı fiyatından daha ucuza okunabiliyor. Örneğin fiyatı 5 lira olan bir dergiyi 2 liraya, fiyatı 11 lira

olan bir dergiyi 5 liraya okuyabiliyorsunuz. Yazımızda dijital dergi okuyabileceğiniz üç yerli dört siteye yer veriyoruz. Ayrıca dijital gazetelerin yer aldığı dünya çapında bir siteyi de tanıtmış olacağız.

Emecmua.com

Yüzlerce dergiyi bünyesinde toplayan emecmua.com Türkiye'deki dijital dergi platformlarının en büyüğü durumda. Sunduğu ek özelliklerle kullanıcı sayısını daha da arttırmayı hedefliyor. Örneğin sitede dijital dergilerin yanı sıra dijital kitaplar ve dijital broşürler de bulunuyor. Ayrıca dergilerin ve kitapların adresinize teslim edilmesini de sağlayabiliyorsunuz.

Ücretli olarak sunulan dergilerin ilk sayfalarına ücretsiz olarak bakabiliyorsunuz. Dergiye göre değişmekle birlikte genelde ilk beş ya da on sayfa ücretsiz okunabiliyor. Deneme yapmak için okumak istediğiniz dergiye tıklayın ve bir sayısını seçin. Yeni bir pencerede flash uygulama başlayacaktır. Bu interaktif uygulama derginin gerçekmiş gibi görüntülenmesi sağlıyor.

Sayfalar arasında geçiş yapmak için altta yer alan dizini kullanabilir ya da sayfa kenarlarından tutup çekebilirsiniz. Dergi sayfalarını iki kat yakınlaştırabilirsiniz. Sayfaların okunabilmesi için bu yakınlaştırma oranı yeterli. Sayfalar üzerine not alma ve araç ekleme sitenin diğer özelliklerinden.

Geniş içerik Emecmua.com yüzlerce dergiyi internetten okunabilir hale getiriyor. Bayi bayi dolaşmanıza gerek kalmıyor.

İnteraktif yapı Gelişmiş uygulama sayesinde elde okunan bir derginin verdiği okuma keyfini yaşıyorsunuz.

Daha sonra hızlı ulaşmak için dergiyi arşivinize kaydedebilirsiniz. Kaydederken araçlar korunuyor ancak aldığınız notlar maalesef siliniyor. Not alırken bunu aklınızda bulundurmanızı öneririz.

Dergilerin dijital sürümlerine 1, 6 veya 12 aylık abonelik seçenekleri bulunuyor. Ödeme içinse kredi kartı veya banka havalesi seçeneklerinden birini kullanabilirsiniz.

Hepoku.com

Dijital dergi platformlarının ilklerinden olan Hepoku.com, "10 farklı dergi, 10 farklı dünya" sloganı ile yayın yapıyor. Tüm dergiler ücretli olduğu için satın almadan yalnızca ilk sayfalarını görüntüleyebilirsiniz. Görüntülemek istediğiniz dergi önce ikişer sayfa halinde ekrana getiriliyor. Okumak istediğiniz sayfada »artı« düğmesine basıp yakınlaştırebiliyorsunuz. Yakınlaşmış halde not ekleyebilir ve kalemle çizgiler çizebiliyorsunuz. Sarı, pembe, turuncu renkteki kalemelerin kullanımı oldukça kolay. Ayrıca tüm notları ve çizgileri kaydedebilir, daha sonraki ziyaretlerinizde tekrar görüntüleyebilirsiniz.

Sayfalarda karşılaştığımız eksik ise notların ve çizgilerin aynı anda görüntülen-

miyor olması. Hepoku.com'da yer alan dergilerin içindekiler sayfalarına bağlantılar yerleştirilmiş. Bu sayede sayfaları tek tek geçmenize gerek kalmıyor. Bağlantıları kullanarak istediğiniz konuya atlayabiliyorsunuz. Abonelikler üç aylık veya 12 aylık olarak yapılabilir. Ödemede ise kredi kartı kullanılıyor.

Dijimecmua.com

Dijimecmua.com'un en önemli özelliği içeriğindeki dergilerin tamamının ücretsiz olması. Doğal olarak çok popüler dergiler yer almıyor ancak farklı alanlardaki yayınları takip etmek için yine de iyi bir kaynak.

Sitede dijital dergiler, kataloglar, broşürler, kitaplar ve bültenler bulunuyor. Okumak istediğiniz yayın yeni bir sayfada açılıyor. Sayfalara istediğiniz sayıda araç koyabiliyorsunuz. Sitede yer alan "Tam Ekran" modu ve alt bölümde yer alan sayfa önizlemeleri diğer dikkat çekici özelliklerinden. Ancak sayfalar üzerine not alınmaması önemli bir eksiklik.

Zinio.com

Zinio.com tüm dünyada yayın yapan yüzlerce derginin dijital sürümlerini sunuyor.

Ancak henüz Türkiye'deki dergiler sitede yer almıyor. Sitede yer alan dergilerin çoğunluğu deneme sayfalarına sahip değil. Yani satın almadan herhangi bir sayfasını görüntüleyemiyorsunuz. Ancak site, üyelerin deneme yapabilmeleri amacıyla 20 kadar dergiyi ücretsiz olarak sunuyor. Bu dergileri inceleyerek sitenin sunduğu özellikleri inceleyebilirsiniz.

Dergi sayfalarını sekiz kat yakınlaştırmak ve sayfalardaki metinlerde arama yapabilmeniz sitenin profesyonelliğinin bir göstergesi. Önizlemelerden oluşan içindekiler sütunu ve içindekiler sayfasındaki bağlantılarla iç sayfalara atlayabiliyor olmanız diğer güzel özelliklerinden. Abonelikler tek sayıdan 12 sayıya kadar çeşitli dönemler için yapılabilir. Ödemelerde kredi kartınızı kullanabilirsiniz. Ancak site maalesef PayPal gibi sistemleri desteklemiyor.

Pressdisplay.com

76 ülkeden 700 gazetenin yer aldığı pressdisplay.com tam bir dijital gazete merkezi. Site; ana sayfasındaki haber sütunları, kayarak geçen son dakika haberleri ve manşet fotoğrafları ile dolu dolu bir içeriğe sahip. Bunun yanında gazetelerin dijital kopyalarını da barındırıyor. Site yetkilileri gerçek gazete yerine, sitedeki dijital kopyaları okuyanların şimdiye kadar yaklaşık 35.000 ağacı kurtardığını belirtiyor.

Gazeteler içinde arama, bağlantılar arıcılığı ile iç sayfalara atlama, yeni haberler için RSS, gazetenin sesli okunması, diller arası çeviri, interaktif radyo ve daha pek çok gelişmiş özellik Pressdisplay.com'u alanında bir numara yapıyor.

Üye olduğunuzda yedi adet gazeteyi ücretsiz okuma hakkı kazanıyorsunuz. Ancak bu sayı tabii ki yetersiz. Ancak gazete başına veya aylık-yıllık ücretler ödeyerek dijital gazete keyfini yaşayabilirsiniz. □

nedim@chip.com.tr

Sade Dergi sayısı sınırlı olsa da sunduğu özelliklerle önemli bir alternatif.

Özellikler Yazıların kalemle işaretlenebilmesi okuyucular için önemli bir özellik.

PC'nizi **AVG** ile koruyun

İnternetteki güvenlik her geçen gün artıyor. Bunlara karşı güvenlik tehditleri paketleriyle önlem almak şart.

BARIŞ EMRE ALKIM

Teknolojinin gelişimi, her bilgisayar sistemini dış tehditlere açık bir hale getirdi. Bu tehditler, virüs, casus yazılım ya da korsanlık şeklinde olabiliyor. Eğer her tehdiye karşı farklı yazılımlar kullanıyorsanız bu bir süre sonra başınızı ağrıtabilir. İyisi mi siz yeni AVG güvenlik paketine bir bakın.

Günümüzde her bilgisayar sistemi bir işletim sistemine ihtiyaç duyuyor ve bunların da en yaygını Windows. Çoğu kullanıcı bu işletim sistemine bel bağladığı için, sisteminizden veri aşırma planlayan korsanlar da gözlerini Windows'a dikmiş durumda. Virüs saldırılarıyla verileri bozabiliyor, yok edebiliyor ya da casuslar sayesinde çalışabiliyorlar. Bu korkunç tehditlere karşı korunmak içinse güvenlik duvarları, anti virüs uygulamaları ve casus avcılarını kullanmak gerekiyor. Bu programları ayrı ayrı kurup yönetmek bir hayli uğraş gerektirdiğinden, biz yeni AVG güvenlik paketini öneriyoruz. Paketin yepyeni güvenlik özellikleri sayesinde, sisteminiz tehditlerden çepeçevre korunacak.

Virüsler ve casuslar

Virüsler, bilgisayar sistemlerindeki bilgileri genelde bozmak ya da yok etmek üzere tasarlanmış yazılımlardır. Virüsler bilgisayarınıza kazara indirdiğiniz bir dosya aracılığıyla ya da sabit disk veya disket gibi ortamlardan bulaşabilir. Virüsler çalıştıkları vakit üremeye başlarlar ve bu sisteminizi çökebilir, hatta verilerinizi silebilir. Hatta kimi virüsler sabit diskinize, CD'nize ya da disket sürücünüze kalıcı hasar verebilir. Bu yüzden de böylesi saldırılara karşı güvenlik duvarıyla korunmalısınız.

Casus yazılımlar da kötü niyetli kodlara bir başka örnek; ama bunlar verileri bozmak ya da silmek yerine, çalmayı tercih ediyor. Sisteminize kurulan bir casus yazılım, bastığınız tuşları kaydedebilir ve kendisini programlayan kişiye sizden habersizce gön-

CHIP DVD İÇERİĞİ

► **CHIP DVD'DE:** AVG güvenlik paketini CHIP-Code **AVG INTERNET SECURITY** altında bulabilirsiniz.

derebilir. Böylelikle, banka detaylarınız ya da kredi kartı numaranız yanlış ellere geçebilir ve kötüye kullanılabilir. Bunun önüne geçmek için, birçok web sitesi sanal klavye uygulamasına başvuruyor. Sanal klavye, verilerin tuş vuruşları yerine fare tıklamasıyla yapılmasına izin veriyor.

AVG güvenlik paketinde neler var?

ANTI VİRÜS Norton güvenlik paketi, en son virüs tanımlarıyla güncellediğiniz ve gün-

BİLGİ

VİRÜS SALDIRILARINA KARŞI İPUÇLARI

Eğer ardı arkası kesilmeyen virüs saldırıları karşısında dehşete düştüyseniz, LINUX gibi bir başka işletim sistemi çalıştırmayı deneyebilirsiniz. Bu işletim sistemi biraz komplike olsa da, en azından dış tehditlere karşı bir süre içiniz rahat olacaktır.

Kullanıcıların, virüslerin ana kaynağı olan muzır içerikli web sitelerini ziyaret etmekten ve bu tarz sitelerden dosya indirmekten sakınması gerekiyor. Bunun yerine, yazılımları tanınmış yazılım üreticilerine ait CD'lerden yükleyebilirsiniz. Bu, virüs saldırısı riskini en aşağı çekecektir.

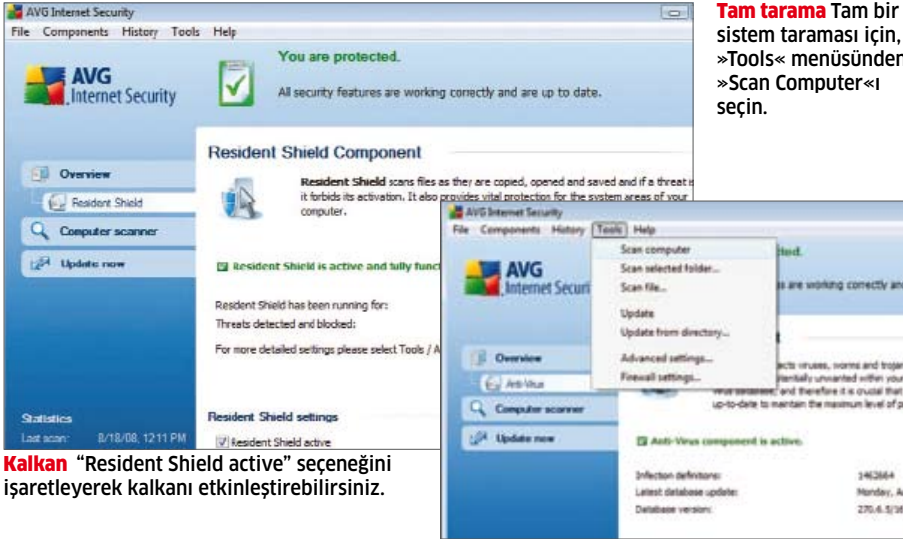
Bazı virüsler ise makrolar halinde bulunuyor. Bu yüzden, tüm Microsoft uygulamalarında makro virüsüne karşı koruma seçeneklerini etkinleştirmeli ve ne olduğunu bilmediğiniz sürece belgelerdeki hiçbir makronun çalışmasına izin vermemelisiniz.

Eğer e-postayla gelen bir exe dosyasına çift tıklarsanız, sisteminiz bir anda virüs yuvasına dönüşebilir. İçlerinde makro bulunmadığı sürece, sadece Word belgeleri, hesap tabloları ve resim dosyaları sisteminize virüs bulaştırma. Exe uzantılı bir dosya ise sisteminize her tür zararı verebilir ve her şey yapma yetkisine sahip olabilir. Bunu önlemek için, yazılımları çalıştırmadan önce tarayın.

cel tuttuğunuz takdirde kuşkulu dosyaları saptayıp ortadan kaldıran güçlü bir virüs tarayıcıyla donatılmış. Tam sistem taraması yaptığınızda, arka planda başka programların çalışmamasına özen göstermelisiniz. Elbette sisteminizde RAM fazlaysa bu uyarıyı görmezden gelebilirsiniz. Tam bir sistem taraması yapmak için AVG'yi çalıştırın, kullanıcı arabiriminde »Anti-Virus« sekmesine tıklayın ve virüs tanımlarınızın güncel olduğundan emin olun. Sonra »Tools« menüsüne ve ardından »Scan Computer« seçeneğine tıklayın. Tarama tamamlandığında, enfekte olmuş dosyayı silin ya da virüs mahzenine taşıyın. →

E- postalara koruma E-posta tarayıcıyı çalıştırmak için »Scan incoming messages« kutucuğuna işaret koyun.

Kalkan "Resident Shield active" seçeneğini işaretleyerek kalkanı etkinleştirebilirsiniz.

Tam tarama Tam bir sistem taraması için, »Tools« menüsünden »Scan Computer«ı seçin.

BİLGİ

AVG'NİN ÜCRETSİZ SÜRÜMLERİ

AVG Technologies'in açıklamasına göre, anti virüs koruma çözümlerinden faydalanan 70 milyondan fazla insan var. AVG'nin anti virüsünün en son ücretsiz sürümü olan AVG8, 24 Nisan 2008 tarihini taşıyor. Bu sürüm, albenili ve kullanıcı dostu bir arabirimin yanı sıra, Anti Virüs ve Casus Önleme koruma motoru, Bağlantı Tarayıcı, güvenli Arama Kalkanı ve daha önce AVG'nin sadece ticari sürümlerinde bulunan AVG güvenlik araç çubuğu gibi özelliklere sahip.

Çoğu kişinin aklında, durum böyleyken neden AVG paketinin paralı sürümüne yatırım yapayım, gibi bir soru oluşabilir. Ücretsiz sürüm, sistemi klavye vuruşu kaydediciler, spam'e, kimlik avı saldırılarına ve zararlı dosya indirmelere karşı korumuyor.

Güncelleme işlemi sırasında, AVG'nin ücretsiz sürümleri düşük öncelikte çalışıyor. Yani paralı bir kullanıcı ile ücretsiz sürüm kullanıcısı aynı anda güncelleme talebinde bulunursa, öncelik ticari olana veriliyor. AVG'nin ücretsiz sürümü ağ sürücülerini taramıyor ve Windows NT gibi sunucu işletim sistemlerinde kullanılmıyor.

CASUS YAZILIM ÖNLEYİCİ Casuslar, PC'nizden bilgi çalmak üzere yazılmış zararlı kodlardır. Birçoğu, klavye vuruşlarınızın kaydını tutar. Bu, özellikle de internet bankacılığını kullanıyorsanız çok tehlikeli sonuçlar doğurabilir. AVG paketi aynı anda casuslara karşı da tarama yürüttüğünden, bu tehditten artık korkmanız gerekmiyor. Tarama yapmak için AVG'yi çalıştırıp »Anti-Spyware« sekmesine çift tıklayın. Güncelleme olup olmadığını kontrol edin, ardından »Tools« menüsünden »Scan Computer«ı seçin.

E-POSTA TARAYICI AVG paketinde, posta kutunuza gelen tüm iletileri tarayan bir dahili e-posta tarayıcı bulunuyor. Saptanan tüm tehditler doğrudan doğruya virüs mahzenine atılıyor. E-postalar PC'nize virüslerin girmesi için kapı görevi görebileceğinden, herhangi bir e-postayı açmadan ya da indirmeden önce taramanızı şiddetle tavsiye ediyoruz.

ROOT KIT Root-kit'ler kütüphane dosyalarına gizlenen ve normal anti virüs programlarıyla saptanamayan, bu yüzden de silinmesi zor olan zararlılar. AVG paketi, en kar-

maşık Root Kit'leri bile silebilecek bir Anti Root Kit özelliğiyle donatılmış.

RESIDENT SHIELD Bu özellik, AVG paketini çalıştırdığınız anda, kötü niyetli etkinliklere karşı koruma sağlıyor. Sisteminizde bekçi rolü üstlenen ve sararlı dosyaların çalıştırılmasını da engelleyen program, kopyalanan, okunan, taşınan veya çalıştırılan tüm dosyaları anında tarama yapıyor. Bu kalkan, dışarıdan düzenlenen saldırıları bile engelleyebilir.

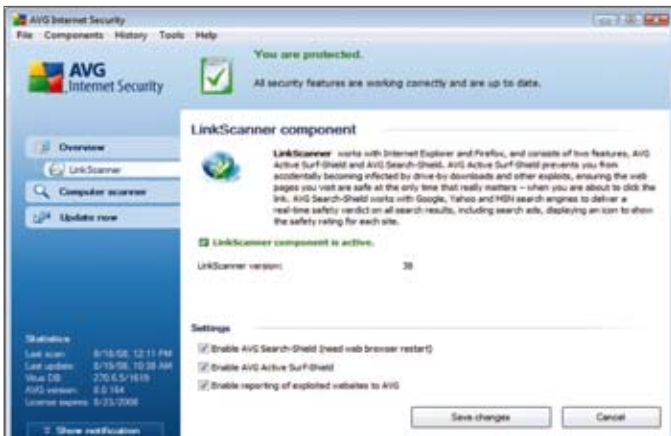
BAĞLANTI TARAYICI AVG paketinin yararlı özelliklerinden biri de, bağlantıların kötü niyetli olup olmadığını söylemesi. Bu durumun tek dezavantajı, sadece Internet Explorer ve Firefox'la çalışması.

Bağlantı tarayıcı, Google, Yahoo ve MSN arama motorlarını destekliyor ve bağlantının hemen sağında, güvenli olup olmadığını bir simgeyle gösteriyor. Bağlantı tarayıcıyı çalıştırmak için »Link Scanner« sekmesine çift tıklayın, sonra »Enable AVG Search Shield«ı ve »Enable AVG Active Search Shield«ı seçin.

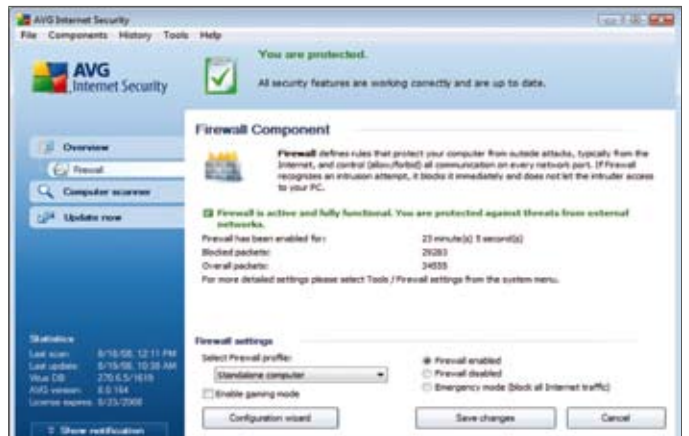
GÜVENLİK DUVARI Güvenlik duvarı, sisteminizi dışarıdan gelen saldırılara karşı ko-

ruyan bir uygulamadır. Güvenlik duvarı sayesinde sisteminizin belirli portlarını kapatabilir, böylece dıştan gelen tehditleri en aza indirebilirsiniz. AVG'nin dahili güvenlik duvarını kişisel istekleriniz doğrultusunda yapılandırabiliyorsunuz. Bunun için, işe »Firewall« sekmesine çift tıklayarak başlayın. »Firewall enabled« kutusunun işaretli olması gerekiyor. Acil durumlarda, »Emergency mode (block all internet traffic)« komutuyla tüm sistem portlarını kapayabilirsiniz. Değişikliklerin etkili olması için »Save Changes«a tıklamalısınız.

balkim@chip.com.tr

Etkinleştirme Tarayıcıyı etkinleştirmek için »Enable AVG Search Shield« ve »Enable AVG Active Search Shield« kutusunu işaretleyin.

Ani müdahale Acil durumlarda »Emergency mode«a tıklayarak sisteminize gelen ve sisteminizden giden tüm trafiği kesintiye uğratabilirsiniz.

Patronunuz sizi izliyor

CASUSLUK ARAÇLARI sayesinde patronlar çalışanları hakkında her şeyi biliyor. CHIP, PC başında yaptıklarınızın izlenmesine karşı nasıl korunacağınızı anlatıyor.

CEM ŞANCI

Patronunuz bilgisayarınızda olan biten her şeyi biliyor ve sizin hakkınızda casusluk yapıyor olabilir. Ve eğer bir gün patronunuzla birebir özel bir görüşme yapmaya kalkacak olursanız, onun bu görüşmede avantajlı olacağını unutmayın çünkü çalışmaya ne zaman başladığınızı, ne sıklıkla özel e-postalar yazdığınızı ve ne zamanlar internette gezindiğinizi biliyor olacaktır.

Casusluk yazılımları, PC üzerinde çalışan herkesi, cam kadar saydam yapar. Bu yazılımlar ayrıca efektif çalışma saatlerini hesaplar. Aslında tüm bunlar yeni değil. İzleme yazılımları çok uzun zamandır sistem yöneticileri için çalışıyordu. Sistem yöneticileri uzaktan erişim yazılımları ile internet veya ağ üzerindeki başka bir bilgisayara kolayca ulaşabiliyor. Bu yazılımlar sadece PC'lerin kontrollerini ele geçirmek için değil, istenirse sessizce izlemek için de kullanılabilir.

Şimdilerde, bu işler çok daha kolay çünkü izleme artık işletim sistemlerine entegre. Windows XP'de Remote Desktop yazılımı gömülü geliyor. Hatta Vista'da çocuk kilidi maskesi altında tam donanımlı bir casusluk merkezi var. Tüm bunlar kesinlikle çalışanların izlenmelerini kolaylaştıran detaylar.

Patronun rutini: Casusluk kolay iş

Şimdi size bazı örneklerin yardımıyla, bir patronun çalışanlarını ne kadar kolayca izleyebildiğini ve kimseyi de şüphelen-

dirmeden bu işi yapabildiğini göstereceğiz. Örneğin: The Boss Everywhere www.bosseveryware.com yazılımı. Bu yazılı sistemin çalışan bileşenleri içinde hiçbir iz bırakmaz, sembolü görünmez hatta görev yöneticisi bile bu yazılım hakkında hiçbir şey göstermez. Bu casus yazılımı sadece özel yazılımlar kullanarak tespit edebilirsiniz Mesela: Process Explorer. Aynı zamanda diğer gizli işlemleri de görecektir. Normal olarak aslında sadece Truva atları ve virüsler kendilerini saklama gereği duyar.

Elbette Boss Everywhere casusluk yazılımlarının tek örneği değildir. Bu yazılımlar kendilerine özel amaçlar da belirlemiştir. Diğer dijital casuslar isimleriyle bile ne işe yaradıklarını belli eder. Örneğin, Spector Pro, WinWhatWhere veya daha basit bir yazılım olan Spy Agent. Bu tür casus yazılımların ortalama fiyatı 50 veya 70 Euro arasında değişiyor. Ama aralarında pek fark yok. Her yazılım klavye hareketlerini kaydeder, ekran görüntünüzün kaydını alır, kullanılan yazılımları ve gezinilen web sitelerini saklar.

Kurulumları da son derece basittir. Bu casuslar ya e-posta ile son derece zararsız görünen bir .exe olarak size yollanabilir ya da sistem yöneticinizin bir akşam siz işten çıkmışken, bilgisayarınıza bu yazılımı birkaç dakika içinde kurular ve program siz Windows'u her açtığınızda kendi kendine çalışmaya başlar ki, hiçbir yerde izi olmadığı için ruhunuz bile duymaz.

Dikkat: Büyük Birader'in gözleri tamamen açık

Patronunuz bu yazılımları dilediği gibi ayarlayabilir. Ne sıklıkla masa üstü görüntünüzün fotoğrafını almasını istediğini, hangi kelimeleri yazdığınızda kayda başlaması gerektiğini ve hangi yazılımları çalıştırdığınızda izlemeye almasını kolayca belirleyebilir ki tüm bunlar seçenekler menüsündeki birkaç tık demektir. Hatta Boss Everywhere'in üreticisi patronlara, çalışan-

EFİKTİF ÇALIŞMA SAATİ: 180 DAKİKA
PC BAŞLAMA SAATİ: 11:13
ÖZEL SMS'LER: 43

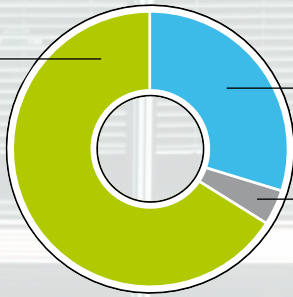
EFİKTİF ÇALIŞMA SAATİ: 140 DAKİKA
SON GİZİLEN URL: YOUTUBE.COM
E-POSTA KONTAÇI: PETRA PRIVATE

EFİKTİF ÇALIŞMA SAATİ: 254 DAKİKA
PC ÜYKUDA: 44 DAKİKA
CEVAPLANMAMIŞ E-POSTA: 157

Özel casusluk anketi

CHIP, PC başında çalışanlara şu soruyu sordu: „Çalıştığınız bilgisayarda gizlice gözetlendiğinizi düşünüyor musunuz? Ankete katılanların üçte biri bu soruya “Evet” dedi

% 66,3 HAYIR,
ZANNETMİYORUM

% 29,6 EVET, BU
MÜMKÜN OLABİLİR

% 4,1 EVET, BUNDAN
KESİNLİKLE EMİNİM

ları hakkındaki riskli bilgileri iletmekte garanti dahi veriyor: Hangi internet sayfaları gezildi ve ne kadar süre harcandı, özel e-postalar okumak ve yazmak için ne kadar süre harcandı? Tüm bu bilgiler, emin olun, maaş pazarlığı yaparken patronunuzun masasında olacaktır.

Yazılımcılar ayrıca patronlar için özel ipuçları da veriyorlar ki, anti-casus yazılımları tarafından yakalanma riskleri böylelikle azalıyor. Örneğin, anti casus yazılımları-

nın uyarılarının nasıl kapatılacağını öğretiyorlar. Boss Everywhere üreticisinin web sayfasında, Norton gibi popüler güvenlik yazılımları hakkında önemli ipuçları var. Bu sayede yönetici güvenlik yazılımlarının içinden gerekli ayarlamaları yapıp yakalanma riskini sıfıra indirebiliyor.

Ayrıca kullanıcılar da bu web siteleri üzerinden deneyimlerini paylaşarak, programların nasıl efektif kullanılacağını anlatıyorlar. Örneğin, Spector Pro'nun web site- →

CHIP DVD

Anti-casusluk araçları

AntiVir Personal Edition ► Bedava anti virus programı

Firestorm ► Tüm casus yazılımları kaldırır

JAP ► İnternette tanınmadan sörf yapın

LocateProtect ► Cep telefonunuzun izlenmesini önler

SpyBot - Search&Destroy ► Casus yazılımları önler

SpywareBlaster ► PC'nizdeki casus yazılımları bulur

Spyware Terminator ► Tüm casus yazılımları yok eder

X-Ways Trace ► Sörf alışkanlıklarını listeler

► **CHIP DVD'DE: İhtiyaç duyacağınız tüm araçlar CHIP-Code CASUS YAZILIMLAR**

Boss Everyware Report Manager - [UserActivity-PlainLog.ber]					
File Edit Report Tools Window Help					
Start Time /	Duration	Computer	User	Application	Active Window
11:19:22 AM	00:00:04	CNLAB01	Rick	C:\WINDOWS\explorer.exe	[Start menu]
11:19:26 AM	00:00:04	CNLAB01	Rick	C:\WINDOWS\explorer.exe	Removable Disk (E:)
11:19:30 AM	00:00:03	CNLAB01	Rick	C:\WINDOWS\explorer.exe	E:\
11:19:33 AM	00:00:15	CNLAB01	Rick	C:\WINDOWS\explorer.exe	P1020711.JPG - Windows Picture and Fax Viewer
11:19:48 AM	00:00:17	CNLAB01	Rick	C:\WINDOWS\explorer.exe	P1020729.JPG - Windows Picture and Fax Viewer
11:20:05 AM	00:00:10	CNLAB01	Rick	C:\WINDOWS\explorer.exe	P1020730.JPG - Windows Picture and Fax Viewer
11:20:15 AM	00:00:07	CNLAB01	Rick	C:\WINDOWS\explorer.exe	u22_494.jpg - Windows Picture and Fax Viewer
11:20:22 AM	00:00:04	CNLAB01	Rick	C:\WINDOWS\explorer.exe	E:\
11:20:26 AM	00:00:12	CNLAB01	Rick	C:\WINDOWS\explorer.exe	E:\FirefoxPortable
11:20:38 AM	00:00:04	CNLAB01	Rick	E:\FirefoxPortable\FirefoxPortable.exe	Mozilla Firefox - Portable Edition PortableApps.com
11:20:42 AM	00:01:01	CNLAB01	Rick	C:\WINDOWS\explorer.exe	E:\FirefoxPortable

Detaylı bilgi Boss Everyware patronunuza, hangi programı ne zaman nasıl kullandığınıza dair tüm bilgileri ayrıntılarıyla sunar.

CASUS ARAÇLARINI TESPİT EDİN

Çoğu casus programı arkasında izler bırakır. Bu ipuçlarıyla bu araçları ortaya çıkarabilirsiniz.

Program adı	Nasıl tespit edilir
007 Starr	»Başlat« »Çalıştır« »STARRCMD«
Boss Everyware	PC'de BECONFIG.EXE, BEWREP.EXE ve RMBEW.EXE dosyaları
eBlaster	PC'de URLMKPL.DLL dosyası
Insight	PC'de ISGTCBHO.DLL dosyası
Orvell Monitoring	[Ctrl]+[Shift]+[Alt]+[O] tuş kombinasyonu
Silent Watch	PC'de BORLNDMM.DLL, SVCOMSC.DLL ve SVCOMSC.EXE dosyaları
Spector Pro	PC'de SHMSWNMP.DLL ve SHMSWNRC.DLL dosyaları
WinWhatWhere	PC'de »C:\Windows\System\OLBE« dizini mevcut

sinde, bir adam kızının bilgisayarına casus yazılımı nasıl kurduğunu, yazışmalarını, gezindiği siteleri nasıl kontrol ettiğini ve erkek arkadaşları ile buluşma planı yaptığına ona nasıl görevler verip planlarını bozduğunu anlatırken, bir patron işyerindeki çalışanların yüzde onunu casus yazılım sayesinde işten atabilmek için sebep bulduğunu anlatıyor.

Bu örnekler elbette tüm babaların ve işverenlerin bu şekilde davrandığını göstermez ancak yapılan bir araştırmaya göre örneğin İngiltere işverenlerin %85'inin çalışanlarını izlediğini gösteriyor. Türkiye'de ise bu oranı belirleyecek bir araştırma yok ancak Avrupa yasalarında olduğu gibi Türk yasalarında da insanların özel yazışmalarını, görüşmelerini mahkeme kararı olmaksızın dinlemek, izlemek ve kayıt altında tutmak yasak. Ne var ki, çalışanlar işe girerken imzaladıkları küçük puntolu karınca duası gibi sözleşmelerde, genellikle işyerindeki çalışma şartları hakkında, şirket güvenliği, veri kaybının önlenmesi gibi gerekçelerle tüm bilgisayar etkinliklerinin ve te-

lefon görüşmelerinin kaydedileceği konusunda uyarılmış ve bilgilendirilmiş oluyorlar. Kendilerinin bundan haberleri olmasa da...

Çok Kolay: Standart araçlarla koruma

İzlediğinizi mi düşünüyorsunuz? Ve ayrıca, ofis bilgisayarınızdaki casus yazılımları ortaya çıkartacak karşı programları yüklemek için izniniz yok mu? Mesele etmeyin. Çünkü Windows Explorer pek çok durumda bu yazılımları tespit edebiliyor. Ancak daha komplike durumlarda ek yazılımlar gerekecektir ve bu yazılımlar genellikle bedava olsa da bilgisayarınıza eklemek veya silmek için yönetici izinlerine ihtiyacınız olacaktır. Ayrıca, casus yazılımları tespit ederken aklınızda bulunmalı ki, onları tespit ettiğinizi yöneticileriniz de fark edebilecektir.

Bu yazılımları tespit etmenin en kolay yolu, klavye kısa yollarını denemek olacaktır. Bu casus yazılımların genellikle standart klavye kısa yolları bulunur ve bu sayede sistem yöneticileri kontrol ekranına ulaşabilirler. Eğer şanslıysanız yöneticiniz yazılımların standart kısa yol tanımlarını değiştirmemiş olabilirler ve bu sayede onları çağırarak bilgisayarınızda casus yazılım bulunduğundan emin olabilirsiniz. Hatta izleme etkinliklerini kapatabilirsiniz.

İzler: Casus yazılımları nasıl yakalayacaksınız?

Pek çok casus yazılım arkasında izler bırakır. Bu araçları, şu aşağıdaki kutudaki ipuçlarına bakarak tespit edebilirsiniz. Yukarıdaki kutudaki tuş kombinasyonlarını deneyerek, bilgisayarınızda açılan bir yazılım olup olmadığını kontrol edebilirsiniz. Eğer tuş kombinasyonları değişmemişse, casus yazılım birden karşınızda beliriverecektir.

Ayrıca sisteminize yüklenmiş dosyaları araştırarak da, bu yazılımların varlığını kanıtlatabilirsiniz. En iyisi Windows arama özelliğini kullanarak bu dosya isimlerini aratmaktır. Ayrıca, arama sırasında gizli dosyaları da arattığınızdan emin olun. Yukarıdaki kutularda hangi dosyaları arayacağınızı görebilirsiniz.

Eğer bilgisayarınızda bir casus yazılım keşfederseniz, anti virüs yazılımını kullanarak onu etkisiz hale getirebilirsiniz. Eğer bu başarılı olmasa, basitçe dosyayı bilgisayardan silebilirsiniz. Tabii, ertesi gün sistem yöneticinizin onu tekrar bilgisayarınıza kurabileceğini unutmamalısınız.

En iyi araçlar: Güle güle casus

Windows Defender hem bedava, hem de şöretinin aksine son derece güvenli, mükemmel bir anti casus araçtır. Her ne kadar ticari virüs yazılımları ile yarışmasa da, casus yazılımları aramak için kullanışlı özellikler sunar. Eğer bilgisayarınızda kurulu değilse, bedava olarak www.microsoft.com/download-ads adresinden indirebilirsiniz. Bir kere kurulduktan sonra yazılım sistemi kontrol eder ve ne zaman bir casus yazılım çalışmaya kalkarsa uyarı vererek kullanıcıyı uyarır. Her ne kadar hiçbir koruma mükemmel değilse de, yine de çok bilinmediği için etkili olabilen bir Windows Defender özelliği işinize yarayabilir: »Tools / Software Explorer« menüsü altında saklanan bir araç. Bu araç şüpheli süreçleri izleyerek casus yazılımları bulur. Yani auto-start özelliği ile başlayan yazılımları takip eder.

Bu araç, Windows başladığında kendi kendine başlayan yazılımların bir listesini yapar. Bu listede dosya ismine tıklayıp yazılımın sabit diskte saklandığı adresi ve kurulum zamanı hakkında bilgi alabilirsiniz. Eğer bir dosyayı şüpheli bulursanız, »deactivate« aracıyla kurtulabilirsiniz.

Eğer bir dosyanın casus yazılımlarla bağlantılı olduğuna inanıyorsanız, »Delete« tuşu ile bu dosyayı sisteminizden silebilirsiniz. Ayrıca yeniden gözden geçirilmiş bir görev yöneticisi sürümü »Currently running programs« sekmesi altında sizi bekliyor olacak. Kendilerini maskeleyen casusları bulmanın daha etkin bir yöntemini arayanlar içinse »Programs connected via the network« sekmesi yararlı olacaktır. Burada Defender, tüm açık portları ve bu portları kullanan yazılımları listeleyecektir. Şimdi aceleye mahal yok. Şüpheli işlemleri hemencek sonlandırmak zorunda değilsiniz. »Block incoming connections« seçeneği ile port'ları kapatabilir ve yazılımın hakkınızda bilgi göndermesini engelleyebilirsiniz.

Dinleme cihazı olarak mobil telefon

Küçük bir yazılımla patronlar çalışanların telefonunu dinleyebiliyor.

Patronlar bazı yazılımlar yardımıyla çalışanlarının cep telefonlarını dinliyor

Eğer şirketiniz size bir cep telefonu vermişse, FlexiSpy gibi casus yazılımlar bu telefonun içine kurulmuş olabilir. Bu casus yazılımın tek bir görevi vardır: Telefonunuzdaki tüm verileri, SMS'leri, arama zamanlarını ve sürelerini ve SIM'de kayıtlı olan isimleri, aranan, aranan telefon numaralarını bir web sitesine göndermek. Böylece patronunuz web sitesi üzerinden tüm bu verileri kontrol edip sizi takip edebilir. Hatta telefonunuzun nerelerde kullanıldığını bile görebilir. Eğer görüşmelerinizi dinlemek isterse, siz farkında olmadan bir kanal açabilir. Elbette çalışanların çoğunun bunlardan haberi bile olmaz. Ancak tüm bu casusluk girişimlerinden, bir virüs tarama yazılımının yardımıyla kurtulabilirsiniz. Örneğin, Fsecure Mobile AntiVirus.

Ayrıca, eğer patronunuzun görmemesini istediğiniz özel numaralarınızı ve SMS'lerinizi telefondan silmenin yeterli olacağını düşünüyorsanız bu konuda da yanılıyorsunuz. Cell Phone Spy Data Ectractor yazılımı bilgisayarınızda yüklüyse işiniz zor. Çünkü bu yazılım telefonunuzdaki güvenlik PIN numarasına kadar her bilgiyi patronunuza iletacaktır ve buna karşı yeterli bir koruma henüz geliştirilemedi.

Microsoft'un Process Explorer'ı da ayrıca casus yazılımları tespit etmek için kullanılabilir. Bu araç, gizli bir casus yazılım bile olsa, tüm çalışan işlemleri gösterir. Tüm casus yazılımı için Process Explorer çetin ceviz bir düşmandır denilebilir. Pek çok casus yazılım kendini "Explorer.Exe" ismiyle saklamaya çalışır. Eğer şüpheli bir isimle karşılaşırsınız Google ile bu ismi aratın ve ne işe yaradığını öğrenin. Eğer dosya casus bir yazılıma aitse, doğrudan müdahale edebilirsiniz.

İzlemeye rağmen: Anonim sörf

Çoğu zaman şirketler her PC'nin tek tek web bağlantılarını kontrol etmek yerine, dâhili internet sunucunu takip ederek, kimin ne zaman ve nerelerde sörf yaptığını kaydederler. Dolayısıyla bazı işe yarayan ipuçları ile bu sistemde gizlenerek sörf yapabilirsiniz. JAP isimli bir yazılım, farklı üniversitelerin ortaklaşa gerçekleştirdiği bir proje ve kullanıcıların trafik bilgilerini saklayarak sörf yapmalarını sağlar. Normalde tüm veri aktarımı bir noktadan yapılırken, Jap bu trafiği yüzlerce küçük parçaya bölerek farklı sunucuların üzerinden geçirir ve bu sisteme dâhil olan tüm sunucuların güvenlik sertifikaları alınmıştır, yani veri çalınması problemi ile karşılaşmazsınız.

Tüm Proxy operatörleri bir diğerine bağlı olmadığı için bu sunucuların üzerinden geçen verilerin kim tarafından istendiğini takip etmek çok zordur. Yine de güvenli sörf için bazı ayarlamalar yapmaya ihtiyacınız var. İlk olarak Jap yazılımını CHIP DVD'sinden kurmalısınız. Bu yazılım çalışmak için Java Runtime gerektirir ve DVD'deki Basic Kit içinde bulabilirsiniz. Araç çalışmaya başlayınca anonim bir sunucu seçin. »Services« seçeneğine tıklayıp »Free mix cascades« sekmesinden bir sunucu seçebilirsiniz. "CCC cascade" çoğu durumda en uygun seçenektir. Bu şekilde, patronunuzun meraklı gözlerinden kaçınabilirsiniz.

cemsanici@chip.com.tr

Çizgi TAGEM ve CHIP işbirliği ile e-Akademi içeriği hizmetinizde

Çizgi TAGEM Nedir?

Çizgi TAGEM Teknoloji Araştırma Geliştirme ve Eğitim Merkezi'nin hedefi, bilişim sektöründe çalışan veya bu konulara meraklı kişilere e-öğrenim sağlamak, bu amaçla gereken alt yapıyı barındırmak, bilişim sektörü piyasası için gözetim faaliyetlerinde bulunan kurum ve kuruluşlara teknik destek sağlamak, sektördeki firmalara gözetim ve denetim amacı ile test, deney veya araştırma sorunlarında destek olmaktır.

Çizgi TAGEM, bilişim sektöründe firmaların ve çalışanların eğitim seviyesini ve sosyal refahını artırmak, haksız rekabeti önlemek için, sanayi kuruluşlarının araştırma-teknoloji geliştirmeye yenilikçilik yeteneği ile rekabet gücünü yükseltmek ve ülkemizde yenilikçilik kültürünün oluşmasına katkıda bulunmak misyonuna sahiptir.

TAGEM bünyesinde yürütülen tüm destek programları başta Çizgi Söğüt Gölgesi, TÜBİDER Okul Bilişim, Türkiye Bilişim Vakfı ve TÜBİSAD olmak üzere çeşitli bilişim platformlarında değerlendirilmekte, desteklenmekte ve izlenmektedir.

Çizgi TAGEM'in e-öğrenme, e-laboratuvar ve e-seminer faaliyetlerinin merkezi durumda olan e-Kampüs, yer ve zamandan bağımsız öğrenim süreçleri ile öğrencilerin öğrenme farklılıklarını ortadan kaldırmayı hedefler. Hızlı ve kaliteli bir eğitimin belirlen ve sürdürülebilir olmasını sağlamak ve öğrencilerin aldıkları eğitim ile gerçek yaşamlarında başarılarını temin etmek amaçındadır.

e-Kampüs projesi, Test Merkezi uygulaması ile desteklenmektedir. Burada öğrencilere, kendilerini sınavabilecekleri alıştırmalar ve eğitim testleri sunulmaktadır.

Çizgi TAGEM'in bir diğer projesi olan e-Lab FPGA ise, gerçek bir FPGA laboratuvar ortamının internet üzerinden kullanıcılarla buluşturulmasını hedef almaktadır.

Bu uzaktan erişimli laboratuvar sayesinde

Portallar

Web Kütüphanesi

Bilgisayara Giriş

Sayısal Sistemler

Bilgisayar Mimarisi

Gömülü Sistemler

Güncel Yazılımlar

e-Kampüs

e-Lab FPGA

Eğitim Market

WebEx Eğitim Merkezi

RMA Center

CPU Turkey Yarışması

GömSis Sempozyumu

Akademik Çalışmalar

de kullanıcılar, deneyler için laboratuvar ortamına bağlı olmaktan kurtarılmaktadır. Bu sayede de laboratuvarlarda kullanılan pahalı ölçüm aletlerinin de Türkiye genelindeki kullanıcılar arasında paylaşılması, daha geniş zaman aralıklarında ve de daha etkin olarak kullanılabilmesi sağlanmaktadır.

“Türkiye İşlemcisini Tasarlıyor” sloganıyla düzenlenen CPU-Turkey yarışması ve İTÜ Bilişim Enstitüsü bünyesinde gerçekleştirilen Gömülü Sistemler Sempozyumu da, TÜBİDER ile ortaklaşa gerçekleştirilen faaliyetlerdir.

Çizgi TAGEM’i daha fazla tanımak ve faaliyetleri hakkında daha detaylı bilgi almak için <http://www.cizgi-tagem.org> adresini ziyaret edebilirsiniz.

Çizgi TAGEM’in e-Akademi projesi kapsamında; dev bir internet kütüphanesi oluşturulmaktadır. Bu kapsamda;

- Bilgisayara Giriş Eğitimleri
- A+ Teknisyenlik Eğitimleri
- Sayısal Devreler Eğitimi
- Bilgisayar Mimarisi Eğitimi
- Gömülü Sistemler Eğitimleri
- Donanım Teknolojileri Kütüphanesi
- Genel Teknoloji Kütüphanesi

kategorilerinde, 17.000 sayfa Türkçe doküman, ekran görüntüsü, resim ve dosyadan (video, pdf sunum vb.) oluşan binlerce içerik tamamen ücretsiz olarak sizlerin kullanımına sunulacaktır.

İlk olarak bu ay derginizle beraber verilen DVD içerisinde, “Bilgisayara Giriş Eğitimi” videolarının 3 GB’lık bir kısmını bulabilirsiniz.

Bu videolar, Harvard Extension School Computer Science E-1 projesi kapsamında verilen sınıf eğitimlerinin ve ders konularının sınıflandırılmış şekilde anlatımlarının yer aldığı, tamamı Çizgi TAGEM tarafından Türkçe altyazılı hale getirilmiş olan eğitim videolarıdır.

Çizgi TAGEM ve CHIP işbirliği ile bu dev internet kütüphanesi ilerleyen sayılarda sizlerle ücretsiz olarak paylaşılmaya devam edecektir.

İlerleyen sayılarda bulacağınız A+ Teknisyenlik eğitimlerinde, bilgisayar bakım onarım teknisyeni yetiştirmeye yönelik olan ve uluslararası sertifikasyon program-

larının müfredatlarına paralel olarak hazırlanan, alanının en kapsamlı Türkçe içeriğini bulacaksınız.

A+ Teknisyenlik eğitimleri, BT firmaları için iş ahlakını ve yeterliliklerini daha üstün seviyeye taşıyacak kalifiye elemanlar yetiştirmeyi hedeflemektedir.

Bir sonraki aşamada, Amerika’nın dünyaca ünlü MIT Üniversitesinin mühendislik ders notları Türkçe’ye çevrilmesi ve simülasyonlarla desteklenmesiyle Sayısal Devreler eğitimleri hazırlanmıştır.

Bilgisayar Mimarisi eğitimleri de; Merkezi İşlem Birimi Emülatörü (PIPPIN), CPU Simülatörü, MIPS R2000 CPU, SimHYMN, Deeds, Logisim ve Hades simülasyonları ile desteklenen eğitim makalelerinden oluşmaktadır.

Bu simülasyonlardan Logisim, sayısal mantık devrelerini tasarlamak ve simüle etmek için eğitimsel bir araç olup, dünya çapında kolejlerde ve üniversitelerde birçok çeşit derste öğrenciler tarafından kullanılmaktadır. Hades ise, sayısal mantık devreleri, FSM, işlemciler ve CPU, assembler eğitimi için bir eğitim çatısıdır. Hades’in asıl araştırma hedefi, gömülü işlemciler ve sayısal sistemleri için hızlı simülasyon destek sağlamaktır.

Okul Bilişim, 2003 yılında başlayan TÜBİDER eğitimlerinin duyurulduğu, içerik ve programlarının yayınlandığı bir internet platformudur.

Okul Bilişim’de duyurusu yapılan TÜBİDER eğitimleri TÜBİDER merkez ofisinde 10 kişilik sınıflarda verilmektedir. TÜBİDER eğitimleri her katılımcı için sunucu sınıfından sayılabilecek bilgisayarla verilmektedir.

TÜBİDER düzenlediği eğitimlerde kar amacı güzetmemekte, eğitimlere sektör içi mesleki eğitim faaliyeti olarak yaklaşmaktadır. Böylelikle TÜBİDER üyeleri eğitimlerden çok uygun koşullarla yararlanabilmektedir.

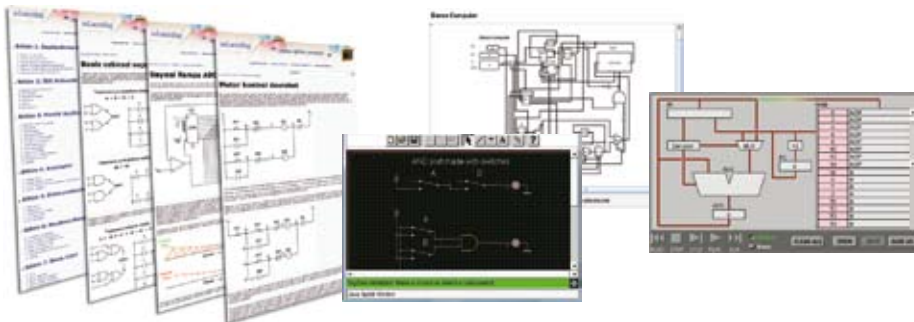
TÜBİDER eğitimlerini verdiği eğitim dalında sektör içerisinde profesyonel faaliyet gösteren öğretmenler vermektedir.

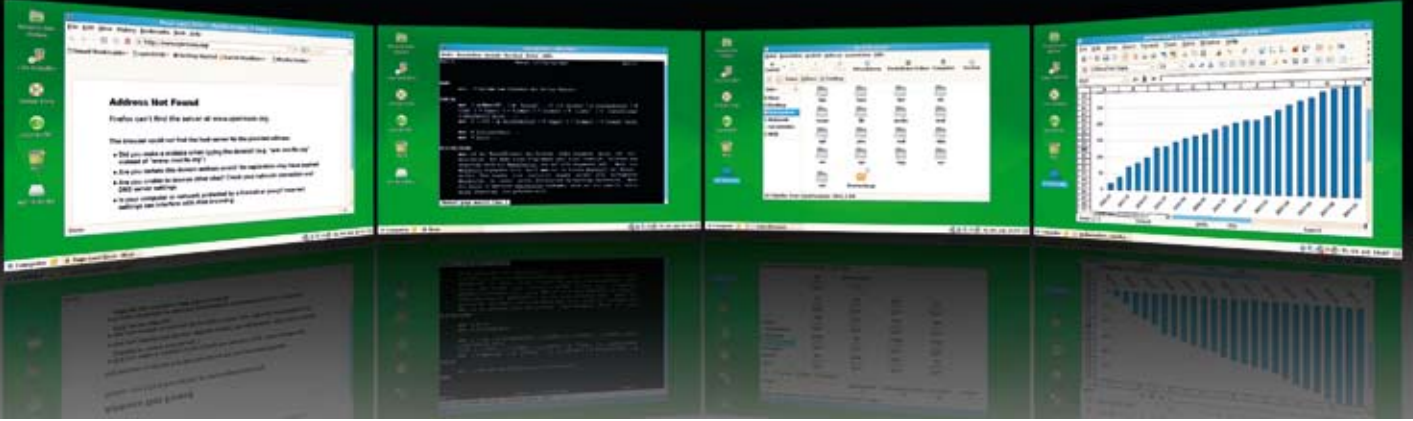
TÜBİDER, Bilgisayar Teknisyenlik Eğitimi, Web Programlama, Voice Over IP, Sql Sunucular, Linux Sistem Yöneticisi, Microsoft sertifikasyon eğitimi programlarında eğitimlerine devam etmektedir.

Son olarak, Okul Bilişim çatısı altında, Çizgi-Tagem tarafından hazırlanan e-öğrenme metodu ile verilecek bilgisayar teknisyenlik eğitimleri düzenlenmektedir. e-Kampüs Teknisyen eğitimi, ders notlarının okunmasını, on-line web seminer derslerini, ev ödevlerinin yapılması ve e-posta ile gönderilmesini, dönem ödevlerini, video eğitimlerini, sanal simülasyon çalışmalarını ve fiziksel ders ve deneyleri içermektedir.

www.okulbilisim.com

Lüks işletim sistemi

Tamamen yeni medya yönetimi, geliştirilmiş iletişim pencereleri, görkemli masaüstü: Yeni **OPENSUSE 11**, Windows kullanıcıları için hayal olan özelliklerle geliyor.

MAHMUT KARSLIOĞLU / PK / MH

Yeni sürüm ile Windows, görünüşüne henüz yeni yeni çeki düzen vermeye başlamışken açık kaynaklılar piyasaya öyle bir Linux işletim sistemi sürdü ki, en fanatik Windows kullanıcılarını bile kışkırtıyor.

Yeni openSUSE 11, 3B pencereler ile çok farklı masaüstü arabirimleri, en güncel Firefox 3.0, birçok e-posta istemci, anında mesajlaşma yazılımı, fotoğraf yöneticisi, kelime işlemci, hesap tabloları yazılımı, grafik araçları ve multimedya yazılımlarını bünyesinde barındırıyor. Ek olarak oyunlar ve daha birçok özellik mevcut. Artık OpenOffice.org'un ofis paketi Microsoft Office ile tamamen uyumlu çalışıyor. Ev ağı, kablolu iletişim ve web sunumu için güncel açık kaynak yazılımlar da dış dünya ile iletişimi yeterli düzeyde sağlıyor.

Eş zamanlı olarak çalışan kullanımı kolay güvenlik duvarı, SpamAssassin spam engelleme yazılımı, AppArmor güvenlik aracı ve Firefox'un anti-phishing özelliği internetten gelebilecek tüm davetsiz misafirleri engelliyor. Dahası acemi Linux kullanıcıları 90 gün boyunca e-posta ve telefon ile destek alabiliyorlar. Doğru gibi görünmüyor mu? Deneyip görün!

Bu yazıda openSUSE'yi güvenle denemek için nasıl kurup, kullanabileceğinizi bulabilirsiniz. openSUSE, sabit diskinizde ya da

Windows üzerinde herhangi bir değişiklik yapmanıza gerek kalmadan CD üzerinden çalışıyor. Sunulan tüm Linux yazılımları da anında kullanıma hazır oluyor. Düzenlenen metinler ve fotoğraflar ise USB hafızaya kaydediliyor.

ADIM 1

Linux'u deneyelim ÇALIŞAN CD'DEN BAŞLAMAK

openSUSE'yi başlatabilmek için öncelikle CHIP DVD'de bulunan Linux imaj dosyasını boş bir CD'ye yazmanız gerekiyor. Bunun için sisteminizde var olan Nero benzeri bir yazılımı kullanabilirsiniz. Yoksa www.imgburn.com adresinden ücretsiz olarak temin edebileceğiniz ImageBurn yazılımını kullanabilirsiniz. CHIP DVD arabirimindeki openSUSE simgesine tıklayıp, ISO dosyasına ulaşabilir ve bunu masaüstünüze kopyalayabilirsiniz.

İmaj dosyasını yazdığınız CD'yi sürücünüze takıp bilgisayarı baştan başlatın. CD'den önyüklemek için BIOS'ta CD sürücünüzü "First Boot Device" olarak ayarlamayı unutmayın. Herşey yolunda giderse SUSE başlangıç ekranı karşınıza gelecektir. [F2] tuşu ile dili "Türkçe" olarak seçin. openSUSE şimdi donanımlarınızı taniyacak hafızaya birkaç program yerleştirecek ve yeşil bir

karşılama ekranı ile size rapor verecektir.

Masaüstü başlatılır başlatılmaz tüm işlevleri deneyebilir, yazılımları çalıştırabilir ve internette sörf yapabilirsiniz. Yazının başında bahsettiğimiz gibi sabit diskinizde bir değişiklik yapılmayacak ya da önceki Windows sisteminize dokunulmayacaktır. Kullanacağımız SUSE sürümünde sadece Gnome arabirim yer alıyor. Eğer KDE gibi diğer masaüstlerini denemek istiyorsanız tam kurulum DVD'sini <http://software.opensuse.org> adresinde bulabilirsiniz.

NOT: Eğer openSUSE hoşunuza gitmedi ya da Linux size uygun değilse yine de CD'yi saklayabilirsiniz. İlerde Windows PC'nizi

Arabirim Windows kullanıcıları bile Linux masaüstüne kolayca alışabilir.

Linux 3D Masaüstünü bir küp ya da küreye dönüştürmeniz mümkün.

başlatamadığınızda bu çalışan CD, verileri kurtarmak için ideal olabilir.

3 BOYUTLU YA DA DEĞİL: Bir seçim yapmanız gerekiyor. Çünkü openSUSE üç farklı masaüstü arabirimi birden sunuyor: Gnome, KDE 3 ve KDE 4. Yazılımlar tüm arabirimlerde çalışıyor ve birbirlerinden sadece görsel efektler ile ayrılıyorlar.

Şunu kabul etmekte yarar var: Gnome biraz daha fazla kullanıcı dostu ve yeni başlayanlar için daha uygun. Dahası, zarif arabirimi daha hızlı çalışıyor. Eğer bilgisayarınızı daha çok çalışmak için kullanıyorsanız Gnome'u seçebilirsiniz.

KDE3 daha kararlı, ancak Plasma-Dashboard gibi bazı uygulamalar sadece KDE4 ile çalışıyor. Bu arabirimi kurarak Vista ve Apple kullanıcılarını etkileyebilirsiniz. Eğer PC'nizde güçlü bir ekran kartı varsa, Compiz Fusion pencere yöneticisine geçiş yapın. Bu şekilde masaüstünü küre ve küpleri yansıtabilir, pencereleri üç boyutlu uzayda döndürmek gibi birçok şey yapabilirsiniz. Bu ilginç özellikler sadece çalışmak için PC başına oturanlara doğal olarak pek uymayacaktır.

ADIM 2

Sabit diskte Linux OPENSUSE'NİN KURULUMU

Bundan sonra hep openSUSE kullanmak ya da sadece muhteşem ilginç 3B efektleri gerçek hızında denemek mi istiyorsunuz? Linux kurulumunun karmaşık ve uzun zaman aldığı dönemler çoktan geride kaldı. openSUSE'nin sabit disk üzerine kurulumu artık Windows kurulumu kadar basit; hatta biraz daha hızlı. Etkili bir sihirbaz kullanıcıyı gerekli adımlarda yönlendiriyor.

Windows zaten sabit diskte kuruludur ve Linux da ikinci işletim sistemi olarak kurulur. Sabit diskte yeteri kadar boş alan olduğu sürece iki işletim sistemini de aynı PC'de birbirlerini etkilemeden kullanabilirsiniz. Vereceğimiz örnekte Gnome arabirimli Linux'u çalışan CD'den sabit diske kuracağız.

DONANIMIN KONTROL EDİLMESİ: Kurulumu geçmeden önce donanımlarınızın Linux uyumlu olup olmadığını kontrol edin. Bunun için PC'nizi Windows ile başlatın ve »Bilgisayarım« simgesine sağ fare tuşu ile tıklayın. Menüden »Özellikleri« seçin. »Genel« sekmesi altında kullanılan işlemci ve hafıza boyutu gibi bilgileri bulabilirsiniz. Aynı zamanda sabit diskinizde ne kadar boş alan olduğunu da kontrol edin. »Bilgisayarım« içinde üzerine Linux kurmak istediğiniz diske sağ fare tuşu ile tıklayıp »Özellikler« seçeneğini seçin. »Genel« sekmesinde kullanılan boş disk alanını okuyabilirsiniz. openSUSE'nin minimum gereksinimleri (► S. 158) karşılandığı sürece kurulumla ilgili hiç bir problem çıkmayacaktır. Ancak başlamadan önce sabit diskinize Windows ile disk birleştirme (defrag) uygulamanız gerekiyor. Bunun için »Araçlar« sekmesine gelin ve burada »Şimdi birleştir« tuşuna tıklayın.

BOŞ ALAN AÇMA: Yeni işletim sistemi ana disk bölümü üzerine kurulacaktır. Birçok Windows kullanıcısında »C:\« adı altında sadece tek bir disk bölümü vardır. Buradan minimum 10 GB kadar bir bölümü ayırmak gerekiyor.

<http://partitionlogic.org.uk> adresinden indirebileceğiniz Partition Logic yazılımını kullanarak Windows bölümünüzü azaltıp bu alanı Linux için kullanabilirsiniz. Windows ve kişisel dosyalarınız bu işlemde zarar

CHIP DVD'DE

► **CHIP DVD'DE:** Gnome'lu openSUSE 11'in ISO dosyasına DVD arayüzünden ulaşabilirsiniz.

BİLGİ

openSUSE 11'in yenilikleri

Daha iyi araçlar, yeni işlevler: İşletim sisteminin en dikkat çeken yönleri

- Sık ve baştan tasarlanmış kurulum, adımları azaltıp işlemi kolaylaştırıyor
- Sistem başlangıcı hissedilir şekilde hızlanmış ve genel performans artmış
- Yeni 2.6.25.5 kernel, sanallaştırma için gelişmiş destek sunuyor
- Gnome 2.22 ve KDE 4 de dâhil olmak üzere farklı masaüstü seçenekleri sunuyor
- Compiz Fusion 0.7.4 yardımı ile görkemli 3B masaüstü efektleri
- Gnome içinde PulseAudio ile geliştirilmiş ses yönetimi
- Hızlı paket yönetimi: Kullanıcılar, ücretsiz yazılımlardan oluşan openSUSE deposunda yer alan binlerce oyun, uygulama, internet hizmeti ve yazılım araçları arasından hızlıca seçim yapabiliyorlar
- OpenOffice 2.4 ile Microsoft Office uyumluluğu ve gelişmiş VBA açma, ek Microsoft biçimleri için destek
- 3B tablolar, yeni multimedya özellikleri ve PowerPoint'in rakibi olan OpenOffice Impress için gelişmiş geçiş efektleri
- openSUSE, dijital müzik ve videoların daha basit bir şekilde yönetilmesi ve kullanılması için Banshee 1.0 kullanan ilk Linux dağıtımı

BİLGİ

Donanım gereksinimleri

Vista'nın aksine, openSUSE enerjiyi boşa harcayan yüksek donanım gücüne ihtiyaç duymuyor. Kelime işlemci ve sörf ihtiyaçları normal gereksinimler ile karşılanabiliyor. Güçlü bir sisteme sadece 3B arabirim ve video düzenleme, sanallaştırma ve raytracing gibi işlemler sırasında ihtiyaç duyuluyor. openSUSE'yi kurmadan önce aşağıdaki listeyi kontrol edip PC'nizin sistem gereksinimlerini karşıladığına emin olun.

MINİMUM SİSTEM

Ne için: Kelime işlemci, web'de sörf, hesap tabloları, mesajlaşma, sohbet, veri yedekleme, komut satırı ve basit oyunlar.

İŞLEMCI: Pentium 1/AMD Duron

HAFIZA: 256 MB

Sabit disk alanı: 500 MB

NORMAL SİSTEM

Ne için: Oyunlar, çizim yazılımları, ofis uygulamaları, VoIP destekli internet, online radyo ve isteğe bağlı video/IPTV

İŞLEMCI: Pentium 2-4/AMD Athlon, Opteron'a kadar

HAFIZA: 512 MB

Sabit disk alanı: 10 GB

ÜST DÜZEY SİSTEM

Ne için: 3B masaüstü, video düzenleme, raytracing, FPS oyunlar, CAD

İŞLEMCI: Core Duo/Quattro/AMD Athlon 64 X2

HAFIZA: Minimum 1 GB

Sabit disk alanı: Minimum 20 GB

Compiz Fusion 3B masaüstü için 3B hızlandırıcılı bir grafik kartı gerekiyor.

Diğer SUSE Linux ve openSUSE sürümleri ile ilgili daha detaylı açıklama ve sistem gereksinimleri için <http://en.opensuse.org/Sysreqs> adresine başvurabilirsiniz.

görmeyecektir. Windows ya da Linux'u Dual Boot üzerinden seçebilirsiniz.

Tabii başka bir yol daha var: Bugünlerde fiyatlar o kadar düştü ki Linux'a ait yeni, ek bir sabit disk alabilirsiniz. Ya da ikinci el bir disk de kullanabilirsiniz. Bu çözüm sayesinde Windows bölümü boyut olarak bir şey kaybetmeyecektir. Bu yöntemde de Dual Boot oluşturulacağından hangi işletim sistemini açmak istediğinizi menüden seçebilirsiniz.

Eğer iki ayrı bölüme karar verdiyseniz,

Seçim özgürlüğü openSUSE DVD sürümünde üç farklı masaüstünden birini seçebilirsiniz: Gnome, KDE 3,5 ve KDE 4.0

sabit diskin ikiye bölünmesi gerekiyor. Linux için ne kadar ayırmak istediğinize karar verin. 10 GB ile hiç problemsiz çalışabilirsiniz. Ancak multimedya bir sistem için en az 20 GB ayırmalısınız. SUSE için minimum 500 MB tavsiye ediliyor. Bu en azından yazı yazmak ve internette sörf yapmak için yeterli ve sadece çok fazla disk alanınız yoksa tercih edilmeli.

Disk bölümlleme sorunsuz bir şekilde openSUSE kurulum programını çalıştıracaktır. Windows FAT ya da NTFS bölümün azaltılması da oldukça kolay bir işlem. İşlem sırasında hiç veri kaybı yaşanmıyor ve Windows'un baştan kurulması gerekli değil.

OPENSUSE'NİN KURULUMU: Şimdi işler ciddileşiyor. Çalışan CD'nizi, sürücünüze yerleştirin ve eğer daha önce yapmadıysanız BIOS ayarlarınızdan sürücünüzü birincil önyükleme (boot) aygıtı olarak ayarlayın. BIOS (Setup) ayarlarına ulaşmak için bilgisayarınızın açılışında [DEL] tuşuna basmanız gerekiyor. Markaya göre bu tuş değişiklik gösterebilir. Hangisi olduğunu öğrenmek için açılış ekranına dikkat etmeniz yeterli. Önyükleme sıralamasını değiştirdikten sonra kaydedip öyle çıkın ve Linux CD'si ile sistemi başlatın. İlk olarak openSUSE başlangıç ekranını göreceksiniz. [F2] tuşuna basıp dili "Türkçe" olarak seçin.

Daha sonra seçim menüsünden de »openSUSE 11.0« seçeneğini işaretleyin. YaST (Yet another Setup Tool) aracı bilgisayarınızdaki donanım bileşenlerini aramaya başlayacaktır. Bu işlem sırasında yeşil

openSUSE masaüstü görüntülenecektir. »Live installer« simgesine çift tıklayarak sistem kurulumuna başlayabilirsiniz.

Buradaki lisans sözleşmesini okuyup kabul edin ve ardından »Next« tuşuna tıklayın. Bundan sonra YaST, sabit diskinizi detaylı bir şekilde inceleyecek, var olan Windows sürümünü tanımlayacak ve disk bölümü için bir öneride bulunacaktır.

Birçok durumda bu öneriyi dikkate alabilirsiniz. Sadece Linux'un kurulu Windows'u algılayamadığı durumda disk bölümünü kendiniz manuel belirlemeslisiniz. Fakat bu işlem

Windows'tan geçiş yapacak kullanıcıların altından kalkabileceği bir şey olmayabilir. Çünkü Linux çok farklı bir klasör sistemine sahiptir.

Burada disk bölümü aşağı yukarı üç bölüme ayrılır. »Root« bölümü sistem yöneticileri için ayrılmıştır. Kullanıcıların kişisel dosyaları »Home« bölümü altında yer alır. »Swap« bölümü ise Windows'a ait dosyalar gibi dış kaynaklar için kullanılır.

Bu ayarları kabul ettikten ya da Linux disk bölümünüzü kendiniz belirledikten sonra bir kullanıcı adı ve şifre tanımlayıp »Next« ile bir sonraki adıma geçin. YaST bir kez daha tüm kurulum ayarlarını size önecektir. Bilgileri kontrol edip »Install« tuşuna tıklayabilirsiniz.

İşlemin bitmesinin ardından CD'yi bilgisayarımdan çıkartın ve bilgisayarı yeniden başlatın. Bundan sonra artık PC'nizi her başlattığınızda Linux ya da Windows sistemlerinden birini seçebilirsiniz.

NOT: openSUSE'Nin kurulumu sırasında Li-

YaST kontrol merkezi Windows'un denetim masasına çok benziyor. Birçok özellik sayesinde PC'nizin donanımlarını buradan ayarlayabiliyorsunuz.

nux boot yöneticisi Windows'un boot yöneticisinin yerini alıyor. Kullanımı daha kolay ve nispeten daha konforlu olduğu için kullanıcıların bundan vazgeçemeyeceğine eminiz. Yine de eğer bundan vazgeçmek isterseniz YaST'ı elle başlatıp »System / Configuration of the Bootloader / Next / Restore MBR from the hard disk« seçeneğini seçebilirsiniz. Bu şekilde Grub kaldırılacak ve eski Windows Bootloader'mıza geri döneceksiniz.

ADIM 3

openSUSE kullanımda LINUX İLE ÇALIŞMAK

Linux'u başlattıktan sonra çok fazla ayar yapmanıza gerek yoktur. Birçok bileşen zaten Windows'tan tanıdık gelecektir. Dolayısıyla masaüstünde rahatlıkla yeni kısayollar oluşturabilir, var olanları silebilir ya da arka planı değiştirebilirsiniz. »Computer« üzerinden ulaşabileceğiniz Gnome control cen-

ter her şeyi çok hızlı bir şekilde yapmanıza yardımcı olacaktır. Buradan font biçimlerini, klavye ve fare ayarlarını, ülke ve dil seçeneklerini, internet ve ağ erişimi için parametreleri ve daha birçok şeyi ayarlayabilirsiniz. Bilgisayarınızın donanım ayarları ise YaST kontrol merkezi üzerinden gerçekleştiriliyor.

Buraya ulaşmak için yine »Computer« üzerinden bu kez »More applications / Sistem / YaST« seçeneğini işaretlemelisiniz. YaST penceresinin sol tarafında aygıt ve yazılımlarını ayarlayabileceğiniz donanım gruplarını bulabilirsiniz. Yine de bunun için yönetici haklarına sahip olmanız gerektiğini unutmayın. Kolayca fark edebileceğiniz gibi YaST birebir olarak Windows'daki denetim masasına karşılık geliyor.

DEV YAZILIM PAKETİ: Şimdi sunulan yazılımlara bir göz atalım. En dikkat çeken Firefox tarayıcısının güncellenmiş üç sürümü. Evolution ise Gnome masaüstünde e-posta gönderimi ve alımı ile ilgileniyor.

Ayrıca e-posta, takvim, adres defteri, görüşme planlama işlevlerinin kullanılması tek bir arabirim altında birleştiriliyor. Bu şekilde araç Microsoft Outlook'un yerini doldurabiliyor. Yazılıma »Computer / More applications / Ofis« altından ulaşabilirsiniz. Aynı zamanda MS Office paketinin geri kalan parçalarının yerini alacak uygulamalara da aynı menü altından erişebilirsiniz.

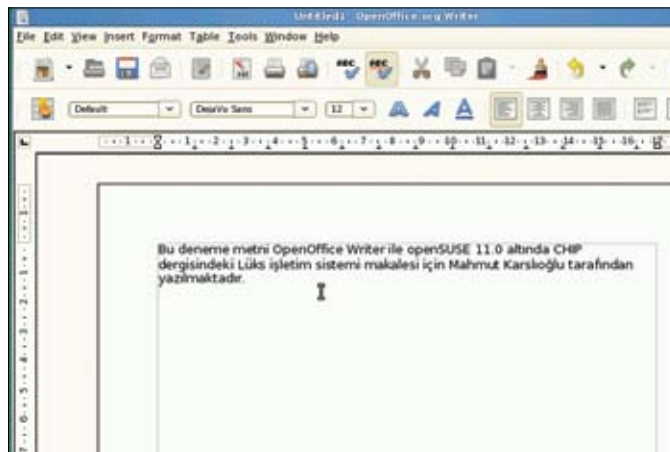
OpenOffice paketi kelime işlemci, hesap tabloları yazılımı ve sunum aracını ücretsiz olarak sunuyor. Microsoft Office ile dosya değişimi ise hem Windows hem de Linux için bir dosya deposu olarak kullanılabilir. FAT disk bölümü aracılığıyla gerçekleştiriliyor. Word ve Excel belgelerini açmak için artık üzerlerine tıklamak yeterli. Çok büyük bir film ve müzik koleksiyonuna mı sahipsiniz? Yeni nesil medya oynatıcı Banshee ile Linux altında sadece tüm biçimleri oynatma değil çok basit bir şekilde yönetme şansına da kavuşuyorsunuz.

Uygulama Apple iTunes'u örnek alıyor ve Banshee aynı zamanda iPod'u da destekliyor. Bunun yanı sıra araç popüler online radyo portalı Last.fm ile çalışabiliyor. Tümü kulağa çok hoş geliyor öyle değil mi? Ama bu sadece özelliklerin çokluğundan değil! openSUSE, Gnome altında Pulse Audio ile artık daha geliştirilmiş profesyonel bir ses yönetimi de sunuyor.

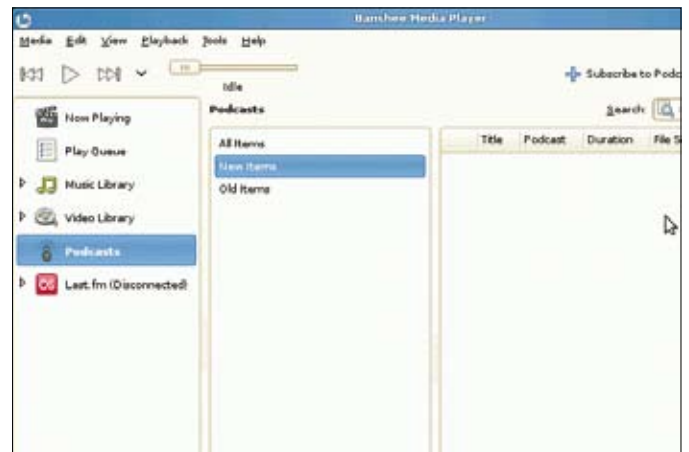
Bunun sayesinde tüm ses kanalları bağımsız olarak kontrol edilebiliyor. Örnek vermek gerekirse: Seyrettiğiniz filmin müziğini kulaklıktan dinlerken masaüstü hoparlörünüzden müzik CD'nizi çalabiliyorsunuz. Sonuç olarak, ses ve medya yönetiminin openSUSE altında çok eğlenceli.

BİLGİ İÇİN: tr.opensuse.org

mkars@chip.com.tr

Elveda Microsoft Evolution ile OpenOffice artık Microsoft Office paketinin yerini alabiliyor. Üstelik dosya biçimlerini de destekliyor.

Elveda Apple Banshee medya yönetimi iTunes'u gereksiz kılıyor. iPod'unuzdaki müzikleri bile sisteme dâhil edebilirsiniz.

Ücretsiz yazılımlar

Her ay
YENİ

FREEWARE ► AÇIK KAYNAK ► GÜNCEL

CHIP, her ay yüzlerce ücretsiz yazılımı inceliyor ve en iyilerini sizlerle paylaşıyor. Bu ücretsiz araçlar pek çok ihtiyacınıza çözüm sağlıyor.

1 TEEN SPIRIT 0,95B

İŞLETİM SİSTEMİ
DİL

WIN XP, VISTA
İNGİLİZCE

Müzikseverler buraya

Teen Spirit müzikseverlerin oldukça hoşuna gideceğe benziyor. Yazılım sayesinde MP3, AVI, MPEG ve WMA gibi birçok biçimdeki dosyalarınızın üzerine sanatçı bilgilerini, dinleme derecelerini girebilir, çeşitli müzik listeleri oluşturabilirsiniz.

İpucu 1 ► Yazılımın ana penceresinin hemen sol alt köşesinde bulunan TS simgesine tıklayın. Açılan menüden »Collections« seçeneğini işaretleyin ve beliren pencere üzerinden de »Add File« tuşuna tıklayarak müzik dosyalarınızın bulunduğu klasörü seçin. Böylece yazılım, müzik dosyalarınızı, dörde bölünmüş olan ana penceresi üzerinde sol taraftaki pencereye aktaracak.

İpucu 2 ► Dinlemekte olduğunuz parçanın üzerine gelip farenizin sağ tuşu ile tıkladığınızda, açılan pencere üzerinden »Google Lyrics / Lyrics« seçeneğini işaretleyerek, dinlemekte olduğunuz şarkının sözlerini bulabilirsiniz.

Bilgi için: <http://teenspirit.artificialspirit.com>

2 LINGOES 2.4.5 BETA

İŞLETİM SİSTEMİ
DİL

WIN 2K, XP, 2003, VISTA
TÜRKÇE

Sözlük yazılımı

İyi bir sözlük yazılımı arıyor, fakat aynı zamanda ücretsiz olmasını istiyorsanız, Lingo için bir hayli yarayacaktır. Zira hem ücretsiz, hem de sözlük ve ansiklopedilerden oluşan komple bir kaynak olan Lingo sayesinde, fareniz ile seçtiğiniz alanın çeşitli dillerdeki anlamını çevrimiçi olarak öğrenebiliyorsunuz.

İpucu 1 ► »Ayarlar« menüsünden imleç tercümesini yapabilmeniz için kullanacağınız tuş bileşimini, çevrimiçi sözlük motorunu, dilleri ve İngilizce metinleri telaffuz etmeye yarayan TTS Seslendirme Motoru'nun ayarlarını yapabilirsiniz.

İpucu 2 ► Latest Updates başlığı altında bulunan sözlüklerden English-Turkish Dictionary yazısına tıklayarak, açılan internet bağlantısından İngilizce-Türkçe sözlüğünü indirebilir ve bu sayede İngilizceden Türkçeye çeviri yapabilirsiniz. Çeşitli diller arasında paragraf çevirisi yapmak isterseniz, yazılımın çeviri menüsünü kullanabilirsiniz.

Bilgi için: www.lingoes.net

BİLGİ

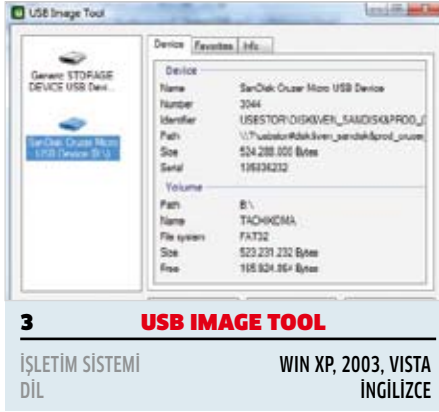
Tüm programlar ücretsiz

- 1 Teen Spirit 0,95b ► Müzik severler için
- 2 Lingo 2.4.5 Beta ► Sözlük yazılımı
- 3 USB Image Tool ► İmaj alma
- 4 DivFix++ 0.30a ► Video kurtarma
- 5 Truecrypt 6.0 ► Disk şifreleme
- 6 RidNacs ► Sabit disk analizi
- 7 3GP Video Converter 5.2 ► Video dönüştürücü
- 8 DVD Fab HD Decrypter 5.0.9.0 ► Blu-ray kopyalama
- 9 AYIN ARACI
Twins Visions ► Resim editörü
- 10 Dr.WEB CureIt! 4.44.5 ► Sistem güvenliği
- 11 DVD Flick 1.3.0.0 ► Video'ları DVD'ye dönüştürün
- 12 PDF-XChange Viewer 2.0 Build 39.2 ► PDF görüntüleyicisi

Güncellemeler

- 1 CD Burner XP 4.2.1
- 2 Visual CD 4.0
- 3 iTunes 7.7

► **DVD'DE:** Yazıda adı geçen bütün araçları CHIP CODE **FREEWARE** altında bulabilir ve kurabilirsiniz.

3 USB IMAGE TOOL

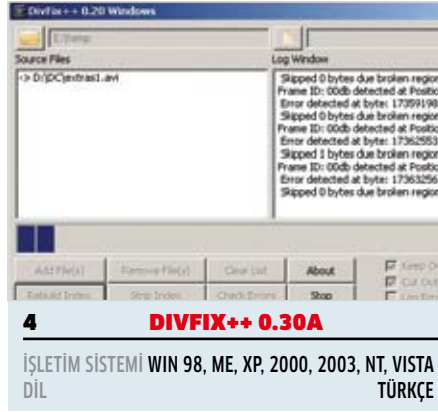
İŞLETİM SİSTEMİ WIN XP, 2003, VISTA
DİL İNGİLİZCE

USB imaj aracı

USB Image Tool ile PC'nize bağlayacağınız taşınabilir diskin veya MP3 çaların yedeğini alabilirsiniz.

İpucu ► Taşınabilir disk ya da MP3 çalınızı PC'nize bağladığınızda, yazılım bu aygıtı tanıyarak tüm bilgilerini ana penceresi üzerinde göstermektedir. Bağladığınız aygıtın yedeğini almak için, yazılımın alt bölümünde bulunan »Backup« tuşuna tıklamanız ve Image dosyasını kaydedeceğiniz yeri belirlemeniz yeterli olacaktır.

Bilgi için: <http://www.alexpage.de>

4 DIVFIX++ 0.30A

İŞLETİM SİSTEMİ WIN 98, ME, XP, 2000, 2003, NT, VISTA
DİL TÜRKÇE

Videolarınızı kurtarın

DivFix++ sayesinde, çeşitli paylaşım yazılımlarını kullanarak bilgisayarınıza indirdiğiniz video biçimindeki dosyalarda ön izleme yapmaya çalıştığınızda No Index mesajı alıyorsanız, bozuk durumdaki bu videoları kurtarabilirsiniz.

İpucu ► Açılıştan İngilizce olarak başlayan DivFix++'ı Türkçe'ye çevirmek için, yazılımın ana penceresindeki »Seçenekler« tuşuna tıklamanız ve »Dil« kısmından Türkçe'yi seçmeniz yeterli.

Bilgi için: <http://divfixpp.sourceforge.net>

GÜNCELLEMELER

Buradan, popüler araçların son sürümleri, en iyi eklenti araçları ve ilginç Freeware projeleri hakkında bilgi alabilirsiniz.

CDBURNERXP 4.2.1

Popüler bir disk yazdırma aracı olan Nero'nun içerdiği birçok özelliği bünyesinde barındıran ve tamamen ücretsiz bir disk yazdırma aracı olan CDBurnerXP ile verilerinizi CD-R, CD-RW DVD+R/RW DVD-R/RW disklerine kolayca yazdırabilirsiniz.

Bilgi için: www.cdburnerxp.se

VISUAL CD 4.0

Windows kullanıcılarının kullanımına sunulan ve bir katalog yazılımı olan Visual CD sayesinde CD'lerinizi, disklerinizi ve klasörlerinizi kolaylıkla dinleyebilirsiniz.

Bilgi için: www.boozet.org

İTUNES 7.7

Sunduğu özellikleri ile müzikseverleri cezbeden ve Advanced Audio Coding (AAC) gibi popüler biçimleri destekleyen ödüllü dijital müzik kutusunun son sürümü.

Bilgi için: www.apple.com

5 TRUECRYPT 6.0

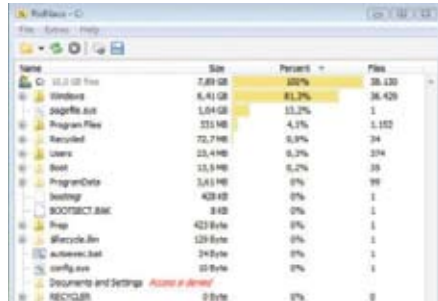
İŞLETİM SİSTEMİ WIN XP, 2000, VISTA
DİL TÜRKÇE

Disk şifreleme

Truecrypt ile sanal diskler oluşturabilir, bir sabit disk ya da taşınabilir disk kolaylıkla şifreleyebilirsiniz. AES-256, Blowfish ve Twofish şifreleme tekniklerini kullanan Truecrypt, sanal sürücüler NTFS ya da FAT32 biçiminde oluşturabiliyor.

İpucu ► Truecrypt'ı Türkçe kullanmak için, yazılımın internet sayfası üzerinden Türkçe dil paketini indirdikten ve yazılımın bulunduğu klasöre kopyaladıktan sonra, menü çubuğunda bulunan »Settings«ten »Language«e tıklayarak açılan pencerede beliren Türkçe'yi seçmeniz gerekiyor.

Bilgi için: www.truecrypt.org

6 RIDNACS

İŞLETİM SİSTEMİ WIN 98, ME, XP, 2000, VISTA
DİL İNGİLİZCE

Sabit disk analizi

Sabit diskinizde bulunan tüm klasörleri ağaçlandırarak listeleyen, her bir klasörün sabit diskiniz üzerinde ne kadar büyüklükte yer tuttuğunu ayrıntılı, ancak kolay anlaşılabilir bir biçimde gösteren RidNacs, bu sayede diskinizi temizlemeniz için hangi klasörden başlamanız gerektiğine dair ipucu da veriyor.

İpucu ► Yazılımın üst kısmında yer alan »Choose Directory« simgesine tıklayarak incelemek istediğiniz disk ya da klasörü seçebilir, analizi tekrar başlatmak içinse »Repeat Analysis« simgesine tıklayabilirsiniz.

Bilgi için: www.splashsoft.de

7 3GP VIDEO CONVERTER 5.2

İŞLETİM SİSTEMİ WIN XP, 2000, VISTA
DİL İNGİLİZCE

Videolarınızı dönüştürün

Cep telefonunuz ile kaydetmiş olduğunuz 3GP biçimli videoları AVI ya da MP4 video biçimine dönüştürmek istiyorsanız 3GP Video Converter size yardımcı oluyor. Yazılım ayrıca, video dosyalarındaki sesleri alarak MP3 biçiminde kayıt edebilir.

İpucu ► Dönüştürme işlemi yapmak için, Input Video File bölümünden dönüştüreceğiniz 3GP biçimindeki dosyayı seçmeniz, dönüştürülecek olan video biçimini ve kalitesini belirlemeniz, ardından da alt kısımda bulunan »Convert« tuşuna basmanız gerekiyor.

Bilgi için: www.dvdvideosoft.com

8 DVDFAB HD DECRYPTER 5.0.9.0
İŞLETİM SİSTEMİ WIN 98, ME, XP, 2000, 2003, NT, VISTA
DİL TÜRKÇE

DVD'lerinizi kopyalayın

HD-DVD ile Blu-Ray DVD'lerini destekleyen ve ücretsiz bir yazılım olan DVDFab HD Decrypter sayesinde DVD filmlerinizi, RC, CSS, APS, RCE, UOPs ve SONY ARccOS gibi dosya korumalarından sıyrılarak bilgisayarınıza kolayca kopyalayabilirsiniz.

İpucu ▶ DVD'yi bilgisayarınıza kopyalamak için yalnızca »Kaynak« ve »Hedef« bölümlerini belirleyip »Başlat« tuşuna tıklamanız yeterli oluyor.

Bilgi için: www.dvdfab.com

10 DR.WEB CUREIT! 4.44.5
İŞLETİM SİSTEMİ WIN 98, ME, XP, 2000, 2003, NT, VISTA
DİL TÜRKÇE

Sisteminiz güvende mi?

Sisteminize sızmış kötü amaçlı yazılımları tarayarak ortaya çıkartan Dr.Web CureIt! ile e-posta yoluyla sisteminize girmiş virüsleri, P2P virüslerini, Spyware, ve Adware yazılımlarını, internet solucanlarını ve bunların yanı sıra daha pek çok tehlikeli yazılımı sisteminizden hiçbir zahmete katlanmadan silebilirsiniz.

İpucu ▶ Hızlı, tam ve özel olmak üzere üç farklı mod'da tarama seçeneğine sahip yazılım ile sisteminizi taramadan önce, »Seçenekler / Ayarları değiştir / İşlemler« yolunu izleyerek yazılımın tarama esnasında nasıl davranması gerektiğine dair ayarları yapabilirsiniz.

Bilgi için: www.freedrweb.com

AYIN ARACI

9 TWINS VISIONS: Resimlerinizi düzenleyin

Picasa benzeri bir masaüstü resim düzenleme yazılımı olan Twins Visions, Picasa'dan iyi özelliklerle donatılmış bir yazılım.

Picasa'nın yaptığı tüm işlemleri yerine getiren Twins Visions, bunun yanı sıra 3B resim görüntüleme özelliği sayesinde, resimlere ulaşabilmenizi kolaylaştırıyor. Ancak bilgisayarınızın ihtiyaç duyduğu per-

formans da artıyor.

Eğer düşük konfigürasyona sahip bir sisteminiz varsa, Twins Visions sisteminizi yorarak yavaş çalışabilir.

İpucu 1 ▶ Twins Visions'ın açılışında sizi karşılayacak olan sihirbazın yardımıyla, »Local Folders« bölümüne ister manuel, isterse de otomatik olarak hepsini alabileceğiniz resim albümlerinizi, yazılımın sağ tarafındaki pencereye aktarabilmek için üzerlerine tıklamanız gerekiyor.

Aktardığınız her bir albümü açabilmek içinse albümün üzerine çift tıklamanız gerekiyor.

İpucu 2 ▶ E-kart ya da fotoğraf albümü oluşturmak için üst menüden »Create« simgesine tıklamanız ve açılan pencereden istediğiniz şablonu seçtikten sonra şablondaki alanları isteğinize göre doldurmanız yeterli olacaktır.

Bilgi için: www.twins-solutions.com

9 TWINS VISIONS
İŞLETİM SİSTEMİ WIN 2000, XP, VISTA
DİL İNGİLİZCE

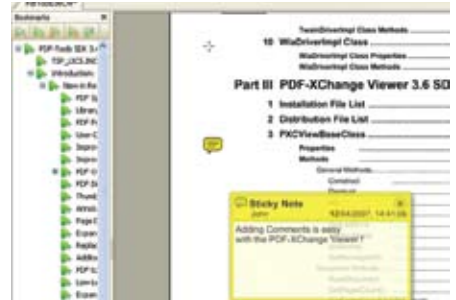
11 DVD FLICK 1.3.0.0
İŞLETİM SİSTEMİ WIN 98, ME, XP, 2000, 2003, NT, VISTA
DİL İNGİLİZCE

Videolarınızı DVD'ye çevirin

Bu yazılım sayesinde bilgisayarınızdaki videoları DVD haline getirebilir ve bu sayede videolarınızı DVD oynatıcınızda ya da ev sinema sisteminizde oynatabilirsiniz. AVI, MPG, MOV, ASF, WMV, MP4 ve FLV biçimlerine destek veren yazılım, aynı zamanda, MP3, OGG, H264 ve MPEG-1\2\4 gibi codec bileşenlerini de destekliyor.

İpucu ▶ Yazılımı çalıştırdıktan sonra »Add Title« butonuna tıklayarak, DVD haline getirmek istediğiniz dosyaları seçebilir, DVD arayüzünü oluşturmak için de »Menu Settings« butonuna tıklayarak kullanıma hazır altı adet arayüz seçeneğinden birini seçebilirsiniz.

Bilgi için: www.dvdflick.net

12 PDF-XCHANGE VIEWER
İŞLETİM SİSTEMİ WIN 2K, XP, 2003, VISTA
DİL İNGİLİZCE

PDF görüntüleyicisi

Adobe Reader yerine kullanabileceğiniz ücretsiz bir PDF görüntüleme yazılımı olan PDF-XChange Viewer sayesinde Adobe Reader'ın yavaşlığından kurtulabilirsiniz. PDF-XChange Viewer ile PDF biçimindeki dosyalarınızı görüntüleyebilir, yazdırabilir, içeriğindeki yazıları ve resimleri aktarabilir ve PDF dosyalarına eklemeler yapabilirsiniz.

İpucu ▶ PDF dosyanızda bir yere yapışkan not eklemek istiyorsanız, araç çubuğundan Sticky Note Tool'u seçmeniz, PDF dosyası üzerinde not yapıştırmak istediğiniz alanı fare ile taramanız ve açılan kutuya notunuzu girmeniz yeterli olacak.

Bilgi için: www.docu-track.com

Tips + Tricks

DONANIM VE YAZILIM sorunları bilgisayar kullanıcılarının günlük hayatlarının bir parçası. CHIP, size sorunları kolayca çözebilmeniz için önerilerde bulunuyor.

RECEP BALTAŞ

1. Windows XP: Güncel bilgi ve haberleri daima masaüstünde gösterme

Sık sık ziyaret ettiğiniz web sitelerine ulaşmak için her defasında aynı prosedürü uygulamak çoğu zaman can sıkıcı bir hal alabiliyor.

Doğrudan erişim XP, web sayfalarını masaüstüne entegre edebiliyor. Bu sayede haberlere anında ulaşabiliyorsunuz.

İPUÇU ► Windows XP ile herhangi bir web sayfasını masaüstüne entegre edebilirsiniz. Öncelikle istediğiniz bir sayfayı internet Explorer'ı kullanarak açın. Bu bir RSS-Feed de olabilir. Bu durumda araç çubuğunda yer alan "Bu sayfadaki özet akışlarını göster" seçeneğinin yanına getirin ve istediğiniz girdiyi seçin. Sayfanın adres satırındaki adresleri işaretleyin ve işaretlediklerinizin üstüne fareyi sağ tıklayıp »kopyala« yaparak bunu panoya taşıyın. Şimdi Internet Explorer'ı kapatın ve masaüstünde sağ tıklayıp »Özellikler«i açın, orada »Masaüstü« sekmesine tıkladıktan sonra da »Masaüstü«nü özelleştir« seçeneğine tıklayın. Artık »Web« sekmesinden »Yeni«yi seçerek masaüstü bileşenlerini etkinleştirebilirsiniz.

Sonraki pencerede fareye sağ tıklayıp »Konum«u seçtikten sonra »Yeni masaüstü Bileşenleri«ni seçin. Sonra daha önceden panodan kopyalanmış internet adresini boşluğa taşıyabilmek için »Ekle«yi seçin. »Tamam« diyerek işlemi sonlandırın ve sonraki bilgiye de »Tamam« deyin. Fakat pencerede »Masaüstü Bileşenleri«nde eklenmiş internet adreslerini girmeden önce tırnak işareti olduğundan emin olun ve

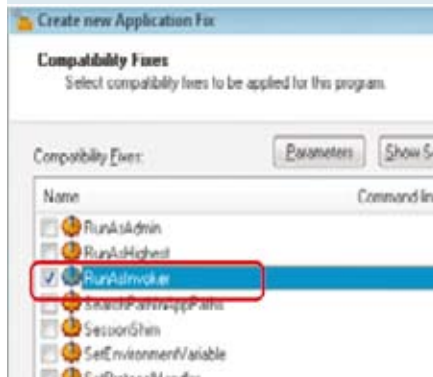
»Görünüm Ayarları«na »Tamam« diyerek işlemi bitirin.

Masaüstünde şimdi verilen internet sayfasıyla ilgili bir alan görülür. İmleci alanın üst kenarına getirerek onu daha üstlere taşıyabilirsiniz ve bir başlık listesi çıkar çıkmaz fareyi sağ tıklayıp yerini belirleyebilir, istediğiniz alana sürükleyebilirsiniz ayrıca isterseniz sınırlı bir alanınız varsa pencereyi ölçekleyerek oraya sığdırabilirsiniz.

Eğer entegre ettiğiniz internet web sayfasını kaldırmak isterseniz »Masaüstü Bileşenleri«ni açın. Şimdi buradaki seçili tırnağı kaydın önünden kaldırın, böylece bu akışı iptal etmiş olursunuz ama daha sonra adresi tekrar seçebilmeniz için web adresi kayıtlı kalır, eğer tamamen kaldırmak isterseniz işaretleyip »Sil« demeniz yerli.

2. Windows Vista: Kullanıcı Hesabı Denetimi'ni belirli programlar için devre dışı bırakmak

Günlük çalışmalarınız için belirli programları daima kullanmanız gerekiyor fakat programı her açmak istediğinizde karşınıza çıkan kullanıcı hesabı denetimi sinirlerinizi bozuyor. Öte yandan güvenliğinizi için bu hizmeti tamamen kapatmak da bilgisayar güvenliğinizi bakımından pek akıllıca bir hareket değil.

Sürüş keyfi Bu seçeneği istediğiniz program için seçtiğinizde artık bir daha sinir bozucu pencerelerle karşılaşmayacaksınız.

İçindekiler

WINDOWS ► SAYFA 166

1. **Windows XP:** Güncel bilgi ve haberleri daima masaüstünde gösterme
2. **Windows Vista:** Kullanıcı Hesabı Denetimi'ni belirli programlar için devre dışı bırakmak
3. **Windows 2000, XP, Vista:** "Son Kullanılan Öğeler"i hızlıca silmek
4. **Pratik ipuçları:** Yüklü programları göstermek, masaüstü öğelerini büyümek, Dosyaları yeniden adlandırmak, ağ bağlantılarını görüntülemek, programları hızlı başlatmak, XP hızlı kopyalama
5. **Windows XP:** Sinir bozucu sistem hata bilgisini önleyin ve daha güvenli çalışın
6. **Windows 2000/XP/2003:** Veri isimlerini kullanarak doğru Microsoft güncelleştirmelerini edinin
7. **CHIP Online Forumu'ndan:** Windows XP
8. **Windows XP:** Windows Messenger'ı hızlıca silin

UYGULAMALAR ► SAYFA 172

9. **Excel 2007:** Visual Basic Editor'ü kısa yoldan çağırmak
10. **Outlook 2007:** Alıcı için farklı cevap adreslerini belirlemek
11. **Pratik ipuçları XP, 2003, 2007:** Word, Excel, PowerPoint, Office, Firefox, Opera

İLETİŞİM VE İNTERNET ► SAYFA 172

12. **CHIP Online Forumu'ndan:** PowerPoint sunularına ses eklemek

DİKKAT Program kodlarının verildiği bölümdeki çizgiler bir program satırını diğerinden ayırıyor. Komut satırını bu çizgiye gelene kadar [Enter] tuşuna basmadan tam olarak yazın. Kodu yazarken boşluklara dikkat edin. Boşluklar kod içerisinde kırmızı nokta (><) ile belirtiliyor.

İPUCU ► Devamlı kullandığınız bu programı bir defalığına güvenli listeye aldıktan sonra artık bir dahaki açılışlarda Windows sizden herhangi bir doğrulama istemeyecektir. Bu işlem için "Microsoft Application Compatibility Toolkit"e ihtiyacınız vardır. Vista özellikle sistem kaynaklarına erişmeye çalışan, ayarları değiştiren veya Kayıt Defteri'nde değişiklik yapan programları açmadan önce size bir uyarı veriyor.

Yükleme İlk olarak <http://www.microsoft.com/downloads/details.aspx?FamilyId=24DA89E9-B581-47B0-B45E-492DD6DA2971&displaylang=en> adresinden 11 MB boyutundaki MSI dosyasını indirin. Çift tıklama ile yükleme işlemini başlattıktan sonra kurlumu tamamlayın. İşlemler son bulduğunda »Tüm Programlar \ Microsoft Application Compatibility Toolkit« yolunda yer alan »Compatibility Administrator« adlı aracı bulun. Şimdi bu araca sağ tıklayın ve »Yönetici olarak çalıştır« komutunu verin. Ardından gelen doğrulama penceresini onaylayın.

PROGRAMI DEVREYE SOKMAK: Yapı içerisinde sağ tıklayarak »New Database« [Untitled_1«i seçin ve menüden »Create New / Application Fix« komutunu verin. Bir sonraki pencerede listeye eklemek istediğiniz program için bir isim verin ve ardından da »Browse« komutu ile bu programın ana çalıştırılabilir dosyasının (EXE) yerini bulun ve »Open« komutunu verin. İşletim sistemi seçimi kısmını »None« olarak belirleyip »Next«e tıklayın. Şimdi "Compatiblity Fixes" listesinden sadece "RunAsInvoker" komutunu etkinleştirin. Bu sayede seçtiğiniz programın açılırken herhangi bir güvenlik sorgusuna takılmadan gerekli hakları elde ederek açılmasını onaylamış oluyorsunuz. »Next« diyerek bir sonraki adıma geçin. Bir sonraki pencere, bu programla ilgili tanımlar için ek kriterleri barındırıyor. Bu sayede herhangi bir zararlı kendini bu programın yerine koyamıyor ve güvenlikten de ödün verilmemiş oluyor. Buradaki gerekli alanları da doldurduktan sonra »Finish«e tıklayarak işlemi sona erdirebilirsiniz.

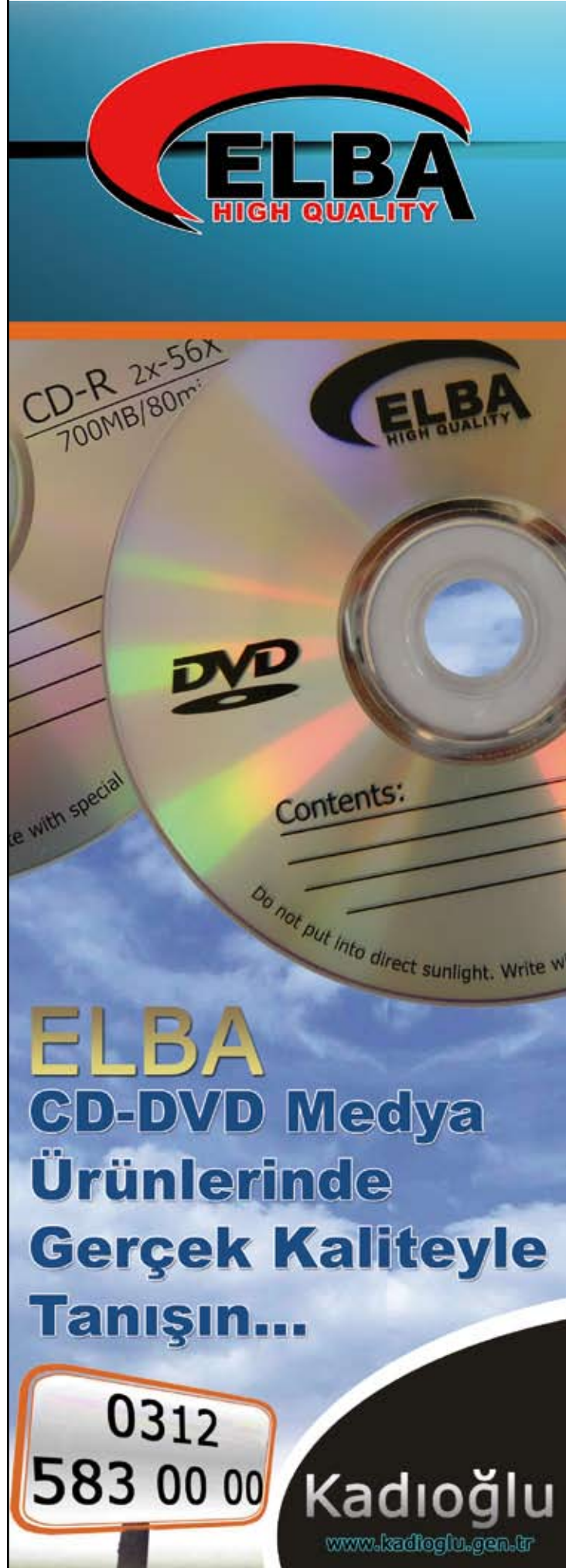
KULLANMAYA BAŞLAMAK: Az önce yaptığınız adımlar sayesinde Vista'nın bir sonraki açılışta ilgili programı tanıyıp gerekli ayarları yapmasını sağladınız. Şimdi bu adımları kaydetmek ve devreye sokmak gerekiyor. »File / Save As« diyalogu yoluyla SDB Veri bankasının konumu ve adını belirleyerek kaydedin. Örneğin Windows klasörüne "Sichere_Programme.sdb" adında kaydedebilirsiniz. Son olarak bunları devreye sokun. Bu işlem için de yönetici haklarıyla birlikte komut satırını açın ve "C:\Windows\Sichere_Programme.sbd" komutun girdikten sonra [Enter]'a basın. Ayrıca artık yetkili programlara sağ tıkladıktan sonra yönetici olarak çalıştır dediğinizde daha az rahatsız edici pencerelerle karşılaşacaksınız.

3. Windows 2000, XP, Vista: "Son Kullanılan Öğeler"i hızlıca bilgisayarınızdan silmek

Windows'un Başlat menüsünde yer alan Son Kullanılan Öğeler bölümü, en son açtığınız dosyaları listeleterek bir dahaki erişimde bu dosyalara daha da kolay bir biçimde ulaşabilmenizi amaçlıyor. Fakat pratikte bu menü pek de kullanılmıyor. Zira bu menü belki sadece bir defa kullanıp bir daha kullanmayacağınız veya ilgisiz öğelerle dolu.

İPUCU ► Gereksiz öğelerden kurtulmanın vakti geldi. Kayıt Defteri'nde yapabileceğiniz ayarlar sayesinde hem buradaki öğe sayısını belirleyebilir hem de burada listelenecek öğe tiplerini kendiniz belirleyebilirsiniz.

İlk olarak »Başlat« menüsünü açın ve ardından »Çalıştır« komutunu verdikten sonra "regedit" yazıp [Enter]'a basın. Örneğin eğer MP3 dosyalarını listeden elemek istiyorsanız veya sadece MP3

ELBA
HIGH QUALITY

CD-R 2x-56x
700MB/80m

ELBA
CD-DVD Medya
Ürünlerinde
Gerçek Kaliteyle
Tanışın...

0312
583 00 00

Kadioğlu
www.kadioglu.gen.tr

Ayıklama Kayıt Defteri'nde yapacağınız ufak değişiklikler ile burada listelenecek dosya tiplerini belirleyebilirsiniz.

dosyalarını listelemek istiyorsanız "HKEY_CLASSES_ROOT\mp3" yolunu izlemeniz gerekiyor. Yine diğer biçimler için de bu biçime ait olan anahtara gitmeniz gerekiyor. Burada "Standard" öğesinin değerini okuyun. Örneğin MP3 için "mp3file".

Bir sonraki adımda bu dosya türüne ait anahtara gidin: "HKEY_CLASSES_ROOT\mp3file". Şimdi sağ kısımda "DWORD" veya "BINARY" tipindeki "Edit Flags" öğesini bulun. Eğer yoksa kendiniz »Düzen \ Yeni \ DWORD Değeri« komutu ile yenisini oluşturun. Çift tıklayıp bu öğeyi açın, »Taban« olarak »Onaltılık« birimini seçin. Değer olarak ise "00100000" verin.

Eğer bu değer hâlihazırda mevcut ise bu iki değeri bir "mantıksal VEYA" değeri ile birleştirmeniz gerekiyor veya hâlihazırda var olan diğer değerde değişiklik yapmanız gerekiyor. Artık HEX değeri olan her bit farklı bir özelliği temsil edecek.

Diğer bütün işlemler ise değer tipine göre değişiklik gösteriyor: "DWORD" için ayrı, "BINARY" için ayrı bir prosedür.

DWORD DEĞERİ: Bağlantılarda hesap makinesi çok işinize yarayacaktır. Windows'un hesap makinesini açtıktan sonra »Görünüm \ Bilimsel« komutunu verin ve yukarıdan HEX değerini seçtikten sonra Kayıt Defteri'nde yer alan değeri hesap makinesine girin.

Ardından da »Or« butonuna basın ve "100000" yazın. Burada dikkat edilmesi gereken nokta koyduğunuz diğer sıfırların dikkate alınmayacak olması. »=« işaretine tıkladıktan sonra yeni değeri görebilirsiniz.

Şimdi Kayıt Defteri'ndeki »EditFlags« öğesine çift tıklayın ve yeni değeri buraya girdikten sonra »OK« ile işlemi onaylayın.

BINARY DEĞERİ: BINARY tipi için DWORD değerlerinde yapılan işlemlerden farklı bir işlem yapılıyor.

4. Pratik ipuçları

YÜKLÜ PROGRAMLARI GÖSTERMEK

XP eğer artık sistemde yüklü olan programları göstermiyorsa "Çalıştır" kutucuğuna "regsvr32 appwiz.cpl" komutunu girerek Program Ekle/Kaldır'ı tekrar etkinleştirebilirsiniz.

MASAÜSTÜ ÖĞELERİNİ BÜYÜTMEK

[Windows]+[U] tuş kombinasyonunu kullanarak doğrudan "Erişim Kolaylığı Merkezi"ni açabilirsiniz. Burada ekran büyütücü ve ekran klavyesini devreye sokabilirsiniz.

DOSYALARI YENİDEN ADLANDIRMAK

Eğer birçok dosyayı birden seçip adlandırma yaparsanız, XP ve Vista diğer dosyalara bir şiflama numarası ekleyecektir.

AÇ BAĞLANTILARINI GÖRÜNTÜLEMEK

«Başlat \ Çalıştır» komutunu verdikten sonra açılan pencerede "ncpa.cpl" yazarak [Enter]'a basarsanız ağ bağlantılarına ulaşabilirsiniz.

PROGRAMLARI HIZLI BAŞLATMAK

«HKEY_CURRENT_USER \ Control Panel \ Desktop» yolu altında yer alan "MenuShowDelay" anahtarının değerini "0" yaparsanız başlat menüsünü hızlandırmış olursunuz.

XP HIZLI KOPYALAMA

Kopyalama penceresinde [Shift]'e basarken »Hayır« seçeneğine tıklayın. Bu sayede bütün öğeler için »Tümüne Evet« komutun vermiş olacaksınız.

Burada Veya işlevini için "00 00 10 00" değerini kullanmak gerekiyor. Örneğin "mp3file" değeri "00 00 01 00" şeklinde olmalı. Windows tabanlı bilgisayarınızda "Bin"i seçtikten sonra "100" yazın ve ardından da »Or«a tıklayın ve bu defa da "1000" yazın.

Son olarak "="e tıkladığınızda "1100" sonucunu alacaksınız. Burada herhangi bir kayıt eklerken fazladan sıfır koymamaya dikkat edin. Son olarak »Tamam« diyerek işlemi onaylayın ve Kayıt Defteri'ni kapatın.

Yine benzer biçimde videolar veya diğer dosya tipleri için de bu adımları uygulayarak bu menüdeki öğeleri filtreleyebilirsiniz.

5. Windows XP Sinir bozucu sistem hata bilgisini önleyin ve daha güvenli çalışın

Bazı uygulamalar çalışırken ve yine ekranda da bir sürü pencere varken Windows "Yeterli bellek yok" uyarısıyla çalıştıracağınız diğer programları reddedebilir. Ardından sistem, görev yöneticisiyle birlikte yeterli fiziksel belleği ve depolama belleğini gösterir.

Çağ atlamış Bir zamanlar XP, aynı anda birçok pencere birden açamazken bugün Vista Flip 3D özelliği ile geliyor.

İPUÇU ► Buradaki hata muhtemelen standart olarak düşük belirlenmiş ara bellek yani "Desktopheap"tir. Windows burada bir seferde hafızasının almayacağı kadar iş yapmaya çalışır. Burada ayarlanan "Heap", açık olan pencerelerin bellek yönetimi için kullanılır. Eğer oldukça fazla pencere açılırsa sorun olur ve bu tutum da beraberinde hata mesajını getirir. Yaklaşık 50 civarında Internet Explorer sayfası uygun olabilir fakat ondan daha fazlasını Windows çalıştırmaz ya da hata verir. Yığının büyüklüğü sekmede ana ya da harici bellekten bağımsız olarak belirtilir. Bu yüzden bu değeri yükseltirseniz daha fazla programı aynı anda kullanabilirsiniz.

Bunun için »Başlat \ Çalıştır \ Regedit« komutunu verin ve açılan Kayıt Defteri'nden de »HKEY_LOCAL_MACHINE\System\CurrentControlSet\Control\SessionManager\SubSystems« yolunu açın. Şimdi sağ tarafta uzun bir işlem sırası görünecektir. Sağ taraftaki alandaki »Windows« kaydına çift tıklayın ve burada "SharedSection" seçeneğini arayın. Bu girdi sistemi, masaüstü yığınının doğrular:

SharedSection=xxxx,yyyy

"xxxx" sistemdeki yığınların en üst büyüklüğü içindir ve "yyyy" ise masaüstü başına düşen yığın büyüklüğü içindir. Buradaki boyutun cinsi kilobyte'tır. Yapmanız gereken sadece yaklaşık 256 ya da 512 ki-

lobyte olarak bu değeri yükseltmektir. Böylece sinir bozucu durumları geçmişte bırakmış olursunuz. Yalnız şunu da unutmayın ki ancak bilgisayarınızı yeniden başlattığınızda bu ayarlar devreye girer.

6. Windows 2000/XP/2003 Veri isimlerini kullanarak doğru Microsoft güncelleştirmelerini edinmek

Microsoft düzenlemeleri sürekli şaşırtıyor. Zira bir güncelleme yapabilmek için, adları çok farklı şekilde değişen birçok veriyi bulmak gerekiyor. Peki bunlardan hangisi doğru?

Terminoloji açıklaması Windows için o kadar çok güncelleştirme ve benzeri paket sunuluyor ki, Microsoft bunların her birinin ne işe yaradığını ayrıca açıklıyor.

İPUCU ► Microsoft, 2003'ten bu yana yazılım güncelleme paketlerinde veri isimleri için standart bir şema kullanıyor. Bu, yazılım güncellemelerine göre ya da isme göre arama yaparken Microsoft veri tabanında oldukça kolaylık sağlıyor.

Bu şema temel olarak bir yapıya sahip: Ürün adı-KB makale numarası-Seçenek-Dil. exe” Örneğin bazı güncelleme paketleri şu isimlere sahip:

WindowsXP-KB123456-IA64-DEU.exe

Windows2000-KB123456-DEU.exe

WindowsServer2003-KB123456-x86-DEU.exe

Güncelleme paketinin başında sürüm bilgisi dâhil olmak üzere “Windows2000”, “WindowsXP”, “Windows Server” ya da “Windows XP Tablet” gibi ürün ismi bulunuyor. “KB” kısaltması ise “Knowledge Base” için kullanılıyor.

Ayrıca yine bu “Knowledge base” makalelerinin de her birinin kendine ait bir başlık numarası mevcut. Ayrıca yine isteğe bağlı olarak yazılım üreticisi güncelleştirmeleri birbirinden ayırmak ve farklı yonga setlerine sahip bilgisayarlardaki benzer sorunları çözmek için aşağıdaki opsiyonel ta-

7. CHIP ONLINE FORUMUNDAN

Windows XP

Umr:

Bilgisayarına XP Media Center Edition yerine bir ara XP Pro'yu kurmuştum. Daha sonra yeniden bilgisayarımı beraber gelen orijinal XP Media Center 2005'i (İngilizce) kurduktan sonra sorunlar başladı. Defalarca yeniden yükleme yapmama rağmen ve tüm bölümleri birleştirip yeniden bölsem de bilgisayarına bazı programları kuramıyorum.

Örneğin Adobe Reader'ı kurmaya çalıştığımda “This installation packace could not be opened. Verify that the packace exist and that you can access it, or contact the aplication vendor to verify that this is a valid Windows installer packace.” hatasını alıyorum.

Bilgisayarımda tüm Windows güncellemelerini yapmama rağmen sorunu aşamıyorum. Sadece iki dolaylı yolla sorun aşıyor. Birincisi 7zip gibi bir programla Setup'ı açıp içindeki bir başka dosyayla programı kurabiliyorum. İkincisi ise biraz daha tuhaf: Örneğin bilgisayar yöneticisi haklarına sahip Ahmet adlı bir kullanıcı hesabı var diyelim. Tek bir hesap varken bu hatalar ortaya çıkıyor.

Ancak ikinci bir bilgisayar yöneticisi hesabı açıp (buna Mehmet diyelim) kurmaya kalktığımda rahatlıkla kurabiliyorum. Fakat Ahmet hesabını sildiğimde bu defa Mehmet hesabıyla da kurmaya kalktığımda yine kurulumda yukarıdaki hata meydana geliyor.

Windows Installer 3.1 kuruluydu, olma-

dı. Sonra Windows Installer'ın bir üst sürümünü kurdum yine çözüm olmadı. XP SP2 yüklüyken de aynı sorunu yaşıyordum XP SP3'te de aynı sorun devam ediyor.

Bir başka çözüm ise güvenli modda karşımıza çıkan Administrator hesabına şifre verip daha sonra bilgisayarı yeniden başlatıp normal hesabı açarak program kurmak için sağ tıklayıp »Run as« diyerek »Administrator« seçip çalıştırmak.

Ne kadar uğraşıysam araştırdıysam sorunu çözemedim. Bilgisayara legal olmayan bir XP kurduğumda bu sorunla karşılaşmıyorum.

Birçok forumda bu sorunla karşılaştım ama çözüm bulamadım. Bu sorunu çözenin elini öpeceğim. Yardımcı olursanız sevinirim.

Recep Baltaş:

1. HDTunePro v3.10 ile Sabit Diskte full yüzey taraması yapın. Eğer kırmızı bölgeler varsa sorun sabit disktedir.
2. Diskte bir sorun yoksa, başka bir CD'den SP3'lü XP kurup bir de bu şekilde deneyin.
3. Dizüstü Vista için optimize edilmiş olabilir. Service Pack 1'li Vista kurun ve öyle deneyin.

Umr:

Bir başka CD den XP Pro (Service Pack 3 entegreli) yüklendi ve sistem incelendi. Sonuç: Sorunların hiç biri görülmedi. Sistem kararlı bir şekilde çalışıyor.

Seçenek	Yonga seti
x86	32 bit işlemciler
AMD64	AMD'nin x86 64 bit işlemcileri
IA64	64 bit Intel işlemciler

kıları kullanıyor:

Sonuç olarak standart dil işaretleri dil sürümleri hakkında bilgi veriyor. Örnek vermek gerekirse İngilizce için “ENU”, Rusça için “RUS”, Japonca için “JPN” ya da Türkçe için “TRK”. “INTL”(International) simgesi güncelleme paketlerinin daha fazla dili desteklediğini belirtiyor. Eğer bir paket bütün diller için geçerliyse Microsoft herhangisi bir takı kullanmıyor.

BİLGİ Microsoft tarafından güncelleştirmeler için kullanılan diğer standart tanımları Microsoft'un Knowledge Base makalesinde okuyabilirsiniz:

<http://support.microsoft.com/?scid=kb%3Br%3B824684&x=17&y=12>

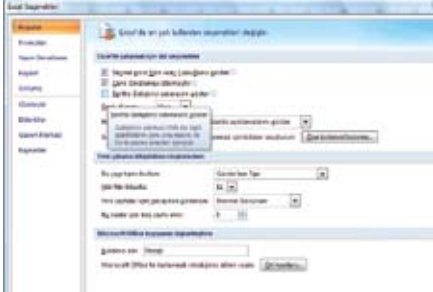
8. Windows XP Sinir verici sohbet programını hızlıca silmek

Yıllar geçtikçe Windows XP de yavaşladı. Siz de yeni bir kurulum yapmaya karar verdiniz. Fakat kurulum hala beraberinde eski Windows Messenger'ı da getiriyor. Sohbet yapmak için bu aracı kullanmadığınıza göre silmek istersunuz fakat bir sorun var: Araç “Program Ekle\ Kaldır”da yer almıyor.

İPUCU ► Standart olarak Windows, Messenger'ı yüklü programlar listesinde göstermiyor. Yazılımı silmek için gerekli girdi bu listeden çıkartılmış. Fakat bir metin dosyasında yapacağını ufak bir değişiklik ile Messenger'ı bu listeye dâhil edebilirsiniz. İlk olarak »C:\ Windows \ Inf« konumuna gidin ve burada yer alan “sysoc.inf” dosyasını bir metin editörü ile açın. Şimdi metinler arasında “msmsgs=msgrocm.dll,OcEntry,msmsgs.inf,hide,7” satırını bulun ve buradaki “hide” yazısını silin. Ayrıca beraberinde bir de virgül silin.

9. Excel 2007 Visual Basic Editor'ü kısa yoldan çağırmak

Çok sık makrolar programladığınız için Visual Basic Editör'ü'nü kısa yoldan çalıştırmak istiyorsunuz. Bunun için bu aracın nerde bulunduğunu ve nasıl menüye dâhil edilebileceğini öğrenmeniz gerekiyor.

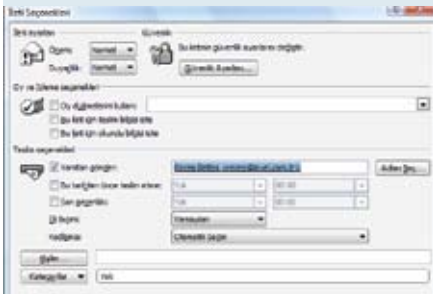
Kaybolmadan Bu kutucuğu işaretledikten sonra, VBA Editör'ü açmak için menülerde kaybolmanıza gerek kalmıyor.

İPUCU ► [Alt]+[F11] tuş kombinasyonu doğrudan VBA Editör'ü çalıştırabiliyor. Fakat bu işlemden önce "Geliştirici Araç Çubuğu"nu etkinleştirmeniz gerekiyor. Bunun için sol üst köşedeki Office simgesine tıklayın ve »Excel Seçenekleri«ni açın. Burada yandaki "Popüler" sekmesine geçtikten sonra sağ taraftaki pencereden »Şeritte geliştirici sekmesini göster« seçeneğini işaretleyin ve »OK« diyerek yaptığınız bu değişikliği onaylayın.

Artık yeni »Geliştirici araçları« sayesinde VBA Editör'ü anında çalıştırabilmenin yanında diğer birçok kodlama ve makro araçlarına da çok daha kolay ve hızlı bir biçime ulaşabileceksiniz.

10. Outlook 2007 Alıcı için farklı cevap adreslerini belirlemek

Bilgisayarınızdan işyerinize kişisel bir e-posta attınız. Alıcı her zamanki gibi e-postayı otomatik olarak "Cevaplar" kısmına atıyor fakat mesajınız firmanın posta kutusuna giriyor. Bu e-postanın kendi özel adresinize geri gelmesi daha hoş olmaz mıydı?

Hedefi belirleyin Bu seçenek sayesinde cevaplanan e-postaların hangi adrese gönderileceğini belirleyebilirsiniz.

11. Pratik ipuçları XP, 2003, 2007

WORD'DEKİ YANLIŞ YAZIMLAR

Eğer diğer programlarda sorunsuz görünen yazılar Word ile basıldığında sorunlu çıkıyorsa, sisteminizdeki yazıcının sürücüsünü silip yeniden kurmayı deneyebilirsiniz..

EXCEL HÜCRELERİNİ GRAFİKSEL OLARAK KOPYALAMAK

İşaretleli olan bir hücreyi panoya grafiksel olarak kopyalamak istiyorsanız [Shift]'e basılı tutarak »Düzen \ Resmi kopyala« komutunu verin.

BİÇİMLENDİRMEYİ SİLMEK

PowerPoint'te [Ctrl]+ [Space Bar] tuş kombinasyonunu kullanarak bir bölümdaki elle yapılmış bütün biçimlendirmeleri silebilirsiniz.

İÇERİK MENÜSÜNÜ OFFICE'DE AÇMAK

Eğer hâlihazırda yazı yazıyorsanız, fareyi kullanmadan da içerik menüsünü açabilmek için [Shift]+ [F10] tuş kombinasyonunu kullanmanız yeterlidir.

ARAMA ALANINI FAVORİLERE EKLEMEK

Firefox'ta bir arama kutucuğuna sağ tıkladığınızda »Bu arama için bir anahtar kelime ekle« içerik ile burayı Yer İmleri'ne ekleyebilirsiniz.

TARAYICIDA YER İMLERİ ATAMAK

[Ctrl] + [D] tuş kombinasyonunu kullanarak Firefox, Opera ve Internet Explorer'da doğrudan açık olan web sayfasını yer imlerine ekleme komutu verebilirsiniz.

İPUCU ► İsteğe bağlı olarak cevap adresini değiştirebilirsiniz. Bu işlem için ilk olarak »Yeni İleti« butonuna tıklayın, ardından açılan penceredeki sekmelerden »Seçenekler« sekmesine gelin.

Şimdi buradaki »Yanıtları Yönlendir« butonuna tıklayın. Ardından bu pencerede yer alan »Yanıtları gönder« seçeneğini işaretleyin ve buraya istediğiniz adresi girin. Ayrıca yine buradan istediğiniz adları da seçebilirsiniz.

İstediğiniz ayarları yaptıktan sonra artık gönül rahatlığıyla Outlook 2007'den elektronik postalarınızı güvenle gönderebilirsiniz. ☑

12. CHIP ONLINE FORUMUNDAN

Müzikli Power Point

DEMETFARUK:

Power Point'te slâyt yapıyorum bir türlü şarkı ekleyemiyorum nasıl yapabilirim? Acil yardım bekliyorum.

Sgungul:

Öncelikle PowerPoint'e müzik eklemek ile müzik gömmek arasındaki farkı belirtmekte fayda var. Sunuma müzik eklemek aslında fazla bir şey ifade etmez çünkü hazırladığınız sunumu başkasına gönderirken müzik dosyasında ayrıca göndermeniz gerekir. Fakat müziği içine gömerseniz ses dosyasını göndermenize gerek kalmaz; sadece Powerpoint sunumunu gönderirsiniz ve sesli olarak sunumu izlerler.

Powerpoint programının içine müzik gömmek için bilinmesi gereken en önemli şey ses dosyasının WAV uzantılı olmasıdır, yani çok kullandığımız MP3'ler PowerPoint sunumunun içine gömülemez. Gömmek için "WAV" uzantılı ses dosyası olması gerekmektedir ya da MP3'ler bir dönüştürücü ile WAV'a dönüştürülüp gömülmesi gerekir. Bu açıklamayı yaptıktan sonra işleme başlayalım. Öncelikle »Araçlar«a girerek aşağı doğru açılan menüden

»Seçenekler«i seçelim. Açılan pencereden »Genel«e girerek "KB" önündeki sayıyı yükseltelim, bu değer içine gömeceğimiz ses dosyasının (WAV) sınırını gösteriyor. Ekleyeceğimiz ses dosyası örneğin 10 MB ise buraya 10.000 KB yazmamız gerekli. İşlem bittikten sonra »Tamam« ile pencereyi kapatabilirsiniz. Şimdi »Ekle« , »Sesler ve Klipler«i takip ederek »Dosyadan ses«i seçin. Seçeceğiniz ses dosyası WAV olmalı. Dosya eklendikten sonra karşınıza bir pencere gelir, buradan "Otomatik olarak" seçin Ses dosyasını ekledikten sonra slaydın ortasında bir sarı çan şekli çıkacaktır, şimdi fare ile bu simge üzerine gelin ve sağ tıklayın, açılan menüden "Animasyon" seçeneğine girin. Sağ tarafta açılan animasyon penceresinden eklediğimiz ses dosyasının üzerine gelip yine sağ tıklayın ve »Etket Seçenekleri«ne girin. Burası önemli bir nokta; aşağıdaki "Sonra" yazan yeri işaretleyin ve oradaki boşluğa sunumunuzun toplam slâyt numarasını yazın, yani sunumunuz 40 slâyt ise bu alana 40, 856 slayt ise 856 yazın böylece eklenen ses dosyası hiç durmayacak ve toplam slayt sayısı sonuna kadar çalmaya devam edecek. (Bu konu hakkında sıkıntı çekenler oluyordu.) Son olarak sarı çan işaretini de saklamak için yukarıdaki »Ses Ayarları« sekmesine girin ve buradaki »Ses simgesini gizle« seçeneğini işaretledikten sonra »Tamam« diyerek yaptığınız işlemleri onaylayın.

DVD'de göze çarpanlar

PC'NİZ İÇİN EN İYİ YAZILIMLAR: Sizler için seçtiğimiz kullanışlı ve ilginç yazılımlara dair açıklamaları bu sayfalarda bulabilirsiniz.

ASHAMPOO BURNING STUDIO 2009 Veri yazdırma aracı

TAM SÜRÜM

Basit arayüzü sayesinde kullanıcılara mükemmel derecede bir kullanım kolaylığı sağlayan Ashampoo Burning Studio 2009 ile verilerinizi rahatlıkla yazdırabilirsiniz. Nero'dan sıkılan kullanıcılara tavsiye ediyoruz. Verilerinizi kolayca yedekleyebilirsiniz.

- ▶ 16,8 MB
- ▶ Windows XP / 2000 / Vista

TRUSTPORT ANTIVIRUS Güvenlik yazılımı

TAM SÜRÜM

TrustPort Antivirüs, bilgisayarınızı tüm virüslere karşı korumak ve sisteminizi güvence altına almak amacıyla geliştirilmiş bir anti virüs yazılımı. PC güvenliği için mutlaka deneyin. Sisteminizi tehlikeye atmayın.

- ▶ 129 MB
- ▶ Windows Windows 2K / XP / 2003 / Vista

O&O DISKIMAGE Yedekleme yazılımı

TAM SÜRÜM

Ummadığınız bir virüs saldırısı ya da sabit disk çökmesi nedeniyle e-postalarınızı, fotoğraflarınızı ve tüm önemli dosyalarınızı kaybetmek yerine, O&O DiskImage ile tüm sisteminizi yedekleyerek verilerinizin güvenliğini sonsuza dek sağlayabilirsiniz.

- ▶ 10,7 MB
- ▶ Windows 2000 / XP / Vista

XP TAMİRİ

HIJACKTHIS 2.0.2

Denetim yazılımı

ÜCRETSİZ

İnternet tarayıcınız sizi aslında istemediğiniz sayfalara yönlendiriyorsa, HijackThis sayesinde başlangıç sayfanızı değiştiren zararlı yazılımları sistemden kolaylıkla temizleyebilirsiniz.

- ▶ 1,24 MB
- ▶ Windows 98 / ME / 2000 / 2003 / XP / NT / Vista

KEEPASS 1.13

Şifre yazılımı

ÜCRETSİZ

Şifre veritabanınızı en güvenli şifreleme algoritmalarından programı olan AES ve Twofish ile koruyan KeePass ile tüm şifreleriniz artık daha güvende olacak. Böylelikle onlarca farklı şifre arama derdinden kurtulacaksınız.

- ▶ 1,34 MB
- ▶ Windows 98 / ME / NT / 2000 / 2003 / XP / Vista

NVU PORTABLE 1.0 REV. 5

Web editörü

ÜCRETSİZ

Web sitesi hazırlamak istiyorsunuz, ancak elinizde yasal olmayan bir yazılım var. Bunun için yasal olmayan bir yazılımı kullanmak yerine ücretsiz olan, açık kaynak kodlu ve oldukça başarılı bir yazılım olan NVU'yu kullanabilirsiniz.

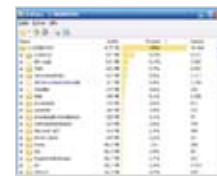
- ▶ 7,16 MB
- ▶ Windows 98 / ME / 2000 / XP / Vista

RIDNACS

Disk yazılımı

ÜCRETSİZ

RidNacs, sabit diskinizde bulunan tüm klasörleri ağaçlandırarak listeliyor. Yüzdele ve rakamlarla her bir klasörün sabit diskinizde ne kadar yer tuttuğunu ayrıntılı ve kolay anlaşılabilir bir biçimde gösteriyor.

- ▶ 617 KB
- ▶ Windows 98 / ME / XP / 2000 / Vista

REVO UNINSTALLER 1.71

Kaldırma aracı

ÜCRETSİZ

İçinde birçok temizleme aracını da içeren Revo Uninstaller sayesinde, bilgisayarınızdan kaldırılmakta direnen yazılımları kolayca silebiliyorsunuz. Denemesi bedava.

- ▶ 1,52 MB
- ▶ Windows 2000 / 2003 / XP / Vista

PROXOMITRON 4.5

Filtre yazılımı

ÜCRETSİZ

Web'de dolaşırken sayfalardaki reklamlardan, istek dışında açılan pencerelerden ve daha pek çok can sıkıcı gereksiz uygulamalardan kurtulmak isteyenler için ideal bir program.

- ▶ 1,32 MB
- ▶ Windows 98 / ME / NT / 2000 / XP / Vista

TITAN BACKUP Yedek aracı

TAM SÜRÜM

Titan Backup, kolay anlaşılabilir ve oldukça kullanışlı bir şekilde hazırlanmış arayüzü sayesinde yedek almanızı hayli kolaylaştırıyor.

Yazılım sayesinde veri kaybı tarihe karışıyor. Önemli verilerinizi hemen yedekleyin.

► **6,74 MB**
► **Windows 2000 / XP / Vista**

TRUSTPORT PC SECURITY Güvenlik yazılımı

TAM SÜRÜM

TrustPort PC Security, bilgisayarınızı kötü amaçlı yazılımlara karşı korumak için geliştirilmiş bir güvenlik yazılımıdır. Bu yazılım sayesinde bilgisayarınızı daha güvenli bir hale getirebilirsiniz.

► **151 MB**
► **Windows 2K / 2003 / XP / Vista**

USB IMAGE TOOL Yedek aracı

ÜCRETSİZ

USB Image Tool ile PC'nizin USB girişini kullanarak PC'nize bağlayacağınız taşınabilir diskin veya MP3 çaların yedeğini alabilir ve bu yedeği bilgisayarınıza IMG biçiminde kaydedebilirsiniz.

► **246 KB**
► **Windows XP / 2003 / Vista**

DVDFAB HD DECRYPTER 5.0.9.0 DVD yazılımı

ÜCRETSİZ

DVDFab HD Decrypter sayesinde DVD filmlerinizi, RC, CSS, APS, RCE, UOPs ve SONY ARCCOS gibi dosya korumalarından kurtararak PC'nize kolayca kopyalayabilirsiniz.

► **7,11 MB**
► **Windows 98 / ME / NT / 2003 / 2000 / XP / Vista**

DVD program kütüphanesi

TAM SÜRÜM ► CHIP CODE: TAM SURUM

O&O DiskImage
Titan Backup
Ashampoo Burning Studio 2009
TrustPort Antivirus
TrustPort PC Security

NOTEBOOK TUNING ► CHIP CODE:

ATITool 0.26
Cpu-Z 1.47
CrystalCPUID 4.15.2.451
Defraggler 1.02.085 Final
Auslogics Disk Defrag 1.4.16.308
Muvixer 1.2.0.0
Notebook BatteryInfo 1.2.0.21
Notebook Hardware Control 2.0 Pre-Release 6
RightMark CPU Clock Utility 2.35
SpeedFan 4.35
UltraDefrag 1.3.4

CASUS YAZILIMLAR ► CHIP CODE:

Avira AntiVir Personal 8.1.0.331
JAP 00.10.003
LocateProtect
Thunderbird 2.0.0.16 Türkçe
Spamihilator 0.9.9.43
SpyBot - Search & Destroy 1.6.0.31
Spyware Terminator 2.3.0.488
SpywareBlaster 4.1
UpdateStar 2.2 Build 614
X-Ways Trace 2.5

XP TAMİRİ ► CHIP CODE:

Avira AntiVir Personal 8.1.0.331
AVG Free Edition 8.0 Build 169a1359
CCleaner 2.11.636
Auslogics Disk Defrag 1.4.16.308
DriveImage XML 2.01
DriverMax 4.4
Firefox Portable 3.0 RC2
Portable GIMP 2.4.7
Gmer 1.0.14
HijackThis 2.0.2
McAfee AVERT Stinger 10.0.0.441
NVU Portable 1.0 Rev. 5
Portable Pidgin 2.5.1

Portable Scribus 1.3.3.12
Revo Uninstaller 1.71
SpyBot - Search & Destroy 1.6.0.31
Startup Booster 2.2
Sunbird Portable 0.8
Portable Thunderbird 2.0.0.16
Portable VLC Media Player 0.8.6i

ANONİM SÖRF ► CHIP CODE:

Firefox 3.0
FoxyProxy 2.8.5
gpg4win 1.1.3
Hotspot Shield 1.07
JAP 00.10.003
JonDoFox 2.0.1
KeePass 1.13
OperaTor 3.2
Proxomitron 4.5
Stealthier 1.0.6
Tor & Privoxy & Vidalia
Torpark 1.5.0.7
Truecrypt 6.0
Web Developer 1.1.6
Zfone
Steganos Internet Anonym VPN 1.1.2
Cyberghost VPN 3.2.6.5
WinSweep 1.0.75

DİSK BÖLÜMLEME ► CHIP CODE:

Defraggler 1.02.085 Final
Gigabank Software 1.0
HDCleaner 2.365
HDD Health 3.3 Beta
MHDD 4.6
O&O Drive LED 2.0.383
Paragon Drive Backup 9.0 Personal Edition
Paragon Partition Manager 9.0 Personal
PC Inspector File Recovery 4.0
Smartmontools
UltraDefrag 1.3.4
Z-Cron 3.5

YÖNETİM ARAÇLARI ► CHIP CODE:

Audiomatic 1.21.06
tazti 1.1.1
VR Commander 3.2
ReadPlease Plus 2003 1.10

TWINS VISIONS Grafik yazılımı

ÜCRETSİZ

Picasa'nın yaptığı tüm işlemleri yerine getiren Twins Visions, bunun yanı sıra 3B resim görüntüleme özelliği sayesinde resimlere ulaşabilmenizi daha kolaylaştırıyor.

► **10,5 MB**
► **Windows 2000 / XP / Vista**

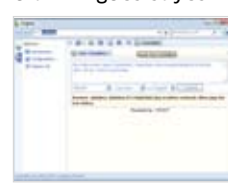

LINGOES 2.4.5 BETA Sözlük yazılımı

ÜCRETSİZ

Hem ücretsiz hem de sözlük ve ansiklopedilerden oluşan komple bir kaynak olan Lingoies sayesinde, fareniz ile seçtiğiniz alanın çeşitli dillerdeki anlamını öğrenebiliyorsunuz.

► **3,93 MB**
► **Windows 2K / XP / 2003 / Vista**

Tam sürüm

Burning Studio 2009

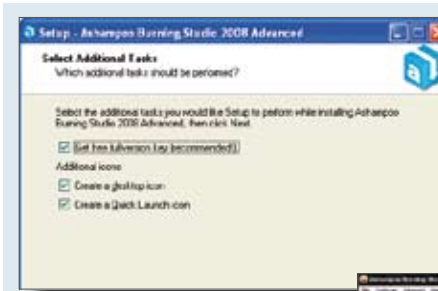

Sunduğu kullanıcı dostu arabirimi üstün özelliklerle birleştiren Ashampoo Burning Studio 2009 sayesinde artık CD/DVD yazmak için yarım Terabyte'lık programlar kurmanıza gerek yok.

RECEP BALTAŞ

Her şeyi kapsayan, ufak ve kolay kullanımlı Ashampoo Burning Studio 2009, ihtiyacınız olan bütün işlevleri karşılıyor. Kurulum işlemi de gayet basit. Sabit diskinize tonlarca dosya yığmıyor ve araç çubuğunu da çöplüğe çevirmiyor. Herhangi bir işlem yapmak istediğinizde menüler arasında kaybolmanıza gerek yok, birkaç fare tıklamasıyla istediğiniz verileri anında CD veya DVD'ye yazabilirsiniz.

Kalemle yazılan diskler artık geride kaldı. Ashampoo Burning Studio 2009 sayesinde artık kendi disk kapaklarınızı kolayca hazırlayabilirsiniz. Yazılımın Label Designer adlı yeni uygulaması sayesinde profesyonel bir biçimde disk etiketleri tasarlarken isteğe bağlı olarak bu etiketlerde kendi resimlerinizi kullanabilirsiniz. Eğer daha önceden disk tasarım yazılımlarıyla uğraştıysanız, Label Designer'ın ne kadar kolay olduğunu görünce şaşıracaksınız. Başlığı ve veri tipini girdikten sonra tek yapmanız gereken daha önceden hazırlanmış temalardan birini kullanmak. Verileriniz temaya otomatik

Arabirim Ashampoo Burning Studio 2009 Advanced'in arabirimi kolay bir kullanım sunuyor.

olarak girileceğinden doğrudan baskı işlemine geçebileceksiniz. Ayrıca isterseniz kendi tasarımlarınızı da sil baştan yapabilirsiniz.

Animasyonlu DVD slideshowları Ashampoo Burning Studio 2009'un sunduğu başka

Tam Sürüm Yazılımın tam sürüm kodunu alabilmek için kurulum esnasında »Get free full version key« seçeneği işaretili olmalıdır.

Yazma işlemi Diske ileride veri yazılıp yazılmayacağı veya verilerin hangi hızda yazılacağını buradan ayarlayabilirsiniz.

seçmeniz ve son olarak yazma işlemini gerçekleştirmeniz. Yazılım beraberinde hazır DVD temalarıyla geliyor. Ayrıca buna ek olarak Ashampoo web sayfasından fazladan temalar da indirebilirsiniz. Hazırladığınız DVD'yi ailenize ve arkadaşlarınıza TV'de yüksek çözünürlükte gösterdiğiniz zaman insanların nasıl heyecanlandıklarını görmek siz çok memnun edecektir. Animasyonlu menüler, yumuşak geçişler ve çoklu arka planların yanında züm efektleri ve yine arka planda çalan müzik parçaları ile harika bir DVD'nin keyfini çıkarabilirsiniz.

KAYIT

Diğer Ashampoo yazılımında olduğu gibi Ashampoo Burning Studio 2009'u kayıt yaptırmak için de kurulum bitikten sonra açılan web sayfasına e-posta adresiniz girmeniz yerli. Daha sonra gerekli kayıt kodu adresinize gelecektir.

Tam sürüm

Titan Backup

İş verilerinizi kaybederseniz neler olur hiç merak ettiniz mi? Titan backup ile önleminizi bu sorunları yaşamadan alın, sitsem sorunlarında içiniz rahat olsun.

RECEP BALTAŞ

Dijital fotoğraflarınızı, e-postalarınızı, önemli belgelerinizi, veritabanı dosyalarınızı ya da en sevdiğiniz elektronik kitaplarınızı kaybederseniz ne olur? Bu durumda ne yaparsınız? Herkes, bilginin paha biçilmez olduğunu bilir ve bilgiyi kaybetmenin zararı ölçülemez. Ulusal Yangından Korunma Derneği (NFPA), çeşitli elektronik ortamlardaki önemli kayıtlarını kaybeden işletmelerin %80'inin kısa sürede faaliyetlerine son vermek zorunda kaldığını belirtiyor.

Bu nedenle yedekleme, verilerinizin bir tür sigortalanması olarak görülebilir. Veriler çok kolay kaybedilebilir: Sabit diskiniz bir anda bozulabilir, bir virüs tüm dosyalarınızı bilgisayarınızdan silebilir veya masaüstü/dizüstü bilgisayarınız çalınabilir. Tabii, yangınlar, su baskınları gibi afetler ayrı tehlike... Ancak yedekleme yapmışsanız tüm bu olasılıklar birer trajediye dönüşmez. Verilerinizin kısa zaman önce yedeğini almışsanız, bu verileri geri yükleyip işinize kaldığınız yerden devam etmek çok basit. Yedekleme, sadece acil durumlar için önemli değil. Mesela yeni bir bilgisayar almışsanız, yedekleme yazılımı ile eski bilgisayarınızdan yedeklediğiniz belgele-

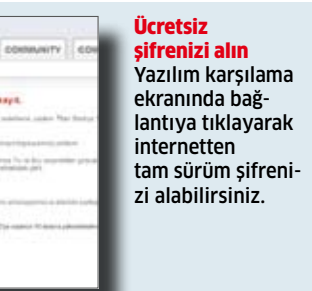

Senkronizasyon Yazılım iki bilgisayar arasında dosya senkronizasyonu da destekliyor. Tek yapmanız bir görev oluşturmaktır.

rin tamamını da kolayca yeni bilgisayarınıza yükleyebilirsiniz. Yedekleme ayrıca PC'nize yeni bir donanım ekleme kararı verdiğinizde de önemlidir.

Titan Backup, önemli verilerinizin yedeklerini güvenli bir şekilde alabilmeniz için tasarlanmış, ev ve küçük çaplı ofislerde kullanılabilecek basit ve eksiksiz bir çözümdür. Önemli dosyalarınızın ve belgelerinizin

Ücretsiz şifrenizi alın Yazılım karşılama ekranında bağlantıya tıklayarak internette tam sürüm şifrenizi alabilirsiniz.

Türkçe arabirim Kullanmak istediğiniz bölüme ana menüden çok hızlı bir şekilde ulaşabiliyorsunuz. Açıklamalar da Türkçe.

yedeklerini, aralarında CD/DVD-RW, taşınabilir aygıtlar, ağ üzerindeki sürücüler ve uzakdaki FTP sunucularını da bulunduğu hemen hemen her tür veri depolama aygıtına otomatik olarak yükleyebilir.

İyi tasarlanmış kullanıcı arayüzü ve esnek programlayıcısı ile otomatik yedeklemeleri düzenlemek çok kolay. ZIP sıkıştırması özelliği ile disk alanı-

nızdan tasarruf edebilir, 256 bit'lik AES şifrelemesini kullanarak da gizli verilerinizin tamamen güvende olduğundan emin olabilirsiniz.

Kullanım

Ağaç görünümü dosya yöneticisinin yardımıyla yedekleme görevindeki tüm dosyaları ve bir sonraki yedeklemede saklanacak tüm yeni dosyaları görebilirsiniz. Görevinizdeki öğeleri (dosyalar, sistem kayıtları, dosyalarını, e-postaları, ayarları) kolayca inceleyip sıralayabilirsiniz. Titan Backup Windows başladığında otomatik olarak çalışacaktır ve programı sistem çubuğundan çağırarak erişebilirsiniz. Bir yedekleme görevini yaratmak veya yeniden yükleme ana ekrandan kolay ve sezgisel olduğu kadar sadece tek bir tıklama ile yapılabilir. Varsayılan olarak sahip olduğu birçok ücretsiz eklenti sayesinde Titan Backup Microsoft Outlook, Outlook Express, Firefox, Opera, Thunderbird, Eudora gibi programlardan e-postaların ve kuralların yedeklerini, Windows ayarlarınızı, sistem kayıt dosyalarınızı kolayca yedekler.

Tam sürüm

TrustPort Antivirus & PC Security

Sadece bir anti virüs ile sistemi korumak eskide kaldı. Artık internette güvenle dolaşabilmek için TrustPort PC Security gibi komple bir sistem güvenlik uygulaması şart.

RECEP BALTAŞ

BT Teknolojileri dünyasında karşılaştığımız tehditler çeşitlidir. Artık bu tehditleri temizlemek için "sadece" anti virüs programına sahip olmak yeterli değildir.

Tekrar tekrar yeni tehditler görünmekte ve onlara karşı korunmamız gerekmektedir. Yüz binden fazla bilgisayar virüsü internette dolaşmakta ve her gün yenileri ortaya çıkmaktadır. Çeşitli bilgisayar virüsleri, internet solucanları, Truva atları, Backdoor'lar ve diğer zararlı virüs çeşitleri her gün daha da karmaşık bir hal almaktadır.

Günümüz dünyasında veri emniyeti "siber terörizm"e karşı savaşmak için modern emniyet araçlarının uygulanmasını gerektirmekte. Bu yüzden çalışma istasyonları seviyesinde sadece anti virüs programlara değil, kişisel güvenlik duvarlarına da gerek duymaktayız. Bu yüzden, eğer verilerinizi ger-

çekten güvence altına almanız gerekirse, verilerinizi elektronik olarak imzalamanız ve bun-

ları şifrelemeniz ya da silmeniz için size yardım edecek diğer uygulamalar kullanılmalıdır.

Ücretsiz şifrenizi alın
CHIP DVD arabirimindeki özel kodu kullanarak siteyi ziyaret edip tam sürüm şifrenizi alabilirsiniz

Trustport Antivirüs Tam 5 farklı virüs tarama motoru ile herhangi bir virüsün bu yazılımı atlatması çok zor

TrustPort PC Security Antivirüs de dahil olmak üzere bir güvenlik paketinde ne arıyorsanız tüm öğeler mevcut

TrustPort PC Security çalışma istasyonlarında ve dizüstü bilgisayarlarda anti virüs koruma ve veri güvenliği için komple bir çözümdür. Bir fonksiyonel birimde bulunan bileşenler ise şu şekilde sıralanabilir: Anti virüs koruma, ağ bağlantısının güvenliği, çevrimiçi şifreleme, elektronik imza ve emniyetli veri silme. Virüs algılama ve temizleme özelliği TrustPort PC Security'nin en önemli işlevi olmasıyla birlikte Truva atları, solucanlar ve numara çeviriciler de bu uygulamanın tanıdığı diğer zararlılar arasında yer alıyor.

Yine arka kapılardan sisteme sızan zararlılar, kimlik avı diye adlandırılan ve gerek bankacılık şifreleriniz gerek diğer şifrelerinizi çalan yazılımlar da TrustPort PC Security'nin elinden kurtulamıyor.

E-hurdalar nereye?

Teknolojinin nimetlerinden yararlanmak hayatımızı çok kolaylaştırıyor, kabul. Ancak ömrü tükenen cihazlar yerküremizi **TEHDİT EDİYOR**.

BERK ERGİN / GARO ANTİKACIOĞLU

Bilgisayarlar modern zamanların vazgeçilmez aygıtları. Her birimizin evlerini yüksek işlemci gücüne sahip geniş ekranlı son model sistemler donatıyor. Ayrıca işlerimizi pratikleştirmesi için yazıcı, harici sabit disk, dijital fotoğraf makinesi gibi birçok çevrebirimle de destekleniyorlar. Cep telefonları hayatımızın bir parçası olmayı çoktan geride bırakıp artık birer moda enstrümanı haline dönüştü. Çoğumuzun evinde Playstation, XboX gibi oyun konsolları da mevcut. Aslına bakarsanız teknolojinin nimetlerinden yararlanmak için hazırlanacak bir liste uzar gider. Peki ama miadı dolmuş teknolojik aygıtların nereye gittiğini, artık kullanılamaz duruma geldiklerinde oluşturacakları hurdalığı hiç merak ettiniz mi? CHIP geleceğin en önem-

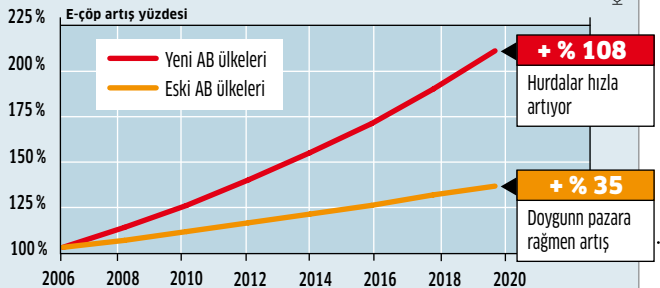
li teknolojik felaketlerinden birine ışık tutuyor: e-hurdalık

E-hurda dağı

BM Çevre Programı'nın 2006 raporuna göre, yıllık 20-50 milyon ton arasında seyreden ve her yıl %5-8 arasında artış gösteren e-hurda miktarı, üretilen yıllık atığın %5'ini oluşturuyor. OECD Çevre Raporu'na göre, Türkiye'nin de aralarında bulunduğu gelişmekte olan ülkelerde, 2010 yılı itibarıyla çevreyi tehdit eden e-hurda miktarının üç katına çıkması bekleniyor. Avrupa Birliği (AB) üyesi ülkelerde 2005'te ortaya çıkan 8,3 milyon tonluk e-atığın yalnızca 2,2 milyon tonunun toplanabildiğini ortaya koyan Birleşmiş Milletler Üniversitesi'nde (UNU) gerçekleştirilen bir çalışmada, 2011'de bu ülkelerin toplamında ortaya çı-

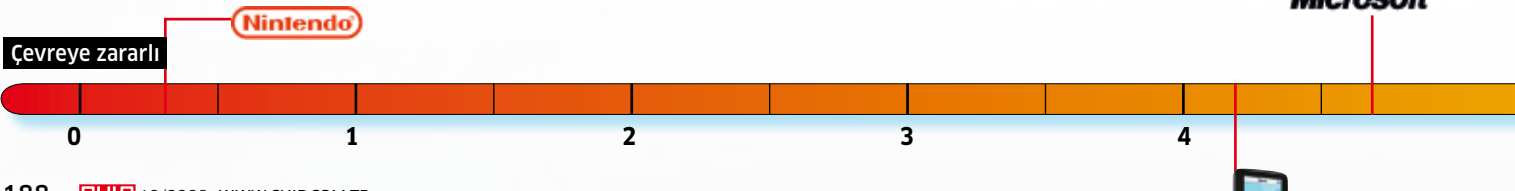
AB'DE E-HURDA

Avrupa'da çöp dağları Birleşmiş Milletler Üniversitesi'nin (UNU) bir öngörüsüne göre artarak büyüyecek. AB'ye yeni katılan ülkelere eskilere oranla daha güçlü bir biçimde.

Greenpeace skalası: Çevre günahkarları

Greenpeace düzenli olarak büyük IT üreticilerini değerlendirmeye alıyor. Kıstaslar bireysel geri dönüştürme konseptleri ve elektronik aygıtlarda yüksek derecede zehirli zararlı maddelerin kullanımı. Şimdiye kadar daha hiçbir işletme tümüyle "yeşil" alanda yer almayı başaramadı.

kacak e-atık miktarının 10 milyon tona yaklaşacağı ve bu atığın 5,3 milyon tonunun toplanabileceği öngörülüyor.

ABD Çevre Koruma Ajansı (EPA) ise kullanılamayacak durumdaki PC sayısının çok geçmeden yılda 30-40 milyonu bulacağını öngörüyor. Ve modası geçme tehlikesiyle karşı karşıya olan elektronik donanımlar yalnızca bilgisayarlarla da sınırlı değil. ABD'de 2009'da dijital "high-definition" televizyon yayınına geçişin tamamlanmasıyla şimdiden devre dışı bırakılan televizyon sayısı yılda yaklaşık 25 milyonu buluyor. Modanın da belirleyici olduğu cep telefonu piyasasında ise, yine ABD'de, en son görüşmesini 2005'te yapan cep telefonu sayısı 98 milyon.

Yalnızca 2005'te AB dahilinde 8 milyon ton e-hurda gündeme geldi; atık geri dönüştürmedeki eğilim giderek yükseliyor. Greenpeace'e göre bunun yalnızca yüzde 25'i yasal tesislere ulaşıyor. Geriye kalan bodrumlarda ya da garajlarda tozlanıp duruyor veya ihraç ediliyor. Oysa hurdanın ihraç edilmesi yasak.

2006 yılında Almanya'da toplanan e-atık 750 tondur. Hane başına yılda ortalama sekiz kilogram elektro hurda düşüyor. Bu atıkların ne kadarının gerçekten geri dönüştürüldüğü ise belirsiz. Bazı atıklar ortadan kayboluyor ve üçüncü dünya ülkelerinde ortaya çıkıyor. Atıklar çoğu kez insanlığa yakışmayan ve sağlık açısından tehlikeli koşullarda parçalarına ayrıştırılıyor. Bu işi yapmak zorunda olan da çocuklar. Üçüncü dünya ülkesi çocukları, e-atıkların ayrıştırılmasında yoğun olarak zehirli bileşenlere maruz kalıyorlar.

Avrupa'da bugün yalnızca AB'nin sıkı kurallarına uyan işletmeler elektronik eşya satışı yapıyor. Almanya'da Elektro-Altgeräte-Register (EAR) Vakfı merkezi hurdaların birikme yeri. Başvuru ve onaydan, toplama merkezlerinin geri dönüştürme avluları arasındaki koordinasyona kadar

elektronik atıkların tasfiye sürecinin tümü EAR koordinasyonunda gerçekleştiriliyor. Vakfa yaklaşık 10.000 üretici kayıtlı.

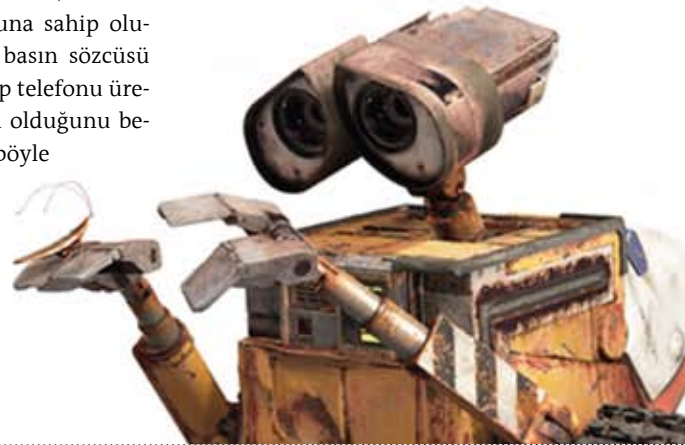
Tüketici sorumlulukları

AB standartları tüketiciye de yükümlülükler getiriyor. Son kullanıcılar elektronik hurdalarını belediyeye ait toplama merkezlerine getirmekle yükümlü. Büyük elektronik cihazlar belediyeye başvurusu yapıldıktan sonra hurda çöplüğünü atılıyor ya da ücret karşılığı alınılabiliyor. Elektronik hurdalarını ev çöplerine atan kullanıcılar ise cezayı göze almak durumunda. Ceza yelpazesi ise basit bir uyarı-

dan parası para cezasına kadar açılabilir. Yasa yürürlükte olsa da pratikte her zaman işler değil çünkü çöp günahkarlarının geriye doğru takibi hemen hemen olanaksız. Bu

yüzden küçük aygıtlar, enerji tasarruflamaları ve piller düzenli olarak çöp kutularını boyluyor.

Bu gidişe ancak daha sıkı kontroller ve elektronik hurdaya ilişkin bilinçlendirilme dur diyebilir. Şimdiye kadar kayda değer bir çözüm bulunamadı; en azından politikacılar tarafından. Buna karşılık işletmeler alternatif çözümlere yönelmiş durumda. Örneğin Deutsche Post "Electroreturn" konseptiyle denemelerde bulunuyor: Küçük elektronik aygıt satın alanlar, ücretsiz bir posta gönderme kutusuna sahip oluyor. Alman Posta Hizmeti basın sözcüsü Uwe Bensien, tüm büyük cep telefonu üreticilerinin sözleşmeye dâhil olduğunu belirtiyor. Ne var ki piyasada böyle bir uygulamanın yansımaları hemen hemen yok gibi.

KAYAK: GREENPEACE, MART 2008

SHARP

5

6

7

8

9

10

MOTOROLA

Sony Ericsson

LG

Apple

FUJITSU COMPUTER

SIEMENS

hp

NOKIA

SONY

DELL

lenovo

SAMSUNG

TOSHIBA

Çevreye dost

Bir PC üretimi için tüketilenler

 Fossil enerji:
240 kilogram

 Kimyasal karışım:
22 kilogram

 Su:
1.500 litre

Özel çöp Eğer yeni aygıtınız üzerinde bu işareti bulursanız, eskidiğinde onu geri dönüşüme yönlendirmelisiniz.

BİLGİSAYARINIZ ŞUNLARDAN İBARET

Sayırsız kimyasal maddelerden ve yumuşatıcılarından plastikten

%25 PLASTİK

%19 SERAMİK

%18 BAKIR

%13 DEMİR

%4 ALÜMİNYUM

%1,6 ÇİNKÖ

Alüminyumun geri kazanılması ve hazırlanması çok enerji tüketiyor

%0,90 NİKEL

%0,48 KALAY

%0,33 KURŞUN

%0,10 GÜMÜŞ

Kurşun çok zehirli ve ağır bir metal

%17,59 ÖTEKİ MALZEMELER, BUNLARIN ARASINDA

%0,06 KROM

%0,05 ANTİMON

%0,02 ALTIN

%0,01 PALLADİUM

Altın gibi değerli metaller daha ender kullanılıyor

Ölümcül Çocuklar değerli metallere ulaşmak için yüksek derecede zehirli e-hurda yakıyor.

KAYNAK: UNITED NATIONS UNIVERSITY, 2008

Peki e-hurdalara karşın son kullanıcılar olarak biz ne yapabiliriz? Bilgisayarları toplama merkezlerine göndermek yerine para bile kazanmak mümkün. Kim bilir belki de bodrumunuzda bir hazine yatıyordur. Örneğin ender oyun konsolları ya da kült bilgisayarlar gibi hobi donanım bileşenlerine her zaman talep var. Online müzayedelerde eski bilgisayarlara sıkça rastlanıyor ve hala iyi fiyatlara satılabilirler; özellikle de tek tek parçalarda.

Eğer böyle bir yöntemden yanarsanız sabit disk ya da USB belleğiniz gibi veri taşıyıcılardan artık kalmayacak biçimde tüm dosyalarınızı temizlemeniz gerekiyor çünkü en özel verileriniz yanlış bir kullanıcının eline geçtiğinde başınızı ağrıtabilir. Bunun için WD Clear gibi bir yazılım kullanabilirsiniz. Bildiğimiz formatlama işlemi bile çoğu zaman bu 3. partiyon yazılımlarının yanına da koruma açısından çok yetersiz kalıyor.

Kavram kargaşası

Oysa şu kesin ki, bir elektronik aygıt eninde sonunda e-hurdaya dönüşecek. İyi de, e-hurda dediğimiz kavramın çerçevesini nasıl belirleyebiliriz? Yaşadığımız dijital çağda gitgide daha fazla ürün elektronik yapıtaşları barındırıyor. Elektronik entegrasyonla ilgili belirsizlik, EAR Vakfı ile ünlü spor markası Adidas arasında yaşanan gerginliğe çarpıcı bir biçimde yansımıştı. Üç yıldan uzun bir süredir vakıf ile Adidas, elektronik yonga ve motor entegreli bir ko-

şu ayakkabısı için mahkemenin yolunu tuttular. Bu yılın Şubatı'nda Leipzig'teki Federal İdari Mahkeme, dosyayı karara bağladı. Karar özetle şuydu: "Ayakkabı bir giysi parçasıdır ve elektronik bir aygıt değildir".

Yargı eğer başka türlü bir karara alsaydı, Adidas bir elektronik üretici konumuna geçecek ve geri dönüşüm prosedürü için

yükümlülük altına girecekti. Peki pratikte hangi araçların e-hurda kapsamına girdiğini anlamamız için mahkeme kararlarını mı beklememiz gerekiyor? Tabii ki hayır. Eğer aygıtınız-

daki çöp kutusu üzerinde çarpı işareti varsa, söz konusu cihaz özel çöptür.

Geri dönüşümün önündeki engeller

Almanya'da küçük ölçekli üreticiler EAR'ın düzenlemeleriyle zarara uğratıldıklarını savunuyor. Geri dönüşüm düzenlemelerindeki bürokratik engeller bunun en iyi göstergesi. Birleşmiş Milletler Üniversitesi'ne (UNU) göre her bir üretici yılda ortalama 72 rapor teslim etmek durumunda. Dahası rapor başına çalışma külfeti sekiz saat buluyor. Fraunhofer Institut für Materialfluss und Logistik'ten Christian Hohaus "Belediyenin e-çöpü toplaması ve değerlendirici firmalara yönlendirmesi lojistik bir felaket. Belediyenin belirli bir firmayla işbirliğine gitmesi daha iyi olurdu" görüşünde. Hurdanın dağılımı, "değerlen-

diricilerin neyi ne zaman almak gerektiğini asla bilmedikleri bir loto" gibi. Başka bir engel ise geri dönüştürme sürecinin kendisi: Önce anakartlar, grafik kartları ve işlemciler gibi tüm bileşenler Shredder'de yerini alıyor. Akabinde malzemeler herhangi bir zamanda yine yeni aygıtların üretiminde değerlendirilmek üzere ayrıştırılıyor. Tüm bu süreç aslında geri dönüşüm yoluyla tasarruf etmek istenen enerjiyi tüketiyor.

Ayrıca bir geri dönüştürme işletmesinin kar amaçlı çalıştığını unutmamalıyız. Dolayısıyla plastik gibi daha ziyade değersiz maddelerin işlenmesi önemini yitiriyor. İndium, Palladium veya altın gibi değerli maddelerde durum farklı; indium için fiyatlar son yıllarda patlama gösteriyor.

Paderborn'daki Fujitsu Siemens'in sorumlu geri dönüştürme tesisi yöneticisi Dietmar Mormann, "hammadde fiyatları ne kadar yüksek olursa, geri dönüştürme malzemesi de o kadar değerli" diyor. Ancak bunların arasında değerli metaller artık ender olarak bulunuyor. Ton başına bulunan değerli metaller ancak birkaç gram. Beri yandan geri dönüştürmenin gerekli olduğundan hemen hiç kimse şüphe etmiyor. Avantajlar ortada: Enerji tüketimine rağmen yeni hammaddelerin işletilmesi azaltılıyor ve eski atıkların zehirli maddelerinin toprağa ve suya karışması önleniyor. Fakat eğer atık toplanmazsa, tüm geri dönüştürme kurgusu hiçbir işe yaramıyor.

Basel Yasağı

Aslında e-hurdayla ilgili tartışmalar çok daha gerilere gidiyor. Yanlış değerlendirilen elektronik atıkların çevreye ve insan sağlığına verdiği zararın bilincinde olan çoğu hükümet, 80'li yıllarda uluslararası bir yönetmelik ağı kurma girişiminde bulundu. Altında 170 ülkenin imzası bulunan

1989 tarihli Basel Konvansiyonu, gelişmiş ülkelerin, gelişmekte olan ülkeleri, gönderdikleri tehlikeli atık yükleri konusunda uyarmasını içeriyordu.

Çevre grupları ve çoğu gelişmemiş ülke, yönetmelik koşullarını tatmin edici bulmadı. Ve protestolar 1995'te, tehlikeli atık maddelerin yoksul ülkelere nakledilmesini tümüyle engelleyen Basel Yasağı'nın doğmasını sağladı. Bu yasak henüz uygulamaya konulmamış olsa da Avrupa Birliği bu zorunluluğu kendi yasalarına geçirdi. Günümüzde Basel Konvansiyonu'na katılmayan üç ülke bulunuyor: A.B.D, Haiti ve Afganistan...

Yasa dışı ihraç mafyada

Ancak yasalar kaçakçılar için hiçbir engel teşkil etmiyor. Eski cihazlar geri dönüştürme avlularında tartılıyor ve kaydediliyor. Buraya giden e-hurdayı yolda çalmak ya da parçalara ayırmak çocuk oyuncağı. Almanya'da kurnaz tacirler geri dönüştürmeyi engelleyecek yasal açıklardan yararlanıyor. Yasaya göre kullanılabilir durumdaki eski cihazlar geri dönüşümden kurtarılabilir. Bu mantıksal olarak anlamlı. Ama çeteler, bozuk aygıtları "sağlam" olarak tanıtıyor ve böylece örneğin Afrika'ya ya da Çin'e kaçak olarak sokuyor. "Sorun eksik gözetlemede yatıyor", diyor Fraunho-

Geri dönüştürme konusunda uzmanların görüşleri

Dr. Helge Wendenburg
Çevre, doğayı koruma ve reaktör güvenliği dallarında federal bakanlıkta bölüm yöneticisi

Martin Hojsik Greenpeace International'da biyoloji ve kimya uzmanı olarak elektronik aygıtlarda zehirli maddeler arıyor

Mafya gelişmekte olan ülkelere e-hurda ihraç ediyor

WENDENBURG Durum gerçekten endişe verici. Bu sorumlu eyalet ve federal merciler için, yabancı ülkelerin mercileriyle işbirliği için de bir meydan okuma.

HOJSİK AB, kullanılmış aygıtlar adı altında ihraç edildikleri için bunun önüne geçmek zorunda. Üreticiler de müşterilerini e-hurda'yı doğru bir biçimde dönüştürmek konusunda uyarmalı.

Üçüncü Dünya ülkelerinde çocuklar aracılığıyla geri dönüştürmenin iktisadi nedenleri var. Geri dönüşüm gerçekten çok mu pahalı?

WENDENBURG Dünya çapında yükselen hammadde fiyatları, e-hurdayı görece yüksek maliyetlere rağmen dönüştürmeye neden olsa da, geri dönüşüm giderek kazançlı hale geliyor. E-hurdayı geri dönüştürmede çocukları kullanmak bir suçtur!

HOJSİK Çalışma maliyetleri gerçi gelişmekte olan ülkelere çok daha düşük ama özellikle değerli metallerin "geri dönüştürülmesi" etki ve ekonomik bakımdan Avrupa'da daha karlı.

Endüstriyel geri dönüştürme enerji tüketiyor. Bu süreç doğanın yükünü azaltacağına ona daha fazla yük mü getiriyor?

WENDENBURG Sıncelemeler geri dönüştürmenin yalnızca kaynakları korumakla kalmayıp, bunun ötesinde enerji tasarrufuna katkıda da bulunduğunu gösteriyor.

HOJSİK İstese de istemesek de sınırlı kaynakları olan bir dünyada yaşıyoruz. Bu yüzden geri dönüştürme zorunlu.

Hammaddeler yüzde 100 geri dönüştürülemiyor. Kaynakları daha etkili ve ekonomik kullanmak için ne önerirsiniz?

WENDENBURG Anahtar alan ürün geliştirme. AB'nin enerjiyle işletilen ürünler için ekolojik dizayn kuralları bu yıl Almanya'da yasalaştırıldı. Hedef, yaklaştırmı başka ürün gruplarına doğru genişletmekten yana olmalı.

HOJSİK Malzeme geri dönüştürülebilir ve tasarım daha uzun bir ömürlü olmalı. Nihayetinde neyin ürün olarak değil de, hizmet olarak hayata geçirilebilir olduğunun düşünülmesi gerekiyor.

Ölümcül Çocuklar çok zehirli e-hurdayı yakıyorlar ve değerli metallere ulaşıyorlar.

Çin gerçeği Çin'de yasa dışı yollarla dönüştürülen e-hurdanın en büyük mağduru çocuklar.

Yüzen çöplük
E-hurdalara yerel hükümetin getirdiği yasak, konteynırların başka ülkelere gitmesiyle sonuçlanıyor.

fer Institut'tan Hohaus. Hurda Hamburg Limanı üzerinden yasadışı olarak gemilere yükleniyor. Akabinde gelişmekte olan ülkelerdeki çocuklar, atıkları sağlığa ve çevreye zararlı koşullarda parçalarına ayırıyor. Buradaki çocuk işçilerde sıklıkla döküntü, solunum ve zehirlenme semptomları görülüyor.

Görece eski ürünler daha çok tehlikeli kimya bileşenleri ve ağır metaller içeriyor. Yeni aygıtlar da tümüyle masum değil. Bazı üreticiler bugün hala yumuşatıcılarla doldurulmuş PVC (Polyvinylchlorid) ve başka zararlı maddeler kullanıyor. Fujitsu Siemens geri dönüştürme tesislerinden Mormann da bu sorunları onaylıyor: "Yalnızca az sayıda yabancı aygıtlar edinmemize rağmen, malzemelerden numuneler almak zorundayız. Bazen yasaklanmış alevden koruma cihazları buluyoruz."

Sürekli kendini yenileyen elektronik dünyasındaki ilişkiler karmaşık: Örneğin kurşun ile karışık tüp monitörlerin camları yeni ekranların üretiminde de kullanılıyor. Ama LCD/TFT tekniği yoluyla bu malzemeye artık daha fazla ihtiyaç duyulmuyor. Şu sıralar cam, örneğin Hindistan'a gidiyor ve oradaki televizyonların üretiminde kullanılıyor. Bir sonraki sorun çoktan eşikte belirdi: LCD ekranlar zehirli cıva içeriyor. Bunun için etkili geri dönüştürme tesisleri mevcut değil. CD'lerde ve DVD'lerde ise durum tamamen farklı: Veri taşıyıcılar gıda paketlemelerinde ve otomobil, bilgisayar endüstrisinde kullanılan yüksek değerli Polycarbonat'tan oluşuyor. Geri dönüştürmek ise çok kolay: Düşük maliyetlerle yüzde 99 geri dönüştürme mümkün. Ancak bu medyalar için hiçbir teslim etme yükümlülüğü yasal olarak bulunmuyor.

Sonuç olarak AB talimatlarının olumlu etkileri olduğu su götürmez bir gerçek. Ye-

ni elektronik cihazlar için daha az zehirli madde, daha az ağır metal ve daha fazla geri dönüştürme söz konusu. Ne var ki yasal düzenlemeler sorunları çözmiyor. Çünkü henüz kurallar etkin biçimde hayata geçmiş değil; kontroller yetersiz ve teknoloji eksik. E-hurda atıklarından en büyük yararı mafya görürken, en büyük zararı ise sağlıklarından olan üçüncü dünya ülkeleri çocukları görüyor.

Asya'da e-atıkların durumu

Asya, dünyanın yüksek teknoloji ürünlerinin büyük bölümünün üretildiği yer ve aynı zamanda ürünlerin çoğu kez dönüp dolayıp geldiği yer yine bu kıta. Özellikle de Çin, uzun süredir dünyanın en büyük elektronik mezarlığı.

Kaliforniya Üniversitesi (San Diego) profesörlerinden David N. Pellow'a göre, "Küresel anlamda düşünüldüğünde Çin'in ya da Hindistan'ın tek başına kısıtlama getirmesi bir işe yaramaz". Elektronik atık konusunu sosyal eşitlik yönünden ele alan Pellow, "Akış, direncin en az olduğu tarafa doğru yön değiştirir" diyor. National Geographic muhabiri Chris Carroll Gana'nın

Masum mu? ABD'de 25 milyon TV, HD teknolojisi nedeniyle hurdaya çıktı.

başkenti Accra'da yaşadığı bir deneyimi şöyle özetliyor: "Caddenin hemen ilerisindeki tesisin depolarından birinde insanlar Almanya'dan gelmiş bir konteynırı boşaltıyordu. Ayakkabı, elbise ve el çantaları asfaltın üzerine yığıldı. Bu keşmekeşin içinde, yağmurun altında yatan kasaları kırık, parçalanmış Pentium II ve III bilgisayarlar ve monitörler de vardı. Adamlardan biri bazı sorular sorduğumuzu duyunca, 'Bilgisayar mı istiyorsunuz?' diye seslendi bize. 'Kaç konteynır lazım?'"

Türkiye

Türkiye'de, atık yönetim esaslarını Çevre ve Orman Bakanlığı'na bağlı Atık Yönetimi Daire Başkanlığı belirliyor. "Ambalaj ve Ambalaj Atıkları", "Evsel Atıklar" gibi şube müdürlükleri bulunuyor. Ayrıca, ambalaj atıklarının geri dönüştürülmesi konusunda, "Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği" yürürlüğe girmiş durumda. Ve belediyeler de evsel atıkları ayrı toplama ve geri kazanım için altyapı oluşturmakla görevli. Halihazırda 16 bölgede 52 belediye, ambalaj atıklarını geri dönüştürüyor.

Basel Konvansiyonu altında imzası bulunan Türkiye'nin elektronik atıklar konusunda AB'ye uyum çerçevesinde, 2,5 yıldır süren bir yönetmelik hazırlığı var. Türkiye Çevre Koruma ve Yeşillendirme Kurumu (TÜRÇEK), İstanbul Kadıköy'deki merkezlerine geri dönüştürmek üzere "bilgisayar, kartuş" gibi e-atıkları kabul ediyor. Doğa Entegre de buraya bir konteynır yerleştirmiş. Özel sektöre baktığımızda ise 2003 yılında Kocaeli'nde kurulan, Doğa Entegre Geridönüşüm Endüstrisi, e-hurdanın geri dönüşümünü sektörleştirmeye çalışan ilk firma.

Kaynak: National Geographic Dergisi

www.ntvmsnbc.com

berk@chip.com.tr

Murahhas Üye (CEO) Mehmet Y. Yılmaz
Yayın Direktörü Gökhun Sungurtekin
Yayın Yönetmeni Mahmut Karslıoğlu, mkars@chip.com.tr
Sorumlu Yazı İşleri Müdürü Ufuk Yamankılıçoğlu, uyaman@chip.com.tr
Yayın Kurulu Cem Şancı, cemsanci@chip.com.tr
 Berk Ergin, berk@chip.com.tr
 Cem Sinanoğlu, cemsinanoglu@chip.com.tr
CHIP Test Merkezi Şahin Ekşioğlu, esahin@chip.com.tr
 Burak Akmenek, akmenek@chip.com.tr
 Nedim Şahin, Garo Antikacıoğlu
Görsel Yönetmen Ebru Tiryaki, ebrutr@chip.com.tr
Katkıda Bulunanlar Barış Emre Alkim, Ercan Uğurlu, Onur Seven, Nazan Öztaykutlu, Uğur Seven, Recep Baltaş, Andy Ilmberger (AI), Fabian von Keudell (FvK), Markus Hermannsdorfer (MH), Martin Jaeger (MJ), Nicole Ott (NO), Thomas Littschwager (TL), Valentin Pletzer (VP)
Marka Müdürü Asu Bozyayla, abozyayla@doganburda.com
Ankara Temsilcisi Erdal İpekeşen, 0 312 207 00 71 / 207 00 95
İzmir Temsilcisi Ziynet Atilla, 0 232 463 78 30
Web www.chip.com.tr

YÖNETİM

Genel Yayın Koordinatörü Yeşim Denizel
Tüzel Kişi Temsilcisi Murat Köksal
Satış Direktörü Orhan Taşkın
Finans Direktörü Didem Kurucu
Üretim Direktörü Servet Kavasoglu

REKLAM

Grup Başkanı Cem M. Başar
CHIP Reklam Satış Müdürü Sevil Hoşman, shosman@doganburda.com
 Tel: 0 212 336 53 49, Faks: 0 212 336 53 93
Reklam Teknik Müdürü Nusret Kırımlıoğlu
 Tel: 0 212 336 53 60 (3 Hat), Faks: 0 212 336 53 90
Maya Akar Center Kat: 7 Büyükdere Cad. No: 100 - 102 34394 Esentepe / İstanbul

REZERVASYON

Rezervasyon Tel. 0 212 336 53 00 - 57 - 59
Rezervasyon Faks 0 212 336 53 92 - 93
Ankara Reklam Tel. 0 312 207 00 72 - 73
İzmir Reklam Tel. 0 232 463 78 30
Hedef Sayfalar Tel: 0 212 336 53 70, Faks: 0 212 336- 53 91
Yönetim Yeri Hürriyet Medya Towers 34212 Güneşli / İSTANBUL
 Tel: 0 212 410 31 52, Faks: 0 212 410 32 16
Baskı APA Uniprint Basım San ve Tic. A.Ş.
 Ömerli Köyü Mevkii 34555 Hadımköy / İSTANBUL
 Tel: 0 212 798 28 40
Dağıtım Yaysat A.Ş. Tel: 0 212 622 22 22
Yayın Türü Yerel, süreli, aylık

© CHIP dergisi, Doğan Burda Dergi Yayıncılık ve Pazarlama A.Ş. tarafından Vogel Burda Holding GmbH lisansı ile T.C. yasalarına uygun olarak yayımlanmaktadır. Dergide yayımlanan yazı, fotoğraf, harita, illüstrasyon ve konuların her hakkı saklıdır. izinsiz, kaynak gösterilerek dahi alıntı yapılamaz.

DB Okur Hizmetleri Hattı 0 212 478 0 300
 okurhizmetleri@doganburda.com

DB Abone Hizmetleri Hattı Tel: 0 212 478 0 300,
 Faks: 0 212 410 35 12 - 13
 abone@doganburda.com
 www.doganburda.com
 Pazar hariç her gün saat 09.00 - 18.00
 arasında hizmet verilmektedir.

REKLAM İNDEKSİ

AKORTEK	75	KOYUNCU	ÖN.K.İÇİ,3,5
ASUS	57	LOGOSOFT	59
ATEN	27	MAHMUTOĞLU	149
AVITEC	97	MERSA SİSTEM	23
BIOXIN	95	MERT İTHALAT	93
BİLGE ADAM	99	MESSE FRANKFURT	131
BİMEL	79	MICROSOFT WINDOWS SERVER	39
CREA	53	MICROSOFT DONANIM	19
ÇÖZÜM	13	MSI	47
DATAGATE	63	PALİT	29
DATAPROFİL	69	PHILIPS	ARKA KAPAK
DATATRİNING	33	PUPA	81
DERİNDERE	123	REKLAMSTORE	77
DİJİTAL TREND	87	SAPPHIRE	83
EIZO	65	SARF NET	137
ETAYTON	125	SEGMENT	37
EVCİLER	133	SNC	71
GİGABYTE	51	TT	7
GUMEN	45	VEKTRON	85
HP	35.43	XEROX	73
IBM	9	ZİRVEDEKİ BEYİNLER	127
INWIN	21	ZYXEL	67
İNTEL	15.17		
KADIOĞLU	167	MARKET	
KINGSTON	A.KAP.İÇİ	İSTANBUL BİLİŞİM	186-187

En iyi 50 ince ayar aracı

YAZILIM

Daha fazla performansa ve yeni işlevlere ücretsiz olarak sahip olabilirsiniz. Dev program paketimiz, Windows XP ve takipçisi Vista'dan en yüksek verimi almanızı sağlayacak.

Hayat kurtaran sistem

PRATİK

CHIP'in işletim sistemi PC'niz için komple koruma sağlıyor: Virüsleri siliyor, verileri kurtarıyor ve kurulum gerektirmeden DVD'den veya USB belleklerden çalışabiliyor.

Diğerleri

► ONLINE DEPOLAMA

Verilerinizi çevrimiçi sabit disklerde yedekleyebilirsiniz

► ONLINE BANKACILIK

Yeni tehditler ve güvenli bankacılık için araçlar

► ÜCRETSİZ GÜVENLİK DUVARİ

Güvenlik duvarı ile internette mükemmel koruma

► TAZE VE YENİ WINDOWS

Sisteminizi yeniden kurmadan önce bir daha düşünün

Yazılarda güncel gelişmelerden kaynaklanan değişiklikler olabilir.

En iyi ekran kartları

DONANIM

ATI ve nVidia'nın yeni ekran kartları 3B hızlandırmada yeni standartlar belirliyor. CHIP, sizi yonga tasarımının derinlikleriyle tanıştırıyor ve aradaki farkları açıklıyor.